

آرٹو یونسٹن آخر سوہنہ

باسمہ

وَلَقَدْ نَادَانَا الْعَمْرُ بِالذِّكْرِ مِنْ مَكَّةَ

از رضانیف مقبول بارگاہ احمد لانا حافظ محمد سلیم الصمدین رزق اللہ مولانا بارک اللہ مستی

۸۵ نام تاریخ موعود خان ۱۲

لَقَدْ نَادَانَا الْعَمْرُ بِالذِّكْرِ مِنْ مَكَّةَ

مع تفسیر فیہ الرحمان فی اللہ

مَنْ لَمْ يَسِرْ

بسمت کمال مولوی احمد صاحب سکر کمال

بقرائش خادم اہل اللہ فقیر اللہ ذنوبہ و سر عیوبہ و رزق اللہ تعالیٰ ایماناً کامل

مَنْ لَمْ يَسِرْ

اس کتاب کی ساتویں مرتبہ لکھی گئی ہے اور اس کی تالیف مولانا احمد صاحب سکر کمال نے کی ہے

۱۲ زبیدی ۱۲
 ۱۳ زبیدی ۱۳
 ۱۴ زبیدی ۱۴
 ۱۵ زبیدی ۱۵
 ۱۶ زبیدی ۱۶
 ۱۷ زبیدی ۱۷
 ۱۸ زبیدی ۱۸
 ۱۹ زبیدی ۱۹
 ۲۰ زبیدی ۲۰
 ۲۱ زبیدی ۲۱
 ۲۲ زبیدی ۲۲
 ۲۳ زبیدی ۲۳
 ۲۴ زبیدی ۲۴
 ۲۵ زبیدی ۲۵
 ۲۶ زبیدی ۲۶
 ۲۷ زبیدی ۲۷
 ۲۸ زبیدی ۲۸
 ۲۹ زبیدی ۲۹
 ۳۰ زبیدی ۳۰
 ۳۱ زبیدی ۳۱
 ۳۲ زبیدی ۳۲
 ۳۳ زبیدی ۳۳
 ۳۴ زبیدی ۳۴
 ۳۵ زبیدی ۳۵
 ۳۶ زبیدی ۳۶
 ۳۷ زبیدی ۳۷
 ۳۸ زبیدی ۳۸
 ۳۹ زبیدی ۳۹
 ۴۰ زبیدی ۴۰
 ۴۱ زبیدی ۴۱
 ۴۲ زبیدی ۴۲
 ۴۳ زبیدی ۴۳
 ۴۴ زبیدی ۴۴
 ۴۵ زبیدی ۴۵
 ۴۶ زبیدی ۴۶
 ۴۷ زبیدی ۴۷
 ۴۸ زبیدی ۴۸
 ۴۹ زبیدی ۴۹
 ۵۰ زبیدی ۵۰
 ۵۱ زبیدی ۵۱
 ۵۲ زبیدی ۵۲
 ۵۳ زبیدی ۵۳
 ۵۴ زبیدی ۵۴
 ۵۵ زبیدی ۵۵
 ۵۶ زبیدی ۵۶
 ۵۷ زبیدی ۵۷
 ۵۸ زبیدی ۵۸
 ۵۹ زبیدی ۵۹
 ۶۰ زبیدی ۶۰
 ۶۱ زبیدی ۶۱
 ۶۲ زبیدی ۶۲
 ۶۳ زبیدی ۶۳
 ۶۴ زبیدی ۶۴
 ۶۵ زبیدی ۶۵
 ۶۶ زبیدی ۶۶
 ۶۷ زبیدی ۶۷
 ۶۸ زبیدی ۶۸
 ۶۹ زبیدی ۶۹
 ۷۰ زبیدی ۷۰
 ۷۱ زبیدی ۷۱
 ۷۲ زبیدی ۷۲
 ۷۳ زبیدی ۷۳
 ۷۴ زبیدی ۷۴
 ۷۵ زبیدی ۷۵
 ۷۶ زبیدی ۷۶
 ۷۷ زبیدی ۷۷
 ۷۸ زبیدی ۷۸
 ۷۹ زبیدی ۷۹
 ۸۰ زبیدی ۸۰
 ۸۱ زبیدی ۸۱
 ۸۲ زبیدی ۸۲
 ۸۳ زبیدی ۸۳
 ۸۴ زبیدی ۸۴
 ۸۵ زبیدی ۸۵
 ۸۶ زبیدی ۸۶
 ۸۷ زبیدی ۸۷
 ۸۸ زبیدی ۸۸
 ۸۹ زبیدی ۸۹
 ۹۰ زبیدی ۹۰
 ۹۱ زبیدی ۹۱
 ۹۲ زبیدی ۹۲
 ۹۳ زبیدی ۹۳
 ۹۴ زبیدی ۹۴
 ۹۵ زبیدی ۹۵
 ۹۶ زبیدی ۹۶
 ۹۷ زبیدی ۹۷
 ۹۸ زبیدی ۹۸
 ۹۹ زبیدی ۹۹
 ۱۰۰ زبیدی ۱۰۰

سورة یونس مكية و مائة و تسع ايات و احدي عشر سورة یونس کے یکصد و نہ ایت و اورو

بسم الله الرحمن الرحيم

اَلَمْ نَكِلْ اَيُّ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ اَيْنَ اَتَاهَا كِتَابٌ بِحُكْمٍ مِّنْ اَيِّتِي اَن تَكُنْ كِتَابٌ مَّحْمُودٍ مِّنْ

ایہ آیتان میں کتاب حکیم جو حکم حکمت والی حکیم معنی حکم حل حرام احکام جو عالمے

ہے کہیں حکیم معنی عالم حکم گری وچہ خلقان باطل حق کے حل حرام کہیڑی اندر سلطان

اَكُنْ لِلنَّاسِ مِجْنًا اَنْ اَوْحَيْتَ اِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَكَثَرَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

ایا مجھے شد مردمان کہ وحی فرستادیم بسوی مردی ازیشان کہ ہم کہن مردمان از بشارت ده مسلمانان را

کیا ہو یا ادا کو کا نہ تعجب جو وحی بھیجیا اس طرف کہ مردی انھان میں در او کا نون خوشخبری ادا ہوا جو یا

کیا لوکان عجب ہو یا اسیا بھیجا وحی ہندی کہ تائیں جو لوکان غف شاخو خبری اہل ایمان سنائیں

اَنْ لَّكُمْ قَدْ مَصِیْدٌ مِّنْ حِنْدٍ اَنَّمْ ذٰلِكَ الْكُفْرُ وَاَنَّ هٰذَا الصِّحْرُ قَبِیْلٌ

بأنکہ ایشان است پایہ دست نزد پروردگار ایشان گفتند کافران ہر آئینہ این شخص جادوگر آشکار است

ایہ جو اہل انہاندی قدم تیرا ہی پاس ہوا نہاندی کیا کافران تحقیق ایہ البتہ جادوگر ہے ظاہر

جو ادہان کارن قدم صدق مالک پاس تہاندے کافران ایہ ساحر ظاہر پیسہ نون کہیں

قدم صدق ہے نیک از کہ اگہن رتبہ عالی ہک کہن شفیع پیغمبر سی مسلمانان ادا والی

اَزۡیٰکُمۡ اَللّٰهُ الَّذِیۡ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِیۡ سِتَّةِ اَیَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰی عَلٰی الْعَرْشِ

ہر آئینہ پروردگار شما خداست کہ آفرید آسمانها و زمین و آتش روز باز مستقر شد بر عرش تحقیق رب

شاد اللہ ہی جسے پیدا کیا آسمانان نون تیرین نون وچہ چہ زماندی فرشتہ ہو یا ادا پر عرش سے

ھیک اللہ ہی بستان جس انہر دھرت اویا چہان دنا وچہ فیہ عرش پر استواء فرمایا

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوْا مِمَّنۡ کَفَرَ اٰذِیۡنَہٗمْ ذٰلِکُمۡ اَللّٰهُ رَبُّکُمۡ فَاعْبُدُوْہٗ

تذیر میکند کارانیت پیچہ شفاعت کنندہ مگر بعد دستوی دی انیت خدا پروردگار شما پیش پیچہ

تذیر کرد انکم دی نہیں کوئی مفارش کنیو لا مگر چو حکم اوسیدہ ایہی اللہ رب تسادیس بندگی کروادے

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوْا مِمَّنۡ کَفَرَ اٰذِیۡنَہٗمْ ذٰلِکُمۡ اَللّٰهُ رَبُّکُمۡ فَاعْبُدُوْہٗ

تذیر میکند کارانیت پیچہ شفاعت کنندہ مگر بعد دستوی دی انیت خدا پروردگار شما پیش پیچہ

تذیر کرد انکم دی نہیں کوئی مفارش کنیو لا مگر چو حکم اوسیدہ ایہی اللہ رب تسادیس بندگی کروادے

تاریخ اسلام ہذا

ایہ غیر قرآنی ہے

کلام اللہ ہے

دوام لایست

وہاں ہے

وہاں ہے

وہاں ہے

وہاں ہے

وہاں ہے

وہاں ہے

وہاں ہے

وہاں ہے

تاجانوتین شمار در بیان ابو حساب تمامی

ایہ نہیں او پایا الدبہ کہ مگر بہ حق گرامی

حساب ہینان بیان گہراں نہ چین ناہیو

یَقُولُ الْآلِیْتُ لِقَوْمٍ یَعْلَمُونَ بیان مے کند نشا ہا برے قومیکہ میداند - جدا جدا

بیان کردا ہے آیتان وسطی اور قوم دی جو جاندی ہین *

وَقُلْ وَكَلَّمَ بِلِسَانِ كَرِيمٍ اِیہ آیات قرآنے

اِنَّ فِيْ اِخْتِلَافِ اللَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ لَآیَاتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُوْنَ

ہر آئینہ در آمد و رفت شب و روز در آنچہ آفریدہ است خدایتعالی در آسمانها و زمین نشا ہاست

گروہی کہ پرہیزگاری می کنند تحقیق وجہ آنے جاوے رات تے دن دے تی اوچیزد

جو پیدا کیتی ہے اللہ نے وجہ آسمانان تے زمینہ و البتہ نشانیان ہین واسطے قومیکہ جو ڈرن

وجہ آمدن جاوے رات زمان ہو جو رب آپالی

وجہ انہر بہت نشانیان و نہا جنہا خوف خدا

اِنَّ الدِّیْنَ لَا یُرْجَوْنَ لِقَاءَ فَاَوْضُوا بِالْحَیْوةِ الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ

ہر آئینہ اناکلمہ امید ندارد ملاقات مارا و خوشنود شدہ اند بزندگان دینا و آرام گرفتہ اند بان -

تحقیق اودہ لوک جو نہیں امید رکھد ملو ساؤیدرتی رخص ہو ناں حیاتی دیناری و آرام یکہ یا مال او

بھیک جو لوک امید نہ کرل سان ملنا و نہ سر د

تو ناں حیاتو نیار رخی ہوئی آرام ہی گردے

وَالَّذِیْنَ هُمْ عَنْ اٰیَاتِنَا غٰفِلُوْنَ اُولٰٓئِكَ مَا وَهُمْ النَّاسُ بِمَا کَانُوْا اَیْکِسِبُوْنَ ؕ وَاَنَّا لَمَلِكٌ

از نشا ہا ملہ خیمہ زندا نیخاعہ جای ایشان آتش سبب خیمہ عمل سکیرند - تی جو لوک اودہ نشانیان

ساؤیان تحمین خیمہ ہین ایہ لوک جاگہ انہا ندی آتش ہے ناں اس سببے جو آہے کساندے

جائی اوہا ندی دوزخ اس دن جوادہ کردے

تے جیمہ و آیتان ساؤیان غافل خبر نہ دہر دے

تی دنیا و چہ حیاتی پیاری رکھدی بے وسو سون

جو خوف عذاب امید ثواب نہ کرلن بدی باسون

یابنی قرآنون جو منہ موٹن دوزخ اندر سڑدے

تے قدرت و شد رب لیلان غافل خبر نہ دہر دے

اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحٰتِ یَعْدِلُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَبِّهِمْ

ایہ اللہ تعالیٰ کے سامنے برابر ہے

ہر آئینہ آنکہ ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند راہ نماید ایشان را پروردگار ایشان بسبب ایمان ایشان
 تحقیق جو کول ایمان لیا ی عمل نیک کیا رہے راہ و کیا دیگر او نہانوں اینہا نہاد اب بیگن او نہاندیدے
 ہیک جو کول ایمان لیا ی عمل ہے نیک کمالی ایمان تہاندو کالوں رب ہما جنت او ہیک
 تجری من تحتہم کہ انہا در جنت النعیم میرد زیر ایشان جو بہادر بوتانہا نعمت و گدیان ہین

تلی او نہاندی نہران و چہ باغان نعمت بہریان دے

و گدیان تے او نہاند نہران جنت نعمت والی پل تے نور دیتی تہ و کیہن جنت راہ سکھالے
 دعو لهم فيها سجنك اللهم ونحيتهم فيها سلاكم دعا ایشان در انجا سجانک اللهم یا
 یعنی پاکی تراست با حردایا و دعا ر خیر ایشان باید گیر سلام بود۔ پوکار نا او نہان دا
 و چہ اوسدے پاکی ہے تینوں یا اللہ تے دعا ملاقات او نہاندیدی و چہ اوسدے سلام ہے

کل انہاندی و چہ بہشتان پاکی تہر حذایا لی طیان ہکد و چہی نون کہن سلام جنت چہ آیا
 واخر دعوانهم ان الحمد لله رب العالمین

و نہایت دعا را ایشان اینست کہ حمد خدا میرست پروردگار عالمہا۔ تے آخر پوکار نا او نہان دا ایہ ہے جو بہ تعریف اسطے اللہ پانے ولے جہاناندیدے ہے

تے پچھا سخن او نہاند ایہ جو بہ تعریف خدا نون	جو پالیں ہر جہان جس پہنچا یا اتہ اس نون
ہر عیبون نقصان بریا یون ایہ پاک ایہائی	مخض ایہ سجان السداد کچھ معالہم بھائے
اہل جنت چہ جنت دی بیچ لی حمد ربانا	باجہ تکلف سامان مانگنوں لون کہن من بہانا
ہو ایہ تسبیح علامت اہل جنت ہو خد متگاران	جان کہنا چاہن پڑتین با خادم لبیا دن جان ہزارا
جد کہا کر فارغ ہوسن پڑہسن بداحمد ثنائین	تے آپسو چہ سلام کہن ہو ملک کہن انہا تے ہزارا
یا ویکہ عجب نعمت کہ سن پاکی تہر خدا یا	جان کہا ون لذت پا ون کہن حمد خدا نون آیا

و کو یحییٰ اللہ للتائب التائب استجبھم یا یحییٰ فیض النعم لہم دعا کر زور رسا نہ خدا بقا بر دینے را نہاند کہ زوری طلبت نعمت با انجام رسانید شد و حق ایشان جان ایشان۔ تو حیکت تاب

العقوبۃ الذی انزلہ من السماء و هو علی کل شئ شہید

راہ نماید ایشان را پروردگار ایشان بسبب ایمان ایشان تحقیق جو کول ایمان لیا ی عمل نیک کیا رہے راہ و کیا دیگر او نہانوں اینہا نہاد اب بیگن او نہاندیدے ہیک جو کول ایمان لیا ی عمل ہے نیک کمالی ایمان تہاندو کالوں رب ہما جنت او ہیک تجری من تحتہم کہ انہا در جنت النعیم میرد زیر ایشان جو بہادر بوتانہا نعمت و گدیان ہین تلی او نہاندی نہران و چہ باغان نعمت بہریان دے و گدیان تے او نہاند نہران جنت نعمت والی پل تے نور دیتی تہ و کیہن جنت راہ سکھالے دعا ایشان در انجا سجانک اللهم یا یعنی پاکی تراست با حردایا و دعا ر خیر ایشان باید گیر سلام بود۔ پوکار نا او نہان دا و چہ اوسدے پاکی ہے تینوں یا اللہ تے دعا ملاقات او نہاندیدی و چہ اوسدے سلام ہے کل انہاندی و چہ بہشتان پاکی تہر حذایا لی طیان ہکد و چہی نون کہن سلام جنت چہ آیا واخر دعوانهم ان الحمد لله رب العالمین و نہایت دعا را ایشان اینست کہ حمد خدا میرست پروردگار عالمہا۔ تے آخر پوکار نا او نہان دا ایہ ہے جو بہ تعریف اسطے اللہ پانے ولے جہاناندیدے ہے تے پچھا سخن او نہاند ایہ جو بہ تعریف خدا نون ہر عیبون نقصان بریا یون ایہ پاک ایہائی اہل جنت چہ جنت دی بیچ لی حمد ربانا ہو ایہ تسبیح علامت اہل جنت ہو خد متگاران جد کہا کر فارغ ہوسن پڑہسن بداحمد ثنائین یا ویکہ عجب نعمت کہ سن پاکی تہر خدا یا و کو یحییٰ اللہ للتائب التائب استجبھم یا یحییٰ فیض النعم لہم دعا کر زور رسا نہ خدا بقا بر دینے را نہاند کہ زوری طلبت نعمت با انجام رسانید شد و حق ایشان جان ایشان۔ تو حیکت تاب

لَكَالَّذِينَ ظَلَمُوا بِأَنفُسِهِمْ ۖ سَاحِلًا مِّنَ النَّارِ ۚ
 اِیْسٰی طر زیت دتی گئی واسطے حد انگش و البیان دے اودہ چیز جو آپ کر دے
 اِیْنُوں حدوں انگش البیان کارن کم سوہاگو
 جو سختی و چودعائیں منگن فرست شکر ہو لاون
 فراموشی کم بری جوین الی کردی فیر کیا دن
 وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الَّتِي نَسِيتُمْ قَبْلَ لِقَائِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ۚ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ رَبِّهِمْ لَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الَّتِي نَسِيتُمْ قَبْلَ لِقَائِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ۚ
 و ہزارینہ ہلاک کردہ ایم قرنہا پیش از شما چون ستم کردند و آبدند بایشان پیغامبران
 ایشان بانشا ہنائے روشن تے البتہ تحقیق ہلاک کیا اسان قرآن نون لگے شاتہیں
 جد ظلم کیا ادھان تے آلی ادھان نون پیغمبر ادھان دی نال لیکلان د
 لی ٹھیک ہلاک کیا اسان تھان پیشان آہو
 جلد ادھان ظلم کیا آلی انھان پیغمبر ہجرہ لیاو
 وَ مَا كَانُوا إِلَٰهَ إِلَّا يُؤْمِنُونَ ۚ لَكَالَّذِينَ ظَلَمُوا بِأَنفُسِهِمْ ۚ وَ تَبَرَّكَ تَعَالَىٰ رَبُّكَ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۚ
 آرنہ پچھنیں سنا سیدیم گروہ گناہ گاران را۔ تے نہیں آہے جو ایمان لیا دن ایسیط
 بدلہ دیند ایمان اسیر قوم گنہ گاران نون
 تے ہا ہی اودہ کفار جو عجز و کبر ایمان لیاو
 اِیْنُوں بدلہ دیں لوک جو بیخون ہو جاو
 ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِمَّنْ نَّعْلَمُونَ ۚ
 باز جانشین ساختیم شمارا در زمین پس از ایشان تا بہ بینیم کہ چگونه کارے کنسید
 فر کیا اسان نون خلیفہ و چہ زمین دی پھی ادھان تھیں جو و کہیں اسیر کیونکر عمل کردیو
 فرو چہ زمین خلیفہ بعد تھان اسان تھیں ہا ہی
 تا و کچھ اسیر جہد ادھان تھان کیونکر عمل کائی
 وَإِذْ أَتَىٰ عَلَىٰ آلِهَتِهِمُ النَّبِيُّ قَائِلًا ذَلِكُمْ إِلَٰهَتِكُمْ ۚ قَالُوا الَّذِي نَدْعُوكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي قَدْ جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ ۚ
 عَیْرُ هَذَا أَوْ بَدِّلْ لَہُ ۚ
 و چون خواندہ شود بر ایشان آیات مواضع آمدہ گویند آہلکامید ملاقات ماند از بدیاری
 قرآنے جس سرائین یا تعییر کن آن را

لَكَالَّذِينَ ظَلَمُوا بِأَنفُسِهِمْ ۚ سَاحِلًا مِّنَ النَّارِ ۚ
 اِیْسٰی طر زیت دتی گئی واسطے حد انگش و البیان دے اودہ چیز جو آپ کر دے
 اِیْنُوں حدوں انگش البیان کارن کم سوہاگو
 جو سختی و چودعائیں منگن فرست شکر ہو لاون
 فراموشی کم بری جوین الی کردی فیر کیا دن
 وَ لَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الَّتِي نَسِيتُمْ قَبْلَ لِقَائِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ۚ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ رَبِّهِمْ لَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الَّتِي نَسِيتُمْ قَبْلَ لِقَائِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ۚ
 و ہزارینہ ہلاک کردہ ایم قرنہا پیش از شما چون ستم کردند و آبدند بایشان پیغامبران
 ایشان بانشا ہنائے روشن تے البتہ تحقیق ہلاک کیا اسان قرآن نون لگے شاتہیں
 جد ظلم کیا ادھان تے آلی ادھان نون پیغمبر ادھان دی نال لیکلان د
 لی ٹھیک ہلاک کیا اسان تھان پیشان آہو
 جلد ادھان ظلم کیا آلی انھان پیغمبر ہجرہ لیاو
 وَ مَا كَانُوا إِلَٰهَ إِلَّا يُؤْمِنُونَ ۚ لَكَالَّذِينَ ظَلَمُوا بِأَنفُسِهِمْ ۚ وَ تَبَرَّكَ تَعَالَىٰ رَبُّكَ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۚ
 آرنہ پچھنیں سنا سیدیم گروہ گناہ گاران را۔ تے نہیں آہے جو ایمان لیا دن ایسیط
 بدلہ دیند ایمان اسیر قوم گنہ گاران نون
 تے ہا ہی اودہ کفار جو عجز و کبر ایمان لیاو
 اِیْنُوں بدلہ دیں لوک جو بیخون ہو جاو
 ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِمَّنْ نَّعْلَمُونَ ۚ
 باز جانشین ساختیم شمارا در زمین پس از ایشان تا بہ بینیم کہ چگونه کارے کنسید
 فر کیا اسان نون خلیفہ و چہ زمین دی پھی ادھان تھیں جو و کہیں اسیر کیونکر عمل کردیو
 فرو چہ زمین خلیفہ بعد تھان اسان تھیں ہا ہی
 تا و کچھ اسیر جہد ادھان تھان کیونکر عمل کائی
 وَإِذْ أَتَىٰ عَلَىٰ آلِهَتِهِمُ النَّبِيُّ قَائِلًا ذَلِكُمْ إِلَٰهَتِكُمْ ۚ قَالُوا الَّذِي نَدْعُوكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِي قَدْ جَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ ۚ
 عَیْرُ هَذَا أَوْ بَدِّلْ لَہُ ۚ
 و چون خواندہ شود بر ایشان آیات مواضع آمدہ گویند آہلکامید ملاقات ماند از بدیاری
 قرآنے جس سرائین یا تعییر کن آن را

تے جد پھیل پان ہین او پر انہاندے آیتان ساڈیان واضح کہتے ہین اودہ جونہین
امید کہہ کے ملنے ساڈیدے لیا قرآن سوا اسدے یا بدل کر سہون

تے جدان پڑھیں او پھان او پر آیتان ساڈیان ظاہر لیا توں ہور قرآن اسن چھون یا اسون بدلایا ساڈیوچہ حرام جو چیزان رو ابناوین نامین	تا کہیں جو کوکھ میڈ مکر دی لمن ساڈیون کافر نہ بتان عیب کریں او سوچہ نہ پوجا تہان ہون پڑاؤن جو ساڈی مچھ جلال او پھاتہین منہ نکریں کدہین
---	--

قُلْ مَا يَكُونُ لِيْ اَنْ اُبَدِّلَ مَنْ تَلَقَّاهُ لَقْنِيْ ۚ اِنْ اَتَيْتُمْ اَكْلًا مَّا يَوْجُوْنَ اِلَيْهِ ط

بگور و انہو دمر کر تے غیر کنش از جانب خود پیروی نیکنم الا با آنچه وحی فرستادہ شود و بسوی من - کہہ نہیں
واسطی میرا جو بدلاوان مسنون طرف اپنی تہین نہیں پیرو کردہین مگر اوچہ جو وحی ہوندا طرف میری
توں کہہ نہ مینوں او جوائی ولوں قرآن دماوان
مین پیروی کسی نہ کران اسن چھون وحی کو کیا جانا

اِنِّىْ اَخَافُ اَنْ تُعْصِيَتْ رِیْءً عَذَابِ يَوْمِ عَظِيْمٍ

ہر آئینہ من می ترسم اگر نافرمانی پر دروکار خود کم از عذاب روز بزرگ - تحقیق میں ڈردا
ہاں جیکر بیفیانے کران رب اپنی دے عذاب دن وڈے دے تہین -

تحقیق ڈمان جی رہا پندو کران میں ہر فیروانی ایہ شرک کہند وہ وہ وجہ قرآن جو وہ عظمت نہ چیزان رو حرام کری تا کری حلال حرامان	وہی دن دست عذابون ناستیں کر دندا جی پوجا بتان کر نہ بلال انہان کر می فصاحت ہا اسین بیان لیائی اللہ کری ایہ رد کلاہان
---	--

قُلْ لَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا تَلَوْنٰہُ عَلَیْکُمْ وَاَکْثَرُ مِنْ ہٰذَا ط

بگو اگر خواستی خدا نخواندی آواز بر شما و خبر داز مکر دی خدا شمارا با آن - کہہ توں جیکر چاہندا
اللہ نہ پڑھائیں سہون اپر تادہ تے اخیر دیند اللہ تسانوں نال سک

توں کہہ جے اللہ چاہے نہ بتان قرآن نہ اندا تے ناب اسد نال تسانوں ہرگز خبر بتاندا	
--	--

فَقَدْ کَذَبْتَ فَاِنَّکُمْ عَمَّیْ اَمْرٌ قَبِيْلٌ ۚ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝

ہر آئینہ ماندہ ام میان شما عکس کر پیش ازین آیا در نے یا بسید

الحکمہ مقالہ نے اودہ بیچ
تحقیق ہے عذابون بلایو
مکر دی نہ پندو کران میں
کران جی رہا پندو کران میں
ہر آئینہ ماندہ ام میان
میں عامر بن ہاشم کہہ انہان
یونس و زور
حضرت صالح علیہ السلام فرماتے ہیں
توں چاہیں جاسین بیان
لیائی نال کے پس بیانوں
سورہ یونس اس قرآن دور
جو نہ پڑھو اور کہہ جو ادا
یوحنا لائے تے تے
شاہ داتا نے عیب نہ اندا کرچ
خدا نازل کرے کہے پوچھو
تا کیا یہ معاملہ

<p>نہ چہ آسمانان نا و چہ زمین اوس مختار بن یا جس دن اختیار و تار ب کری جو چاہے سوئی</p>	<p>تو کہ پہلا خبر دیو تیسین بنون تس علم نہ آیا یعنی چہ آسمان بن مختار نہ رب دا کوئے</p>	<p>یہاں سے تیسین بنون تس علم نہ آیا یعنی چہ آسمان بن مختار نہ رب دا کوئے</p>
<p>سُبْحٰنَہٗ وَّلَیْلَہٗ عَمَّا یُشْرِکُونَ یا کی ہے اوسنوں تے بلند ہے او پچیر تہین جو شریک ٹھہر اندے ہین اوہ</p>	<p>یہاں سے تیسین بنون تس علم نہ آیا یعنی چہ آسمان بن مختار نہ رب دا کوئے</p>	<p>یہاں سے تیسین بنون تس علم نہ آیا یعنی چہ آسمان بن مختار نہ رب دا کوئے</p>
<p>مشرک احق غیر اللہ فن سچن اپنا والی اس آیت کے معنی اندر بہت کلام درازے فی ظن کتیا تعظیم اوہان تصویران شغل کمالی ایہیں ہیں اس لیے شرک ظن یہود و دہر کے تے جان اوس تعظیمون بزرگ کرن سفارش ہمار پو جا کر بزرگان قبران چھوڑا راہ اسلامی قرآن حدیث فقہ حنین منکر شرک ہوٹھاو تی پو جا قبران برانہ جان عقل شیطان مار اوہ سپہو کلہ گو شرک ہن کر دی تال گوراندے تا قبران بنیان لیان پوچن اوہتہین بدتر جانو تا مٹی ڈھیری او سک پوچن کیون فر کفر نجانو جو دوسوے لغوث لغوث کے شرکے تصویران تے چہ غریزی ایہ پیچ پٹی بنی ادریس آنے لوک ہزاران اوہان پیر پیران دہر دے تہنان تاجداران چہ عبادت رب بدستی ہوئے ہی ہک تدبیر جی چاہو شوق عبادت فیہ دوایا جس جاہک دہ بزرگ ہند سراسر جاہلیان کہو</p>	<p>ہی پاک خداوند شیل مانندون شرک کنون بتجالی وچہ تفسیر کہیر لیا فتح الدین جو رازے جو شرک لوکان صورت بنیان لیان بُت بنا ناوہ بزرگ سفارش انہیان پاس امد دی کرد اولیا واندی قبراندی تعظیم کرن بسیاری لکھ ہزاران کلہ گوہن مسلمان جو نامے کرن طواف بھی سجدہ قبران چاہن ہن چڑھاو بت پوچن لون کفر سچمان کلہ گوہن سار جو کلی والی شرک معاملہ کر دی نال تہاندے تصویران بنیان لیان پوچن تیسین کفر سچمانو تصویر جو پوری بنی لیدی پوچن کفر کچا نو سن وچہ معالم سورۃ نوح وچہ قرطبی و تفسیر ایہ نوح تی آدم دوسرے اسی بنجے ولی سبائے اوہ بنجی صالح مرد جو لوکان عطا نصیحت کرد جان فوت ہوئی اوہ صالح کر نصیحت فیر کوئی اکر دی صورت بنکر فرامیس اوہانول آیا انہان نیکاندی تصویر بنا کر نام اوہانند دہر نو</p>	<p>یہاں سے تیسین بنون تس علم نہ آیا یعنی چہ آسمان بن مختار نہ رب دا کوئے</p>

بسم اللہ الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين
الطاهرين الطاهرين

[illegible][illegible]

۴ کہیں جو چہ دین سادہ وید ہر منع کوئی نہیں کیا ستانوں منع کیا ہو و گیا سادہ ارجا باب آیہ ت فرما لی د و ما کان الناس تا آخر یعنی دین اللہ پاک وہی سادہ ہے

ناکبان بیاید زمین فرمان مادر شب یادر دزبس گردانیدیم آتش ز عت اینج بریده گویا بنور پرو
 آید اوسنون حکم سازد آتین یاد بیند کتیا اسان سندن کپی موی گو یا که زمین آس کلن دان
 اوس حکم سازد ارات یادینه نون پٹ او جا
 جان چایو زبا رت اهر و اوی پٹ او داو
 کدی گنگی کدی نیلا کپی کدی کپی ر سونه
 دشتی جین ایجا کج نه اما کل دیساری
 کدی جیون نال سوکاوی چایو کدی کدی کدی
 حکمان کر نه نان واسی اناجر کپی ر سونه
 کذلک تفصیل الایت لقوم یفکرون
 ما لم یکنه ایسی طرح اسین جدا جدا بیان کر نه ان آیتان نون سٹ اوس قوم کو جو فکر کر دی ہیں
 اسین ایسی طرح تکثیر آیات قران بیان کریند
 ابیر مثال سنائی کارن زندگی دنیا ولے
 ناقت ز غرور کرن ناسن جمال جوانی
 اچاچیت جان حکم آبی آوی سبه او داو
 و الله ینکرمون لی دار الشکاک و یفکرون لی صراط مستقیم
 و خدا میخو اندیسوی سرائی سلامتی دولاالت میسند هر که خواهد بسوی راه راست
 تے البولاند لے طرف بهشت دی تے هدایت کرد لے جنون چا به طرف سیدی
 لی الله طرف بهشت بولاوی جسوچه فکانه کولی
 کب کهن سلام الدوام تی کبر او جننت بجا
 کب کهن مراد سلام تحت کبر و هی نون کهنه
 لِّلَّذِينَ احْسَنُوا الْحُسْنٰی وَاَکْثَرُ رِزْقًا
 اینے رویت خدا یجا واسطے او نهاندی جونکی کردے بین نیکی ہے اتے واد با
 جنمان دنیا اند نیکی کیتی بد نیکی تنهانون
 مجاہد کی جو حسن نیکی بخش رضوان واد با
 تی واد با ک نیکی دس حصے پونجی ست سیاق
 بہتے کهن جو حسنیت وده دیدار الله واد

سوره یس
 اوس دشتی جین ایجا کج نه اما کل دیساری
 کدی جیون نال سوکاوی چایو کدی کدی کدی
 حکمان کر نه نان واسی اناجر کپی ر سونه
 کذلک تفصیل الایت لقوم یفکرون
 ما لم یکنه ایسی طرح اسین جدا جدا بیان کر نه ان آیتان نون سٹ اوس قوم کو جو فکر کر دی ہیں
 اسین ایسی طرح تکثیر آیات قران بیان کریند
 ابیر مثال سنائی کارن زندگی دنیا ولے
 ناقت ز غرور کرن ناسن جمال جوانی
 اچاچیت جان حکم آبی آوی سبه او داو
 و الله ینکرمون لی دار الشکاک و یفکرون لی صراط مستقیم
 و خدا میخو اندیسوی سرائی سلامتی دولاالت میسند هر که خواهد بسوی راه راست
 تے البولاند لے طرف بهشت دی تے هدایت کرد لے جنون چا به طرف سیدی
 لی الله طرف بهشت بولاوی جسوچه فکانه کولی
 کب کهن سلام الدوام تی کبر او جننت بجا
 کب کهن مراد سلام تحت کبر و هی نون کهنه
 لِّلَّذِينَ احْسَنُوا الْحُسْنٰی وَاَکْثَرُ رِزْقًا
 اینے رویت خدا یجا واسطے او نهاندی جونکی کردے بین نیکی ہے اتے واد با
 جنمان دنیا اند نیکی کیتی بد نیکی تنهانون
 مجاہد کی جو حسن نیکی بخش رضوان واد با
 تی واد با ک نیکی دس حصے پونجی ست سیاق
 بہتے کهن جو حسنیت وده دیدار الله واد

سوره یس

سوره یس
 اوس دشتی جین ایجا کج نه اما کل دیساری
 کدی جیون نال سوکاوی چایو کدی کدی کدی
 حکمان کر نه نان واسی اناجر کپی ر سونه
 کذلک تفصیل الایت لقوم یفکرون
 ما لم یکنه ایسی طرح اسین جدا جدا بیان کر نه ان آیتان نون سٹ اوس قوم کو جو فکر کر دی ہیں
 اسین ایسی طرح تکثیر آیات قران بیان کریند
 ابیر مثال سنائی کارن زندگی دنیا ولے
 ناقت ز غرور کرن ناسن جمال جوانی
 اچاچیت جان حکم آبی آوی سبه او داو
 و الله ینکرمون لی دار الشکاک و یفکرون لی صراط مستقیم
 و خدا میخو اندیسوی سرائی سلامتی دولاالت میسند هر که خواهد بسوی راه راست
 تے البولاند لے طرف بهشت دی تے هدایت کرد لے جنون چا به طرف سیدی
 لی الله طرف بهشت بولاوی جسوچه فکانه کولی
 کب کهن سلام الدوام تی کبر او جننت بجا
 کب کهن مراد سلام تحت کبر و هی نون کهنه
 لِّلَّذِينَ احْسَنُوا الْحُسْنٰی وَاَکْثَرُ رِزْقًا
 اینے رویت خدا یجا واسطے او نهاندی جونکی کردے بین نیکی ہے اتے واد با
 جنمان دنیا اند نیکی کیتی بد نیکی تنهانون
 مجاہد کی جو حسن نیکی بخش رضوان واد با
 تی واد با ک نیکی دس حصے پونجی ست سیاق
 بہتے کهن جو حسنیت وده دیدار الله واد

فَرِيقًا بَنَيْنَاهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَاعِدُونَ بَيْسَ تَفَرُّقِهِمْ أُنْزِلَ فِيهِمْ مِثَالٌ

ایشان و گویند شریکان ایشان که شما مارانی پرستید پس جدائی و انکار امین
در میان او نهادی می کنی که شریک او نهاندی نهین آری تسین سالون یو جدی

فرمانت الان اسیران و ہذا نوچترٹ و بجی آشنائی
نا اسان آگیا تسان جو پوجا کچھ خبر سالون

فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ابْنَيْكَمُ ارْزُقْنَاهُمْ عَمَادَتُكُمْ لِعَافِلِينَ

پس ست خدا گواہ میان ما و میان شما ہر آئینہ بالودیم از پرستش شلمبہ خبر۔ پس کافی ہے اللہ گواہ و میان ساڈی تے و میان تسادھی تحقیق ہے اسین یو جاتسا ڈے تہیں نے خبر

معبود کہیں رب شاہد کافی اسانچے تسان و چال
اسین ہیک تسانو پوچھا کو لون غل خیزہ جے

فَمَنْ لَمْ يَلِدْ فَسَبِّحْهُمَا خَلْقًا مَعًا ۖ وَرَبُّهُمَا إِلَهُ مَعًا ۚ وَبِآيَاتِهِ يُؤْمِنُ ۚ فَمَنْ لَمْ يَلِدْ فَسَبِّحْهُمَا خَلْقًا مَعًا ۚ وَرَبُّهُمَا إِلَهُ مَعًا ۚ وَبِآيَاتِهِ يُؤْمِنُ ۚ

انجاد را بدید بر شمس انچه پیش فرستاده بود و رجوع گردانیده شوند بسوی خدا مالک حقیقی ایشان
و این کتاب از آن نوع است که در بعضی نسخ او نیز چون جمالی میگوید و در بعضی دیگر از طرف استاد کاتب اینچنینی ذکر

اوتنه خوب بچکیران لوکیاسر کوی جو کرانگان به چایا

وَصَلِّ عَلَيْهِمْ مَكَانَ الْيَقْدُونِ وَكَمْ شَدَّ اَزْشَانِ اِيچَه نَسْتَرَا سِكْرُونَ
تَمَّ مَوْجَائِكَ اَوْنَاهَاتِينَ اُوهُ جَوَابُ جِهْوَهْ جَوُّرُ دَعَا

فی کم به گیا اونا بنین جگه ای جو طه نماند
 آتی میل گیا اهنان کولون جو کجا ای شر کماند

وَالْأَرْضُ مَوْحِشًا لِلْعَالَمِينَ وَأَمْ تَلْكَ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ

بلگو کہ روزی بید ہمارا از جانب آسمان فرین آریا کیست کہ ہندو نہ باشد گوشت چیم را یعنی خالق گوشت

که کون جز برق تساهل نمی سازد میوین قی اسماون | یا کون جو ملک الهین گمان پیدا کرسی انهانون

سید محمد علی شریعتی

پس از کجا گردانیده بشوید - که الله بپس واری سیدش کرد و او را بر بار کجا آوردن کتھون لٹو جانے
 کہ تو ان السداول خلقی کر سی غیر دوباره
 اس بن ہو جواب کوئی جو ادہ دین تنیون
 قل خل من شرکائکم من یفدنی الی الخی - بگو یا ایست از شرکایان شما کسی که راه نماید بگو
 دین حق - کہ پہلای شرکایان شما دین تہیں اوہ کوئی جو راہ دیکھا وے طسرتی وے
 قل اللہ یفدنی فی حق ما بواحد من راہ نماید بگو دین حق - کہ الله راہ دیکھا وے طرف حق
 کہ پہلای انسان شرکایان تہیں کوئی خدا راہ دیکھا
 انھن یفدنی الی الخی ان یفدنی ام یفدنی الا ان یفدنی
 پس کہ راہ نماید بگو حق القیست با کہ پیرو کرد و کسی خود راہی باید بگرتوقت کہ راہ خودہ دورا
 بہلا و کوئی راہ دیکھا و طرف حق القیست جو پیرو گیتا جو یا کوئی جو نہیں راہ پاوند گمراہ جو راہ دیکھا یا جاوی
 پہلا ادہ جو راہ دیکھا دی حق لاتی تا بعدا
 یا ادہ جو آت راہ لہی بن ہو سید یاری
 تا کہ کہ کیف حکمون پیر چیت شمارا جو نہ حکم سکنید تہیں کجا ہو تسانون کون حکم کرد ہو
 پس کی ہو یا تسانون کیو نہ کسی حکم لگاؤ
 جو غیر اللہ لون مال اللہ و تسین شرک بناؤ
 و ما یذکرکم ان ترھم الا کظنا طار الظن لا یغنی عن الحق شیئاً
 و پیروی نہیں کنند بیشتر از ایشان مگر وہم را ہر آئینہ وہم کفایت نہیں کند از معرفت حق چیز
 تہیں پیروی کردی اکثر شرک مگر ظن وے تحقیق ظن تھیں فایده کردا حق تہیں کج
 تی پیروی کرن تہیں شرک کہ چون ظن خیال
 یعنی کج دلیل نہ کہیں ظنان مگر سداون
 ان اللہ یملیکم بنیانھن و ان ہر آئینہ خدا دامت با پیروی کنند تحقیق اللہ جانن الا جو کج کردی ہین
 طیک اللہ سبب جانے جو کہ شرک لو کہماندی
 و ما کان ہذا القرآن الا فی ذلک و ان اللہ و لکن تصدیق الذین یبکی یکنید

تفسیر
 ان اللہ یملیکم بنیانھن
 و ان ہر آئینہ خدا دامت با پیروی کنند تحقیق اللہ جانن الا جو کج کردی ہین
 طیک اللہ سبب جانے جو کہ شرک لو کہماندی
 و ما کان ہذا القرآن الا فی ذلک و ان اللہ و لکن تصدیق الذین یبکی یکنید
 تفسیر
 ان اللہ یملیکم بنیانھن
 و ان ہر آئینہ خدا دامت با پیروی کنند تحقیق اللہ جانن الا جو کج کردی ہین
 طیک اللہ سبب جانے جو کہ شرک لو کہماندی
 و ما کان ہذا القرآن الا فی ذلک و ان اللہ و لکن تصدیق الذین یبکی یکنید

کئی کن ہرن کی روئیں تین ل حق قبول کرے
جسے حق پسند تصدق من تو دیکھ نال فکر دی
ایہ بولیاں انہیں انک ہوئی جہاں عقل نصیر ناز
جی بو عقل نصیر تانی سمجھ حق کد امین

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَا يَبْطُلُ إِلَهُ النَّاسِ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَكْفُرُونَ

ہر آئینہ خدا ہی سچ ستم نمی کند بر مردمان ولیکن مردمان بر خویش ستم می کنند تحقیق الہ ہر
ظلم کرد الوکان نون کجہ تے ایہ لوک جاناں آپیان نون ظلم کر دے ہیں۔

بیشک الہ ظلم نہ کر دے گز لوکان تائین
نہ نیکی کسی گواہی ناو دہ دیوں کسے سزا ہیں
جان پہنچی نبی جو شبہ و نجاون واضع مال دیلمان
ایہ سب جاناں آپیان کردی ظلم بلا تین
نکری عذاب کفار نہ بدلگ پہنچی نبیان تائین
جو بندی فیہ سچ سچ ہیں کسے خوار دیلمان

وَيَوْمَ لَا يُخْشِعُهُمْ شَيْءٌ كَارٍ وَكَيْفَ يَكْفُرُونَ إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ سَيَصِفُونَ أَعْمَلَهُمْ

و چون بر انگیزد خدا ایشان را گویا دنگ نکرده بودند الا ساعتی از روز شناسا باشند بایک دیگر۔
تی جسدن اکٹھی کریگا و ہا نون گویا کہ نہیں ٹھیرے آہی مگر اک ساعت دینہ تہیں جہاں گے کہ دوسرے نون میں

تی جسدن حشر کری انہاں جہاں وہ ٹھیرے ناوچہ قبر
یعنی دنیا عمر و نہاں ساعت ہک ویدی
جان قبران و جوان اٹھن ہک و ہون سب سار
فرہول قیامت ہوش و نجادی کسی جہاں ناہیں
مگر ان ساعت ہک نون ہک و ہوی سیان خبران
یادت بہتہ جو قبرین ٹھیری گہری تصویر تہیں
جوین دنیا وچہ جہاں فرہان ہول قیامت مار
تی بعضہ وقت جہاں ٹھیرے ہر دور کسکٹن ناہیں

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا بِمُتَذَكِّينَ

دروغ داشتند ملاقات خدا را و نبودند راہ یافتگان۔ البتہ زیانکار ہوئے اوروہ جو ہر تہا پہنچے

ملنے اللہ و میون تاتے راہ پاؤں والے

ٹھیک زیاں پایا انہاں جہاں بدلن جو تہا
تے ناوہ ہوئے ہدایت والی سد راہ پٹیا

وَمَا تَرْجِيئُكَ بَعْضُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِكَ قَالُوا كَيْفَ جِئَهُمْ

و اگر بنا تہم بعض آچہ وعدہ می میکنیم ایشان یا میرا نیم تر اہر طال ہوسوی اجوع ایشانست

یہاں تین ہر ظلم کر
کریا کہ نہیں جہاں نون
مگر ہوش و نجادی
بوجہ ناوچہ قبر
یعنی دنیا عمر و نہاں
جان قبران و جوان
فرہول قیامت ہوش
مگر ان ساعت ہک
یادت بہتہ جو قبرین
جوین دنیا وچہ جہاں
تی بعضہ وقت جہاں
قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ
دروغ داشتند ملاقات
ملنے اللہ و میون
ٹھیک زیاں پایا
تے ناوہ ہوئے
وَمَا تَرْجِيئُكَ
و اگر بنا تہم

تے جیکر دیکھائیے اسین تینون بعضے آدہ چیز جو وعدہ کر دیہان اونہانوں
 یافت کر لے تینون پس طرف سادے سے پیر آونا اونہان دا

تی جی اسین کجہ دیکھائی تینون چہان وعدہ کرو
 وعدہ رب اسلامی علیہ کافر جاس مار

ثم الله شهيد على ما يفعلون یا زهد اطعم ست براچی کنند پیر الہ گواہ ہر ابراہیم دیو کر دیں
 بعضیان فحان جی جاتی ہی کون رب ویکہان

وکل امۃ شر سول واولادکم شر سولکم فیہم بالظنم وکم لا یظلمون
 دہرستی راسخا برست پس چن بد پیا بر نشان فیصل کردہ خود ورمیان نشان یا ضا ورا نشان
 تے واسطے ہر امت دے پیغمبر ہنہ فرجوت آوند اسے پیغمبر اونہاندا فیصلہ کیتا جائز
 ہے ورمیان اونہاندا نال انصاف دے تے اوہ نہیں ظلم کیتے جاندے۔

تے ہر امت نون نبی ہوندا جی نبی اونہانوں آوی
 نبی آون نہیں پیش ہے کر دی کفر شرک کیان
 جان دی نبی تے راہ وکھاو اوہ فرسٹا ہن
 کہ کہن جو روز قیامت عیدان رسول اللہ آوی

وَقُولُوا مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ویکونیکے باشندین وعدہ اگر
 ہستدر است گوی تے کندین کدان ہے ایہ وعدہ جیکر مواتین پیچے
 تے کافر کہن جو کدایہ وعدہ جو تین ہوجیکر

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ما گونی تو انہم برای خود زیانی و نہ سود
 مگر آنچه خواستہ است خدا کہہ نہیں مالک میں واسطے جان نبی دی زبان نواج نافع نہیں مگر جو چاہی اللہ
 تو کہ کہن اختیار میر خود ضرر یا نفع ہیچاوان
 لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ

یونس کہہ کر دیکھائیے اسین تینون بعضے آدہ چیز جو وعدہ کر دیہان اونہانوں
 یافت کر لے تینون پس طرف سادے سے پیر آونا اونہان دا
 تی جی اسین کجہ دیکھائی تینون چہان وعدہ کرو
 وعدہ رب اسلامی علیہ کافر جاس مار
 ثم الله شهيد على ما يفعلون یا زهد اطعم ست براچی کنند پیر الہ گواہ ہر ابراہیم دیو کر دیں
 بعضیان فحان جی جاتی ہی کون رب ویکہان
 وکل امۃ شر سول واولادکم شر سولکم فیہم بالظنم وکم لا یظلمون
 دہرستی راسخا برست پس چن بد پیا بر نشان فیصل کردہ خود ورمیان نشان یا ضا ورا نشان
 تے واسطے ہر امت دے پیغمبر ہنہ فرجوت آوند اسے پیغمبر اونہاندا فیصلہ کیتا جائز
 ہے ورمیان اونہاندا نال انصاف دے تے اوہ نہیں ظلم کیتے جاندے۔
 تے ہر امت نون نبی ہوندا جی نبی اونہانوں آوی
 نبی آون نہیں پیش ہے کر دی کفر شرک کیان
 جان دی نبی تے راہ وکھاو اوہ فرسٹا ہن
 کہ کہن جو روز قیامت عیدان رسول اللہ آوی
 وَقُولُوا مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ویکونیکے باشندین وعدہ اگر
 ہستدر است گوی تے کندین کدان ہے ایہ وعدہ جیکر مواتین پیچے
 تے کافر کہن جو کدایہ وعدہ جو تین ہوجیکر
 قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ما گونی تو انہم برای خود زیانی و نہ سود
 مگر آنچه خواستہ است خدا کہہ نہیں مالک میں واسطے جان نبی دی زبان نواج نافع نہیں مگر جو چاہی اللہ
 تو کہ کہن اختیار میر خود ضرر یا نفع ہیچاوان
 لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِرُونَ

واگر باشد هر نفس شکر کننده را آنچه در زمین است البته فدیة خود دهد آنرا - تا جیکر هووی واسطه نفس
وے جو ظلم کمیتس جو چیز دین زمین دے سے البته فدیة دیوے نال اوسدی

تی جی هووی هر نفس کارن جو ظالم مشرک سار	جو کجہ وچہ زمین د فدیہ ہر کی تھیے کناری
جی سبہ نیادی دولت نعمت ہاگ کرتے ہووے	ناپنی جان دابدل اوہ سبہ دیکر چٹ کہلووے
پر او تھے کجہ نہ ہستی نا کوئی فدیہ عوض سبہ	غضب عذاب سد دیوں اوس برن ہنرین خلایق

وَاسْتَرْوَاللَّذَا مَاتَ كَمَا سَأَرَ أَوَّالْعَذَابِ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۚ

و در ضمیر خود داری پشیمانی چون بہ بیند عذاب و فیصل کر دہ شود میان ایشان لہذا بر ایشان شکر کردہ نشود
اگر چہ او ظالم پشیمانی چون جد و یکس گے عذاب تن فیصل کیتا جاوگا در میان نہاند نال عدل تو اوہ ظلم نکیتہ جاوے

تی لوجہ اوہ چہتا لوکان کہیں جہان عذابان	و فیصل تھیے اوہا نوچہ عدل ناکجہ ظلم حسابان
سردار غریبان کولون ڈرن چہا چوں خوشیانی	تا اوہ طعن بلاست کر کی و دہ نکرن حیرانی
ابو عبیدہ کہی جو اوہ پشیمانی ظاہر کر سن	جو اوسدن صبر نکیتا جاسی لوجہ مول حیرن

اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ اِنَّ اَكْبَرَ اَنْ تَعْبُدُوْهُ ۚ اِنَّ اَكْبَرَ اَلَّذِيْ هُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۚ

اگاہ باش ہر آئینہ خدا تر است آنچه د آسمان و زمین اگاہ باش ہر آئینہ دعا خدا تر است و لیکن بدین آئینہ
خبر تحقیق واسطہ اللہ جو کجہ وچہ آسمان و زمین دے خبر تحقیق وعدہ اللہ اسچہ جاسی ہتے اوہ بنین جانے

ہی ہیک اسد د ملک جو وچہ آسمان بدین پایا	ہی وعدہ رب اسچہ تی اکثر لوکان علم نہ آیا
---	--

هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَالَّذِيْ تَرْتَجِعُونَ ۚ اُو زنده می کست و می میراند و بسوی دی گردانید
شود - اوہ زنده کردا ہے تے ماردا ہے تے طرف اوسیدی پیرے جاوے گے -

اوہ زنده کر می تے ماری طرف اوسیدی پیرے جاوے	زنده ہو کر بدی نیکی دابدل ہر یک پاوے
---	--------------------------------------

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْجِعُوْا لَكُمْ مِّنْ عِظْمِكُمْ مَّنْشَأُكُمْ ۚ وَشِفَاؤُكُمْ لِمَا فِي الصُّدُوْرِ ۚ

ای مردمان آمدہ است بشنایندی از پروردگار شما و شفای آن علت را گرد سینہ است - اسی کو کو
تحقیق آئی ہے تسانون بصیحت رب تادیق تہیں تے تدستی او پخیر تھیں وچہ سینیان دمی ہے

و اگر باشد هر نفس شکر کننده را آنچه در زمین است البته فدیة خود دهد آنرا - تا جیکر هووی واسطه نفس
وے جو ظلم کمیتس جو چیز دین زمین دے سے البته فدیة دیوے نال اوسدی
تی جی هووی هر نفس کارن جو ظالم مشرک سار
جی سبہ نیادی دولت نعمت ہاگ کرتے ہووے
پر او تھے کجہ نہ ہستی نا کوئی فدیہ عوض سبہ
غضب عذاب سد دیوں اوس برن ہنرین خلایق
وَاسْتَرْوَاللَّذَا مَاتَ كَمَا سَأَرَ أَوَّالْعَذَابِ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ ۚ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۚ
و در ضمیر خود داری پشیمانی چون بہ بیند عذاب و فیصل کر دہ شود میان ایشان لہذا بر ایشان شکر کردہ نشود
اگر چہ او ظالم پشیمانی چون جد و یکس گے عذاب تن فیصل کیتا جاوگا در میان نہاند نال عدل تو اوہ ظلم نکیتہ جاوے
تی لوجہ اوہ چہتا لوکان کہیں جہان عذابان
سردار غریبان کولون ڈرن چہا چوں خوشیانی
ابو عبیدہ کہی جو اوہ پشیمانی ظاہر کر سن
جو اوسدن صبر نکیتا جاسی لوجہ مول حیرن
اَلَا اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ اِنَّ اَكْبَرَ اَنْ تَعْبُدُوْهُ ۚ اِنَّ اَكْبَرَ اَلَّذِيْ هُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۚ
اگاہ باش ہر آئینہ خدا تر است آنچه د آسمان و زمین اگاہ باش ہر آئینہ دعا خدا تر است و لیکن بدین آئینہ
خبر تحقیق واسطہ اللہ جو کجہ وچہ آسمان و زمین دے خبر تحقیق وعدہ اللہ اسچہ جاسی ہتے اوہ بنین جانے
ہی ہیک اسد د ملک جو وچہ آسمان بدین پایا
ہی وعدہ رب اسچہ تی اکثر لوکان علم نہ آیا
هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۚ وَالَّذِيْ تَرْتَجِعُونَ ۚ اُو زنده می کست و می میراند و بسوی دی گردانید
شود - اوہ زنده کردا ہے تے ماردا ہے تے طرف اوسیدی پیرے جاوے گے -
اوہ زنده کر می تے ماری طرف اوسیدی پیرے جاوے
زنده ہو کر بدی نیکی دابدل ہر یک پاوے
يَا أَيُّهَا النَّاسُ ارْجِعُوْا لَكُمْ مِّنْ عِظْمِكُمْ مَّنْشَأُكُمْ ۚ وَشِفَاؤُكُمْ لِمَا فِي الصُّدُوْرِ ۚ
ای مردمان آمدہ است بشنایندی از پروردگار شما و شفای آن علت را گرد سینہ است - اسی کو کو
تحقیق آئی ہے تسانون بصیحت رب تادیق تہیں تے تدستی او پخیر تھیں وچہ سینیان دمی ہے

ای لو کو آئی ٹیک نصیحت رید ولون تسانون		قی دار و شفا جو سینیا ندیو حیه ایسن مرض دلون
و هادی و رحمت لکم و مؤمنین و راه نمونی و نجسا بشی مسلمانزا - آید است رحمت مطم و مناند		آی اوه قرآن هایت مالی رحمت اهل ایمانان
قل یصل الله و برحمته فبذلک فلیفرحوا ه و حایر یمتا یحجمعون		بلو بفضل خدا و بر رحمت او باین چیز یا باید که شادمان شوند آن بهتر است از آنچه جمع می کنند
که مال فضل الله دے تے مال رحمت اوسیدے پس مال لیکد چاہیے خوش ہوں		ایہ بہتر ہے از پیچہ تحقیق جو لکھے کر دے ہیں
کہ فضل الله دے مال تے رحمت اوسد خوشیان کہو	اوه فضل تے رحمت بہتر و سہتین جمع جو کر کی دہو	یہی فضل خدا ایما تے رحمت اوسد جنت بھائی
قل ارایتکم ما اتزلک الله لکم من رزق یخلفکم منہ حی اصابا حلالا		بلو آیا دیدید چیز یا کہ فردا آمدہ است خدا برای شما از جنس روزی پس بخشد بعض از احرام بعض از حلال
کہ جو رزق تسان رب ہیجی اوسد خبر تبا و	پہر تین اوستہین کہ حرام تی کج حلال بناؤ	کج حصہ کہتین ہوں حیوانان کنون حرام ہوں
قل الله اذن لکم اکر علی الله تقارون و بلو یا یا خدا اذن دادہ است شمار یا پر خدا دروغ		می بنید کہ بہلا الله نے اذن کیتا ہوتا ہوں یا پر الله دے بہتان جو دے ہو
کہ بہلا الله حکم کیتا تسان یا بہتان بناؤ	الی لون بنا کر سلعے ریدے ذمے لاؤ	و ما ظن الذین یفکرون علی الله الذاب یوم القیمہ
و حیت گمان آنا کہ افراے کنند بر خدا دروغ را بر روز قیامت یعنی خدا بایشان چو		خواب کر دے تے کہ یہ ظن اوساندا جو بناندے ہیں اپر الله دے جو ٹھ دن قیامت د
لی کیا یظن بہان جو الله اپر جو ٹھ بناؤن	روز قیامت انہان طوفان کنون کوین بچ جاؤ	

یہاں سے لے کر آخر تک اس سورہ میں جو کچھ ہے اس کا خلاصہ یہ ہے کہ اللہ تعالیٰ نے انسان کو کئی نعمتیں عطا فرمائی ہیں جن کی قدر و قیمت کو انسان سمجھتا نہیں ہے۔ اس لیے اللہ تعالیٰ نے انسان کو نصیحت فرمائی ہے کہ وہ ان نعمتوں کو بے تحاشی نہ سمجھے اور ان کی قدر و قیمت کو سمجھ سکے۔

یہاں سے لے کر آخر تک اس سورہ میں جو کچھ ہے اس کا خلاصہ یہ ہے کہ اللہ تعالیٰ نے انسان کو کئی نعمتیں عطا فرمائی ہیں جن کی قدر و قیمت کو انسان سمجھتا نہیں ہے۔ اس لیے اللہ تعالیٰ نے انسان کو نصیحت فرمائی ہے کہ وہ ان نعمتوں کو بے تحاشی نہ سمجھے اور ان کی قدر و قیمت کو سمجھ سکے۔

۱- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۲- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۳- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۴- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۵- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۶- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۷- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۸- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۹- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۱۰- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔

بیان بشارت کی دنیا و آخرت

آکھوس یاس نید ی مہم آپ نبی فرمایا پر نبی شہید اوہان دیاں رلیساں کرسن قرب ناگوشیوں ہک اعرابی اوٹھیا اکھوس یک سولا ناچرہ نبی ہو یا خوش دھم خوش ہو کر فرمایا کوئی کسی شہر کوئی پنڈستی نا افسوچہ سکاوت اوہ افسوچہ محبت کر دے کارن جب تانی نہان نہنہ نور یا موتی لسن بہسن ریدانگے بہی ہو رحدیث لیا یا لغوی حضرت خود فرماو جی وجہ معاملہ نبی کیا جو اللہ ایہ سرماو تے اوسدی یاد کرن تہین میرا ذکر شروع ہو جاو	ہک بندہ بدے ناوہ نبی نا شہد اتایا روز قیامت پاس اقد کہہسن تہہ ڈھیا کرین بیان جو کون بند اوہ ربدیا مقبول اوہ بندہ ربی ناک شہر ناک قبیلہ آیا نہ افسوچہ علاؤ دنیا انہان سبب ملاوت روز قیامت رب اوہان چہی کری لوز نے جان ڈسن لوک کہ کنسن اوہان خوف اندوہ ولی اللہ اوہ جو اللہ یاد انہان دہیان آوی ولی میرا وہ بندہ میرا یون یاد اوہ آوے جہنم ٹہیان اللہ یاد اوہ ولی اللہ دہتاوے
--	--

هُمْ الْبَشَرِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

ایشا نرست بشارت دیندگانی دنیا و آخرت نیست ہیچ تبدیل مرخمان خدا این بشارت نہوت غیر وزیر
 و اوہان نہ خوشخبری ہو و چہ یاد دیا و وچہ آخرت دہین نہ و اٹھا لید دیا نہ اہو ہی فتح مندی روے

اہانکارن خوشخبری دینا بھی وچہ آخر آئے لغوی کیا جو اس بشری وچہ اختلاف ایہائی نبی کیا اوہ خواب جو صالح مومن دیکھی کوئی جو ابوہریرہ کی مین سنیاں پیغمبر فرماوی لوکان کیا بشارت کیا تہ حضرت فرمایا ہاگن بشرتی دنیا ایہ جو لوک کرن تعریفان جو ابوہریرہ کہہ رسولامون عمل کرے خود تائین تابی کیا ایہ بشری مومن عاجل دنیا ہی	نہ وعدہ ربی بل مہون ایہ نور عظیم ایہائی عبادہ کی مین ہی تہین چکیا اہو بشری بہائی ہی با اسناد بخاری راہون لغوی لیا یا سوشہ نہ یہا نہوت تہین کہ مگر بشارت بتاوی اوہ رو یا صالح خواب نیک مومن لون سیایا تی بشری آخرت لیا یا لغوی سند حریفان او سپر لوک محبت کرن اگن جسہ ثنا میر مومن عمل خدا کارن نایت کرے اچھے
---	---

بیان بشارت کی دنیا و آخرت

۱- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۲- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۳- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۴- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۵- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۶- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۷- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۸- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۹- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔
 ۱۰- اے نبی! دنیا و آخرت میں ہر شے کا بدلہ دے گا۔

یونس

ماون جدر کنون فرزندان آدم ہی حیوانان
ساری عجز نیازون رودن چه درگاه آتے
اکبرن یا رب سبیه اسان بنیان جگر یونس لیا یا
اده آمار در عاشورا الدکنون عذاب بچائی
جان دھس قوم ہلاک نہوئی کجہ عذاب نہ آیا
تی اوہنا نوچہ دستور آمار جو کوری کل سناوی
تا قوم ایر ہو غصہ ٹرمانا خوش ہو یا قضا تے
بیر لوالیان نی سہنا کشتی مہنت چڑیا
نہ اگی ٹری نہ ٹری بچیا مان آکھیا تڈان طامان
بکر دگنہ غلیم کیا اس کشتی وچہ چڑھیا
اوہنا آکھیا کون سٹاپس جہلک ترعدا لیا جاوے
تے بچہ کشتی نال ہیری منہ ٹڈیا حکم اوڈیکے
تا اوہنا ڈالیا مچھے پکڑیا کشتی اوہنا جہلا
جان مچھی یونس نکلیا مچھی ہوو وڈی ہک آئی
مین یونس تیر اوت نکلتا دال نہ اس د کھائین
بھی تیر ایٹ پناہ یونس نون ہوو بلائین پو
تاستون تلی زمین د مچھی لیگی یونس تائیز
سینوس کنیکر بان تہی جان چہ ظلمات پوکار یا
الد حکم مچھی نون کیتا کندی ادس اوتار یا
اوس کندی چپانین کھیتون ہپون کھ پناو
جان اده رکھ لہرو اسکا اوسدی پارون رویا

تاساری لعل رودن گن گچہ پوی اسانان
نال اخلاص ایمان لیا نی تو بر شرک تہا ہے
کرجہ سنا دمار قبولی الد آتیا غضب مٹیا یا
تی یونس باہر کھلا اوڈیکی قوم ہلاک ہو جاسی
تا آکھیا کون کین ملان بچا اوہنا مین تہا چھوٹا
جی کچہ دیل گواہ ہوو س جاتو مار یا جاو سی
جان دریائی بچیا دھکی لوک چڑھن دریائی
وچہ دریا جہ پچھے کشتی تہی کھلے غم دیا
جو کشتی نون کجہ دانی نون کھیا مین واقف آمان
اوہنا کھچیا کون کھیا اوس مین نون مین اریا
تیر یواری انہان الیا مہر داری یونس اوس
یونس آکھی ساری مسو یا ڈالو مین ککے
وچہ ہک روایت پل یونس چال بانی وچہ لکے
اوس مچھی نون اوسنی نکلیا پچھیا وحی آتے
تیر ایٹ مین بندخانہ کیتا یونس تائین
بھی سجاد سدی بنیان کری عباد با اخلاصون
جالیر ایتن ایٹ مچھی وچہ یونس دیا اوتہائین
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ رَبُّنَا يَا
بُورُکُ ہو چھوٹا اللہ کدور کھ ادکار یا
ہک کوئن نون حکم ہو انت آزی ددہ پیادی
تون ہک سکی کالن رودین وحی الد تہین ہو

سورة یونس
سچری

وَابْأَنفَعُ وَجْهًا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ عِزًّا وَلَا ثَمَرًا مِمَّا كَسَبُوا هَٰؤُلَاءِ هُمُ الْمُتَوَكِّلُونَ
 آنکه راست کن روی خود را برائی دین حنیف شده و مباش از مشرکان - که ای وجود
 کریم نه پندار است دین و حنیف بود که نه ما هو هرگز مشرک کرنے والیان تھیں
 فی ایہ جوستہ کریمہ اپنا کارن دین لہے
 ملت ابراہیمی دارب نام حنیف رکایا
 رب حکم فی حق کتیا سچا دین حنیف بناوین
 وَلَا تَدْعُ مَعَ رَبِّكَ آلِهَةً مَّا لَا يَفْعَلُونَ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّونَ
 نہ ساند تہو تی باوکا رسو اللہ دیکو پچھو نون جو نافع کرے تینوں نے ناصر کر کری تینوں
 فی مول پوکار نہ پوج الدین ہو کر سیدی تائیں
 فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ہ پس اگر مکنی باشی آنگاہ از تم کاران پس جیکرین
 تو ان ایہ کم یعنی پوکارین کسی نون ہو اللہ تم دی پر تھتیت تون او سوقت ظالمان تھیں ہیں +
 پس چ ایہ کم برن تابشک ظالمان تھیں بن جازین
 وَإِنْ يَسْأَلُكَ اللَّهُ بَعْدَ فَالِهِ أَفَ لَكَ إِلَهٌ مَّا لَمْ يَخْلُقْ وَلَا يُولَدْ وَلَا يُكَلِّمُ مَن لَّمْ يَلِدْ
 و اگر پرساند خدا تو سچی نیست بردارندہ آنرا اکر او را خواہد حق تو نعمتی نیست پیچہ فہ کنند فضل او را
 تا جیکر او تو پرسد کو کہ ہر پندہ کو کہ بنو والد او سہ گراو ہو جیکہ تینوں ہلکائیں ہیں کہ مرنو
 جی بعد و اگر گوی تینوں بھولی ہو نہ کوئے
 يُصِيبُ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ہ میر ساندش کہ خواہ از بندگان خود او
 امر زندہ مہرین پیچا ویدای او فضل جنون چاہند بیاں بنیان تھیں از ششہار مہربان ہے
 اوہ اپنا فضل چاوی جنون چاہو خود بند بیاں
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّي فَمَنِ اعْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَسْتَدِي لِنَفْسِهِ
 بگو ای مردان آمدہ است بنماوی سرت از پروردگار شما پس ہر کہ راہ یافت چہ نیست کہ راہت برا

۴۳۳
 منزل ثالث
 سوره نازعات
 آنکه راست کن روی خود را برائی دین حنیف شده و مباش از مشرکان - که ای وجود کریم نه پندار است دین و حنیف بود که نه ما هو هرگز مشرک کرنے والیان تھیں
 فی ایہ جوستہ کریمہ اپنا کارن دین لہے
 ملت ابراہیمی دارب نام حنیف رکایا
 رب حکم فی حق کتیا سچا دین حنیف بناوین
 وَلَا تَدْعُ مَعَ رَبِّكَ آلِهَةً مَّا لَا يَفْعَلُونَ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّونَ
 نہ ساند تہو تی باوکا رسو اللہ دیکو پچھو نون جو نافع کرے تینوں نے ناصر کر کری تینوں
 فی مول پوکار نہ پوج الدین ہو کر سیدی تائیں
 فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ ہ پس اگر مکنی باشی آنگاہ از تم کاران پس جیکرین
 تو ان ایہ کم یعنی پوکارین کسی نون ہو اللہ تم دی پر تھتیت تون او سوقت ظالمان تھیں ہیں +
 پس چ ایہ کم برن تابشک ظالمان تھیں بن جازین
 وَإِنْ يَسْأَلُكَ اللَّهُ بَعْدَ فَالِهِ أَفَ لَكَ إِلَهٌ مَّا لَمْ يَخْلُقْ وَلَا يُولَدْ وَلَا يُكَلِّمُ مَن لَّمْ يَلِدْ
 و اگر پرساند خدا تو سچی نیست بردارندہ آنرا اکر او را خواہد حق تو نعمتی نیست پیچہ فہ کنند فضل او را
 تا جیکر او تو پرسد کو کہ ہر پندہ کو کہ بنو والد او سہ گراو ہو جیکہ تینوں ہلکائیں ہیں کہ مرنو
 جی بعد و اگر گوی تینوں بھولی ہو نہ کوئے
 يُصِيبُ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ہ میر ساندش کہ خواہ از بندگان خود او
 امر زندہ مہرین پیچا ویدای او فضل جنون چاہند بیاں بنیان تھیں از ششہار مہربان ہے
 اوہ اپنا فضل چاوی جنون چاہو خود بند بیاں
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّي فَمَنِ اعْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَسْتَدِي لِنَفْسِهِ
 بگو ای مردان آمدہ است بنماوی سرت از پروردگار شما پس ہر کہ راہ یافت چہ نیست کہ راہت برا

خود کہہ کر لو کہ تحقیق آیا ہے نہ حق رب بسا وہی تھیں یہ جن جنور ابایا سوا اس نہیں پایا اور اس کے

که به کوه کویتیک یا تستان حق اله دی پاسون

حق مراد قرآن پیغمبر دین اسلام ایہا ہے

وَمَنْ ضَلَّ فَانْتَابْ إِلَىٰ عَلِيٍّ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِبَدِيهٍ

خود ویتیم من تمام نامها را - لی جو کوئی همراه هوایا پس اسد که نهین بکمره هوند ابرای پچی نهین بین کسانا نامها

جس نے راہ ہجرت لایا اوسے اپنا کجہ کوایا

وَأَشِيعْ مَا يُوَسِّى إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّى يَخْرُجَ إِلَيْكَ اللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْخَارِجِينَ
وَمَا تَخْشَى فِي كَرْبِهِ خُشْيًا رَاجِعْ فِي زَمَانِ الْأَنْفُسِ كَيْفَ تَضَاهَا وَتَهْتَزُّ بِرُفْعِهَا

فی سبزی که از سحری در حوض کشته جانوی طرف تری صد که تاج حکم کردی الله تعالی او و همه حاکمانه

آن سیرزی که او سینه جوتین را از او می خداتند او می

سورة مكية وهي ثلث وعشرون آية وعشر كلمات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْفُ كَتَبَ أَحْكَمُ آيَةٍ ثُمَّ فَصَّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَيْرُهُ

این کتابی است که هنوز کرده شدائات اورا باز و ضم کرده شد از نزدیک دست کار خبر دار -

ایہ کتاب جو ثابت کیتیان کیان تیان ہسریان پہر جدا کیتیان کیان پاس علمت و اخیرہ دہتہ

هسایه کنان ایاتی سیدان گابت محکم بیان
پرواصح هوایان حلماتی تبردارهتین آیان

جوين مسوخ لبا بان ايه ليدو نسخ نيادی

حسن بی مری دی مال یہ حکم ہو بیان
فصلیہ احصا نکھٹ ماحوجہ انندی

يَا بَدْرُ ابْدَأْ بِمَا نَسِيتَ فِي بَيْتِ أَبِيكَ وَمَا نَسِيتَ فِي بَيْتِ أَبِيكَ

ب. او هر كنده و بشارت دهند ابراهیم خاندان را كه در كند و تحت حقیقت واسطه تسبیح او تهنیت و احوالات او خشنود و

یہ چوبیس روز و ستریس یوں گزر گئے ہیں جس سے کہ ہر روز

نکرو عبادت مگر اندوی حکم خدا فرمایا

[illegible]

و آنکه آفرینش طلب کند از پروردگار خود باز جویم کند و بیودوی منزه سازد و سبب برینست بسیار است و از این بخش منگوریان نیز بهترین پر تو به که در طرف او سکه فایده یوگیا کسانونی شده نیک است که در تفرقه

قیایه بخشش چاهورب تهین پراسول مژاو
 گذری سبه گناه بخشا و اکنون توبه کرمو

مانع دیو ناک ایل مقرر چنانفع ادهش او
 تا عیش دیوستان چنگا و افر کی امن ^{باز}

وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

و باید بدین صاحب کی را جزا بر بزرگی او و اگر روگردان می شوند پس هر یک بنده میسر هم بنده آن خدا را و نیز
 قتی تا جو دیو هر صاحب یک نون می خورد قتی که یک نون به هر و تسعین این تحقیق در آن سر تا و خدا و آن

قی دیوئی رب ہرادی دلی بلہ دودہ کلائے
 قی جی منہ سور وڈران تسان پردن وڈری سوا
 جوہر قیامت در حضرت علم ہوا فتہ اوہ

بن عباس که با جیش بانیان یمن و بنو هاشم
او در جنت جاسی جهان بیدار و در سرخ پوسن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ہے الشرف رجوع لتاد امر کرا دسواں جاسو

اودہ ہشتی اپر قدار ہے جو کرسو بدلہ پاسو

لا انهم يبتون صدورهم ليستخفوا منه الا حين يستغشون ثيابهم
گاه باش ارباب فرنگ بپنجه دینه باز خود را میخوانند که تا پنهان شوند از خدا آگاه باش چون سر میکنند جاها

بزرگوار ہو تحقیق وہ لپیٹہ پڑ چھائی ان پنیافن تاج چہ پان اوستہین خیم دار ہو جست سر پین میں کھڑی ہو
بزرگوار ہو مٹھک ایہ کافر سینے دو سر کر دے تاج چہ جان رب تہن جدا ہو سر جام درو

بسم الله الرحمن الرحیم
فروغی که در دل کائنات می درخشد
فروغی که در دل قرآن می درخشد
فروغی که در دل هر کس می درخشد
فروغی که در دل هر کس می درخشد

[illegible]

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الْمَقَادِرَ وَالْأَكْظَرُ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ

و او ست آنگاه آفرید آسمانها و زمین را در شش روز و بود عرشش او بر آب علی او هر
چند سیه گشت آسمانها و زمین را در شش روز و بود عرشش او بر آب علی او هر

تے او هر چو چنان زمین چو دران میان او ایالی
او هر پانی و آبی چو او هر سی و بیو عالم ایالی
سیت نظر و ظاهر اسوان پانی مو گیا تر کے
لیکن کوئی چو ایالی حسن که آخر کار زمین شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو

ایسیه که گشت اس کارن تار بستان آنا و س
جو زمان داری بهت که سبب بهت پر سیر حرامونا

وَالَّذِينَ قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعَهُ لَكُونُوا لَيْقُونَ لَكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ كَانُوا كَاذِبِينَ
و اگر گوی سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو
تو چو تحقیق سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو
تو چو تحقیق سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو

وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَدَأَ الْحَدِيثَ ابْتَدَأُوا نِفَارًا
و اگر باز دارم از ایشان عقوبت را نامتی شده شده گویند چه چیز باز میدارد از ایشان نیرافا
تین غلب نیرافا نامتی سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو
تو چو تحقیق سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو

وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَدَأَ الْحَدِيثَ ابْتَدَأُوا نِفَارًا
و اگر باز دارم از ایشان عقوبت را نامتی شده شده گویند چه چیز باز میدارد از ایشان نیرافا
تین غلب نیرافا نامتی سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو
تو چو تحقیق سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو

وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَدَأَ الْحَدِيثَ ابْتَدَأُوا نِفَارًا
و اگر باز دارم از ایشان عقوبت را نامتی شده شده گویند چه چیز باز میدارد از ایشان نیرافا
تین غلب نیرافا نامتی سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو
تو چو تحقیق سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو

وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَدَأَ الْحَدِيثَ ابْتَدَأُوا نِفَارًا
و اگر باز دارم از ایشان عقوبت را نامتی شده شده گویند چه چیز باز میدارد از ایشان نیرافا
تین غلب نیرافا نامتی سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو
تو چو تحقیق سیرانیه شامان که نایب شامان که درم از شامان که درم استانبه علی تابو

سورہ شوریٰ
 یعنی تا میسر
 چونکه استقامت
 در کار است
 از سلسله
 بختی و بدبختی
 در دنیا و آخرت
 در این مزل
 در بیان
 کفر و ایمان
 و در بیان
 نعمت و نعمة
 و در بیان
 جزا و عذاب
 و در بیان
 توبه و استغفار
 و در بیان
 صبر و استقامت
 و در بیان
 شکر و حمد
 و در بیان
 قیامت و حساب

جسد انہاں عذاب او یکا ہرگز نہست نابین

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا ذِيقًا لَّنْشَاءَنَّ نَزَعًا لِّهَامِصَةٍ إِنَّهُ لَكَنُوسٌ كَفُورٌ

و اگر چہ چنانیم آدمی را نعمتی از نزدیک خود باز بگیریم آنرا از وی ہر آئینہ و تائید را سپاست
 و چنانکہ چنانی اسپین و نون اینچون رحمت پر کچھ ایی او نعمت نون بہترین از نامید شکر

تی جی بین آدمیا نون نعمت دی اینی پاپون

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَّسْتَلَةٍ لَّيَقُولَنَّ ذَهَبَ النَّعِيمُ غَيِّبٌ

و اگر چہ چنانیم آدمی را نعماتی بعد سختی کہ رسیدہ باشد بوی گوید بر رفتند سختی باز من - تی حکیم
 چکہائی سین او سون نعمت چو سختی دی جو چو پی ہے او سون البتہ کہیکہ گیان سختیان میں ہر

تی جی اسپین سختی دیگر کچھ نعمت او چکہائی

إِنَّهُ لَكَفْرٌ فَخُورٌ لَا آلَ لِّلَّذِينَ صَبَرُوا وَلَهُمْ أَجْرٌ لَّيْسَ بِمُتَحَدِّثٍ

ہر آئینہ دی شادمان خود ستانیدہ است اگر آنا کہ شکیابی نمودند و کار یا شایستہ کردند - البتہ
 اوہ خوشی کرنیو الا و دیا لی کرنے والا ہے مگر وہ لوک جہان صبر کنیائی عمل نیک کیستہ

ہیکہ اوہ خوشی تراک کری ہو سختی تی دویائی

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرُ الْبَاطِلِ إِنَّ شَرَّ دُوزَخِيِّنَ أُولَٰئِكَ أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرُ الْبَاطِلِ

ایہ لوک نہاندی کانچ شش و د ابرہہستان

مغفر جو خوشی لا نوچہ خواہش ملیان آوی

ایہ کافران تہ کاران خصلت مومن لا تو ہر

فَلَعَلَّكَ تَادِرُكَ بَعْضُ مَا يُؤْتَى الْيَتَامَىٰ وَصَالِحٌ بِهٖ صَدْرُكَ

پس شاید تو ترک کنی بعض نچہ رحمی فرستادہ می شود و بسوی تو و تنگ میشود بان
 سینہ تو یعنی متروک کن و تنگدل شود فتح پس شاید کہ تون چو نرینوالا بین بعضی اوہ چیز
 جو رحمی کتی جانہ طرف تیری تے تنگ ہونے والا ہے مال او سدے سینہ تیرا

و اگر چہ چنانیم آدمی را نعمتی از نزدیک خود باز بگیریم آنرا از وی ہر آئینہ و تائید را سپاست

و چنانکہ چنانی اسپین و نون اینچون رحمت پر کچھ ایی او نعمت نون بہترین از نامید شکر

و اگر چہ چنانیم آدمی را نعمتی از نزدیک خود باز بگیریم آنرا از وی ہر آئینہ و تائید را سپاست

و چنانکہ چنانی اسپین و نون اینچون رحمت پر کچھ ایی او نعمت نون بہترین از نامید شکر

تی چاہیں رنگ پوچھ اس راہ نون مشکبہ و زجر اہتہین

اوه ظالم جو لوکان رکڻ سدو راءِ ايتئين

أُولَئِكَ لَا يَكُونُ أَوْلَىٰ بِكُمْ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ أَوْلَىٰ لِلَّهِ مِنْ أُولَئِكَ ۚ

این جماعت نباشد عاجز کننده در زمین و نباشد ایشان را بجز خدا و توتان - آیه کوک نهین
آسی عاجز کنی و چیزی نیندی تے نهین آله واسطه او نهاندی سوا الله تعالی کوئی یار دگر

ایہ لوگ اسی چیز میں در ب تمہیں دہر تو ملی
میں جو وہ جاؤں اس نجن بہت ناہیز

تی نا کوئی اونہاں خدا بن سہی جو کہ نہ نہاں لے
ایہ بن عباس قادیان قتل قتل تلک

يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ فَمَا كَانُوا يَسْتَعْجِلُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُصِرُّونَ ۝

رو چند کرده شود ایشان را عذاب نمی توانستند شنودن یعنی بیش از ۱۲۰ سال دیدند
و زمانیکه جاوید و جاویدی اهل آسمان عذاب همین آیه سجدی سنبله همین آیه و یکصد و

وہاں امان چھوڑیاں توں اوسدوں دنا کرے عذابا
چھوڑے خدا پر کہ تہوں لیا اسی غیب خبر کہ آ ہے

نہ اکیس سیکدی غیب تو کیہن غیب صوابان
یا ایہ معنی حق نہ سُن سیکد فاسق و کیہن و اہی

وَلَيْكَ الدِّينُ خَيْرٌ وَأَنْفُسُهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ۖ

مین جماعت آنانند کہ زبان کردند و حق خویش و کم شد از ایشان آنچه بر می یافتند۔ آیہ لو کہ او مین

یہ ادھی ظالم لوگ جو کہا تا دتا اپنین جانان

نہیں شک ایہ جو ادھ وجہ آخرت دی اوہی بہت گہاٹا یادوں واسے ہمیں۔

مرکز شک جودن خراشان و داکها یا یا

لِذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَخَبَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

آینه انانکه ایمان آوردند و عملها را نیایسته کردند و آرام گرفتند متوجه شده بگویم و دیگر خوشتر ایشان اینست اند

تعمیر اوہ لوگ جو ایمان لیا ہی عمل کرتے نیک رجوع کیا طرف آئیں دی ایہ لوگ صاحبِ شہادت ہیں

۱۰۰

لا اھری

ادب پیمان دے

وہ قبول کرے یا نہ کرے

مقامه کیمی ایلمان

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَبِّهِمْ ذِكْرًا لِلْعَالَمِينَ

عبدی

اوینا نینان

منه

تجسس چلوک ایمان ایسا عمل ہی نیک نہا	قی عاجزی کیتی رب اپنوں صاحب آئے
ہم یہاں جلد دن ایشان در اینجا جاوید اند۔	آوہ وچہ جنت دی ہمیشہ رہنے ولے زمین
انہاں نقصانوالی مومن جنت وچہ ہمیشہ رہنا	نامک دی موت نہ کہہ نہ پیری دم عیش کرین
مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْآخِطَيْنِ الْأَحْمَرِ وَالْبَيْضِ وَالسَّمِيعِ هَلْ تَشْتَرِينَ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ	
صفت یقین و فراق امنیت اند کور کر بنیاد شو آیا ہر دو برابرند و صفت ایانہندی گیرید مثال	دو رنگ قباہی متدانی تے بولی دتی سو جو کہی شے ایک ہر دو برابر ہوں زمین اولی ہلاکن بھینچ
فرقیان دو رنگ مثال جو کافر و جو مومن آئے	کافر نہان بولا مومن دیکھی سنیان ہی جابی
بہلا دین مثال دلون کیوں نہیں جیت لیندے	کیوں ایمان لیا دیوں کافر وچہ کفر ہی ویندے
فَقَدْ أَكَلْنَا مِنْ حَلَاكِ قَوْمِهِ أَتَى لَكُمْ يَذَرْتَيْنِ إِلَّا تَجِدُوا إِلَّا اللَّهَ	
وہاں آئینہ و ستارہ نوح راہسو قوم اوگفت ہر آئینہ من پر آئینہ کہند شکارم باہن مضمون کہ میری تیرے خدا را	قی البتہ تحقیق بھیجا سان نوح طرف قوم و سد بد گھنچت قیاسے سا اور اولی ظاہر ایہ جو پوچھو
اسان بھیجا نوح امیر و انیسوس میں تسان اولوالا	ایہ جو کر و کشی شش باہون رب تعالی
إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ هَذَا يَوْمُ الْكَيْدِ هَآئِنَةٌ مِنْ مِي تَرْسَمُ بِمَا زَعَدَابِ رَوْزِ دُرْدُونِ	
تحقیق میں خوف کرواں اپر قساوی عذاب ن دکہہ دینی والے دے تحقیر۔	
ہیک میں ان تسان پر دکھ عذابوں نہ دیکھ	ایہ پہلا سخن سولان بیان ٹہکی دیکھ پیار
الَّا تَعْبُدُوا هُوَ سَيَكُونُ عِبَادَتِ نَاهِي	الَّا تَعْبُدُوا هُوَ سَيَكُونُ عِبَادَتِ نَاهِي
عبادت ہو تری تم جو قومی بدنی انیوں ہالے	ایہ تری علی عدلون کر ہو جو سبہ نہاند اولی
فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَى إِلَّا الْبَشَرِ امِثْلَنَا	
پس کہنے جماعتیکہ کافر بوند از قوم او منی نیم تر اگر آدمی مانند خویش۔ پس کہیا امیر ان	
نے جو کافر ہوئی قوم او سد کی ہمیں نہیں دیکھدے اسین تینون مگر آدمی مانند سادی	
پس کہیا امیر ان قوم اسے ہمیں نہان کفر کیا	قوم اسان نہ تین برگندہ ہک مثال سادو آیا

بزرگ عالمی کتب خانہ
 جامعہ اسلامیہ
 لاہور
 رقم کتاب: ۱۰۰/۱۰۰
 تاریخ: ۱۰/۱۰/۱۰
 صفحہ: ۱۰۰

بزرگ عالمی کتب خانہ
 جامعہ اسلامیہ
 لاہور
 رقم کتاب: ۱۰۰/۱۰۰
 تاریخ: ۱۰/۱۰/۱۰
 صفحہ: ۱۰۰

جانو نگی تسین جو کون ہے جو ایکا اوسنون عذاب جو خوار کیا اوسنوں آثر کیا اور اسد عذاب ہمیشدا	
یس جانو نگی جب کسوں او بخت عذابری	آلی اتر پوی عذاب جو اسپر ہی ہمیشہ جاری
بد غرق ہوسن طوفان اند جیبش اندر جان	جسو چیت عذاب خواری کدی نجات نیان
حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُوْهُ قُلْنَا اْمْحِلْ فِيْهَا مِنْ كُلِّ صَوْغَةٍ اُنْتَبِیْنٰ وَاهْلَاكْ	
در سین بل بوتو ما وقتیکہ افران دیویشہ تنو کفیم بر داکشتی از ہر جنسی دوزن زرمادہ ابردار کسان خودا	
تا اوسوقت گھٹ آیا حکم اسدا آتی خوش نایا بیانی تی تنو ہمین کہا اسان چڑائی چہ اسد خبر تنو چڑائی دو عدد دہانیا	
ماجد آیا حکم اسدا خوش تنورا وہب ساریا	اسان کہا چڑا ہر جنسون چڑاہی خود تہر ساریا
اوہ تہر تہین تنو زاجتہ خوانن پکاندے	نوح نامین اوہ رہا سلاست خبر تنو ہمین نذر
اوہ کنی شہر کنارہ آنا شیعہ سہ اوہاے	تی اہی مسجد کوئی دیویشہ شتی نوح چڑائی
نوح نون رب ایہ تیا دما جوش تنورا وہب ساری	تا ہر جنسون ہک بڑا چارہ بھی تہر ہوسن ساری
نوح کیا ہر جنسون جوڑا کیونکر ملے حیدایا	ربکم کیا ہر جنسون دند جنادر آپے آیا
جان جنسان حاضر بہ دیوان نوح تہر وجہ تہہ دگا و	ہتہ سحر نہر جنسون تہہ کہی مادی اوے
ابن عباس کیا جاول کیڑی جوڑا چڑا سہیا	تی سہ تہین سچو گدہ چڑا یا دت چڑند و اڑیا
ہک کہن جو سب ہو مان آئی اکہن سان چڑا و	نوح کیا چارہ مان جوتین لوکان دکھ چا و
تا ادھان کیا چڑائی سانوں ہر سین دیوایے	جو کہی سلام علی نوح نا اوسنون کہہ ہجایے
جوشی بچہ جینی یا آندھی دیوے اوہ چڑا یے	جو کہی بچہ زمین تہین پیدا اوہ نہ چارے کا
اَلْاٰمِنُوْنَ سَبَقَ عَلَیْهِ الْقَوْلُ وَ مَن اٰمَنَ وَ مَن اٰمَنَ مَعًا اَلْاٰقِلِیْلُ	
مگر انکہ سبقت کردہ است بروی قضا و بردار مسلمانانہ ایمان نیاد و نداوی مگر اندکے۔	
مگر اوہ کوئی جو اگے گد چکا اپرا دے سخن آتی چڑائی اوس کسے نون جو ایمان	
لیا یاتے نایمان لیا یا مال اوسکے مگر تھوڑے	
اگر جو اگی گد یا او سپر کم ہاک قضا و ن	اکنعان پتر خود و اعلیٰ عورت اینہان چوڑا تہا و

قال العزیز
 ما جلد آیا حکم اسدا خوش تنورا وہب ساریا
 اوہ تہر تہین تنو زاجتہ خوانن پکاندے
 اوہ کنی شہر کنارہ آنا شیعہ سہ اوہاے
 نوح نون رب ایہ تیا دما جوش تنورا وہب ساری
 نوح کیا ہر جنسون جوڑا کیونکر ملے حیدایا
 جان جنسان حاضر بہ دیوان نوح تہر وجہ تہہ دگا و
 ابن عباس کیا جاول کیڑی جوڑا چڑا سہیا
 ہک کہن جو سب ہو مان آئی اکہن سان چڑا و
 تا ادھان کیا چڑائی سانوں ہر سین دیوایے
 جوشی بچہ جینی یا آندھی دیوے اوہ چڑا یے
 اے ایہ قول حسن
 بصرے رحمہ اللہ
 معلوم

۱۵ جزیم نام ہے
 ایک شخص جو دادا ہے
 قبیلہ جزیم و اجوشا یہ کہتے
 انہاں دی وچ ملکین دے
 آہستے آہستے اوہ ساہو دے
 بن اسماعیل علیہ السلام
 واسلام دے والد اسم
 منہ عقی غمہ
 ۱۶ کہیا خداکے
 جو نوح علیہ السلام جبرئیل
 جانیہ جو کشتی چلے
 تاکہ بسم اللہ جبرئیل
 یعنی نام اللہ جاری
 ہوئی تے جبرئیل چاہندا
 جو کشتی کہی ہو جاوے
 کہند بسم اللہ
 و کشتی چلی
 یعنی نال
 نام اللہ دے
 پھر ۱۲ عالم

اوہ تہوری شخص ایمان لیا سی کشتی نوح چڑھائی
 بھی ٹان ترائی باجہ خلا فون ایستی ریت تار سی
 ایہ چار سو مرد تی چار زنان تہنان ہضیان قول ایہا
 دس ایہ مرد تی زنان تہنان ہس ابن اسحاق بنا
 جزیم سنو آہی سہاشی ابن عباس فخر جو ن
 اوہ مرد زنان دیکھار دوسری بے وجہ عالم بہائی

تی تہوسن سبہ چڑھائی پیر جو ایمان لیا سی
 ایک آپ چڑھائی پیر سام تی عام تی یافت چار
 ایک تہمین جو تہمین عورت واعدہ باجہون کائی
 ایک کھن اوہ چار مرد تی چہ ہور دوسن مرد چڑھائی
 متقال کہ پتھر مرد زنان بن پتھر نوحون
 متقال کہ جلاش آدم دی کشتی نوح چڑھائی

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ هَجْرًا وَمِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَنُفَصِّلَنَّ

لوگت نوح سوار شوید در کشتی بنام خدا است روان
 لوگہا نوح سوار ہو جاوے کشتی دے نال نام اللہ دے چلیا اوسا تی
 پھر اوسا اسی حق رب میرا بخشنا رہا ہاں

کی کہیا چڑھو چڑھو کشتی اسدا ٹن لپٹین سارا
 بسم اللہ جبرئیل کہند اجد کشتی ٹورن چاہے

پھر نام خدا نکہ ایک جیم میرا بخشنا رہا
 تی بسم اللہ رست گئی جدا اوس کہلارن چاہے

وہی جبرئیل بھی فی موح کا جنجال دآن کشتی می برداشتا
 چلی جاندی ہسی نال اوہان دے وچہ ہٹا دے مانند ہٹا دے

تی کشتی لیکر اوہان ہوٹھا ٹھانڈیو چہ جاری
 و نادی نوح ابنہ وکان فی معزل لیکنی اربک معنوا وکانن مھم الکفرین

وآوار داد نوح پیر خود را و او بود در کرانه اسی پیر سوار شو با و مباحش با کافران
 نے بیٹے اپنی نون بیٹے اوہ چہ کنایہ بچہ اسوار ہوناں سادی تی ناہوناں کافرن دی

تی نوح پوکا رہی نون اوہ آواز چہ کساری
 جو کافران ساتھ مل چڑھو ساڈو مال ہاں

قَالَ سَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ

لوگت پناہ خواہم گرفت بسوی کسی کی نگہ دارم از آب گفت نوح پہنچ گا ہر اندہ
 کہتا دے شتاب پناہ پراں گاہیں طرف پناہ جو پناہ گاہیں ہاں تہین کہیا نوح نہ ہین جو پناہ اہم اللہ

قَالَ سَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ

قَالَ سَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ

قَالَ سَاوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ

لوگت پناہ خواہم گرفت بسوی کسی کی نگہ دارم از آب گفت نوح پہنچ گا ہر اندہ
 کہتا دے شتاب پناہ پراں گاہیں طرف پناہ جو پناہ گاہیں ہاں تہین کہیا نوح نہ ہین جو پناہ اہم اللہ

والمؤمنون
الذين
كانوا
يؤمنون
بالحق
من قبل
هذه
الآيات
فكانوا
من
الذين
كانوا
يؤمنون
بالحق
من قبل
هذه
الآيات

الذين
كانوا
يؤمنون
بالحق
من قبل
هذه
الآيات

اوس کيہا پناہ پہاڑ لو ان میں پاکیزہ بچاوی	نوح کيہا تاج حکم خدا تہیں کون جو کہ لہجہ بچاوی
الاکمن شرح علیکن معصوم کسی باشد کہ خدا رحمت کردہ است برو۔ مگر جنون رحمت گری اند	
مگر ان جنون رحم گری رب کجی غدا لون سوئی	اودہ جنون آپ کہی سورہی ہونہرہی کوئی
وَسَحَالٌ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ	دور آمد موج میان ایشان پس شد از غرق کردگان
تھے پردہ ہو گئی در میان دو دلدی ہٹا تھے پس ہو گیا غرق کیسے گیسان تہیں	
پانی آئی سنہ دو دلدی ہٹا تھے تا ہو گیا غرق ہو جانے	جواوچی کہہ پہاڑ اوجی دہت گئی طغیان تہیں
پہاڑ نہرہ سر او پر چڑھیا چالی گز اودہ پانے	ہک غورت پتہ پہاڑ ایک طرف پہاڑ سد لہنی
تا پربت دی ترہائی پہچے فراتہ پانے آیا	فراتان چہی کوه دورہ بیان پاپہی اودہ دہا یا
تا پربت دی سر او پر پہچے اودہ پانی آلوں	جان گل گل پانے پھیلا رکھا تہان اپر چالوے
فرمانی دیر لڑی نا تو تیر اندر جسم نکیتا	جی اوسدن رحم کسی بر کرد اودہ کبریا میتا
وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَلِيْمَاءُ أَفْلَحِي وَغِيصَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ	
و گفتہ شد ای زمین فرو بر آب خود روا ای سماں بازمان و کم کردہ شد آب و سر انجام نمودہ شد کار۔	
تی کہا گیا اسی زمین نگلے پانی اپنا تی اسی سمن پس کرتے سو کا گیا پانی تے مو کا گیا کم +	
تی کیا زمین نوں پی لی پانی پس کر مینہ اسمان	تی سکا پانی مکالم ہا کی بے فرمان
وَأَسْفُتْ عَلَى الْخَوْجِي وَقِيلَ بَعْدَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ	و فرار گرفت کشتی بر کوه جودی و گفتہ شد
ہلاک باد قوم تمکار از۔ تی ہمیر گئی کشتی اپر جودی پہاڑ دہتی کہا گیا دوری ہو واسطی قوم ظالم اندے	
تی استی گئی جودی پر جو وصل پاس پہاڑی	تی کہا ہا کی لعنت دوری ظالم قوم ہتیار ی
چالینہ راتیں اسمانن اند مینہ برس یا	تی زمین ہی جوش او بہاری پانی موصح اندیا یا
فرچتی ہننی رکہ پہاڑ نہنگا ہویا کوئے	استحین بعد پہاڑ سیاہی کشتے ہیر کہلوئی
سحالم دجہ جو نوخ خدا و گلی خبر بیاوان	کانو کہیدار دار و ڈہس نامٹریا لگا کہاوان
فرنو کبوتر کہلیا کنبوڈا پشتر جنم اڑا یا	تی پونچی چکڑ نال لویری خشکی خبر لیا یا

پانی دی تہیں ان

نشد

تا جاتا نوخ جوانی شکستی کھڑی اوتھا مٹن
وسنیں راہ جب دی کشتی چڑھیا نوخ پیا را
جان کشتی چڑھتا اول کشتی کعبہ دیول دہائی
کی کعبہ دہن اوٹھایا اندر غرقون اوہ چایا
اوسن زرخ نوخ رکھیا ہی حکم لوکان لغن کیتا
عج عجب دی بیڑ باجنہ بیچیا کافر کوئے
اوہ کار کشتی خاطر نوخ دی لکڑ شاہن لیا

کائناتوں میں عاقبتی افسانہ کہتے ہیں کہ
 تین ماہ محرم روز عاشوری ساتہ اقدار یا سارا
 کبھی گرد طواف کیتی ست اگلی فی سدا می
 جان روز عاشوری نوح لہزار شکریا
 اس غیب دی شکر ادائی الدکارن میتاء
 اوس گل گل تائین پانی آیا غرقون بچیا سوئے
 جو آب نوسے لکڑہاری غرقون رب بچیا

وَنَادَى نُوحٌ رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ

و او از ادواجی که خود را یکتا یافت ای پروردگار من هر آینه نیس من از ازل هست و هر آینه وعده تو را که
 تو کواری انوح و ابراهیمی چون یک که با اعراب میر تحقیق بیایر بی خبر منم چه تو تحقیق وعده تو را سچ ہے

تو نوح کو کار یار یعنی نون کنیا یار میرے
نون وعدہ کنیا غون حسین نون ہوڑ بھرتیرا

ہو بیامیرا نل میری تہین عذری سچی
بک غورت تیری باہو میں ہیں کہ ایہ بیامیرا

وَأَنْتَ أَكْبَرُ الْخَالِقِينَ هُوَ تَوَهَّدٌ مِنْ عَمَلِ كُنْزِ كَانِي - تَعْتَقُونَ مِنْ حَالٍ مِمَّنْ تَرَ حَالَكُمْ دَا

تو ساریان کمان تین و ده عالم حکم کرین جو چاہین

جس کا ہر چہ میں کہیں یہ کہیں عاجز رہیں

قَالَ يٰمُوسَى إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ ط

اقتای لوح بر اینده ویست از لسان لومبر اینده وی خداوند کارناشایسته است
 کیهای لوح تحقیق اده نمین طبریک تحقیق اده عمل کرد است نادرست

ایها خدای لوح نهین او ه س کنز الیق که تهریز
یا ای مراد جو سوال تیر ای جنگا عمل نه آ یا

آوہ کافر مشرک تولن چاہن جو غرقون ہی بجایا

فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْخَالِفِينَ هَذَا سَوَالُ

مکن تو مرا از خیر یک نیست ترا دانش بان هر این من پی می ده هم ترا بر اثر از انکه بایستی از جملان

تحقیق صدقہ اوقاف
جوانی کے فرائض و عبادات
مکتبہ دارالکریمین مدینہ منورہ
پیش کش: مجلس امداد اسلام آباد

ای قوم نه سنگان اجر است این چرخ کام بجا و ان	نذیر اجر خدا این کین سبب جو جان سبها و ان
وَقُولُوا اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ اقْبَلُوا إِلَيْهِ يَنْسِلِ السَّمَاءُ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا	وای قوم من آمرزش طلبید از پروردگار خود باز جوع کنید بسوی او تا بفرستد بر بارش مایه زان گشته - آخر
ای قوم خشش شکو بپیشی تهین پر توبه کرد طرف اوسدی هیچ بگایدل نون ایرتادی بهت بریندی الا	ای قوم خشش شکو بپیشی تهین پر توبه کرد طرف اوسدی هیچ بگایدل نون ایرتادی بهت بریندی الا
ای قوم شکو تینشش بتهین پر توبه کرد	تا هیچ مینه تان بریندی تان تین بت دهر
وَيَذَرُكُمْ قَوْمَكُمُ الْمَوْتُ وَتَبْذُرُهُمُ السَّاعَةُ وَهُمْ لَا يَحْسِبُونَ	ویرد کند قومه که موت و تبارک و تعالی می بیند و می پرازد و تبارک و تعالی می بیند و می پرازد و تبارک و تعالی می بیند و می پرازد
مشوید گناهکار شده - تی دنا و لگاتان رز طرف زود تادی می تی نا پر جا و گنه کار هو که	مشوید گناهکار شده - تی دنا و لگاتان رز طرف زود تادی می تی نا پر جا و گنه کار هو که
تی قوت تان دوی اگی قوت نال تان	تے نا پر جا و مجرم هو که ترک تی کفر گن مان
تری سل او نهادی اولی اند مگر مینه نیا یا	تے زمان ہی کج هو مان تری انکسجی هیچ چایا
تا هو دیها ایمان کیا و اند مینه برسا و	تے زمان ہی کج جادق تان قوت بهت هو جا و
هک کهن جو اگی قوت بدمان کرب تان	جی ایمان لیا و قوت دینی آوی جوش دلا نون
قَالُوا يَهُودُ مَا لِحُكْمِكُمْ وَلِمَأْخِذِكُمْ بَعْدَ مَا ضَعَفْتُمْ أَعْنَ قَوْلِكُمْ لَقْتُمُ الْيَهُودَ	یادوری بهادیل و نیستیم ترک کتده معبودان خود بگفته تو کیها او نهان ای هو نهین
لیا یاتون سانون کج دیل ظاهر تے نهین سین چو نروال معبودان اپنایندی کهنی تیر و تهین	لیا یاتون سانون کج دیل ظاهر تے نهین سین چو نروال معبودان اپنایندی کهنی تیر و تهین
انهم کیا ای هو نه لیا یا نهین کج دیل سانون	تی اسین چو نون کی تیر و تهین اپنایندی معبودان
وَمَا ضَعُفَ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَدْنَا لِبَشَرٍ ط	و ما ضعیف است لک بمؤمنین ان نقول الا اعتدنا لبشر ط
و نیستیم ماز با و دارنده نمی گوئیم الا که رسانیده نذیر بعض معبودان ماضی - تی نهین اسین واسطه	و نیستیم ماز با و دارنده نمی گوئیم الا که رسانیده نذیر بعض معبودان ماضی - تی نهین اسین واسطه
تیری یقین کیوالی نهین کندی اسین گرایه جو که لگایا تینون بعض معبودان سادانی نال بریائی و	تیری یقین کیوالی نهین کندی اسین گرایه جو که لگایا تینون بعض معبودان سادانی نال بریائی و
تی نا اسین نشان کیا تیر انا مول یقین کر اسین	تیری حق سوا اس کلون سور نه سخن کسایین
جو تینون دیک کسی و جی سادیان معبودان تهین	تون بر اکین تهمان کلا سون هیچ شکار انما تین
قَالَ إِنِّي أَشْهَدُ اللَّهَ وَ أَشْهَدُ أَنَّ إِلَهًا إِلَهًا بَرِيًّا مُشْرِئًا كَوْمًا مِنْ دُونِهِ	قال انی اشهد الله و اشهد ان الله لا اله الا هو

سورة هود
در این سوره
چهار فصل است
اولی در بیان
توبه و استغفار
دوم در بیان
توبه و استغفار
سوم در بیان
توبه و استغفار
چهارم در بیان
توبه و استغفار

گفت ہر آئینہ من گواہ میسازم خدارا و شما گواہ باشید کہ من بی تعلیم از آنچه شما شریک
می گیرید بیخبرم۔ کہیا البتہ میں گواہ کہ دامن عدلونے گواہ ہو سیتیں ایر جو میں
نیرا دامن او سچیز تہیں جو شریک بنانید ہو سیتیں سوا دامن

اوس کھیا میں اللہ شاہ کران کی تسبیح چھو گواہان
جو میں نیز ارجو باجہ اللہ تین پیر شریک تسان

فَلْيَدْعُ نِسِيَّكُمْ إِلَىٰ تَوَكُّلٍ عَلَى اللَّهِ وَرِيبٍ لَّكُمْ

پس برسگالی کنید در حق من ہمہ یکجا باز مہلت نہد پسید مرا ہر آئینہ من تو کل کہ دم برضد پدید دگار من پدید گارتما
پس بن خواہی کو میر سار کہ باز مہلت نہد یوں یوں تحقیق میں تو کل کتیا ہو پراپا لہو جو رہ میرا لربا دہا

بکس میگرد خواهی گلی مهلت مول نه دیهو

مین تکیه اندا پر جورب میرا بھی تسان ایهو

مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا وَإِنَّ سِرِّي عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

یست بیج جنینہ یکجدا بدست گرفته است موی پیشانی اور یعنی کاک است مہرینہ پروردگارین
برادر است زمین کوی مانی الا ملاوہ یکطرفہ الپشانی اوسکون تحقیق رب ابرارہ سکا دے ہے

نہیں بلکہ جینر مگر تہہ بیدی اوس پیشانیے

ہے پر بد تہمت پیشانے یعنی مرداناک سوئی جتہ چاہی اہام کرے تہ ہرشی تلج ہوئی

بہی شہر جیون مرن خدا ہتہ ہرشی تے رقادر
اوہ جو چاہی کرے ہرشی عاجز اوہ زور اور

اگرین غریبانی بودی ایسی بہتہ فرلانے
یعنی غالب امیر بہ جنت چاہی کہ ہر دہکٹانے

ہے ملک میں اسدی ماہیر یعنی ظلم نکر د ا

فَإِنْ تَوَلَّوْا أَفْقَدْ بَلَّغْتُكُمْ مَا أَرْسَلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ

پس اگر روگردان شود ضرر من عاید نیست هر چند رسائی نامشایانیکه در ستاد همکاران بسوخته
پس چگونه جا و تسکین پس تحقیق بهو بخادتی من رساندن او به خیر و بهیچا گویا آمین ان الله سدر طرفین

پیرج روگردانی کرد تا مینون ضرر نہ گوئے جو نین حکم پیغام یوحنا بن مرین ہوا یا سوئے

وَيَسْخَرُ مِنْكُمْ فَمَا يَكْفُرُ لَكُمْ وَيُنَادِيكُمْ فِي الْأَذْنَانِ أَنَّ لَهُ الْأُلْهَ إِلَّا هُوَ لَا تَرْجِعُوا إِلَى الْعَرْشِ الْمَكِينِ
وَيَسْخَرُ مِنْكُمْ فَمَا يَكْفُرُ لَكُمْ وَيُنَادِيكُمْ فِي الْأَذْنَانِ أَنَّ لَهُ الْأُلْهَ إِلَّا هُوَ لَا تَرْجِعُوا إِلَى الْعَرْشِ الْمَكِينِ

[illegible]

این من از عذاب غیظ
 جبرست نال بیک هرست
 یا عذاب آخرت دمار
 هست داند غلے دامار
 موضع دمسلم اعلم
 بامدانی کیستیا
 پیغمبران ادب داندی
 جد او نهان یک هر علی
 اسلام دی بی زانی کتی
 گویا او نهان ساریان

و اینست سرگذشت عادات کار کردند آیات پروردگار خود را دانمانی نمودند پیغمبران را و را
 و پیر وے کردند فرمان سرکش ستیزنده را - تے ای عادی جواکار کیتونه نال نشانان
 رب آینه داندے تی بیفرمانی کیتی او نهان رسولان اوسد یاندے تی تابع ہوئی حکم سرکش حقد
 تی ایسی عادی نکر تیان بیفرمان رسولان
 حیدر شخص حق قبولی دل و جی حق جانے
 اده جان بچمان خلاف کرمی حیدر داندرد دسکا

و اینست سرگذشت عادات کار کردند آیات پروردگار خود را دانمانی نمودند پیغمبران را و را
 و پیر وے کردند فرمان سرکش ستیزنده را - تے ای عادی جواکار کیتونه نال نشانان
 رب آینه داندے تی بیفرمانی کیتی او نهان رسولان اوسد یاندے تی تابع ہوئی حکم سرکش حقد
 تی ایسی عادی نکر تیان بیفرمان رسولان
 حیدر شخص حق قبولی دل و جی حق جانے
 اده جان بچمان خلاف کرمی حیدر داندرد دسکا

و جانشین سازد پروردگار حق می آید نشاد میچ زبان متعین سازیدن را آینه پروردگار من بر پیغمبر
 از خلیفه کریگار بیکر کسی قوم نون سوانسا و ناضر کردی اوسو کج تحقیق رب میا ایزد هر دی نگهبان ہے
 تی کری خلیفه یا جستان هر یو کان رب تعالی
 یمنه کری هلاک تسان هر چکی لوک لیاوسی
 تے تسین کج دگا مسکور بهر شمی تی رکھوالا
 ندرید اکو دگا رسکو تسین کری هلاک جی بهاد
 جی منہ سور وین ضرر نہیں مین حکم سنا و نال
 وَ كَمَا جَاءَ آخِرُ نَاجِيْنًا هُوْدًا وَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَنِ يَدِ غَمَمَةٍ مَّقْصُوْثًا
 دجون آمد عذاب مخلص باقیم هر دوا دانا را ایمان آوردند باوی جرمی از جانب خود تی جسدقت
 آیا حکم اساد انجات دلی اسان هر دون تی او نهان لوکان نون جویان لیائی همراه اوسد نال حجت آینه
 جیدا یا حکم اساد ارحمت کر کے هو دج یا
 تی اوسد نال بجای مومن چار هر ارجو آ یا
 وَ كَيْفَ يَكُوْنُ مَقْنَدًا غَلِيْظَةً وَاِيْشَارَةً اِلٰى رُءُوْسٍ اَوْ اَعْقَابٍ اَوْ اَنْفٍ اَوْ اَعْيُنٍ اَوْ اَفْوَاهٍ اَوْ اَنْفِثَةٍ اَوْ اَنْفِثَةٍ اَوْ اَنْفِثَةٍ
 تی سخت عذابون روز قیامت ہی سر نهان بچا
 ایتھی اوتھی ال ایمان سین الوه یحیایے
 وَ تِلْكَ اَعَادَةُ نَجْدٍ وَاٰیَاتٍ سَرَّيْهُمْ عَصَوٰهُ سُلْهُ وَاَشْعُوْا اَلْحَرَّ كَلَّ جَبَلًا عَمِيْنًا
 ر اینست سرگذشت عادات کار کردند آیات پروردگار خود را دانمانی نمودند پیغمبران را و را
 و پیر وے کردند فرمان سرکش ستیزنده را - تے ای عادی جواکار کیتونه نال نشانان
 رب آینه داندے تی بیفرمانی کیتی او نهان رسولان اوسد یاندے تی تابع ہوئی حکم سرکش حقد
 تی ایسی عادی نکر تیان بیفرمان رسولان
 حیدر شخص حق قبولی دل و جی حق جانے
 اده جان بچمان خلاف کرمی حیدر داندرد دسکا
 وَ اَشْعُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا اَنْزَلْنٰهُ فَرَسًا شَدِيْدًا وَاِنَّا اَنْزَلْنٰهُ فَرَسًا شَدِيْدًا
 روز قیامت نیز آید بچم او نهان دگا کسی گے وجه اس دنیا دے لعنت تی دن قیامت دی ہے
 لی مکر او نهان دی اس دنیا دے لعنت رب لگا
 تی روز قیامت ہی تهمان لعنت ددر رحمت آ
 اَلَا اِنَّ عَادًا كَفَرُوْا وَاَمْرُهُمْ اَكْبَدُ لَعْنَةٍ فَرَسًا شَدِيْدًا وَاِنَّا اَنْزَلْنٰهُ فَرَسًا شَدِيْدًا
 اگا ان عادی کفر و امرهم اکبر لعنت فرسا شدید و اینست سرگذشت عادات کار کردند آیات پروردگار خود را دانمانی نمودند پیغمبران را و را

شدند به پروردگار خود آگاه باش نفرین باد عا د که قوم هود بودند خبردار تحقیق عا د کافر هوی است
ایست تین خبر در لعنت سے واسطے عا د قوم هود دیدے *

خبردار اے عا د جو هوی اپنے رتبین منکر	خبردار پہ لعنت عا د جو مت هود بیغیر
لعنت معنی بعد تے دوری رحمت کنون قدر	ایہ ہوکا بدیسی وز قیامت شستی سہ لو کالی

وَالِیٰ اَعْوَدُ اَخَاهُمْ صِلَحًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَکُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَیْرَہٗ

ذرتا یم بیو نمودیر اریشیان صا ح را گفت ای قوم من عبادت کنید خدا نیست شمارا هیچ معبود
طرف نمودی بهیجا بہائی او نہانہ اصا ح کہیا او خا و قوم میری بندگی کرو اسد و نہین و ہو سا و ہر کو

تی بهیجا طرف نمود او نہانہ بی ہائی صا ح تہا ن	اوس را کہیا کرو عبادت اے ہورالا نہ سائین
ہو اَشَا کُم مِّنْ اَلْکُفْرِ وَاَسْتَغْفِرْ لَکُمْ فَاَسْتَغْفِرُ وَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ	اوس را کہیا کرو عبادت اے ہورالا نہ سائین

اوسیدار شمار از زمین و گردانید شمار باشندہ دزمین ہر طلب برزش کنید از باز رجوع کنید و او
اوس را کہیا کرو عبادت اے ہورالا نہ سائین و چہ اوسد پیشش منگو او تھین ہر تائب ہو طرف اسد

اوس را کہیا کرو عبادت اے ہورالا نہ سائین	پیشش منگو او تھین کرن رجوع اوس را آیا
اے ہورالا نہ سائین	پیشش منگو او تھین کرن رجوع اوس را آیا

اے ہورالا نہ سائین ہر آئینہ پروردگار من نزدیک است پذیرندہ دعا است تحقیق بجا پاس دعا قبول
بے بیشک ملک میرا نیڑی کری قبول عا لین

قَالَ اِلٰی اَصْحٰبِہٖ وَاَقْرَبٰیہٗ فَاَمَّا اَبَاؤُہُمْ فَکَفَرُوْا وَاَمَّا اَبْنَاؤُہُمْ فَکَفَرُوْا وَاَمَّا اَبْنَاؤُہُمْ فَکَفَرُوْا

گفتند ای صا ح بودی تو در میان ما امید داشتہ شدہ پیش ازین آیا منع میکنی ما را از انکہ عبادت
کنیم معبودانی را کہ عبادت میکردند پدران ما کہیا او نہانہ ای صا ح تحقیق آما تو من چہ اساد اوسید کہیا

اے ہورالا نہ سائین ہر آئینہ پروردگار من نزدیک است پذیرندہ دعا است تحقیق بجا پاس دعا قبول	اے ہورالا نہ سائین ہر آئینہ پروردگار من نزدیک است پذیرندہ دعا است تحقیق بجا پاس دعا قبول
بے بیشک ملک میرا نیڑی کری قبول عا لین	پیشش منگو او تھین کرن رجوع اوس را آیا

وَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ فَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ فَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ فَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ فَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ فَاَسْتَغْفِرُ لَکُمْ

منزل ثالث
قصصہ عا د علیہ السلام
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

تی تحقیق اس میں چشمہ دی مان اوچیز تھیں جو بولاند میں تون سالون طرف اوسک شک انی والیک
 لی ٹیک اس میں مان شبہ ندر جو شک دلاو چیاو
 اوس نہیون جو اسول سالون سیدین شک بخاو
 شک ہر موصوف مرئیب اوسد صفت ایہا
 یعنی ڈاڈا شک جودل نون نحین قرار صفا
 قَالَ يٰقَوْمِ اِذَا كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيْتِنَا مَعْتَبِرِينَ سَمِعْتُمْ اٰتَانِي مِنْهُ رَحْمَةً كُفْتُ
 قوم من آیا دیدیا اگر شتم من بر حجتی از پروردگار خود وعطا کرده باشد بمن از جانب خود بخشایشی -
 ایہا صالح نے اسی قوم میں یہاں دیکھا تسان جبکہ یہودان میں پر دیکھا ہے یہ نہیں ہے یہود میں اوس پروردگار
 ایہا ای قوم تباوچی میں یہودان ربکا پاسون
 ابرحق دلیل کے دئی حمت اپنے خاصون
 ثُمَّ تَوَخَّصْنَا فِيْهِ مِنْ اَللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُمْ فَاِنَّكَ لَؤُنِيْ عَذَابٍ مُّخْتَصِّينَ پس کہ نصرت دہد
 مر از عقوبت خدا اگر نافرمانی او کنم پس زیادہ نمی کنید دحق من گزریا نکایرا - پس کون یارے
 کریکا میںون اسد تھیں جبکہ یہ فرمانی کران اوسک پس نازیا دہ کر دے میںون یہ اٹوٹا دینے دے
 پس کون چوٹاوی میںون ب تھیں کران جیفرمانی
 پس نالتین و دنا و میںون بن گھالی خسارانی
 وَيَقُوْدُ هٰذِهِ نَافَاةٌ اَللّٰهُ لَكُمْ اٰيَةٌ فَاذْكُرُوْهَا تَاْكُلُوْنَ فِيْ اَرْضِ اَللّٰهِ وای قوم
 من اینت مادہ شتر کیہ خرافستادہ است بر آستانہ پس گزاریش بخورد در زمین خدا - تی اسی قوم
 میری ایہے اوٹنے اسد دے واسطی تساوی تشانی پس جوڑ و اسونن کہاندی پر وجہ میں اللہ دید
 اسی قوم ایہے بدوچی کار تان نشانے آئے
 پس جوڑ و اسونن کہاندی و جہ زمین حد لیتے
 وَلَا تَمْسُوْهُ اَيْسُوْا بِرَقِيْبَا خُذْ لَكُمْ عَذَابِيْ قَرِيْبٌ ؕ وَمَسَايِدُ بَوٰی لِّجِجٍ ضَرِيْ اَکْثَا کثیر شمار عقوق
 نزدیک تلی ناچوڑ و اسونن ان سایدے ہر یک کریکا تسانون عذاب نزدیک
 تی اسونن تہنہ ملاو ناچوڑ و ال بریائے
 ہر کریکا تسان اسونن ہمیں مان جب عذاب آ
 فَحَقَّرُوْهَا فَقَالَ تَتَدْعُوْنِيْ اِذَا رَكُوتُكُنَّ اٰيَا مِہِ ذٰلِكَ وَعَدَّ عَيْنٌ مَّكَدٌ وِسْطُ
 پس بے زدن تانز اب گشت حال ہر ہند ہند در سر خود ستہ روز این وعدہ است غیر دروغ - پس
 ہر کرت ٹیوٹے اسد کہیں کہیا صالح اٹا ناندہ پکڑ و چہ کہہ رہی ہو دن ایہ وعدہ ناچوڑ و کیت آگیا

لا یعنی اند فکس نہ بکرم
 نہ سب سے میںون بن تی اس
 سادے اس سب میںون
 حمت یعنی یہ بخا بکی ساطع
 دہانی طرفن پرین کران
 و مابون ایہ
 یعنی کہ کران اس
 قصہ کہ دے بایہ
 اوسد بیاتے پاک موصے
 تو مشورہ اوچست اعوان
 فصل گچہ ہے وجہ جیج
 بن کے امانت

نارنگاوی

[illegible]

خلیل کہا ہے لوط اودھانچہ تہان فرشتے لوے
اوسون کڈہ لیجائی شہر دن ہلا کر اہرن

[illegible]

لیکن ہمیں معرضِ کفر ہے اِنَّہٗ قَدْ جَاءَ اَمْرٌ مِّنْكَ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ
گفتیم ای ابراہیم! بگذر این خیال بر آئینہٗ حال! نیست آمد عقوبت پروردگار تو در آئینہٗ انجماع

آئندہ است بایشان عذابیکہ باز گردانیدہ نشود ای ابراہیم منہ پیراں خیال تحقیق مودہ چکا
ہے حکم رب تعالیٰ تحقیق مودہ لوگ او کو الہ ہے او ہاں نون عذاب ناموڑ مانگیا۔

ای ابراہیم تون ہست اس حکایتوں امضہ اس
چالیہ لکھ آئی اوہناں شہزاد آدم جاسے

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيقِيهِمْ وَخَافَ بِهِمْ دُرَّعًا قَالَ هَذَا يَوْمُ عَصِيدٍ
وَجَنِّ ائْتِدُوا صَوْدَاقِي لِيُطَاعُوا وَيَكْفُرُوا بِنِعْمَتِي أَفَنُكْفَرُ بِهِ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الصَّوْدَاقَ

تی جدای بیچے ہوساٹی لوط نون ناخوش ہو یا مال او نہاندی کنگ ہو یا مال او نہاند وچہ دلہ کی کہیا یان ہر
جد لوط دی یاس فرشتی آئی ناخوش ہو یا مال او نہاند

تنگ به یاس کنون جلوس سوسنی شکل گرفته
قاده کبی جوئی فرشتی ابراهیمدی یاسون

اوہ زمیندار کمرہ خواہی زمین دے اندر
رب کہہ تاکہ دہلاک تنہا تا دیوی ٹوٹا گواہ ہے

مذکور طلب گیتی بهائی لی ثریا اہانت نامین
مذکور کہ گم گم کران ارادتمی بود کہ اسے

چلو وری ایہی گواہی تانگہ اوسدائے
اوس گہرا جینہ خبر کسی تس عورت خبر سنائے

مجلس اول

او نهان آبها صبح تا لوطا کجا جیب ملک انانون
ملکان کجا صبح تا لوطا کجا جیب ملک انانون

وَلَا يَتَّبِعْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا أَتَىٰ إِنَّهُ مُصِيبُهُمْ أَمَّا صَابِقُمْ فَيَسْأَلُهُمْ فِيهِ حَتَّىٰ يُخَرِّجَهُمُ الْمَدِينَةَ فَمَأْوَاهُمُ الْمُنْجَبُ

بہت سی ارشاد الازن تو کہہ سیدی بہت اور انچہ رسید بایں قوم۔ تمی را بھی بھیجے تہا بہین کوئی مگر
عبرت سے تحقیق آدم بہین والا ہے اوسنوں کو کہہ سیدیا اور نہا نون

لیٹری جہان یکجہی گزشتہ شخص سائین کوئے

ابا کہن جو ابا امرتک معنی نمازن نال لجا بیتر
ایہ نال کفر یا کیری تو ان سندن جیو یتھائیں

ایک فدا پیشین میں امرنگ ہونو کھم کوئی

جلال شہزادوں کی ٹریا اکھیر میں چھان نکولی دیکھیے

اِنَّ مَوْلٰىكُمْ هُمْ الصُّبْحُ وَاللَّيْلُ الصُّبْحُ بِقَرِيْبٍ مِّنْ اَسْنَةِ مِيعَادِ الْاِنْسَانِ وَقَدْ صَبَحَ صَبْحُ يَوْمٍ اَيَّ صَبْحٍ

نزدیک نیست تحقیق وقت وعدی او نہا ندید اصبح ہے کیا نہیں ہے صبح نزدیک

ہی شکایت سے وقت اوندھائی صبح چار بجے پہنچی

فَلَمَّا أَتَوْا نَجْعَدْنَا عَلَيْهِمْ سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ ۖ أَلَيْسَ لَنَا بِمُحْسِنِينَ

اندوختن اسلحه ختم بر آن دیوار ازیر آن و بارانینیم بر آنجا سنگها قسم سنگ گل بهر جدا یا حکم اسلحه

کتابت اسان ایراد نهان بندهان و استی اونهان دی تو سالی ایراد نهان دی بهر کنگر حقین

جلال اکرم اسرار الہیے اور ہاتھوں کیستہ لے ایسے تھان و اماں ہر گنہگاروں میں

منصود قسمة عند ربك وما عي من المؤمنين بعقد

نشان مندر ساخته شده نزدیک پروردگار تو نیستند این سنگها دور از چشم کاروان -

تہ مجہ نشان ملتے ہوئے نزدیک رب تیس کے در سے پہنچے اور نظامان و تمہیں در

اوہ پتھر تو بہ تو اللہ دی پائنت ناواے
تے نہیں اوہ پتھر دو ہاتھ تین جو غلام اس کا

قوم لوطی پنج شهر بن جو اسدالستانی
چار لکھ یا چالیس لکھ آسنانو پیر آدم جی

پیشہ میں لوفہ ہاندی تلمیہن جبرائیل اوشالی | اسلامانہی پاس لہر کھنہن نسیان خیمہ نکالی

از و جود

[illegible]

八

[illegible]

۴ یاد اہل بیت والا فرعون نے قہر کیا

وَمَا نَأْمُرُ بِتُحْكِمَتِهِ كَرَاهٍ شَدِيدٍ بِهَيْبَتِهِ يَنْتَهِدُ جَاوِدَانِ بِأَسْنَانِهِمَا دَرَمِينِ
قِيَّاسِهِ وَهُوَ لَوْ كُنْ جَوَاحِرُ كَيْفِيَّةٍ مِنْ حَبِيبَتِ دِي هُوَ وَنُكْتِ عِلْمِهِ هُوَ وَهُوَ سَدِّدُ جَدِّهِمْ تَنْمِينِ

تے ایمیر چنگے بختا نوالی جنت جاسن سار
او تہ من ہمیشہ جد لک رب آسمان زمین سار

اَلَا مَا شَاءَ رَبُّكَ اَعْطَاكَ عَلِيٌّ حَبِيبٌ وَدِدٌ جَزْءُ قَيْنِكَ خَوْفَتِهِ سِتْ بِرُودِ كَارِ تَوْجُوشِ سِتْ
غیر منقطع مگر جو چاہی رہے بغیر بخشش ہے نہ قطع کبھی گئے یعنی ایہ انعام کہے ہو قوف نہ ہو دیگا

مگر جو چاہی رب تیرا بدکاران دوزخ ڈالے
ایہ انعام نہ کدی کیلئے جنت رب عطائیں
جو مدت عمر تہنا نوچہ دنیا مدت برزخ دے
ایہ مدت دوزخ جنت تہن ہر راہ راہانہاں گزیرے
ہر گز تہن زمین سہماں باقیامت تہنیز
اتنی مدت کچھ جتنے چاہے ہو رومادے
ہر کہن جو الہام شاعر معنی اللہ بہتر جانے
ہر کہن جنتیازی حق جو چاہا آیت یا
قے دوزخیان حق رنج چاہی سانوں خبر لگا
جو دوزخون ہر ویلا اسی ہو چہی کوئی
پر اہل منت اس معنی کہن اہل ایمان تہن
فَلَا تَكُنْ فِي حَزْنٍ مِّمَّنْ يَعْجُدُ لَكَ عِبْدٌ مُّشْرِكِينَ
پس مباحش در شبہ از آنچہ می پرستندین گروہ پرستند گروہ پانچہ می پرستند پدران ایشان پیش ازین
پس تون چہ گروہ و سچیر تہن جو یو جا کردی تہن ایہ لوک نہیں جو جد گروہ طرح یو جا کردی ایشان مذموم
تون ہوشک اند تہن جو شکر ایہ یو حدید
وَأَن تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ عَيْنٌ مَّنْقُوصَةٌ وَاللَّهُ رَاسِدٌ أَيْمٌ بِإِثْنَانِ حَصْلَةِ إِثْنَانِ رَا

فَلَا تَكُنْ فِي حَزْنٍ مِّمَّنْ يَعْجُدُ لَكَ عِبْدٌ مُّشْرِكِينَ

پس مباحش در شبہ از آنچہ می پرستندین گروہ پرستند گروہ پانچہ می پرستند پدران ایشان پیش ازین
پس تون چہ گروہ و سچیر تہن جو یو جا کردی تہن ایہ لوک نہیں جو جد گروہ طرح یو جا کردی ایشان مذموم

تون ہوشک اند تہن جو شکر ایہ یو حدید
وَأَن تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ عَيْنٌ مَّنْقُوصَةٌ وَاللَّهُ رَاسِدٌ أَيْمٌ بِإِثْنَانِ حَصْلَةِ إِثْنَانِ رَا

وَأَن تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ عَيْنٌ مَّنْقُوصَةٌ وَاللَّهُ رَاسِدٌ أَيْمٌ بِإِثْنَانِ حَصْلَةِ إِثْنَانِ رَا

۲۰
 چنانچہ ایک روز غائب
 ہوئے تھے اور ان کے
 تھے جس کے ساتھ وہ
 چنانچہ ایک روز غائب
 ہوئے تھے اور ان کے
 تھے جس کے ساتھ وہ

اختلاف لوگانہ و جان میں ہے

<p>در آن و بودند گنگار مگر تھوڑے اونہان لوکان تھیں جو بچائی اسان اپنا تھیں پیچھے لگے لوک جو ظالم ہوئے او پیچھے دے جو اسودہ کہتے گئے وجہ اسودے تھے ہو گئے گنگار</p>	<p>مگر جو تھوڑے نیک اپنا تھیں چہڑے اسان کجا اوہ تھوڑے لوک جو بچائی ہلاکون ابعداریون</p>
<p>تے ظالم لذتان پیچھے لگے کفر ناہ کماے اوہ کفر و ن شر کون گل گناہوں کو منع جہولان</p>	<p>وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُغْلِبَ الْقُرْآنَ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْطَلِحُونَ ہلاک نہ وہ ہا رہے تم اہل ان کیو کار باشند تی نہیں اب تیر جو ہلاک کرے اگر انون نال ظلم دی کی لوک اپنا نہ</p>
<p>تی لوک اپنا نہ عدل انصافون ہوں نیکیوں کا جد لگ لکھنا پسو عدل انصاف ادا نہیں</p>	<p>تی نہیں ہلاک کری رب تیر اپنا ظلم پارون ظلم مراد جو شرک برے نہیں کری لاک سائن</p>
<p>جان کفر تے شرک فساد کما دن سار تہا جان کفر تے شرک فساد کما دن سار تہا</p>	<p>یا ایہ مراد ظلم کری رب باجہ گناہ نہ مارے</p>
<p>وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَكَذَلِكَ نُوَلِّتُ الْوُجْهَ الْأَمْرَ ذِكْرًا اگر خواستہ پروردگار تو البتہ گردن ہمہ مردان ایک کت ہمیشہ باشند مختلف مگر اے کہہ برود رحم کردہ پروردگار</p>	
<p>تی جبکہ چاہیں تیر البتہ کرد لوکانون امت یکتے ہمیشہ ہنگ اختلاف کریو ہاں گن جہا تو جن کہتے تھے جی چاہے رب تیر اسہ لوکان ہت کہنا دے</p>	<p>تے جبکہ دے کر شہت مگر جس رحمت رب بچا دے</p>
<p>وَلَذَلِكَ حُكْمُهُمْ، وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا مُنَاقَظَ لَهَا مِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ دیکھو ان اختلاف آفریدہ ہست ایشانرا و تمام شد سخن پروردگار تو کہ البتہ پر کم دوزخ را از جن مردان ہمہ جا</p>	
<p>تی دوزخ میں ایک تیس اوہا نون پور پور سخن رب تیرید جو البتہ پر کر انکامین دوزخون جن آویسا تھیں تہیز تی رب دوزخ تمام جو ہر سان دوزخ جن انون</p>	<p>یہود ہنود نصاریٰ مشرک کوئی مجوسی آیا اوہ کہو دین حقانی من باطل قدم نہ دہر دے</p>
<p>تی حق والی کہد و جی نون باطل جان سارے اسکار رب خلقیا اوہا ن اختلاف ہر جا</p>	<p>تی ایسے اختلاف دیکارن خلقیا رب اوہا نون کہو دین نہ پڑیا لوکان نیون ہر رب چاہیا</p>
<p>پر جہان رحمت رب کہتی اوہ اختلاف نہ کردے باطل والی کہد و جی نون باطل جان سارے</p>	<p>مالک کہیا دوزخ تی ہوس کہت نہ کہنا ری</p>

اوہ اختلاف نکران پوچھ دین ہی تے آئے	ہک کھن جنہاں ب رحمت کیتی کارن حم اوپاے
اوہ باطل اپر قدم دہن اکد وھی بر اشران	تی اختلافانوالے خلقے اختلافان کارن

وَكَلَّا تَقْصُصْ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّئُ بِهِ قُلُودَكَ

وہر چیزے رایخو انیم بر تو از اخبار پیغامبران	نہی کہہ بیان کردیہاں اسین اپر تیرے
خبر ان پیغمبرانیاں تہیں اوہ جو ثابت کردیہاں نال اسد	تی سب کہہ سہیں بیان کر این تین پر خبر رسولان
جو ثابت کرینی اوسد نال تیر اول شاہ قبولان	یعنے وچ قرآن جو خبر ان بیان تہ سناو
تا محکم کرے دل تیر اتین صبر نقین و دہائے	

وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ مَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۝ آدہ است تو دنیوہ تہیں

ویندی ویاو کردی براؤ مسلمانان	تی آیا تیرے تائیں چہ سچ تے ایضحتے یادگار و سچے بیان
-------------------------------	---

وَقُلْ لِّلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَا كَانْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ وَلَا تَنْظُرُوا وَلَا تَنْتَظِرُوا ۚ

وہو انانرا کر ایمان نہ آند کار کیند بطور خود و بر آئینہ	کار کیند و انتظار کشید ہر آئینہ مایہ منظر انیم تے
کھو سچو اوہا نہ جو نہیں ایمان لیا و نہ عمل کر و اپر چہ سچ	ایہ سچ کہہ سہیں بیان کر نیوالی تے او ویکو البتہ سہیں

تی کہو دہناں جو ایمان نہ لیا و نہ عمل کر و خود چکا	اسین عمل کر این تین او ویکو سہیں او ویکو و
ایہ امر و عیدان تہ دیدن چاہو جوین کساؤ	اسان ہاک سہیں نکاحی ساؤ سی تہیں نکاؤ

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْ أَهْلِ ٱلْأَرْضِ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْغَيْبِ ۚ

و خدا برست غلم غیب آسمانیا و زمین بسوا و ابرو امید	تہ شوق کار تہاں پر نہایت کن و را تو کل کن و
تی و سچ اللہ غیب کا اندازہ بیند تی طرف و سید سہر جانہ	ہو کہ سارا بینگی کر و اوسد تی تو کل کر و

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ جَاهِلُونَ ۚ

تی رہنوں غیب آسمان تین اسول سہ کہم جاو	ا اوسد کرین عبادت او سپر کیمہ کرن ہو باو
ہی سہنوں معلوم غیب جو کیمہ اجیت کیمہ امار	تہیں او ویکو اسین او ویکو ان ہم اللہ تہ سدا

وَمَا ذِكْرُكَ بِعَٰفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۚ

وہاں تیرا ذکر نہایت پرور کار تو خیر از سچ سیکیند نہیں تیرا خیر او خیر تہ جو کر و

۹۱
 کھن جنہاں ب رحمت کیتی کارن حم اوپاے
 تی اختلافانوالے خلقے اختلافان کارن
 اوہ اختلاف نکران پوچھ دین ہی تے آئے
 اوہ باطل اپر قدم دہن اکد وھی بر اشران
 وکلّا تقصص علیک من انباء الرسل ما ننبئ بہ قوادک
 وہر چیزے رایخو انیم بر تو از اخبار پیغامبران
 نہی کہہ بیان کردیہاں اسین اپر تیرے
 خبر ان پیغمبرانیاں تہیں اوہ جو ثابت کردیہاں نال اسد
 تی سب کہہ سہیں بیان کر این تین پر خبر رسولان
 یعنے وچ قرآن جو خبر ان بیان تہ سناو
 تا محکم کرے دل تیر اتین صبر نقین و دہائے
 و جاءک فی ہذہ الحق موعظۃ و ذکر لِّل مؤمنین
 ویندی ویاو کردی براؤ مسلمانان
 تی آیا تیرے تائیں چہ سچ تے ایضحتے یادگار و سچے بیان
 و قُلْ لِّلَّذینَ لَا یؤمنون اعملوا علی ما کانتُمْ تعملون
 وہو انانرا کر ایمان نہ آند کار کیند بطور خود و بر آئینہ
 کار کیند و انتظار کشید ہر آئینہ مایہ منظر انیم تے
 کھو سچو اوہا نہ جو نہیں ایمان لیا و نہ عمل کر و اپر چہ سچ
 ایہ سچ کہہ سہیں بیان کر نیوالی تے او ویکو البتہ سہیں
 تی کہو دہناں جو ایمان نہ لیا و نہ عمل کر و خود چکا
 اسین عمل کر این تین او ویکو سہیں او ویکو و
 ایہ امر و عیدان تہ دیدن چاہو جوین کساؤ
 اسان ہاک سہیں نکاحی ساؤ سی تہیں نکاؤ
 و للہ غیب السموات و الارض
 و خدا برست غلم غیب آسمانیا و زمین بسوا و ابرو امید
 تہ شوق کار تہاں پر نہایت کن و را تو کل کن و
 تی و سچ اللہ غیب کا اندازہ بیند تی طرف و سید سہر جانہ
 ہو کہ سارا بینگی کر و اوسد تی تو کل کر و
 و لکن اکثرہم جاهلون
 و لکن اکثرہم جہل
 تی رہنوں غیب آسمان تین اسول سہ کہم جاو
 ا اوسد کرین عبادت او سپر کیمہ کرن ہو باو
 ہی سہنوں معلوم غیب جو کیمہ اجیت کیمہ امار
 تہیں او ویکو اسین او ویکو ان ہم اللہ تہ سدا
 و ما ذکرک بعافل عما تعملون
 وہاں تیرا ذکر نہایت پرور کار تو خیر از سچ سیکیند نہیں تیرا خیر او خیر تہ جو کر و

قتل کرد یوسفؑ نونؑ یاقینؑ کے زمین چھو ڈالو

تَكُونُوا مِنْ عِبَادِي ۖ قَدْ مَّا صِلَىٰ بَيْنَ ۚ وَتَابَا شَيْد بَعْدَ اَزْ اَنْ كُرُو شَيْ اَيْتِه تَقِي سَوْجَا وِجْم سَتَهْدِي كُنْ كَيْ

تی ہو و قتل یوسف تہیں کچھ لوگ صلاح خواہ

کے کہیں کہیا شمعون سخن یہ کہ رسول بناؤں

قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَصْلُوا يَوْسُفَ وَالْقَوْهَ فِي غِيَابِ الْحَبِ أَفَتُكُونُونَ مِنْ زَانِلِينَ

مکشید یوسف را و نگیندش در تار یکی چاه گسیا کنیند والی او بناتین نایار و یوسف نوبت و الوهن و صبح که بود

کیا اونہا تین کہنے والے یوسف قتل نہ کر ہو

يَلْقِظُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اَنْتُمْ فَعِلَينِ تا بر گیر و اور بعض مسافران اگر کنند گانید

بھہ لیا دے اور سنون کوئی راہ چلنے والا جیکر ہوتیں کرنے والے

بہر لیجی وہی ہنوں کوئی راہی چلنے والا
جیکر ہوتیں گریو الے مول نہ کر دے ٹالا

ایک سو والاحصل بھی ذاقول اصح ایہاے
قائدہ ہے رو میں جو وڈا ماسی بیہا

ادہ بیجے باج ہے بجے بیوہ اہان ہو
اس لم اندر سی بریاں ہویاں بہت لوی

باب قطع رسم برای دو جماعی شود بابو
 امر ایکنام و اگر کسی حجت و سخن بر هم کشی

بھی بیکار ہو کر رہ گیا اور چھتیس برس کی عمر میں
 تانہا مسکند بن گیا (کوئی رحمت و کرم نہ رہا)

اور سبہ تعاف پیسے رباب ہی سارے
انہاں قتل ارادہ کرتا اسہ اللہ پاک سچائے

قَالَ يَا بَنِي آدَمَ لَا تَأْمُرُوا عَلَى الْأَرْضِ فَتُنصَحُوا ۚ

گفتند ای پدر ما چیست حال تو که امر بخیریندارے مارا بر لوسف و مرآنه ما اورانک خواهم

کہا او نہان ای ماساڈی کہا واسطے تہے جو نہنن امن عائد اسانون ارونوسفدی ہے

تحقیق این واسطه اوسد البتہ خواہ مان

انہاں کہیا باک ہو با تینو جہاں اترجانی

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[Faint handwritten notes at the bottom edge.]

١٢٠

أَدْبَسَ لَدُنَّ مَعْنَا عَدَايَتَهُ وَيَعْبُرُ الْكَلْبُ فَظُونُ بَغْرَتِ أَوْرَابَا فَرَا مِثْلُ بَا خُورِ
 ویازدی اندر ویر آینه اورا نگهبانیم بهر او سنونال سبخری یک کماوتی کبشتی البتہ سنونال
 کہتر چہ نال اسداسے کبشتی چہ لرج کماوتی تے ٹیک اسدین کماوتی یوسف کارن پیا کماوتی
 قَالَ إِيَّاكَ يَحْسِبُونَ أَنِّي أَكْبَرُ وَإِنِّي أَنَا الْكَافِرُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَفِلُونَ
 گفت ہر آئینہ اندر میں کیندم اگر کبہر پیش و تیر رسم از آنکہ بخورد اور اگر کٹ شما از وی بخیر پیش کبشتی
 میں البتہ غفلت کر دیا میںون ایہ جویاوتیں اسنوں ڈر دامن میں ایہ کما جواد اسنوں کبشتی تیز
 باب کبیا غم میںون جو تیں اسنوں نال لیاو
 لی دوران بگیا و جو کماوتی اسنوں نال تیں سداو
 وچہ خواب و تھا یعقوب نامہ یوسف اربا یا
 قَالَ الْاِثْنِ اَكْلَهُ الذِّبُّ وَخَنَ عَصْبُهُ اَنَا اِذْ اَخْسِرُونَ
 ہر آئینہ انکاکہ زیاکارا بیم کماوتی او نہان جی کما جواد اسنوں بگیا و تیں دانا البتہ سنونال یوسف
 اَنَّهُنَّ كَمَا بَغِيَا رَجُلًا وَاَسْنُونُ اَسْدِيْنُ اَبْرَئِيْلَ
 اُنہان کما بگیا راج کما و اسنوں اسدین ابرہیل عاجر کما یا حال جنہاندی
 فَلَمَّا دَهَبُوا بِهٖ وَكَلَّمَهُمْ اَنْ يَّجْعَلُوْهُ فِيْ عِيَالِنَا لِحُبِّ الْكِتٰبِ
 کہ با گفتندش در چاہ تارک بہر جدلی گئے اسنوں یک کما یا جو ڈالن اسنوں وچہ نیم کہوہ و
 پھر چہ گئے یوسف نون لے تے رہا یک پکایا
 لے جاناب ذکر کما ناکما ذکر بریا گئے
 جد باب پاسون لیا تا چا سیا غرت نال پیا لیا
 جان یک ماری و و جیول جاور و نہا ذکر فرایا
 موت قریب ہو یا اتی جاتس مول شفیع کوئی
 نوڈیاں بیٹے نال یہ کما کر دی ظلم مذمتیں
 تسان حمد نہ تا آمینون یوسف قتل کرنا
 اودہ کہوہ ترمی سنگ شہر تیں اہ نہ ناسول کوئی
 جو ڈالن اسنوں تے کہوہ دے وحی یوسف لیا
 جو لائق ذکر نہیں جو راہ وچہ کتی اُنہان کما
 جان جنگل پتے زمین تے مارا کرن لکھ پیا لیا
 پراوہ ہی مار گالیاں دیو گوناگون نساوا
 رور و کری پوکاران بابا تینون خبر نہوئے
 جان قتل قریب ہو کما کہے یہو ذہبایا تانیز
 تا نور یحیی کہوہ دل اسنوں ڈالن اچہ کہوہ نا
 اتون بہتر میٹون چوڑا دیکھو مشکل ہوئے

تے داسنے لذت را چیرا
 بیت کما یا ن بیت نرا
 اور جانا
 مولوی علی قاضی صاحب
 دی جیو جیو ان عجیب اور
 تیار تے اسے اور یوسف
 یوسف لکام در لوجا پیا
 عجبم جہت
 جو دین انا دہ ہون
 ایتوں شاد و کما کما
 یوسف در خجائے
 واندہ کوئی نہیں بیٹ
 تے خفسہ ہلکم
 قاضی صاحب نے ایہو
 پکا ارادہ کتیا ہے
 وامن اسنوں وچہ پیا
 کہوہ دید ۱۲ عالم

وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ۝ دُتِی تو باور دارند ما اگر چه یم بہت گوی

تے نہیں تو ن یقین کرنے والا واسطے اساطے اگر چه ہوشی نہیں سچے

تے نہیں تو ن بارسا ڈا کر و بہا وین سچا کہ

تو ن اول ہے ای ظن کیتا سی ہن ل کوین بجا

وَجَاؤْ عَلٰی قِیَصِهِ بِدِ مَرۡكَبٍ ۝ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمُ الْاَنْفُسُ اَمْۡرًا ۝

و آوردند بال قیصا و خون دروغ را یعقوب گفت نی بلکہ ارستہ بہت پیش شما نفس شما تیرا

تی لے آئی پر کڑی اوس کی دلو ہو ہٹا کیا باپے بلکہ بنا لے واسطے تیرا نفس تیرا دینا کہ

تی لیا سی کڑی اوس پر جو ہٹا ہو لگا کے

اوہ ہو یوسف دانا تا مین جو ہٹا رہ فرمایا

تی کرنا یا رن خیال آیا تا مین باب ہو ہٹا

فَصَبِّرْ وَصَبِّرْ ۝ وَلِلّٰهِ السُّعۡتَانِ ۝ عَلٰی مَا نَصِفُوۡنَ ۝ ہر کل میں صبر نہایت خدا

دو طرح کے ہیشود از دو براچہ شمایان مینید پس صبر نہایت تی الصبر چا سیایا ہر دو چہرہ جو بیان

پس صبر کہا دن سو ہن مینون پس اجر صبر د

یعنے رہتین سیر مکان صبر دیکو تو فغان

صبر مین جو چہ شکوی جزع فرع تہرین خالے

پہر اک بچیا دلیا سی پھر کے یوسف اسی کہایا

تا اوہ بھیا بولایا اللہ قدرت عجب کہایا

نبی کہیا اے کیونکر آیون وچہ مین کھانے

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدۡلٰی دَلُوۡہُ ۝ قَالَ يٰۤاٰنَسُرُّ ۝ هٰذَا عَلَمٌ

و آمد کاروائی فرستادند سقا خود را پس از دہنت دلو خود و گفت اسی مژدہ این نو جوانی ست

تی آیا کافا مین بھیجا او ہنایا مانی لیا و نوالا اپنا لکھایا اوسہ دلو لیا کہیا اخی خوشخبری ای لڑکا ہر

تی آیا کہ روان با بھیجا سقا دلو لکھایا

اکیوس خوشخبری مینون لڑکا خوشیجہ آیا

یوسف علیہ السلام کا کہنا

۱. یوسف داوید دینار بن صلیح بن یسوع
 ویکے پہر کا کہتے آئے تل چڑھایا
 ۲. ہی ایک تول یوسف چاند تول انیوں کتور
 لی وزن یوسف چار سو طمان بھر من کچے آیا
 ۳. ہی دوہان سفید چمے وی تل بہر ایہ تہوڑا
 اوڑک تول یوسف داسونا دینا تل بنایا
 ۴. ہی ایک تول یوسف داریشم قیمت پھیری پور
 تیراں سال عمر آئے تس وچہ معاملہ لیا یا
 ۵. دَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرَاتِي أَكْزَيْتَنِي مَثْوًى ۖ عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنِي
 ۶. وگفت غصہ کہ خرید یوسف را ازل مصر بن خود گرامے دار جائے شاید کرفع و ہمارا تلی کیا
 اوس شخص نے جو خریدا اوسنوں مصر میں و سلم عورت آمیندہ باغرت کھدرا و سدا شاید جو نفع کرے
 ۷. سے اکیہا جس خرید یا مصر دن عورت سے تاملین
 اگر ام کرین اس کہا وین پین ہر تس نہ جائین
 ۸. اَوْ يَخْتَدِمَنَّهَا ۖ وَلَدَاءُهَا يَنْصُرُونَهَا ۖ أَوْ يَكْفُرْ بِهَا الْكَافِرُ ۖ وَلَدَاءُهَا يَنْصُرُونَهَا ۖ
 ۹. شاید نفع کرے اوہ سانوں یا فرزند بنائی
 تس عورت نام زلیخا بعضے نام میں تاون
 ۱۰. سہ لوکان تہین تربیہ شخصاندر و دہ ہوی وانا
 ہو شعیب دی بی بی جسے پونون سخن سنایا
 ۱۱. ہو رصیدین جو اوس خلیفہ خاص عمر نون کتیا
 ۱۲. وَكَذَٰلِكَ مَكَانًا لِّيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ تَاوِيلَ الْأَحَادِيثِ
 ۱۳. وچنین قرار وادیم یوسف را دران زمین تا بیا سوزیم اور اعلم تاویل الاحادیث سے
 ای طرح قدرت کے وسان وایوسف وچہ زمین دے تا جو کہائی اوسنوں تاویل باتان دے
 ۱۴. تِلْكَ آيَاتُ الْيُوسُفَ إِذْ أَخَذَ الْمَلِكُ نَذِيرًا ۚ وَلَمَّا خَسَفَ الشَّمْسُ عَلَىٰ نَحْلِهِ
 ۱۵. تا بغیر خواہانندی سین کہائی تس حیون کے
 ہن انیوں شاہ مصر تس کرے ہی تعمیر کیا ہے
 ۱۶. وَنَادَىٰ مِنْ تَحْتِهِ ۚ وَلَٰكِنَّ الْكَافِرِينَ لَيَكْفُرُونَ ۚ وَهُوَ تَوَّاسٌ ۚ وَلَمَّا نَسُوا نَجْمَهُ
 ۱۷. مردان ہمہ اند - سے اللہ غالب ہے اپر کم آئندہ سید بہر بہت لوک ہمین جانڈے

۱. یوسف داوید دینار بن صلیح بن یسوع
 ۲. ہی ایک تول یوسف چاند تول انیوں کتور
 ۳. ہی دوہان سفید چمے وی تل بہر ایہ تہوڑا
 ۴. ہی ایک تول یوسف داریشم قیمت پھیری پور
 ۵. دَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرَاتِي أَكْزَيْتَنِي مَثْوًى ۖ عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنِي
 ۶. وگفت غصہ کہ خرید یوسف را ازل مصر بن خود گرامے دار جائے شاید کرفع و ہمارا تلی کیا
 ۷. سے اکیہا جس خرید یا مصر دن عورت سے تاملین
 ۸. اَوْ يَخْتَدِمَنَّهَا ۖ وَلَدَاءُهَا يَنْصُرُونَهَا ۖ أَوْ يَكْفُرْ بِهَا الْكَافِرُ ۖ وَلَدَاءُهَا يَنْصُرُونَهَا ۖ
 ۹. شاید نفع کرے اوہ سانوں یا فرزند بنائی
 ۱۰. سہ لوکان تہین تربیہ شخصاندر و دہ ہوی وانا
 ۱۱. ہو شعیب دی بی بی جسے پونون سخن سنایا
 ۱۲. ہو رصیدین جو اوس خلیفہ خاص عمر نون کتیا
 ۱۳. وَكَذَٰلِكَ مَكَانًا لِّيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ تَاوِيلَ الْأَحَادِيثِ
 ۱۴. تا بغیر خواہانندی سین کہائی تس حیون کے
 ۱۵. ہن انیوں شاہ مصر تس کرے ہی تعمیر کیا ہے
 ۱۶. وَنَادَىٰ مِنْ تَحْتِهِ ۚ وَلَٰكِنَّ الْكَافِرِينَ لَيَكْفُرُونَ ۚ وَهُوَ تَوَّاسٌ ۚ وَلَمَّا نَسُوا نَجْمَهُ
 ۱۷. مردان ہمہ اند - سے اللہ غالب ہے اپر کم آئندہ سید بہر بہت لوک ہمین جانڈے

تے اللہ غالب کم اپنی تے کرد اجیو نکو چاہتے
یا ایہ معنی جو اللہ غالب کم یو سفدی اے
اوہ آپ کری تدر حفاظت غم سہ پہو تھو

تے ایسے بہتے لوگ بھان جو کر شان خدایے
 کم جہان و آپسارے کوین اوہ سن وید جہان

وَمَا بَلَغَ أَشُدَّهُ اِتِّبَانَهُ حُكْمًا وَعِلْمًا

و چون رسید یوسف پنهانیت قوت خود و
تی جدیهو بخواجهانی اینی نون و اسان و سنون
جذب و بره یابوسف اسان و نام حکم علم او پیش
اشد بمجنه قوت جوانی شروع اظهار این کون
منه حکم نبوت بعضی کهن درسته باتان

او هم او را دانای علم و محققین جز امیدیم نیکو کاران
نیمه یک عالم از اسطوخودوس جز اندیشه این یکی گریز نیویاز

قی ایولین نیکی گریز یالیان دیندم حسین جز ایزد
نرتهیان نیک بابتیران لگ سوتد احوان کمان

قی علم مرا دقتا هست دیون سجده سحر رب آمان

وَرَدَّ اَوْدَتَهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَرَبٌ

وَعَلَّغَتْ الْأَبْيُوكَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ
بود تا بگذرد از حفظ خود بایست در مار او گفتش از
نفس او سست تر نی نیکتوس و در مار او

تہ کیلئے طلب لینا اسنون نفس کنون بریائے
راؤ در معنی طلب فعل ہے اتم مراد زنادی
تبت بمعنی آجاہ الہی لعت حجاز عرب و

قی بند کیتے دروازہ کہیں جابہ کیوں نہ آ
ست دروازہ بند کیتے فراپے طرف بولاند
جان غنیت دیوں چہر کیوں اچھل کہیں نہ

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنُ مَدَّةً

کتابہ دارانہ کا یقین ہے الظالمون
میں سے نیکو ساخت جا مرا تین گنا نیشو ن ظالم
اوس مرتبہ میر تحقیق اوہ نہیں تھا یا وندے ظالم

س کویا پناہ اللہ کی تھیں کہ مالک میرا میں
 قصہ میرا ہے مالک میرا جس یوتیاں جائیں
 کہ اگر کہیں غصہ ہے کہیں غصہ میرا خدو

جس میرا قدر و پایا نہیں خلاصی ظالم تائیں
تس کوین خیانت کران جی کران ظالم بدین نہیں
اوس میرا کم بنایا پہر کیوں رکھان بر خطاں

[illegible]

وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِهِ وَهَمَمْتُ بِهَا لَوْ كُنْتُ أَنْ ذَا بَرُّهُ كَانَ دَرِيَّةً طَهْرَانِيَّةً قَصْدُكَ أَنْ أَنْ بَرُّهُ
 یوسف و قصد کرد یوسف بسو او اگر نه آن بود که دید یوسف دلیل پروردگار خود را مبتدایان نیست
 فی البینه تحقیق قصد کیا اوس رت مال یوسف قی قصد یوسف مال اوسد چکیه نمود ایه جو و یکم و دوم

لی یوسف قصد زلیخا امیر رب دلیل و یکمالی
 همیانی کهولی نیترے بیٹھا ابن عباس بتا
 اکثر عالم کہن سلفدے اینوین و انک پیارے
 گرن گن حسن جمال یوسف داک بک ماس سنایا
 اوس کیا قبر و چہ تل حبیبون جہر سن الیہ
 اوس کیا قبر و چہ منہ میریتے و گن نیترے
 اوس کیا سٹی کہا سی سنون کان غاک بنایا
 اوٹھ کہلو حبیبین ل آر حاجت پور میرے
 اینوین بہت کیتا زن پچھا کو تہ کچھ قصہ
 تے حسن جمال زلیخا والا آہی اوہ لانا سنے
 نرم ہو یا کچہ ڈلیا یوسف کیتہ قصد گنا ہے
 تا قدرت کامل رب دیکھائی جو بران بتا
 او تہ عارا ہانڈی غرض نہیں ب نعمت ذکر سنایا
 تے جانن سب جو پاکی بنون بنیان پاکی نامین
 سہ خلقت اوس عاجز ہو کر طے روز قیامی
 جوین زلیخا پاکاد عیگہ سیتا قصد زنا دا
 دو جہا تم خیال جو بیوس نامین پاک و نون
 جی عمل نہ کرے موقوف اسدے کہے نہ سخن احیا

زلیخا قصد یوسف کیا طلب کری برائے
 قصد یوسف اندر مبتدا اختلاف لیاے
 مجاہد اکھیا نالا کہلو لب کبریاں ہتھ مارے
 ابن عباس تے سند ہی کہن جان یوسف ن لچایا
 اکھیس ا یوسف کیا سو ناز کن الیہ
 زلیخا کہا کی سو مینان اکھین سو اتی تیرے
 زلیخا کہا کی سو مینان کھڑا تیرا رب او پایا
 زلیخا کہا فراش ایہ زک و چہ یا و کچھ حریرے
 یوسف کیا جے ای کم کر ان پتہ تو نہ حصہ
 اوہ لذت طرف بولا و اسون اہوین جو
 جوانی عمر دیوانی شہوت سو جان مان چکا
 پر اند آپ بچاوی جہان نہان کن ہو کاو
 حسن کہے جتہ ذکر گناہ رسولان رب فرمایا
 تار حمت کنون ز اسن ہو کوئی شخص گناہین
 پاکی عیبون خاص اللہ نون عرت اوس دوا
 ہک کہن جو بہم دو قسم اسی کثابت پاک اوہ
 قصد گناہ جی پاک او لیا ہوتی کچہ بنون
 اسدی کچہ نہوتی بندے یوسف قصد کیا

یوسف و قصد کرد یوسف بسو او اگر نه آن بود که دید یوسف دلیل پروردگار خود را مبتدایان نیست
 فی البینه تحقیق قصد کیا اوس رت مال یوسف قی قصد یوسف مال اوسد چکیه نمود ایه جو و یکم و دوم
 لی یوسف قصد زلیخا امیر رب دلیل و یکمالی
 همیانی کہولی نیترے بیٹھا ابن عباس بتا
 اکثر عالم کہن سلفدے اینوین و انک پیارے
 گرن گن حسن جمال یوسف داک بک ماس سنایا
 اوس کیا قبر و چہ تل حبیبون جہر سن الیہ
 اوس کیا قبر و چہ منہ میریتے و گن نیترے
 اوس کیا سٹی کہا سی سنون کان غاک بنایا
 اوٹھ کہلو حبیبین ل آر حاجت پور میرے
 اینوین بہت کیتا زن پچھا کو تہ کچھ قصہ
 تے حسن جمال زلیخا والا آہی اوہ لانا سنے
 نرم ہو یا کچہ ڈلیا یوسف کیتہ قصد گنا ہے
 تا قدرت کامل رب دیکھائی جو بران بتا
 او تہ عارا ہانڈی غرض نہیں ب نعمت ذکر سنایا
 تے جانن سب جو پاکی بنون بنیان پاکی نامین
 سہ خلقت اوس عاجز ہو کر طے روز قیامی
 جوین زلیخا پاکاد عیگہ سیتا قصد زنا دا
 دو جہا تم خیال جو بیوس نامین پاک و نون
 جی عمل نہ کرے موقوف اسدے کہے نہ سخن احیا

یوسف
کیا وہ بیکار ہو گیا
ادھن ان کو ان میں سے
دیکھا کہ وہ
کیا بعض چیز کو دیکھا
ایہ دعا سن کر
دی کہ خداوند سزا
دی ان کو
دو گلی تین غایت سے
سزا کا سوال کیا
۱۳ سال اس میں غلام رہا
یوسف نے جو
سزا سن کر
تین چار
تین چار
یوسف نے
جو
تین چار
یوسف نے

جان یوسفی انہان صورتی عقل حیران ہو گیا کئی تھ نہ خبر ہوئی ادھن انہان ایسی متی آئے	گوشت میو کتنے اپنے تھ کھیا جان لوہوڑ ہتا نہ معلوم کیتا درون خبر کھا
عاش بد معاذ اللہ دا معنے بغوے لیا یا حسن یوسف دا آدمیاں تے جیو کر چن بد روا	پناہ اللہ کا ہتھین جو ایہ ہووے آدم جایا ساریاں تاریاں انہاں انہاں
ابو سعید کہے جو حضرت پیغمبر مایا گلیاں وچہ جان فردا یوسف شعلہ کھ آدیا	شب معراج میں یوسف دہاچن بد جیون کندھان پر چکر اوسد یون نور کو چکر
ان ھذا الا ملک کریم و نیت ای شخص فرشتہ گرامی بہنیں ای شخص مگر فرشتہ بزرگوار	
نہیں ایہ مگر فرشتہ بزرگ اللہ پاک بنایا	آدمیاں دی نال اسنوں نبت بار خدا یا
قالت فذلک لکن انی لم اکنی فیہ - ولقد داود ذلک عزر نفسہ فاشغصم	
زن گفت نیت آنکہ لاسٹ کردہ ہو دید مراد عشق وے وہر آیت گفت و شنیدہ کہ دم باو تا غافل کم اور از حفظ نفس و نگہداشت خود را کہیا زنجانی ایہ اوہ شخص جمع لاسٹ کیتے تان مینوں وچہ اوسد تے البتہ تحقیق طلب کیتے میں اوہ نفس اوسد تھیں پس پاک امن ہو یا -	
زنجانی کہیا ای شخص وہو جس مینوں کرو لاسٹ جان ڈھس حال و نہانہ اکیلا یونیک ویدرو	میں آہیں طلب کیتے بریالی بچیاں ہا سلا طعنہ جوگی سے نہ کالی کیتے تل اقرارون
ولکن لم یفعل ما امرہ لیستجبن و لیکن گامین الصغیرین	
و اگر نہ کند آنچه میفرمایم اور استجابت برندان کردہ شود و استجابت باشد از خوار شدہ گان تی لبتہ جیکہ ناکار کیا اوہ کم جو امر کردی تان سنوں ضرور قید کیتا جاویگا تی ضرور سو جاویگا خوار ہو یا تہیں	
تے جیکہ ایہ کرے اوہ کم جو میں اوس فرماون ایہ کہیا زنجانیو سفنون ہوو زمان کر تان کیدا	تا بند زنجانی جاسی ویکھے ذلت خوار تی تاوان جو آہیا من بیوید انہیں تاوا ذلالت عید
قال رب السجین حبیب الی مماید عنینہ الیسیر	
یوسف گفت ای پروردگار من زندان است ترست نزدیک من از انچہ میخواند مر اے کو ان	

تالو کا نوچہ نامی کوین زلیخا تہیں مل جاو
جین معجز مدت جد لگ چر جا لوگ گواو
موسفور^س اودہ قید بہار ان یابی کنو گن مان

تی یوسف در نظر تین رستخیز خرابی او
 اوست و ری بسج اکین جو اندر قید مان
 ہی رستبه کرے بنده الکلیغان کی کشان

وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجْمَنُ فَسَيَّرَ ۖ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خُمْرًا ۖ

و داخل شدند همراه یوسف بزرندان و جوان یکی از ایشان گفت هر آینه بخوابیدیم خود را گم می افشارم و بپوش
نی داخل گوناوار و سود و چه بیخودی و جوان که نماندی تحقیق کن و بگردان آن کجاست جویند خود را با ایشان

نے نال یوسف کو قید اندر دو گہبر و داخل کئے
ایہ دو وین غلام ملک کو کہا باورچی و سہا
شاہ کو دشمن جاہل نہ کہہ او ان شاہ کو تائیں
اوہ ساتی مال قبول نہ کیستاد و چو نون ہر یا
ہی ساتی خمر لیا یا کیست عرض ظلم نہ کہا مین
باورچی اکہیا خمر نہ پیوین ہو چہ زہر ملائے
ناساتی خمر مین اوہ سارا اس کج ضرر نہ پایا
ہی حیوان کج اوہ دہر یا مریا کہا کر کہا نا
قی یوسف بند سخانی و چنت نوکان غلام ستا
و نہان دو مان علما ان تائیں دشمنی مینہ لڑا
و نہان اکہیا اسین دیار ملک کو قید کر یوس
یوسف کیا سنا دینوں جو کہ تسان و سخیا یا
ساتی اکہیا خواب و ہما مین باخ اندر و بجز وریا
وس واکھ تون مین ترخو خرم و وہ ہو تو رہے
رشا و نون اوہ پوایا شیر شاہ خوش ہو کر پتیا

کہ کیا میں خمر خوران اندر خواب تیار
 جو کہاں شاہ یکاویں دوہا خمر پوای رہا
 دوستان و دشمنان طمع و کورشت مال ملاز
 اوس کہانی اندر زہر مائی شاہ و پیش نگار
 جو کہاں اندر زہر مائی اسدی راہ نجائز
 شاہ کیا ساقی نون پی لگو اس خمر نون بہا
 باورچی نون فرمایوس کہا ای کہا اوس کیا
 تادوستان غلامان قید کر ایوس اینوین شاہ نون بہا
 تی خواب لوکان تعبیر ہر عمدہ کری جو بھن کر
 سوال تکیس کے حال تیار اکھولی نہان جو بھن کر
 ہی وہ مان خواب نہا اسان اتیں بیاخوت لالہ
 مائیں تعبیر تیاران عمدہ ہر کہ خواب سنایا
 باب اکوہ رانہ تری قس خوشی ہر کہ تیر تیرا
 تی شاہ بابا لہ تجھ میر پوچھ سوچا وہ پوچھ کرے
 اس خمر بوجھ سپر مینون کرتو خشن ملتا

[illegible]

۲
 پنجہ ایس ترکیب
 رہا و افضل اندر
 ایک جہت ای جو
 رہنم راہ سبب
 بہت ہوئے

ایمیر لوک اللہ و فضلون اکثر من دورادو اپنا علم تے دین حقانی ہے خوشان تارو ہی شرک قباحت رساں شہر علی جنبہ اصل بنایاں	ہی ایہ توحید اللہ و فضلون کا پر بھی ساو تعبیر کرن تہین گے یوسف اوہناں نوں سمجھاو توحید ویساں بہت بتایاں کاشکر بریاں
---	---

يٰۤاَيُّهَا سَبِّحِي السَّجْدَ اَدْبَابُ مُتَقَرِّضُونَ حَيِّدُ اَمِ اللّٰهُ الْوَلِيْدُ الْقَهَّارُ	
ای رو با تشنگان زندان آیات بود ان پر گند بہت تر اندیا خداے یکتائے غالب ای دیوار و بند بخانی دنیو ہلا مالک جدا جدا بہترین یا اللہ کلا زبردست بہتر ہے	
یا اللہ کو غالب چنگا استہین بندہ منکے ہک اعلیٰ ہک ادنیٰ ہک میا نہ دلون بجائے ہک سورج چن تار پو جن آتش بانی نالے ہک زندیاں ہک مردیاں پو جن منک جانیائے نہ انہاں پو کار جواب کین کچہ باہی ہک نامین	ای و بند بخانی یار و مالک بہتے چنگے جو آپو اپنے جدا جدا تسان مالک بہت ہرا ہک سوئی ہک چاکہ پتل پتھر لکڑ والے ہک پیل ہک ٹلسی پو جن ہو رہزار بلائیں نہ اوہ کچہ نفع نہ ضرر کرن نہ پچھن سہن گدائیں

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ اَلَا اَسْمَاءُ سَمَيْتُمْوهَا اَنْتُمْ وَاَبَاؤُكُمْ	
عبادت نمیکین بجز خدا کو نہا ہے چند را کہ شما مقرر کردہ اید انرا و پدران شما مقرر کردہ ہتھین بندگی کردی تہین ہوا او تہین گرناماں و بنوام دہرے ہین نہاندی تسان تے یوان تسانیاں	
تسان تی پڑاں تسانیاں پر گھر گھر نام بنائے ناوہ و پچھن سہن سمجھ تسان بنائی والے	نہ پو جوتہین اللہ بن کران نام جواب لگائے نہ اوہناں نامان کچہ حقیقت معنی تہین خیالی

مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَآءِ سُلْطٰنٍ اِلَّا الْحُكْمُ اَلَا لِلّٰهِ اَمْرٌ اَلَا تَعْبُدُوْا اِلَّا اِيَّاهُ	
نفرستادہ است خدا براہنایح ویسے نیست فرمان روا کہ خدا را فرمود کہ عبادت مکنید مگر خود را ہتھین او تاری اللہ نہ اسطو اوسدی کچہ پس انہین حکم مگر اسطو اللہ و حکم کتابی او ایہ جواب نہ گدائے	
نہ اوہناں پو جا کارن اللہ کچہ پیل او تارے تس حکم کتاباوس باجہ نہ پو جو ہو کسید تائیں	اللہ باجہ نہ حکم کسے اوہ مالک خلقت سارے جو اسد باجہ پو کارن پو جن سہ گمراہ بلائیں
ذٰلِكَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيْضَ وَلٰكِنْ اَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ اَمْنِيَّتْ كِي شہ دست و لیکن بیشتر	

یوسف علیہ السلام
سبحانہ و تعالیٰ
کہ خدایا جو یہ
کلمہ کہ تو نے
میں پر کیا ہے
میں پر
میں پر

مردان نیندند - ایہ ہے دین درست سد ماتے ایہ پرستے لوگ نہیں جاندے -

ایہ توحید عبادت والاسد مادیں الہیہ | ایہ پر اکثر لوگ بجان شکر کرن گمراہے

يُصَاخِرُ حَتَّىٰ يَسْخِرَ كَمَا كُنْتَ تَسْخَرُ فِي رَبِّهِ خُضْرًا اِی دہ باشندگان زندان اے اے از شمار

نوشاند مولک خود را شراب سے دو گندہ بخانے دیو ایہ پر کتسا ڈاپس پوائیگا مالک اپنے نوین

اے دو بند بخانے والیو ایہ پر کتسا ہتین

وچہ تعمیر عبا لکھیا ساتے خواب ایہ آیا

ترے شاخان لش واکہ جو ہر خوشی خوب گزرتی

جان یوں خواب تیاں لکھیا وہ وہ خواب تیرا

جو داکھ دیسا ئی غلبتیرا اوس کم اہر آیا

ادہ تر شاخان تر روز این جو اندر قید گذارین

تیرے جو انگو رنجور پوائی اپنے مالک تائین

وَأَمَّا الْأَخْرَجُ فَيُضَلِّبُ فَتَأْكُلُ الْخَيْرُ مِنْ رَاسِهِ ۝ واما آن دیگر پس بردار کردہ شود پس بخور

مرغان اوس اوسے ایہ دو سر اپس سولی و تاجا دیگا پھر کہا ونگے جانور سر اوسد ہتین

تا اوسد ہتین پکے ہور ورنہ گوش کیا سو

جو سر برتن پٹار باور چے خانیون باہر دیا

یوسف کیا ادا لکھن تیرا کمون باہر جادون

استہین پچھے شاہ بلاوے برین ات مرکا

تیرے کہ تہین کہاں کہہ پر وایگل سجدہ نین

اسان ہٹھا لیتا یوسف لکھیا ایہ کم ہوئی شاہ

قَضَىٰ الْأَمْرَ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِينَ فِيْصَلُ دہ شدکاری کہ درو سوال میکنید ہو چکا

کم جو وچہ اوسد فتویٰ پچہ پرتوین یعنی ایہ کم وچہ قضا الہیہ دے ہو چکا

انگو رنجور

خیمہ تین

ہن ہو چکا وہ کم جو چھپا ہے اوس تعبیر ان

تسان خواب ہمایا کہونہ ڈھٹا کون سور تقدیر

وَقَالَ الَّذِي مَلَكَ يَدَيْكَ أَنَا وَنَجِيَّتُكَ لَكُمْ فَسَوِّغْ لَهُمْ مَا اَدَّكُورُ فِي عَيْنِكَ دَيْتُ

وگفت یوسف شخصہ کہ وہ تہ بود کہ خلاصی یا بندہ است از آن و کس یاد کن مرا نزدیک سو گوار
کہ کیا یوسف نے وطم او شخصہ کہ جو کس میں اچھے جو خلاصی یا ونے واکم او نہان دو ہاں تہنہ کر کہیں میرا

تے یوسف کہیا او منون جو جاتا پاسی وہ تھا
جو ہاں غلام ظلم تہنہ یہ کہ گناہ نہ کہتا

جو میرا ذکر کرین جد پہونچی شاہ دی مجلس خاصہ
بدت بہت ہوئی اوس تہنہ ذکر کرین ایستیا

فَاَنصَبَ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَكَلِمَتٌ فِي السَّجْنِ بَضْعَ سَبْعِينَ

پس شیطان نے ذکر اوش گردنہ از خاطر وے کہ یاد کند پیش سو گوار کہ یاد یوسف در زندان چند سال
تہنہ ہو لایا او سنون شیطان نے ذکر مالک پہ واپس تہیر یا یوسف دہ ہند بخانی و کتنے سال

پس شیطان ہو لایا او سنون یاد کرین وہا میں
بعضے کہیں ساتے نون وہ ذکر شیطان ہو لایا
پر اکثر کہیں مغتسر انون آیا ابن عباسون
جو بندہ کو لون مرد و چاہی غفلت اندر آیا
جان یوسف کہیا ساتی نون اوتھم یہ ذکر کیا
میں یہ قید زیادہ کر سان یوسف شکر ویا
حسن کہے جبریل یوسف دل آیا بندہ بخانے
اوس کہیا اسی پاک اندیشی یہ سلام لایا
ہے قسم منون اتہ رکسان تہنوں کتنہ سالان
اوس کہیا رضی یوسف کہیا پھر پرواہ منون
جو تہنوں کہ خلقیا یوسف کہیا رب او پایا
کس کہوہ دستہ و چون کدہیا کہیوس پہ

تا یوسف تہیر یا بندہ بخانی کتینا سالان
یاد نہ کہتیں یوسف تہنوں مالک پاس جان آیا
جو یوسف ذکر اللہ و انہما شیطان فی سجون
ست و رہی ہو قید پہ ہجر لگے سال دایا
رب کہیا میں باجون یوسف کرین کیل و تاثیر
جو سختی و لون غافل کہتا میں میں تاب ہو یا
یوسف و کچھ چھپاتا کہیا تون کیون اتہ نکالو
تہنہ نرم نہ آئی میں تہنوں جہا شفیع بنایا
یوسف کہیا اوہ را میں تہنوں اندر نہان ہا میں
کہے کہے جبریل کہیا ہے رب فرمایا تہنوں
کس پار کہتیا دل باب تہرید کہیوس لایا
کس تعبیر کہیا خیابان کہیوس رب کہیا

یوسف نے وطم او شخصہ کہ جو کس میں اچھے جو خلاصی یا ونے واکم او نہان دو ہاں تہنہ کر کہیں میرا
تہنہ ہو لایا او سنون شیطان نے ذکر مالک پہ واپس تہیر یا یوسف دہ ہند بخانی و کتنے سال
تا یوسف تہیر یا بندہ بخانی کتینا سالان یاد نہ کہتیں یوسف تہنوں مالک پاس جان آیا
جو یوسف ذکر اللہ و انہما شیطان فی سجون ست و رہی ہو قید پہ ہجر لگے سال دایا
رب کہیا میں باجون یوسف کرین کیل و تاثیر جو سختی و لون غافل کہتا میں میں تاب ہو یا
یوسف و کچھ چھپاتا کہیا تون کیون اتہ نکالو تہنہ نرم نہ آئی میں تہنوں جہا شفیع بنایا
یوسف کہیا اوہ را میں تہنوں اندر نہان ہا میں کہے کہے جبریل کہیا ہے رب فرمایا تہنوں
کس پار کہتیا دل باب تہرید کہیوس لایا کس تعبیر کہیا خیابان کہیوس رب کہیا

نفسه خوب و بکاد باد شاه مصر را

تے کہنے بدکاری تہیں کہا اکیسویں بجایا
اگلے پختے سے دریا گزریا لٹان باران
جو وڈا شاہ مصر را اسنون اندر خواب بیان
فرما دینا کہ ہوریا ان سنیان کیان گائیں
ادھ شہی ہوٹیاں لیتا کہ نکا نوچ غائب بیان
فرستے ست ڈھٹی شاہ ساوہر محکم واسنے
اوہناں کیان سنیان ہر گز شاہ کون حیرت

ہر تون بچہا بندہ کون شفیع بنا یا
تا وقت کشائیں نیکیا موٹیاں مہربان
جوست گائیں دریا تین ہوٹیاں نکل ہر تیاں
نکل لیا انہاں مہربان لگتیاں ہوٹیاں تان
نہ ظاہر کچھ دسیا وادہ ایساں بھر گیتاں
ہوڑی شہ کے لپٹے ساوہان اپر دہ گائے
بکھلن ساحر عالم ماہر سدے خواب سائے

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَدْرِمُهُ سَبْعَ بَقَرَاتٍ سَمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عَجَائٍ

دگفت بادشاہ ہر آہیہ من خواب بیہیم کہ سہفت گاؤ فریہ خورد انہاں سہفت گاؤ لافرتے
کہیا بادشاہ نے تحقیق میں بیکہاں ست گائیں ہوٹیاں کہا جاندیاں میں انہاں ست لٹیاں

تے کہیا شاہ مصر میں ست ڈھٹی سنیان گائیں | جو لٹیاں ست انہاں کماؤں ہر تیاں تان

وَسَبْعُ سُنْبُلَاتٍ خَضْرَاءٍ وَأَخْرَجْتُ يَأْكُلْنَ الْكَلَاءَ أَفْقُوْنِي فِي دُوْنِي وَأَنْتُمْ لِلدُّوْنِ كِيَا

وہی بیہیم بغت خوشہ بزاؤغت خوشہ گیرا ایجاہ جواب میں بیکہاں بچہاں میں اگر خواب تعبیر گوئید
تے ست شہی ہر تے ہورست کماؤں کچھری الیہ جواب ہوٹیاں چہ خواب سمیرید چیکر ہو وادہ خواب تعبیر

تے ست ڈھٹی میں ساوہی ہورست تالی | وہی جواب اس خواب جی عالم تعبیر تالی

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَ مَا نَحْنُ بِمُتَوَلِّينَ أَمْ لَكُم مِّنْ عِلْمٍ

گفتند این خوابہا شوریدہ است ومانستیم تعبیر خوابہاے شوریدہ وانا کہیا اوہناں
ایہ میں پریشان خواب نہیں ہاں میں ناں تعبیر پریشان خواباں دے جانتے والے

انہاں کہیا یہ پریشان خواباں نہ خامی خیال لاکہ | انہاں حلام دی جمع جو سنے رہے تان
اضغاث غفغ دی جمہری جو تہا لگڑ لگڑ لاکہ

وَقَالَ الَّذِي نَجَّا مِنْهُمْ مَا أَذْكَرَ بَعْدَ امْتَرٍ أَنَا أَنْتُمْ مُكْرِمُونَ وَإِلَٰهِي وَرَبِّي وَرَبُّكُمْ

وہی کہتا ہے کہ میں نے تم کو بچا دیا اور تم کو کرامت دی ہے اور میں نے تم کو کرامت دی ہے اور میں نے تم کو کرامت دی ہے

خبر الیہ

ایہو پاک نامی یوسف علیہ السلام
 کیجو بوجب از در کمر
 ز خدایس پیاپیافت
 حضرت یوسف کے ذریعہ
 سہننا دنیا با جو ذریعہ
 اگرچہ کیندناسدینا
 برادہ پچھا دیدیان مکار
 یوگان تیردوستی
 دنام دنیا دیکر عیلت کرد
 تیردوش او سید ہون

باز یاسید بعد از آن ہفت سال سخت بخورند آنچه در سابق ذخیرہ ہنوادہ بود بدست آہنا گرانند کے
 از آنچه با حقیاط محمد اید پیر آونگے پچہ ہتہین ست سال سخت کہا جانگے جو کچہ اگی کہا تسان دوا
 او ہناندے گر تہوڑا ہتہین جو بجا رکھو گے

پہر ہتہین کچہ ست و رہی ہو را و سخت بلو	اوہ کہا دن جو تسان کہا مگر اتہن ہر کچہ زو لو
انہان تسان سخت والیا نوچہ کل ذخیرہ کہا ہو	مگر جو تہوڑا ہتہین کارن دہر سو سانبہ پچا ہو

كُنْتُمْ اِيَّايَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامًا فِيْهِ يُغَادِثُ النَّاسَ وَفِيْهِ يَعْصِرُ وُنَ ۝۷۳

باز یاسید بعد از ان سالی کہ در و باران فرستادہ شود بر مردمان و در و باران فرستادہ اندک و غیر آن
 پیر آویگا کچہ ہتہین سال جو وچہ اوسد مینہ برسانہ جاوئی لوکتے وچہ اوسد پچوڑنگی انگور و غیرہ

پہر ہتہین کچہ سال آوی جو اوسو چٹنہ رکیا و	تے ہو چہ لوک انگور نیڑن فحوت پیر کیا و
جان ساتی شاہ دہ پاس آیا اتی ایہ تعبیر نا	شاہ دی دل تعبیر گئی اوہ تہیا یقین صفا و
حکم کتیں اوتس یکدنن ہب میر پاس لیا و	تا اوسد مہون سناین حاضر لیا و دیر نہ لا و

وَقَالَ لِّلْكُلِّ اَتَوْفِيْ بِهٖ ۝۷۴ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُوْلُ قَالَ اِذْجِعْ اِلَیَّ رَبِّكَ

وگفت بادشاہ بیاریدش من یوسف پس چون آمد نزدیک یوسف فرستادہ بادشاہ گفت باز گرو بسو کہ ہو
 تی کہا بادشاہی لیا یوسف پس اوسون پیر چدایا اوسون پچیا با اکیسوں مٹھا طرف مالک آئیدے

تی بادشاہ تی کہا اوسون میر پاس لے آ و	جان الچ آیا یوسف کہا جو مالک ل مٹھا و
---------------------------------------	---------------------------------------

فَسَعَلَهُ مَا بِاللَّيْلَةِ الَّتِي قَطَعْنَ اَيْدِيْهِمْ اِنَّ دَسِيْئَةً بَيَّكَ مِنْ عِلْمِكَ ۝۷۵

پس سوال کن اور حسیٹ حال نا کہ بریدند دستا خوش راہ آئید پرور و کار من بچیلہ بازی ایشان انات
 پس کچہ اوسون کہا حال ہے عورتان جنان کچہ تھاپنے حقیق رب میر مال فریب انہا ندیدے عالم ہے

پہر شاہ نون کچہ جنان تھاکہ کی بنان جان نا	تحقیق میر رب عالم غیبان جا مگر انہا ند
بادشاہ نون ملن یوسف را ہو یا شوق زیادہ	یوسف ہبیر یا یکی اپنے عیبوں کیے ارادہ

قَالَ مَا خَطْبُكُمْ اِذْ دَاوَدْتُمْ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهٖ ۝۷۶ قُلْ حَاشَ لِلّٰہِ مَا عَلِمْنَا عَلَیْہِ مِنْ شَیْءٍ

الدائم محمد بن محمد

بسم الله الرحمن الرحيم

برای هر یک از اینها

卷之四

...

...

الشيخ محمد بن عبد الله

ویند

مجلس

...

[Faint handwritten notes at bottom left]

الحمد لله الذي جعل في كل شيء
دلالة على قدرته وكرمه

مندان و غیر مندان

فصل فی بیان احوال و حال

...

بسم الله الرحمن الرحيم

المؤمنين

...

ف. ١٠٠

...

بسم الله الرحمن الرحيم

...

مجلس

10

فہرست نامہ روزنامہ رانندگی کے تہمرا

1

1

وَمَا أَتَى نَفْسِي مِنَ النَّفْسِ إِلَّا مَنَّةٌ بِالْمُؤْمِنِ وَالْإِمَارَةِ بِرَأْسِي ط

و ماکی صفت میکنم نفس خود را به این نفس بسیار فرامانده است به دی که اگر از وقت که شهر را کند برود و در
قی همین یک بنام این نفس است از تحقیق نفس به دست آمد که نه الا انال بر اینکید هر حجت که در این

تے اپنا آپ نہ پاک میں جانا نفس پر فراوس
رحم و اودہ پاک فرستے شہوت ریشہ لاک

ان ربي عفون رحيم بهر آنکه پور و گامین مرده نه را این تحقیق است بهر بخشش و تهریز

تحقیق میرا رسیب نخستین را در همین محنت و آلا

وَقَالَ لِلْمَلِكِ اَسْمٰوِيٌّ لِيْكَ يَنْتَظِرُكَ يَوْمَ الْفَيْصِ يَحْيٰى وَكَفَىٰ بَادِشَاهِ يَسَارِيْدُ شَيْءٌ يَسْتَلِيْمُ قَرْمَشُ فَرَسُ
رَأْسِ خِدْمَتِ خُجُوْمِيْ كِيَا مَادِشَاهِ يَنْزِيْزِيْ وَرُيُوْنِ اِيْسَ سِيْرِيْ رَا حَالِ كِرَانِ مِلَنِ اِيْمُوْنِ وَاسْتَلِيْمِ

تھے بادشاہ نے انہیں اوسوں پر پارس کیا کہ
صالح عیین یا کی اوسد شاہ فی ترک خیانت

فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ ۖ عَيْنٌ ذِي حُجْرٍ ۖ كُنْتَ تَقُولُ ۚ

توان اچ یاس ساڈی مرتبہ والا امانت دارین

تا نند یوانانندی حق یوسف اٹھ و عاقر ماو
تسند خانی (نوی) در ار اگلک کمر

تی و شمنان این تهنی خنیاں و زید یار یار

بمان شاء و حاضر گیا تا غریب السلام الیہا
شاہ کچھ پایا یہ نبوی کہتے ہو سب غیر بتایا

این بنی یسراچل چا آب سرب در | بهر سبزی بنی لعل عاقلین قدر اوب و |

18

شاہ چھپایا یہ کہی ہوئے کہیوس میں پودا
 وہب کیا جو ستر بولیاں جا شاہ زبانی
 عربی تی عبرانی دووین یوسفون و دہ آن
 شاہ کیا وہ خواب میرا میں تہنیں چاہا
 تین رنگ ہفتہ ہونیاں گائیں میان سیان
 لیا ریاں گراو نہاندی بچے خوبی تین خوش ہے
 اوس چکر تہنیں ست گائیں لیاں بریاں باہر
 ادھان کیتاں انگو تھتی تیاں مڈور نیا لگا
 انہاں پاڑی چم تے گوشت کہا دھڑ مڈور
 یہ حال تون و کچھ تعجب کیا تھے فیروسیا
 مڈہ تہان دچہ پا چکر و کچھ تعجب تینون
 تا داؤ گتہ اوہ کالی سکے ہریان اپردہ
 پہر تون خوابون ڈر کے جا گیا بولیا شاہ پیا
 یوسف کہیا انہاں سالان گیتیاں بہت گڈا
 کل اناج جمع کر کہوستان سالان تائیں
 ایہ فحط و الیاں سالان چہ تینون کر ہی انکافیت
 یہی دورون لوک ناچ خریدن و ان لیا
 تاشاہ کیا یہ کون سمجھا سے کم شکل ہارا

ایہ دووین زبان شاہ سمجھ کتے نک خدای
 جو شاہ بولتا یوسف بولے اوسی تان بائے
 تریہ سالاندی عمر یوسف و کچھ تعجب لیا
 یوسف کیا سناون کن میں خود حاضر ان
 رو و نیل تہنیں ظاہر ہویاں کندہ تے چڑہ آیا
 پہر پانی لہتا دریا سکار یہ گیا چکر لاسے
 نذاوہان ہوئے ناچ بچہ و ڈی وند و سیان
 اوہ موٹیاں گائیں شیر و انکون فیہا ہر کیا
 تے کچھ ہڈاندی کڈی کہا دے ہڈا وہی توڑے
 ست ہری ست سکتی کالی ہک بو تہنیں پائے
 جو ست ہر سکتے کالی گئے صل کے تون
 فراگ لگی بہتر کے کالی ناک سکتیں پہ
 میں انیون بہت تعجب ڈہا کر تعبیر اس یارا
 سن سیان سن بوٹیاں سبز خزانیاں نوچ کہا
 اوہ سٹی بولی ڈنکر کہا سن لوکان ان کہوٹیز
 یہی لوک مصر سہ گردنوا حی فحطون بچہ نہایت
 تون بہت خزانیاں جمع کریں جو وچہ شمار تون
 کون اکٹھا کری تے بچی کم سمہا لے سارا

قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْهَا

یوسف گفت مقرر کن مرا خزانا این سرزمین ہر آئینہ من محافظت کنندہ دانا ام کہیا
 یوسف نے مقرر کر مینوں پر خزانیاں زمین باندھی حقیق میں نگہبانی کرنیوالا جاننی والا مان

قی ایون یوسف ثون اسانوچہ زیید مالکیتا	جہہ چاسی تہہ بیٹی شیر اوسن میں چیتا
لَصِيفٌ بِرَحْمَتِنَا مَنْ تَشَاءُ وَلَا تَصْنَعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ہ میرا نیم حمت خود را بہر کہ خواہم	وضائع نمیکنم مگر تو کار را بہر بخا ندیمان اسن حمت اپی جنون چا پندیمان کہ بنیضائع کردی اسن
اسین حمت اپی جنون چا اسنن خاص چو چکا مجاہد کہے جو یوسف شاہ نون طرف ہلام بولا اوڑک شاہ ایمان لیا یا لوک ہی تہی سارے	تے نیکو کار اندی مزدوری اسین کدی لوگ ست نرمی مال بہت راہن ہو ہو لیا وے ایہ دنیا اندر اجر و ثواب آخر اجر دو بارے
وَلَا أَجْرُ إِلَّا خَيْرٌ لِّكَ لَئِنْ تَرَىٰ الْأَمْثَلَ وَكَأَنَّكَ يَتَّقُونَ ہ وہ آئینہ مر و آخرت بہتر ست نازا	کہ ایمان آورند و پرہیز گاری میکردند قی البتہ ثواب خردا بہتر از بزرگواران ایمان کیا قی ہی پرہیز گاری
تے بیشک اجر قیامت بہتر اہل ایمان تالین پہر یوسف جمع انا جان کا رشتہ تدبیر ان کردا ست وہی ارزانی والی جمع اناج کر ایا جان بارش و سال گے ست تحوط والی پہرے بادشاہ و اکہا یوسف ہو وقت ہنرا یا سبہ پیر اول بکھ لگے شاہ ادھی رات پرکایا یوسف آہیا قحط آیا سن ایک بیکال نشاے یعنے دولت جمع لوکان سبہ پیر سال مکالی دو جو سال جوہر یور گئے خرچے کل جو اہر چو تہی سال غلام قی لوڈیاں و بچیاں یوسف لیا چوین بیس کل پتر دسیان پتو ہتھ و کا ستوین سال کے خود اگر عورت مرد جو سا سبہ لوک کہن وہ شان شہا یوسف ان کوئی	جو دنیا و چہ پرہیز گن ہون کردو خوف ستر لہرا قلعہ بنای کوہی پای آن تہا نوچہ ہر دا قدر ضرورت خرچ کرے ہور سارا جمع رکھیا ایسا ہون لگے ڈہا لوک سبہ گہرے سن اہل عیال تے خدمتکاران وقت دو پہر لکایا اسی یوسف بن بکھ لگی بکھ لے تون خبر پرایا پہلے سال مصر وچہ درم دینار ان ہون فانی یوسف کنون طعام خریدن درم دینار و بنایا تریکھ سال مویشی ڈنگر ویکھ کہا دی ظاہر پنجوین سال اویلیان کل زمینان ہی وک گیا یوسف کل غلام بنائی ویکھو کم ربانے سبہ غلام یوسف ہوئی رب و کم نیس شاہ نون یوسف کہیا جو رب قدرت ویکھو جو

دینا قحط را تے جمع کرے اناج و

شان

وہا ابڑے

یوسف نے اپنے بھائیوں کو اپنے ساتھ لے کر اپنے والدین کے پاس لے گیا اور ان کے سامنے ان کی حالت بیان کی اور ان کے سامنے ان کی حالت بیان کی اور ان کے سامنے ان کی حالت بیان کی

اور ان کے سامنے ان کی حالت بیان کی اور ان کے سامنے ان کی حالت بیان کی اور ان کے سامنے ان کی حالت بیان کی

ہر شے داسن مرد زمان رب المکتبائینون
ہی تہ تہ صلاح این تان تابع تہ سار
آزاد کیتین لوک مصر دہہ آخر تانین
سبحان اللہ ایہ دنیا تی رب یوسف شان دہا
قحط ذنا نوح کہن جو یوسف کہانا تہ نہا
لوک پھن کوین بہکمان جالتین تہ تہ خزانہ
بہ شاہ دا کہانا وقت دوہرین یوسف تہ لکائے
پہر کال یا چو طر فزین سارے لوک مصر نون
ہک ہک اوٹھ دی بہان دودہ کیتینو یوسف
ایہ یوسف دا انصاف انا جو خالی تہ نہ کوئی
یعقوب تہ نون تہ پھونچی بیٹے مصر گام

ہن دی صلاح جو کوین کران شاہ کی حکم تہینون
یوسف کہیا خدا شاہد ہو تون ہی شاہد سار
ہی مال سباب انہا ندی سار بچنے تہ عطا
تہ روز قیامت اجر صبر دالے دوسو ایا
باور چیان تانین کہیا جو کہانا وقت دوہر
کہی جی رج کہان وان مت بہن بہکے مرد زمان
تا چکے بہکے بہن بہکے تہ شام شان ایہ بہا
باجون صر طعام نہ لہے آون ان لیجان
بہا وین دوا ایہ سو کوئی چاہتا ایہ
پہر شام ملک کنعان تہ تہ قحطون باجر سو
بن یانین رکیا دس ٹورے ان خریدان

وَجَاءَ إِخْوَتُهُ يُوسُفَ فَذَكَرُوا عَلَيْهِ قَعَرَ قُصَصِهِمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

و آمدند برادران یوسف پس داخل شدند بر کوین شناخت ایشان را و ایشان اور انہا شناسا بودند
تی ای بہا یوسف پس داخل ہوا اور اس کے بیان لیا یوسف انہا نون او یوسف نون نہکمان
تہ ای بہا یوسف پس داخل ہوا اس کو
ادہ فلسطین زمین دہ شامون وسد پندرانی
یعقوب بوکا انا کیتین سنوم دہہ مصر
تہین کرو طیار ہی صر جاوا تہون اجن بدلیا
جان کو تا ویکہ یانین یوسف بہا دنی سہاتی
ابن عباس کھم جد و نہان یوسف کہو دہ پایا
بہی تخت شاہی واپر بیٹا سر تر باجر شہانہ

و آمدند برادران یوسف پس داخل شدند بر کوین شناخت ایشان را و ایشان اور انہا شناسا بودند
تی ای بہا یوسف پس داخل ہوا اور اس کے بیان لیا یوسف انہا نون او یوسف نون نہکمان
تہ ای بہا یوسف پس داخل ہوا اس کو
ادہ فلسطین زمین دہ شامون وسد پندرانی
یعقوب بوکا انا کیتین سنوم دہہ مصر
تہین کرو طیار ہی صر جاوا تہون اجن بدلیا
جان کو تا ویکہ یانین یوسف بہا دنی سہاتی
ابن عباس کھم جد و نہان یوسف کہو دہ پایا
بہی تخت شاہی واپر بیٹا سر تر باجر شہانہ

وَجَاءَ إِخْوَتُهُ يُوسُفَ فَذَكَرُوا عَلَيْهِ قَعَرَ قُصَصِهِمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

جان پوچھا پس گئے پنج گھوڑے حال تحقیق سے	جو مرد کریم اسان شاہ پایادہ وہ مہانداز
اوس تہنہ عزت حرمت کیتے کری نہ سکا بہا	یعقوب کیا جد پیر تو تیں گھوڑا سلام دعائی
جو پوچھا ڈاکٹر کے دعا میں بڑا بہانہ غیر	پھر پھیا شمعوں کہنے انہاں اکبیار سیا او تہا
اسنوں شاہ رہا اگر وی قصد تہہ منایا	یعقوب کیا کیوں خبر تو تیں انہاں جان الیا
جو شاہ نے سب سے بڑے بولی اسان جاسوین الیا	جاناری اسان حقیقت دیتی تانس باور آیا
اوڑک اکبیا جے تہیں تھے بہائی ساتھ لیاؤ	تی بہائی نون پاس سیر گری وی چوڑاؤ

تَالْهَلْ اَمْنَكُمْ عَلَيَّ اَلَا كَمَا اَمِنْتُكُمْ عَلَيَّ اَحْيَيْدٍ مِّنْ قَبْلُ م ط

گفت یعقوب این گیم شمار اگر چنانکہ امین گرفتہ بود شمار برابر و پیش ازین کہیا بہا	دار رہاں میں مٹانوں اپرا سہ گرجون امانت وارجا تاسی تانوں اپرا سہا سید الی تہا
یعقوب کیا بہا اس پر گہاں ان امانت سے	مگر جوین اس تہا الی کتیم تسان حوالے
جوین گھوڑا حق کیتے تسان امانت دار	ہن کر سوتوین امانت داری دنیا میں وی دار

وَاللّٰهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِيْنَ ۝ پھر خدا بہترست ہمدارندہ و او مہربان ترین

مہربانست پس اللہ بہتر ہے گہائی کرنیوالا سے اوہ بہت مہربان یہ مہربان تہیں سے

پس اللہ بہتر ہے رکھوالا ارحم کل رحمان

وَلَمَّا فَخَّوْا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ ۚ قَالُوْا لَيَبَاسًا مَّا بَيَّعْنٰ

و چون بکشاؤند رخت خود یافتند ستر خود را باز گردانیدہ بایشان گفتند ای پدر یا چہ بیچہ ایم ہم ازین

تی جد گویا اوہاں سب الیا پوچھے پوچھی کہی طرف انہاں کہیو ای بایاؤں کیا تہا سیر

جان گویا انہاں سب الیا پوچھی پوچھی کہی

کہیا ای بیک چاہو سانوں تہیں دودہ لیا

هٰذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا وَاَنْتُمْ اَهْلُنَا وَنَحْفَظُ اَحْسَنَ اَمَانَتٍ

ستر باز گردانیدہ بسو پاس باز رویم بہ ایک غلہ اور دیم برکسان خود گہا کتیم برادر خود را تہ

پوچھی اسٹو موڑ کے طرف ساڈی تہا کیسا سیر تہا پنے نون گہا کرے تہا الی تہا

۴۰

جان پوچھا پس گئے

پھر پھیا شمعوں کہنے

دار رہاں میں مٹانوں

پس اللہ بہتر ہے

پس اللہ بہتر ہے

پس اللہ بہتر ہے

یوسف کو ایسی
چو رہا یوسف یا یوسف
تا اس سون یا یوسف
یک دینہ واپس
انعام پہنکاتے ہیں
یوسف کو ایسی
کیتا جاوے گا ۱۳۲ منہ

اے جبرائیل جو کسی نے یہاں گمان نہ کیا	اے جو کوئی دیو کو کہ نہ ہمارا ناسخ نہ تھا
قَالُوا وَقَبِلُوا عَلَيْهِمْ مَا ذَاقُوا فَقَدِ ضَلُّوا سُبُلَهُ	
گفتند رو کہ قبول کیا ہم ما ذاقوا فقہد ضلوا سبلہ	
منہ کی طرف اوہنا نہ کیا چیز ہے جو نہیں پاؤں تین کیا اوہنا نہیں پاؤں تین کیا یا نہ شاہ و	
کا کہ ابولی ہو متوجہ کیا کچھ تسان کٹر آیا	اوہناں کیا اسان پانہ شاہ اوہناں آیا
وَلَمَّا بَلَغَ مِنْ حُلِّ الْعَبْدِ قِيَامَهُ نَعِيمٌ وَكُفِيَ بِهِ يَدُوشَ يَكْبَرُ شَرُّهُ قَدْ بَلَغَ مِنْ حُلِّ الْعَبْدِ قِيَامَهُ	
تے وہ پہلے اس شخص کو بے آوازے اس سون ایک بہار اوہدے تے تین نال اسد ضامن بان	
تے جو کوئی اوہ پانہ کیا دیکھا رک اوہناں آیا	اے تین بان ضامن نال اسد ضامن اس واپس
قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْتُمُ الْفَقْدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَاءَ حَتِيقِينَ	
گفتند بخدا پر آئید و آتہ اید کہ نیادہ ایم تا قسا دکنیم در زمین ہرگز روز و ہو وہ یہ کیا اوہناں تھم	
اللہ و البتہ حق جاننا تسان جو نہیں آئیں تا جو قسا دکنیم و چہ زمین تے لندین بان ہن جو	
انہاں آئیا تھم خلید جاوے تین آئیں تھم	جو وہ زمین قسا دکنیم کہ امین لکھی مال جو رہا
یہاں لکھی جو نہایت بہاد اوہ کینوں و کینوں	اوہناں تھم منہ نہیں بہت اوہ لوکاں کینوں
قَالُوا هَذَا جَزَاءُ الَّذِي كُنْتُمْ كَذِبِينَ قَالُوا لَجَأُوهُ مَنْ وَجَّهَكَ فِي هَذِهِ وَجَّهَكَ	
گفتند یہ حسیست جزا این فعل اگر روز و تھی بائید گفتند جزا این فعل کسے سست کہ یافتہ شو تھم	
در خربین و پس ہمیں شخص باشد جزا اوہنے اور غلام گیر نہ کیا اوہناں لکھی سہ اسد	
جہ ہو تین جہ آئیں تھم اسد ایہ ہمارے کوئی جو یا جہا و جہ ہمارا سب بیکر اوہناں تھم	
انہاں آئیا تھم اسد جہ تین جہ تھم	انہاں آئیا بدلہ اوہو جہ بہار اند شو
یعقوب کے واپس یہ جو کوئی چہر جو راوے	اوہ مالک و جہ دینہ نا کمال غلام جہا
تی شاہ مصر دا یہ قانون کرن پانہ بان	ہی وونی قیمت چہر ہر اوہ ایہ ہر بان
یوسف چاہی بہانوں کوین پاس رہا	تین حکم اوہنا تین چہا و جہ عالم کیا

هر خداوند دانش دانا هست بلند کرد و به این در جبهه جان مانند پیا آورید علم و الیه علم الله

و راجی حسین و نامی حسنوں چاہی رب فرماو
تے اپر ہر عالم و عالم درجے رب و دہاؤ

ابن عباسؓ نے ہر عالم پر عالم ہووے
تہنیں پر عالم اللہ اور سپر عالم ہووے

قَالُوا إِنَّ يَسْرُفَ فَقَدْ سَرَفَ أَخْلَهُ مِنْ قَبْلُ وَيُفْسِدُ كَرْدَمِي كُنْدَ اِيْنِ شَيْخِصْ اَوْ نِسْتِ كِه

وزدی اردو بود برادر او تین این کیا او نهان تکر حور کرے ایس تحقیق جو ری سے کیا ہم ہر کے کیا

اوسان ہیا چور کی سی سے کہیں جب او
جو اسد بھائی کہیں ہاں چور مانت ہو

وڈا مار کرے نرس ہو جان ہر ہوا وڈا

یہودی کہہ دیاں والے تیرا کہے ہو مرنجاوان

یو چو چو گیا پر ہو ہی چکا یوسف لک بہنایا
اسحاق تین اوہ متبرک چکا آتا ہو یہ پایا

اوہ کنیزانیدہ بیٹھ گیا یوسف خبر نہ کا

سب لہو وایان جا پہوے یوسف لون پایا

جسے یہ اس چور یا مال سے لے کر ہر

وہ یوسف اچھے بیٹا کی طرح دیکھا گیا

شست و هفت اشخو را و در خود و شکا کرد و آنرا اشرافشان گفت و در آنجا شادمان و در آنجا

چون جهانگون بسفت و در آنست ظاهر بختی استون وسط او نماند که کسور تهر بر سر از روم تهر

دلوچہ کیا جیہاے یوسف ناتھان اکھسکا

اس خدا تین بے جو سینوں چور نہ تہمت کو
تی بیو تہمتیں شان چور اگر بہائی و حکما تہمتیں

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تُصْنَعُونَ ۝ وَهُوَ الَّذِي يُبَيِّنُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝

فی جو کہ تین بیان کرد و سوائے بہتر جانے
 بہر غصہ چڑھیا بہر او ان واد وادی زور آور آ
 رویل جو بہ تین وادجی او غصیوں لغرہ مار
 رچیکوئی پیو دیان فرزند ان تینوں تھ لگا
 انک وہ سمعون آتس اکبیا اپیان بہان
 تے شاہ نوں سہا لویشاہ سو پو میر تین
 پہر یوسف پاس گئے بہ لکے اوہ رویل الایا
 جو نکر حمل نامندی بہر سن ال کہتے تے جتے
 اب پتر نوں یوسف اکبیا ہنوں جا تھ لائیں
 رویل کہیا یعقوب تھنوں تخم ایستے کوئی آیا
 بہر وہ جھ واری غصہ چڑھیا رویل کیہا
 تے اکبیس ای عبرانی لو کو سہر دل طنق تانوں
 جان عاجر سوئی تے کچہ نہ بیان غصہ ووشیا

وادی چو تین بہر تین بہت مہر و ہنگانے
 نہ غصہ انہاں چلیو ہر گرجے کوئی جہن چاہت
 ہر حمل والے زن لغرہ سکے کچا حل اوتارے
 وجہ حالت غصی غصہ و سد انہر رنجی مر جاوے
 جو دس بازار مصر دین اک کافی تہاں لایا
 فی اہل بازار ان تین سہا لو کر سو جنگ بائیں
 جو بہائی ساو اچوڑیا لغرہ مار ان غصہ آیا
 کپڑاں تہیں باہر دس وادہ حالت غصہ
 اوس لایا تھ مویا تے غصہ ہر لایا پو تائیں
 کون کوئی یعقوب یوسف نے یہ جواب الایا
 یوسف لک ماری گل پڑیا ڈیگیا زین او تہاں
 نہ ساوڑی جہاز و راوڑ کوئی جہڑ ٹٹلے سانوں
 تا یوسف اگی عاجزان کر منتان عرض الایا

قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدًا مِّنْ مَّكَانَتِهِ ۚ ط فَخُذْ

ای عزیز ہر آئینہ اور پدہست پیر کلان سال پس گیکے راز با بجائے او کہیا او ہناک
 سر دار تحقیق واسطے اسدے باپکے ہو واد با پس رکھنے تھنوں ساتہیں جاگے و سدے

أَنَّهُمْ لِيَسْتَخْرِجُوا مِنْكَ نَفْسًا وَهُمْ يُبْغُونَ نَفْسَكَ ۚ فَخُذْ أَحَدًا مِّنْ مَّكَانَتِهِ ۚ ط فَخُذْ

انہاں اکبیا ای سر دار اسد باڈ با پیرا
 انا تو لک من الحینین ہر آئینہ مہی منہم ترا زینکو کاران تحقیق ہدین یکدیماں تینوں احسان

وَيَكِيدُ بَيْنَهُنَّ شَتَا ۖ فَيُؤْتِيَهُنَّ خُبْرًا ۚ فَخُذْ أَحَدًا مِّنْ مَّكَانَتِهِ ۚ ط فَخُذْ

ایہی کر احسان سان یترا سین شکر گزاران
 قال معاذ الله ان تآخذن الا من وجدنا متاعنا عنده انا اذا الظالمون

گفت می بنایم سجد از انکہ گیریم مگر کسی کیافتہ ہم خت خویش راز و یک اوہ آئینہ انگاہ تمکار با ہم

یوسف بنی اسرائیل کے چوتھے نبی ہیں
 ان کا اصل نام یوسف تھا
 ان کا والد یعقوب تھا
 ان کا بھائی بنیامین تھا
 ان کا بھائی روبیل تھا
 ان کا بھائی لوی تھا
 ان کا بھائی زبول تھا
 ان کا بھائی گاد تھا
 ان کا بھائی اشیر تھا
 ان کا بھائی سدر تھا
 ان کا بھائی زفون تھا
 ان کا بھائی گرن تھا
 ان کا بھائی شمعون تھا
 ان کا بھائی لوی تھا
 ان کا بھائی زبول تھا
 ان کا بھائی گاد تھا
 ان کا بھائی اشیر تھا
 ان کا بھائی سدر تھا
 ان کا بھائی زفون تھا
 ان کا بھائی گرن تھا
 ان کا بھائی شمعون تھا

یوسف بنی اسرائیل کے چوتھے نبی ہیں

کہا یوسف پناہ اللہ جو کہ لڑھکے ہیں مگر اس شخص خضوع جو پائی یہاں چیز پناہ پاسداری تحقیق پس بوقت

یوسف کہیا پناہ خدا و جو کسی ہو پڑاں میں | اوس بن حیر لڑی جس مایوس بنی قدم تدان ہو واپس

فَلَمَّا اسْتَبَا اسْتَوْامِنَا مَخْذُوعًا خَجِيًّا پس چون نا امید شدند از وی تنہا رفتند بخلوت

مشورت کنان - پھر جدا نا امید ہوئے اوستہیں تا سکلے ہو بیٹھے صلاح کردے

پھر جدا نا امید یوسف تہیں ہو نہ کری خلاصے | اگر ناسارا لگے کر کے مجلس اپنے خاصے

قَالَ كَيْدُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوْا اَنْ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ مَّوَدًّا مِّنْ اِلٰهِ

گفت بزرگترین ایشان آیا ندانستہ اید کہ پدر شما گرفتہ است بر شما عداوتے کیا وڈے

اونہا ندی کیا نہیں جانتاں اید جو بات ڈی نے تحقیق لیا بیٹھے ایترا ڈی عہد اللہ و

تاکیا اونہا ندی وڈی بہا کیا تیں جانو نا | جو بات ڈی عہد اللہ و بہا کیا تیں

اونہاں وڈا ربیل عمر و جس بر سخن الایا | جان بہا یاں قتل یوسف نوں چاہیا کہ تیرا کیا

ہک کہن مراد ہو وڈا وڈا علم عقل و کھڑا | اک کہن شمعون آسا و دربار و ان چہرا

وَمِنْ قَبْلِ مَا قَوْمُكُمْ فِيْ يُوْسُفَ ؕ فَلَئِنْ اَبْرَحَ الْاَرْضَ لَخَشِيْتُمْ كَيْدًا لِّىْ

پیش ازین تقصیر کردہ بودید و حق یوسف پر حد انخو ہم شد ازین زمین تا وقتیکہ اذن و دم را پڑے

من آگے تہیں وہ جو قصور کیا سی تان و حق یوسف پس ہر گرجہ ہنو و انگین اس زمین تیں

تا اید جو اذن دیوے مینون باب میرا

قَالَ اَلَمْ يَكُنْ يُوْسُفُ حَقًّا جَوْثَانًا قَصُوْرًا كَيْدًا | میں اید زمین نیم پڑاں مگر جان و ن بام تہیں

اَوْ يَحْكُمُ اللّٰهُ بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ فَاَيُّكُمْ كَاذِبٌ | یا حکم کند خدا مر او و بہترین حکم کند گناہان

یا حکم کرے اللہ واسطے میرے تے اوہ بہتر حکم کریو اید نا ہے

يَا اَللّٰهُ حُكْمُكَ مِیْنُ کُلِّ اَمْرٍ اَیُّهُمْ سَوِيٌّ | جو دیو ی قہر پڑاں یا ہو جیل کوئی

اَرْجِعُوْا اِلَيْكُمْ فَتَقُوْا اَيُّاَنَا اِنَّ اَبْنٰكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا اَلَا اَنَّمَا عَلَّمْنَا

ای برادران باز وید سید پر خویش پس بگویدا ای پدر ماہر آئیں پسر تو زردے کرد و لوہے

یوسف نے جو کہ لڑھکے ہیں مگر اس شخص خضوع جو پائی یہاں چیز پناہ پاسداری تحقیق پس بوقت یوسف کہیا پناہ خدا و جو کسی ہو پڑاں میں اوس بن حیر لڑی جس مایوس بنی قدم تدان ہو واپس فلما استبا استوامنا مخذوعا خجیا پس چون نا امید شدند از وی تنہا رفتند بخلوت مشورت کنان - پھر جدا نا امید ہوئے اوستہیں تا سکلے ہو بیٹھے صلاح کردے پھر جدا نا امید یوسف تہیں ہو نہ کری خلاصے اگر ناسارا لگے کر کے مجلس اپنے خاصے قال کیدہم ا لم تعلمو ا ان اباکم قد اخذ علیکم موددا من اللہ گفت بزرگترین ایشان آیا ندانستہ اید کہ پدر شما گرفتہ است بر شما عداوتے کیا وڈے اونہا ندی کیا نہیں جانتاں اید جو بات ڈی نے تحقیق لیا بیٹھے ایترا ڈی عہد اللہ و تاکیا اونہا ندی وڈی بہا کیا تیں جانو نا جو بات ڈی عہد اللہ و بہا کیا تیں اونہاں وڈا ربیل عمر و جس بر سخن الایا جان بہا یاں قتل یوسف نوں چاہیا کہ تیرا کیا ہک کہن مراد ہو وڈا وڈا علم عقل و کھڑا اک کہن شمعون آسا و دربار و ان چہرا و من قبل ما قومکم فی یوسف ف لئن ابرح الارض ل خشیتم کیدا لی پیش ازین تقصیر کردہ بودید و حق یوسف پر حد انخو ہم شد ازین زمین تا وقتیکہ اذن و دم را پڑے من آگے تہیں وہ جو قصور کیا سی تان و حق یوسف پس ہر گرجہ ہنو و انگین اس زمین تیں تا اید جو اذن دیوے مینون باب میرا قال ا لم یکن یوسف حقا جوثانا قصورا کیدا میں اید زمین نیم پڑاں مگر جان و ن بام تہیں ا و ی حکم اللہ بینی و بینکم ف ای ی کما ذی یا حکم کند خدا مر او و بہترین حکم کند گناہان یا حکم کرے اللہ واسطے میرے تے اوہ بہتر حکم کریو اید نا ہے یا اللہ حکم کرے میں کُلِّ امر ای ی کما سوی جو دیو ی قہر پڑاں یا ہو جیل کوئی ا ر ج ع و ا ا ل ی ک م ف ت ق و ا ی ا نا ا ن ا ب ن ک س ر ق و ما ش ه د ن ا ا ل ا ن م ا ع ل م ن ا ای برادران باز وید سید پر خویش پس بگویدا ای پدر ماہر آئیں پسر تو زردے کرد و لوہے

یوسف

یوسف

بن مینون سو بنابر کمارن و درین کله	شاید آن ملا و رب او ترا و چخته بپائے
روسل تے یوسف بنیامین ایست برادر	استی سال و چنیا یوسف تا ہی اس بنجادی

اِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ط مرآینه او دانا با حکمت است تحقیق او هوے جانے والا حکمت والا

تحقیق الله و به کج جانی حکمت ہی تدبیر	او به سرور و ذوق غمان به حال زبیران
---------------------------------------	-------------------------------------

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَعْدُ عَلَىٰ يَوْسُفَ وَابْنَتِكَ عَيْنُهُ مِنَ الْحَزَنِ فَهُمْ كَظِيمَةٌ

و روگردانید از ایشان و گفت و اندوه من بر یوسف و دختر او بسیار اندوه پیش رسیده بود از غم تے

من بهیر لیا یعقوب بنیامین کیسا اندوه من بر یوسف و دختر او بسیار اندوه پیش رسیده بود از غم تے

تی بهیر یوسف بگفت او نهاتین کیسوس انعم یوسف پیارا

جان بنیامین و خبر سے غم تازه هو یاد و بار

با بنیا هو یا پیغمبر چه سالان لگ کج تے

استی سال و چنیا یوسف تا غم باب سنایا

جوامی غم یوسف ابرو لیا اتیان هو یون کین

چه کن جو یوسف کیا ای کتا پیو د غم و دمایا

تے چنکا بهلا بھانی و او با پیو نون غم میرا

ایه کیڈی ترسی تے قطع رحمی بلکه حقوق ایسے

پرایه جواب صحیح جو کتیرا یہ کم حکم خدا و ن

تا صبر کرے یعقوب و دونا اجرا تھیں پاو

حسن کہے جد و چهر یا یوسف روز ملن و تائین

تی یعقوبون و دوه روک زمین زبون وورن پیرا

قالوا تالله لقد كذرتك يوسف حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ط

گفتند بخدا ایشیہستی که یا دیکنی یوسف تا آنکه شوی بیار یا شوی از هلاک شدگان کیسا انهان

استی سال و چنیا یوسف تا غم باب سنایا

جوامی غم یوسف ابرو لیا اتیان هو یون کین

چه کن جو یوسف کیا ای کتا پیو د غم و دمایا

تے چنکا بهلا بھانی و او با پیو نون غم میرا

ایه کیڈی ترسی تے قطع رحمی بلکه حقوق ایسے

پرایه جواب صحیح جو کتیرا یہ کم حکم خدا و ن

تا صبر کرے یعقوب و دونا اجرا تھیں پاو

حسن کہے جد و چهر یا یوسف روز ملن و تائین

تی یعقوبون و دوه روک زمین زبون وورن پیرا

قالوا تالله لقد كذرتك يوسف حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ط

گفتند بخدا ایشیہستی که یا دیکنی یوسف تا آنکه شوی بیار یا شوی از هلاک شدگان کیسا انهان

<p>تسم الله و همیشه بدین گاتون یاد کرد و ایوسف نون تاج و جواهر نگار غم تنهن گلیا یا هو جادو نگار میوایان تنهن -</p>	<p>او نهان اکبریا قسم خداست که من یاد تو نون تو بنیز</p>
<p>تا غم تنهن گل جاسین بامر سین چو زیاده کرد که بیز</p>	<p>حرص خدای عقل نه جسته پیر یون نمون الم تنهن</p>

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعِزَّنِي مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفت جز این نیست که بیان میکنم غم سخت خود را و اندوه خود را و چنانچه خدا میداند غم از جانب خداست نمیدانم
که با یقین است و او اسد همین شکایت کرد اما این بیان پریشان است غم این طریقه است که وقتی جانداران را این

اوس کہیا میں اپنا غم پریشانی رہنوں کران ہجران
 یعنی تین کے صبر کہا ویدیت صبر بزمین
 میں اللہ اگی کران ہجرانی جس یو کھ لکھی
 تی تین جان جو تین بنانو مینوں رب ازما
 ایہ موضع و صہ بیان تے اگلا وچہ عالم پایا
 وچہ کر دہیت گہر یعقوب آیا اک ہمسایا
 تے باپ والی اچے عمر نہ ہتا تہ یعقوب الایا
 تا وحی کیتا رب بنیان گم کرین شکایت میر
 تار ب کہیا میں بخشیا تینوں پتھر پچھ کوئے
 کہت ہو ر ویت کہیا کسی کوین تیر کئی بنیاؤ
 جو غم یوسف تین دور کی بین کہیں دوین گویاں
 تا وحی کیتا رب اوس گے کیون کیتا شکوی میرا
 جان مینوں کرین پکارا کہ سان دتیر غم سا
 جو رب فرمایا قسم مینوں خبر دہند دو دین
 ایہ سختی اسکارن جو کہدن دہند سچ کیتو ہے

روان از قهر خورشید بین جاندار

۱۱۱

9.

[illegible]

بہا بن کیا اوہ لڑکا و کیا مالک اسان	تاریف غصہ حکم قتل کیا تنہا تدابیر
جان قتل کرنے چلے مڑتے بولیا و ابائی	جو پہلے نون روزیاں ہوئی ان کیسے
جان نیوس قتل ہوئے پہلے کیا حال چار	تاریف رو کر ظاہر کیا اپنا حال

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا نَعَمْتُ يُوْسُفَ وَاسْتَبَدَّ اِذَا اَنْتُمْ حَاهِلُونَ

گفت آیا نہ تمہیں خبر اچھ کر دید یوسف و برادرش و بیشک شہنا دان بودید کیا یوسف نے بہلا جانہ ہو تین جو کہ کیا تان ال یوسف دی تانی بہائی اوسدیک جس وقت تین نادان

اکبوس جانی تان جو کیت یوسف مال کا	تی بہائی اوسد مال ہے جد جہاں باجو انا
جہاں تین وقت جو رہ یوسف شان	اسین عاجز ہو کر طسان نون ایہ کم یاد کرے
یا جہاں منے عاجیہ تان آجہل جو	یوسف حق بڑیائی ظاہر کیتے اوہناں نادان
بنیامین ی حق اوہنا تین ظاہر خطا نہ کوئے	جد اوسد بہار دن ملیا پمانہ طعنہ مارا سوئے
جواں رحیل و بیو سختی نہ تہا تین نون	ہک کہہ جان یوسف بہائی چاہیا آجہل نہا نو
اوہ دیکر جہاں یوسف تین راہ و چختی کرے	جہڑ کان طعنہ ہر گل اندر حسد دلا نو جہڑ کرے
ہک کہہ جان یوسف نون کہوہ و اوہ تین نہا نو	جو اوسد اسکا بہائی ہو دیا پیا بہت کہہ پید

وَالْوَلَدُ اِنَّكَ لَا تَنْتَ يُوْسُفَ ؕ قَالَ اَنَا يُوْسُفُ وَهٰذَا اَخِي قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلٰیكَ

آفتہ آیا تحقیق تو یوسفی گفت من یوسفم و این ہر از دست ہر آئینہ انعام کر و خدا بر ما کیا اوہناں بہلا سچ مجھ توں بہتہ یوسف بن کیا میں یوسف مان آریہ بہائی و تحقیق حسان کیا اسکا بہا

انہاں کیا بیشک توں یوسف بن کیا میں یوسف	تی ایہی بہائی میرا رب احسان سان کیا
ابن آفاق کہتے نہ یوسف پر و اندر بولے	جان اکبیل علمتہ ما فعلنہ پر وہ کہوئے
ضناک کھ جہاں یوسف و نادان مجھ نہا نا	ہک کہہ جان نون کیا اوہناں انا یوسف کیا جا

اِنَّكَ مَنَّتَ وَيُصْبِرُ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِلُّعَ اَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ہر آئینہ سخن نیت کہہ کر پر نیکواری

کند و صبر پر خدا صانع نیکند و نیکو کار تحقیق اوہ جو کوئی پر نیکواری کرے کہہ جو تحقیق نیکو صابر

نہا نا بہا جان را پر خا نون

یوسف بن کیا میں

تحقیق جو کری پر سیرگنا ہوں ہی اودہ صبر و
ہے تقویٰ او اگر نکل فرضاں پر سیر جہاں
جو سختی وقت نہ شمعوں کے ماہتا گہرا

تانی کو کار اندی مزدور بنیک رب گواو سے
تی صبر ایہ خود فنی روکن بد حرام تاملون
تاوڑک سختی کنون زیاد لغت خلعت پاو

قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ اَتٰكَ اللّٰهُ وَعَلَيْكُمْ اَوَّانٌ كُنَّا خَاطِئِينَ ۚ

فسم خدا پر آئینہ فضل دادہ است ترا خدا پر ما پر آئینہ ما خطا کندہ بودیم کیسا او نہان قسم
اللہ دی لمستہ تحقیق بزرگی دتی ہے تینوں اکبر سا دسی تحقیق اہل سیدین آئینہ خطا کر نہوا

انہاں اکیس قسم خدایتیوں ساڈی پر وڈیا یا
اوہ تیرا خواب کینا رب سچا دتی تیرن ہر وارے

قَالَ لَا تَنْتَرِبَ عَلَيْهِمُ الْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

گفت ایچ سز نش نیت بر شما اموز بیا مروز خدا شمار او مهر بان ترین مهر بانان است کیا
یوسف بنی کوه عار طاعت ایر تداوی اچ بخشید الله واسطه تداوی سے اوہ مہربان تر مہربانان ہے

بوسفت کیمیا جواج بنین کجایرستان ملک است
نراج بنین کجک عار ملاست کران گل جباران

جان اپنا آپ جتنا یوس پوید حال کچھ بہر سار
اُنسان کیسا جو مویا نایند نام تہیں کہ نہ گلون نہ کار

مہر پد میراں مراپن باغ کنیش بر رو پر تن تاشو و دنیا و بیاریدیش من ابل خویش را ہمہ کجا لیاہ

لیجیا وایہ کر تے میرا پیو دے منہ تے پاؤ
اوی تہیں سجا کہا ساری ٹہر تیتے لیاؤ

ابراہیم جان فوت ہو یا اسحاق اوہ در شہ پایا

جانب یوسف و دایمیا اهل سن لرعود اده دا

18

تایہ سے نظر نہ لگے نہ اوہ یوسفؑ گل میں پیدا
تقوید و ن اوہ کرتے کہ ہمیا یوسفؑ میں پیدا
جو اس کرتے وجہ بوجہ بیت وی چرا یہ کرتا

وَمَا فَصَلْتَ الْعَمْرُ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ إِنَّي لَا أَحَدٌ يَخْلُفُكَ لَوْ أَنَّكَ تَفْهَمُ
وَحِينَ جَدُّكَ رَوَانُ كُفْتُ بِدَرِيَّانَ بِرَأْسِهِ مِنْ شَيْءٍ يَكُونُ يَسْتَفْهِرُ أَنْ يَقْضِيَانِ قَتْلَ نَسَبِيكَ
فِي حَبْشَةٍ جَدُّهُ يَأْتِيهِ فَيُكَلِّمُهُ بِأَيْدِيهِ نَادِيَةً تَحْتِيقُ مِنْ يَدَيْهِ دَانُ بَوِيْهِ سَقْدُ حَيْثُ لَا يَحْضُرُ شَرُّهُ

جان قافله جدا مصرعین هر یاتا که بسیار است
 و او بری وی اذن خدایان تو نیست و مانی
 حسن که فرنگ استی و اما فرق دو انداز
 پیغمبر کبیا هر تو تران نون اکبر است
 نقد و ن و اما معنی بنویسند تسنن سنانو
 بین بگو پوشیده بود آن تسنن عقل نیست
 قدی منزل یا اهل منزل تهنیت جز پیغمبر
 کرطی نون لگ و او پر یک رنگ پوشیده
 ای بوی بهت دی دنیا ای او کشتی یا جبر
 فند و اصل فند و خالی عقل نیست

[illegible]

مستحقین است و از او است

۱۴۵

کیا یعقوب نے کیا نہیں کیا سی میں وہ تباہی جو البتہ میں جاندا ہوں اللہ میں جو تیرے بند جانے	یعقوب کیا بھلا کیا نا اگے میں تساق مائیز
میں جانان بیک اللہ و طوفان جو تیرے جانو تیر	میں جاتا یوسف زندہ ہو کہی اللہ فیہ ماسی
فیہ اکٹھے سائون کر سی غم اندوہ و نجاسی	پہر یعقوب بشیر نون چھپا یوسف حال تباہیز
بشیر کیا اوہ شاہ مصر و ایتیان و عطا میں	یعقوب کیا اسان کو زہر شاہی خبر میں چھان
اوس کیا دین اسلام اپن چوٹیا اوہ یقین	پہر یعقوب کیا ہن نعمت کیتی پورے
نعمت دین کو تیرا دو دین یکا ند م دورے	

قَالُوا يَا بَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ۝

گفتند ای پدر ما آمرزش طلب کن برا ما در حق گناہان ہمارے گناہگار بودیم کیا او نہان ا
 با سپاہی بخشش منگ و سطح ساوای گناہان ساوایانہ تحقیق آہر سین خطا کر ہوا
 انہان کیا با ساوایکار بخشش منگ ہا

قَالَ سَوَدْتُ اسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَبِّي ۝ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُوُّ الرَّحِيمُ ۝

گفت طلب آمرزش خواهم کرد براے شما از پروردگار خود ہر آئینہ او آمر زندہ مہربان است
 کیا یعقوب نے ثابت بخشش منگ گناہان میں تباہی تیرے تحقیق اوہ دوسرے بخشنے والا مہربان

یعقوب کیا جب بخشش منگساں کہ تیرا خدا تیر	تحقیق رحیم اوہ بخشش والا کر معاف خطا تیر
بہت مفسر کہن جوابی کیتہ ڈل دعاؤں	تا وقت سحر جو وقت اجابت کند عطا میں
جو ہی کوئی کری دعا سو وقت میں اہد و قبول	تی ہے کوئی بخشش منگے بخشان اکیشاہ رسول
جان وقت سحر ہو یا تیرا بالی و تھہ نماز گزار	بعد نمازون تھہ اوٹا کر کیتے گریزارے
جو یارب بخش برہیکر میرے جوع فرغ جو ہوئے	در و فراق یوسف غم تیرے ہو شک کوئے
بہی بخش اولاد میر نون جو او نہان یو مان	تا وحی کیتا رتینون بخشیم ہم ہی یوسف ہما
کہ اکٹھے ڈل دعاؤں کیتے رت جمعہ و تائیز	پہر اوہ ہر ہرات جمعہ و منگدا اوٹہ عائیز
کہ لے ویہ سال عائیزات جمعہ کیتا کردا	کہ کہن وہ رت جمعہ ہر رت عاشور وقت خرا

۹۲
 یوسفؑ کو یہاں یوسفؑ میں بخالیز
 یوسفؑ مان شیر دی سجھا دے تو اوٹھ سوار
 یاقوبؑ اولاد سے کل طرف مصر روان
 بہتر ہے یا ترے جو رونوی مرد زمان سے
 تاشاہ سے پہر یوسفؑ لیکر لشکر چار ہزار
 یعقوبؑ ہو داتے کر تیکہ پیرین ٹردا اوسے
 جو اب فرعون صرد ہے اوس کیا ایٹا تیرا
 یسرائلؑ کیا توں ناگھ اول باپ الائے
 نادوین اترے کے گل لگے رور و نیر و مایا
 توں جاتا نہیں جور و زقیامت اللہ سان
 توں جھوٹی عمران جھوٹیوں میں خطہ میں تیرا

جے اوہ کرے معاف تار تین بخش کر ان
ہی ہو راسب ضرور ایسی بہتا جہت تیار
پہر یقوت تیار کی تہ طرف منصرف جادون
جانی پاسب ضروری ہو پنج یوسف شاہین چاک
استقبال نون لگی بھی سبہ لوک صر سواران
جان دہومان دہم دیسی لشکر بیٹی نون دار
جان نیڑی انی یوسف چاہیا کہی سلام گیر
تد یقوت سلام کیا اسی جسے غم و بجائے
یوسف کیا کیون بابا رومو اپنا حال گویا
باپ کیا ایہ جانا ایسے خطرہ دین پیاسے
جی دین نہ رسیا ناگدی نہ ملی اچھل خیال میرا

و داخل ہو وناجقوبیا
تے اولاد اوسکے دیکھو

۲۰
اوسوف اولاد

سنة ١٢٠٠

بان یوسفؑ پاس آئی و سچا پاک کامیاب تو بنائیں
 یوسفؑ با تہنہ بولا یا اوسوچہ دخل ہوئے
 بہت ہنسمہ کن جو ماسے کیا مانو ٹہرے
 اک اکینہ راجیل موی پرانہ بہرہ خواے

تے اکیس صر ورجی اللہ چاہے خوف وائیز
پہ بعد بن تین اکیس ورجی صر ورجی
تس ماوریل موسیٰ جدمیان بنیامین اس
اک اکن ناموسی اسے اور یوسف کی مانی

وَرَفَعَ أَبُوبَيٍّ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا ۚ وَقَالَ آيَتِ هَذَانِ وَبَلِّغْ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلِ
و بردشت پدر و مادر خود را بخت خود و ایشان را بنام وند بسودا و سجد گنان و گفت ای پدر من بخت بچم را
من که پیش ازین ندیده بودم - تے چو با یوس مانو با پسنون انچخت دی تی دلی او ده طرف اوسد

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and discoloration, characteristic of old paper. The left edge of the page shows the binding of the book.

یوسف ... و چه شریک محمد و آن سجده اند با چه کینون بدنه وقت سلام تحیت جهکنا جهکنا خاص بے نون منزل ثالث

سجدہ کر کے کہے کہ اے باب میرے امیر تعبیر خواب میری اگلی دے

تے در پخت جز بایوس بایان اینون سجده کرد
خروایعے سجده ڈگے پایو بی سب بهائی
اوره متها زمین دهر دی اینون جهکدی وقت مان
وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ وَجِهَ سَوْرَتِ جَن جَوَا یا
من اگلا حکم تو قوت بویا نهین سجده کبر سیزد
منسوخ ایر جو کل کرے جوین نهین نکاح خود یار
نعل ائیس بابا ایتعبیر اوس خواب جو دهم گے
اگلیان استان وجه تخت سجده کرن روا
نفسه اکهن تها دهر دی جهت تو وضع تی اگر امان
جو سجدهی خاص الله و کاران الله خود فرمایا
عبادت طور یا طور تخت روا کرے سجده نواز
اوم وقت آایه جاز من منسوخ نه بهاد

فوت ہو کر یوسف علیہ السلام دا

اس بعد شیطان فساد جو دایا و چھیرا کی بنا
لطیف اور خفجہ نرمی و احسان کی پہونچا

نیک میرا بجنون چاہ لطفون کی پہونچا
یہ معنی محنت نبوی و پیمبر عالم کیا

إِنَّكَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ بِمَرَّيْنِ أَوْسْتِ دَانَا بَا حَسْبُ تَحْقِيقِ اُوہ ہے جانے والا حکمت والا

تحقیق میرا بجان و احکمت والا سوئے
پہر یعقوب صبر و چشمن چوہا سا لکھاری
جواب میری پاس لیا کر مینون فن کر
وچہ شام ولایت بیت مقدس کار و فن کر
یعقوب تعیص و دین ہک خلون جو رجمی
بکسو سال بیتا لیا پر عمر دو لماندے ہوئی
یوسف نون رب نعمت و نیا دنی کتی پوری

اوہ مال علم کم کر بجنون حکمت کم نہ کوئے
استہین بعد وصیت کیتی اپنی بی بیار
جان فوت ہو یا صندوق اندر بیتا باقی
عیص ہے اوسدن فوت ہو یا وچہ کتی قبر دبا
پہر بک قبر وچہ دو وین کردار بچو چاہے
کر کے دفن مر یا فریفت نبوی لکھو گیوئے
جاسنت نہ نعمت و نیا کیتس طلب حضور

یوسف نون رب نعمت و نیا دنی کتی پوری

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ وَ عَلَّمْتَنِي مَا أَكْتُبُ ۚ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

ای پروردگار من دادی مرا بادشاهی و آموختی مرا تاویل حدیث ای پد کندہ آسمان و زمین
رب میر تحقیق تو تو مینون بادشاهی سکائی تو مینون تعمیراتانہ جو بانڈ پد کندی آسمان و زمین
یوسف کیتا تو مینون شاہی دنی کچھ دیا

تے خوابندی تعمیران داکچہ مینون علم سکایا

أَنْتَ وَلِيُّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا ۖ وَأَلْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ

توئی کار ساز من در دنیا و آخرت مسلمان بمیران مرا لاحق کن مرا با صالحان - تو مین
دوست میرا وچہ دنیا و دے تے آخرت دمار مینون مسلمان بعمر مطیع اپناقی ملاوین مینون نیکان

مار مینون سلم نیکان مال ملاوین حالے

اسی خالق زمین آسمان تو نیا آخرت دلا
بنیان تہین کی موت نہ مگی یوسف کت اول
بک لکھن اس دعا تہین کچھ ہفتہ رہا نہ زندہ
بکسو سال تے دیو یوسف دنی یوسفیان عمر تبا

اس بیو دادید اشوق ہو یا ہی طنی شوق خدا
حسن کچھ کئے سالان کچھ فوت ہو یا اوہ نہ
توریت اندر کچھ ہو روس یوسفی لکھیا بہا

یوسف

چالیس سال پہچے یوسف میا پیرو سے تائیں
 حسن کھے جھکھوہ ڈالیا تہا سے عمر تاران
 تے باپے تہیں پہچے یوسف تر یوسف ال جیتے
 ہک لکھن باپے تہیں پہچے رہا زندہ مٹھالان
 آفرائیم تے پیشادوین زلیخا پتر جائے
 جان یوسف فوت ہو یا آپو چلوکان جھگڑا گیا
 ہر ہک چاہے برکت اوسدی ہوئی قریب لڑا
 سنگ مرمر د اصدوق بنا کر یوسف وچہ لگایا
 تا اوس صدوق نوں لگ کر پانی طرف مڑے
 عکرمہ کہ جو دفن کیتو نے طرف سجے دریاؤں
 تے کہی جانب کال پافر کڈہ کہی ول لیاے
 تے سچی جانب قحط پافر کھیا نیل وچالے
 جان ایللیا نوں سنگ لیکر موٹی مٹھرائیا
 یو داویدہ کول موٹی نی یوسف دفن کرایا

ذٰلِكَ مِنْ اَنْبَاءِ الْغَيْبِ مُخْبِرٌ لِّكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَحْكُمُونَ
 ایں قصہ از اخبار غیب وحی میکنیم اور بسو کہ تو توبودی نزدیک ایشان چون عمر کر دند بر شورت خود بر سر
 ایہ جو خبر غیب تہیں وحی کر دیہاں اونوٹن قیری تی نہیں آہتون پائیں اندھ چکلیونی کہ کیا تہا وہ
 ایہ خبر غیب کنون ایں کنون وحی تیر بول کر
 اسی نبی تون پاس اتانڈہ تا ایہ یوسف بیان
 وَكَوْضُ صَوْتٍ مِّنْ مَّوْضِعٍ ۚ وَمَا شَأْنُكَ عَلَيْهِمْ مِنْ اَجْرٍ ۚ
 وسمان بستہ اثر مردان دگر چہ صر کہنی و سوال نیکنے از ایشان تیر بلیغ قرآن سچ مژدی

۲
 شیخ الحدیث
 مولانا محمد رفیع
 صاحب
 دارالعلوم
 دیوبند

تے نہیں بہتے آدمی اگرچہ حرص کرے توں ایمان پیدا کو اتی نہیں تین سوال کروا اہل انون اے پراسدہ مذکورہ

تو نہ بے ادب نہ حرص کرین ایسی لوک ایمان لیا کرتے نہیں تو ان پر انہما تہیں بند ابرو جی بھی اول

اِنَّ هُوَ الْاَكْبَرُ لِلْعَالَمِيْنَ بِنَيْتِ اَيْنَ مَرْيَدِ عَالِمَا رَانِهِيْن اَيِرْ اَن مَرْفُوعِيْن وَاَسْطَحْمَانِيْدِي

سوال کفار بنی نون کی کیا ایسی سزا ہے جس سے ان کا ایمان آجائے۔

یقصد بی سنیایا و نهان توریت موافق پایا
تابی او ه ایمان زیلای حضرت نون غم پایا

تو نه با دین حرص کریں اتی چارمین سید موسیٰ علی

وَمَا كُنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ

بسا نشانها در آسمانها و زمین میگردد بران اعراض گمنان از مآل در آن - تی گتینان

شایان بین وجه تسمان دولتی زمین و جوگز ردی بین ایرانهائی اوه انهائی منجی هیرغولی بین

جو گذرن لوگ تہنا دیر پر جو گرو گرو دانا

یلیل زن وحدت انت یلین بر غافل سوخته کرد

مَا يَأْتِيهِمْ كَذِبٌ بِاللَّهِ إِلَّا أَوْهُمْ يُمْشِرُونَ بِهِ وَيَآئِمانُ كُنْ أَرَادَ التَّوْبَةَ بَعْدَ الْكُفْرِ بِكَ

مقرر کرده - لی بنین کمالی وندی الترا و نهاندی نال الله و مکرور بحال جوده شکر کرنیوالی میرزا

کون اوس حالت جو اوسیدیناں شریک نہ ہو

جیسے چھو اور بنان جو لیٹر احاطہ زمین آسمان

جی پو پو لون جو میله سالون ایز زمین و سکاو
لی الین الیدیر لیلو غیران پوجن سوچ نه او

میرزا علی محمد بن میرزا حسن و علی احمد

[illegible]

صه بن یمن لوی سربک اسلم میر مراد و سربک او و سربک ابی سون مالک اسلم و او و سربک

ان حضرت علیان ہاتھوں لپیٹا ہوا ہوتا ہے ان
 ان وقت پر کہ ان کے ہاتھوں لپیٹا ہوا ہوتا ہے ان

ایده عادت عرب پیروزیت ظهور آن مصنف

بھی وقت آرام

سورج و قمر سال تائین پھر نون شرع ہو جا | اتے دو راجن مہینی تائین پھر نون دیا و
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقْرَءُوْا لَکُمْ بِالْقُرْاٰنِ حٰجِرًا ۝۱
تدبیر کار سے نماید بیان میکند نشانہارا تا شما بکلمات پروردگار خود یقین آرید تدبیر
کروا ہے کم دی کچھ کے بیان کروا ہے نشانہارا تائین نال ملے رب سے دی یقین لیا و
تدبیر کماندی کری ہی کہوں بیان لیلان کو | انا تین کرو یقین جو ملے رب سے نون فر و
وَهُوَ الَّذِيْ مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيْهَا رِجًّا وَنَاجِيًّا ۝۲
آفرید در انجا کو مہا و نہر ہا ہے اوہ جس نے و پھیا زمین نون تی بنا دی و چا و سد بہا طے نہ ان
تے اوہ سے جس نے پانی ابر زمین فروخ و جا | اتے و چہ زمین بہا طے لے نہ ان جا جا
وَمِنْ كُلِّ اَلَمَّةٍ جَعَلَ فِيْهَا ذُرِّيَّتَيْنِ يُغْشِيهِ الْغَیْطُ الْكَبِيْرُ ۝۳
د از ہر نوع میوہ آفرید در زمین دو قسم پختہ ترش و شیرین یقین و خیس ہے پوشانہ شب و بروز
تے ہر میوہ تہین بنا و چہ زمین و جوڑے دو وقت کھد ہے رات نون نال دینہ و
تے ہر میوہ تہین چہ زمین دی دو دو قسم آویا | کے رات و نون دن راتون کر اکد و چو
ہر میوہ تہین جوڑا انسان اکٹھے کئے | تے رنگ برنگے سرخون زرد و سبز و سیاہ
تے دینہ نون رات انہر کے رات نون نہر | آرید لیلان رات حدت کر چ فکر خفاش
اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ۝۴
کند تحقیق و چہ سد لبتہ نشانہارا میں اسطو اس قوم کو فکر کر دین
شک اندر انسان باتان شک واضح میں لیا | او نہ ان کروا ان بہرے کردی فکر عقیدہ
وَفِي الْاَرْضِ قَطْعٌ مُّتَبَعًا وَرِثٰتٌ مِّنْ اَعْدَابٍ وَزُرُوعٌ وَحَبْلٌ مِّنْ نّٰوٍ ۝۵
دور زمین قطعہ متعاقبست پیوستہ بامید گیر و بوستاناست از درختان انگو و کشت زراعت و
خرما بعض بسیار شاخ تے و چہ زمین و کڑے میں پاس و چہ تے باغ میں کہا تہین
تے کہیتان تے کہتیاں بٹہ بہت شاخان و لے

۹
تدبیر کار سے نماید بیان میکند نشانہارا تا شما بکلمات پروردگار خود یقین آرید تدبیر
کروا ہے کم دی کچھ کے بیان کروا ہے نشانہارا تائین نال ملے رب سے دی یقین لیا و
تدبیر کماندی کری ہی کہوں بیان لیلان کو | انا تین کرو یقین جو ملے رب سے نون فر و
وَهُوَ الَّذِيْ مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيْهَا رِجًّا وَنَاجِيًّا ۝۲
آفرید در انجا کو مہا و نہر ہا ہے اوہ جس نے و پھیا زمین نون تی بنا دی و چا و سد بہا طے نہ ان
تے اوہ سے جس نے پانی ابر زمین فروخ و جا | اتے و چہ زمین بہا طے لے نہ ان جا جا
وَمِنْ كُلِّ اَلَمَّةٍ جَعَلَ فِيْهَا ذُرِّيَّتَيْنِ يُغْشِيهِ الْغَیْطُ الْكَبِيْرُ ۝۳
د از ہر نوع میوہ آفرید در زمین دو قسم پختہ ترش و شیرین یقین و خیس ہے پوشانہ شب و بروز
تے ہر میوہ تہین بنا و چہ زمین و جوڑے دو وقت کھد ہے رات نون نال دینہ و
تے ہر میوہ تہین چہ زمین دی دو دو قسم آویا | کے رات و نون دن راتون کر اکد و چو
ہر میوہ تہین جوڑا انسان اکٹھے کئے | تے رنگ برنگے سرخون زرد و سبز و سیاہ
تے دینہ نون رات انہر کے رات نون نہر | آرید لیلان رات حدت کر چ فکر خفاش
اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ۝۴
کند تحقیق و چہ سد لبتہ نشانہارا میں اسطو اس قوم کو فکر کر دین
شک اندر انسان باتان شک واضح میں لیا | او نہ ان کروا ان بہرے کردی فکر عقیدہ
وَفِي الْاَرْضِ قَطْعٌ مُّتَبَعًا وَرِثٰتٌ مِّنْ اَعْدَابٍ وَزُرُوعٌ وَحَبْلٌ مِّنْ نّٰوٍ ۝۵
دور زمین قطعہ متعاقبست پیوستہ بامید گیر و بوستاناست از درختان انگو و کشت زراعت و
خرما بعض بسیار شاخ تے و چہ زمین و کڑے میں پاس و چہ تے باغ میں کہا تہین
تے کہیتان تے کہتیاں بٹہ بہت شاخان و لے

تی وجہ زمین وی تکرے کولو کول تیاج انگور

وَعَزَّيْزُونَ يُسْقِيهِمْ مَاءً وَاحِدًا وَيُفَضِّلُ بَعْضًا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ

و بعض غیر آن سیر بکرو، همیشه از یک آب و فضل سید سیم بعض را بعض و طعم میوہ - تھے
 انہست شاخانوالی یوایا جاندا ہر ک نالانی کسی کی نیرگی و نیرہاں بہ بعض انہا دنیوں کے بعض

تے شاخان باجو کچو رکھنے پانی ہک رجاو

ان فيك لآيت لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ هـ ابراهيمه درين نشانهاست قومی را که می فهمند تحقیق

وچا سدی البتہ دلیلان بین واسطے اوس قوم دے جو سمجھدے ہیں =

حقیق اینان همان وجهین نشانیاں رب
او نهان اوکان کن رن جہی عمل کر ہوں شمار

جیسے کوہوں میں ہی گڑے زہاب برتے
قریباً تھیں کہ گڑے زہاب کا بے

تے مانگ انکو روزِ ابعث ہو رہا گو ناگو ان سنا
کے پاس سحان کی برکتوں کو نہ گنوا

تے رکھ کھوران کئی صنوان جو کٹ بوٹا کھ شفا

اوہ ہر کانہ جنوئی ہے عنوان سن دانے

وہ نون بھی صنوں کے ساتھ ہے، اینویں کو
پر وہ وہ صنوں دنی میں کاتوں کے پر ہی کاتوں

جمع اندرتنوں آوی اعراب آون سار
ایونیں سی قنواں جمع نے تشبیه ایونیں سار

میں ہے جو اومیاندی حق شمال ایسے

و مالون درخت زراعت ہوئے کہا ہمارا
 لی پہلے تھوڑے سیوی پہلیاں وں چیت بہار

کے سیدیاں کریاں کر سورا میہ ہین یا میرا
کے پانی میہ داکھوا اسوچہ میں نہ پانی

نیز در آن که آمده است در کتاب

یونین کو بی بی ہاں میں اللہ اور
موضع اندر تو ہر جہاں کا اللہ

بسیار درین رسم بودند بنام

تحقیق در چو امان
 نشان یاران تیغ تازی و صفت
 دیان را غفلت
 ای خیر بعضی
 تن بعضی
 تنی که در یاد
 چو امان
 یمن خالق
 جوارق
 جانداران
 دانی
 مودیان

کرن نہ کچھ تھا ہے

تے بعضیوں کو دل سخت ہو جانے پر بندہ ہلکا

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذْ كُنَّا تُرَابًا إِنْ أَلْفِ خَلْقٍ جَدِيدٍ وَالْتَعْجِبُ

پس عجب سخن ایشان که آیا وقتیکه خاک شویم آیا ما در آفرینش نوحه می‌بود - تی جگر تجرید

کرین توں میں عجیب ہے قول انہماذہو بہلما جو وقت میں ہو جاوے اسی بھلا میں یہ حدیث نبویؐ میں ہے

لی عجب لون لاین عجب پس هر عجب کج و لاله
جو بهل جان عالم بهی بهی نوین پایش سوار

معمود و نائما و نه العاصم فقه الزمان

حاج خجاک هوئی مهر نوزدهم سالش که نیکو نماند

سید الشیخ علی اقراری: دوحی تهن نگاری

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ الْأَعْلَىٰ ۖ وَأُولَٰئِكَ صَحَابَةُ

ایشانند آنکه حقیقه شدند و در دگر خویش و ایشانند باری صفت که طوق و گردن ایشان است و ایشانند آنکه

یہ لوگ میں کا فر تھے اور اب پیسہ ملی ایوں میں حقوق ہووے گی وجہ کمان نہانہ یاد ہے ایوں میں صلوات

یہ لوگ ہیں جو کہ مرید حسین بن علیہ دور جو کہ

[illegible]

لَسْتَ عَلَىٰ ذَٰكَ بِالسَّائِلَةِ قَبْلَ الْحَشَةِ وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قُلُوبِ الْمَثَلِ

نشاب طبله از تو عقوبتیش از رحمت و مرآه بنگذشته است مثل ایشان عقوبت و

باقی کردی میں تین تین نان یا بیسہ اگے بھلیا بیسہ تے تحقیق گزری میں اگی انا تہہ غلاب

کافر تین تہیں طلب برائی کی کردی شہید کیا
تے گزری بہت اہانتیں اے محنت خدا کا

بہانہ عذاب مرادے ختمہ خیر عافیت
منکر کے طلبے بان ہی کرن نخریت

یا سحر عذاب جو درو نوالا منقلب احمق و

شلت ہی جمع تے واحد اس مسئلہ آوے	مشدودہ عذاب جو لوکان وچہ شمال ہو جاو
---------------------------------	--------------------------------------

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ	
---	--

وہزار تہ پروردگار تو خداوند آمرزش ست مردمان باوجود تمہارا بودن ایشان ہر آنہ پروردگار توت عقوبت کے تحقیق تیرا ایضاً بخشش واسطے لوکان دا پروردگار نہانید تہ تحقیق تیرا البتہ سخت عذاب ال	
--	--

تے بیشک تیرا ہے بخشش والا لوکان میں	اپر ظلم تہنان اتی خواہ سخت عذابان ساین
-------------------------------------	--

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ يَدَّبُّهُ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ	
--	--

ہو کہو کہ کافران چرا فرستادہ نشد برین پیغامبر نہان پروردگار را و محمد خیرین بیت کہ تو ہم کنندہ و قہر میرا کہ می باشی کہند برین ادہ لوک جو کافر ہوئے کیوں او تارسی گئی اور پاس ہی نشانی رب اسد تہین ہوا اسد نہیں جو تون وراون والا میں تی واسطے ہر قوم و ہدایت کرنیوالا	
--	--

تے کافر کہیں کیوں آپریت تہ میں نازل ہوئی تہ	توں شکست ڈالو فی الہی تہ لوکان کرین ہدایت
---	---

آیت کنون مردن نشانی جہت نبوت آوی	جوین اکثر اسدینال فرشتے آون اسان وراو
----------------------------------	---------------------------------------

تی ہادی کنون مرد محمد سب خلققت دل آیا	یاہر ہر قوم محمد ہادی یا خود رب ست یا
---------------------------------------	---------------------------------------

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَضِيضُ كَالْأَحْصَاءِ ۚ وَمَا يُزِدُكِ إِلَّا	
---	--

خدا میداند آنچه در شکم بریدار و ہر زن سنے و تنچہ ناقص میکندر چہا و تنچہ زیادہ می گردنند - اللہ جاندہ ہے جو کچہ حمل او ہانڈی و ہر دی تی جو کچہ ناقص کردی تن رحم تی جو کچہ زیادہ کردی تن	
--	--

اللہ جانے جو کچہ حمل او ہادی ہر مردادہ	تے جو کچہ رحم گہناتون حملون اتی جو کرن زیادہ
--	--

جانے حمل جو زیادہ وچہ پیدائش پورا	ہک یاد دویا بیتے پچے زیادہ حمل او تہور ا
-----------------------------------	--

تی جو کچہ رحم گہناتون حمل والی زن حیض جہا آوے	ادہ نقصان حملہا ہے ایہ خون جو تنچہ کھاوے
---	--

جی حیض اتی قوت گہناتون ادہ پچہ ناقص تیوے	جی حیض نہ آوی قوت ملی قس پور ایشی تی حیوے
--	---

ہک کن جی حیض ادہ زن حال گہناتون حملہا	تادرت مل زیادہ تیوے پچہ چیز کا پلد ا
---------------------------------------	--------------------------------------

جی پنچ دن خون ڈھاندا پنچ دن حمل زیادہ	نہ مانقین پنچ دن پنچے جسے زیادہ
---------------------------------------	---------------------------------

منزل ثالث نازل بر محمد صلی اللہ علیہ وسلم جمع اسی سنات ہے مائند صلی اللہ علیہ وسلم صدقات دی ۱۲۱۱

ع

اوس کہتیا ای کم لگے حاصل آٹھ سنی گل میرے
قی اربد مال صلاح بُری اوس لگے کیتے اہی
تافرون اگر تیغ و گاوس ہن اوہ اربد آیا
عامر کے اشارت آرتیغ نہ باہر آوے
جو کرتون انہان کفایت جیو کہ چا میں باخدا
تا عامر نہ چلیا فر کہے لیا سان لشکر مبارک
ہک عورت دی گہرات رہیا فراگی صلج جاسو
اوس رنگ تغیر ہوا جنگلوچ گھوٹو اہری بھیجے
بھی کہی جی ملی محمد نالی ملک الموت نیا
تا اک فروشتے آپر یا ریا اندر خاک رولایا
فراو سے عورت دی گہر اگر عامرات گذرے
فرگھوڑا اوس چلیا گھوڑے ایرجان ومانی

حضرت اوٹھ کھلے تہ چہرہ ان لگا بے دیر
جان مینوں و یکمین جدا لجا کر گلان کر دوا
نیچ چمکے ہک گٹھ نکالی فراوس زور لگا
ایہ حضرت ہون کر ڈٹی حالت بیون عرض
کہری انتہیں بلی کر کے اڑد مار گویا
نہی کہیارب اونان ہٹاسی دوس خربخ
لے ہتھیار گھوڑیتے چربیا جنگل وریاسو
ملک الموت نون اکہ ہون حاضر ذل کیون لا
ایہ نیزہ پار دوسار لنگہ اوان انسان ہن سیر
فر کو ڈویان دوہان اوسنوں وڈا ہنوطا ہن
جان ہوئی صبح منگا کر گھوڑا فیرتی سوار
ابن عباس کھوایہ بیت عام دی حق آلی

اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ۗ وَهُمۡ اِلٰهَ خَدٰىدٍ لِّمَنۡ يَّهۡدٰى ۚ
 کہ بقومی باشد تا وقتیکہ ایشان گنہگار و ضعیف ایشان است۔ تحقیق ایندین بدلانند اوس
 معالے نون جو مال کے قودی تو با جو بدلان اوہ اوس خیر نون جو وجہ لان او نہانند

جو کسے قوم نون نعمت رحمت اللہ تبارک و تعالیٰ
جہاں شکر پہ لادوں رب اگر دوسری بھیر مانے

وَاِذَا ارَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبٍ مِّنْ قَوْلٍ
وچون اراده کند خدا بقوم عقیقت پران گردانیدست اورا نیکی را بجزوی هیچ کار سازنده فی حقیقت
اراده کردی مثال که تو بد برای این بینم این است که دوستی نه بدین است و نه نماند و سوا او صد گویی کار ساز

تی جان کسی قوم برابر چاہا و سنون کون بناو
تے نہیں امہانوں باجہ کونئی الی کم بناو

۲
 ۵
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ أَلْبَنَ خُرْفَاءَ مَعَا وَيَنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ط

اوست انگریزی کا نیدھار برق برائے پیدا کر دین ترس مہید و بر میداد و بر مگر ان را۔
اوہ جو ویکھا وندا سے تسانوں کجلی خوف تے میفران تے اوٹھا وندا سے بدلان بہار ناموں

ہے اور جو تان ویکھا دوی بجلی خوف امیر کرد
بجلی خوف امیر سینہاں باخوف میا فرمایا
کے کہیں ہو وقت میں نہاں تہیں تے ہو سر میں

تی بهاری بدل مینہاں ولے کیا گھٹان گان
تی نفع تقیم امید مینہاں تہیں برکت کرسی
تی بعض مکاناں مینہوں قحط تی خشکی خیر نویدان

زترن - اتی تہیج بڑا ہر گنہ والا مال تعریف اسدیکہ تے فرشتے ہی خوف اسدی تہین

تے رد پڑھے تسبیح جو گجنانا لے حمد الہ
نہ کہیں مغتر رعد فرشتہ نام جو گجے
لو گجین تسبیح پڑھے ایہ ابن عباس رضی اللہ عنہما

تے خون ہوں تسلیج فرستے حمد میں ہم ہر
ایک جین ہے تسبیح اوسد اوہ ہوں ہے
جو اوسوں کلی ماری اسد دین میں ہر او

بنحمان الذي ينجي الرعد محمد والملائكة من خيفته وهو على كل شيء قدير

سُبْحَانَ مَنْ يُسَيِّرُ الرِّعْدَ عَجْمُهُ وَالْمَلَكُ مِنَ خِيفَتِهِ

چند بعض حدیثان قدسی آیا اللہ ایر سراد
روینہ نون و سبک لالان گجر آواز نہ انہاں سنائیں
نی دی دریا، انکو ٹھی اوسدے اندر پائے
ن اوتکے چڑھو تاسد ملک پڑیں آسمانان
ملک لکے اک کہن جو ایسے تباہم رعد فرشتے

جسے بندی میری کرن اطاعت میں نہاں ^{فرمانبردار} التین
بن عباس کہے جو رعد فرشتہ بدلان ^{رعد} تائین
بنتول حکم الہی تتول بدل ٹور لیجائے
لج پوی تبیجان ^{عبداللہ} الہیجے میں خزانہ
سہ فرما نہر از مطیع تس رکب دی خوف ^{سہ} ہر

يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ ٢٠

فرستد صاعقه باین سیرساند آنرا بهر که خواهد و کافران مکار به می کشند و رباب خدا

[illegible]

پروہناں خواص نہ وں نہاندی وں امید	پہر انہاں پوکارن تہیں کیا حاصل عقل انہاں بستی
-----------------------------------	---

اَلَا كِبَاسِيْطٌ لِّغَيْثٍ اِلَى الْمَاءِ لِيَسْبُلَعَ فَاَهْ وَهَآءُ بَيِّنَاتٍ لِّمَنۡ يَّرٰى اٰيٰتِنَا

راہوئی آب تاب رسد بندش دان آب ہرگز رسند فہیت بدان او مگر مانند کہولنے والی تو دیکھ

اٰنِیْنَ اِنۡ طَرَفَ پَاسِیْطٍ ہَآجُو ہُوْیْچُو پانی منہ اوسد نون تی ہنیں اوہ پاپہونچو والا منہ اوسد نون

مگر جوین کوئی کہولے تیان پانی طرف بولاو	تاہونچو تہ منہ نون پانی ناوہ منہ دل کو
---	--

جوین شخص پیاسا پاویکچہ دورون تھہ پیاس	تے کچہ جو آجامنہ میر پوچہ لے ہونون پوکار
---------------------------------------	--

ایکھ تول مجاہد علی عطا یا کہو وچہ ہودی پانی	کوئی بیٹھ کھنہ ہی پر تھہ پیاسی اسون اجمن جا
---	---

نہ پانی نون تھہ ہونچو نا اٹھ پانی تھہ دھارو	جوین تھہ پیاسن اسد سہ پوکارن اگت جاو
---	--------------------------------------

انیون جو تھہ جوڑن مشرک بتان قبران	نالی اوہناں پوکارن پوچن کچہ اوہناں نہ
-----------------------------------	---------------------------------------

غضب الہ لیکر مڑدی دین ایمانوں خالے	دو رخ باجہ نہ جا اتھناں جی توبہ کرن نہ حالی
------------------------------------	---

وَمَا دُعَاۃُ الْکٰفِرِیْنَ اِلَّا فِی ضَلٰلٍ وَّ نِیۡتٍ دُعَاۃُ کَافِرٰن مَّکر دہر غاندگی تے ہنیں

پوکارنا کافران داکر وچہ کمر اسے دی لیغے ہیو وہ تے بقایہ تی ضائع ہے

تے ہنیں پوکار کافران مکران ضائع وچہ کمر	نہ اس جگ باجہ خدا کچہ حاصل اوسجہ سخت تباہ
---	---

مذوان نون ہئی چہڑی مڈہ قدیمون ہئی	ہن کلمہ گوا اسلامی دعوی نال انہاں لچلے
-----------------------------------	--

وَلِلّٰہِ یَسْجُدُ مَنْ فِی السَّمٰوٰتِ وَالاَرْضِ طَوْعًا وَّکَرْہًا وَظِلّٰلُہُمْ بِالْعِشَآءِ وَ اِلَآ اَصْحٰآءُ

و خدا را سجد میکن ہر کہ در آسمانہا و زمین خواہان و ناخواہان سجدی کند سائہا ایشان بوقت صبح و شام

تے واسطہ اسجد کردہ جو کوئی چکا مانند تی زمین وچہ خوش ہوئی تا خوش ہوئی پر جہا دین نام نہال خبر دے

تے سجد کرے اللہ نون وچہ آسمان ہنیں جو کوئی	خوشی نہ خوشیون الی چچاویں شام فجر نون ہو
--	--

طوعاً خوشیون سجد کر دی ہو من کل مشتے	تے کھارن منافق کافر خوشیون قتل ہر شتے
--------------------------------------	---------------------------------------

تے سجد کرن وایا نہ سائی خوشیون سجد کر دے	ہر سایہ مومن کافر خوشیون رب گے سر دہر دے
--	--

عَدُوْہِیْو نلّا اگلا پھر اتصال جو لوہڈاویلا	اصال اصل دی جمع صل ہے جمع صیل کوویلا
--	--------------------------------------

۱۶۴
 جو کوئی چکا مانند تی زمین خواہان و ناخواہان سجدی کند سائہا ایشان بوقت صبح و شام
 تے واسطہ اسجد کردہ جو کوئی چکا مانند تی زمین وچہ خوش ہوئی تا خوش ہوئی پر جہا دین نام نہال خبر دے
 تے سجد کرے اللہ نون وچہ آسمان ہنیں جو کوئی
 طوعاً خوشیون سجد کر دی ہو من کل مشتے
 تے سجد کرن وایا نہ سائی خوشیون سجد کر دے
 عدوہیو نلّا اگلا پھر اتصال جو لوہڈاویلا
 اصل اصل دی جمع صل ہے جمع صیل کوویلا
 ایہو انہاں سجد ہے دیکھ
 ہر سجدہ

تے سجد کرے

این خیل خود وقت غصه تنین لیکر تا وینه کشته گامین

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ قُلْ أَتَأْتُونَكَ بِبَرَاءٍ أَوْ يَكْفُورُونَ
فَلْيَأْتُوا بِالْبُرْهَانِ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

مگر کیست پروردگار آسمانها و زمین مگر از طرف ایشان خدا است مگر آیا اگر فتنید بجز نوی دوستان
که چون حرب آسمانها مذاقی زمین و اکبره مشرب که به تپدا پکڑے مین تسان سوا او سدے کار ساز

کہہ پھر تسان کیوں والی کپڑی باجہ تھیں

میں نے پیدائیت کے کل آسمان زمینان

پہر لکھ جو مور لیون پرے والی یہی شامت
جہاں آتے دیکھ دو لکھ رہے ہیں سامنے

لَا تَأْكُلْ أَمْوَالَهُمْ بَعْضُهَا سَوَاءً لَاحَةً لِقَائِهَا سَوَاءٌ الْأَعْمَى بِالنُّصْرِ ۝

نہ تھوڑے عرصے میں ہی اس کا نام نہایت بلند ہو گیا۔

سین ملک اوہ واسطے جان آہنیاں دفع توں تہا زبان نون کہہ بلابرہ اندھاتی سوچا کہا

بنا نفع زیان نہیں کچھ تیار اونہاں کہہ گداند ہاور سو جا کہا اب جیہی بن جائید

یو اینی لغع زبان نہ مالک نوران کی پہونچاؤ | کافر اندام مومین بنیا کون برابر آوے

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ۚ

لکھن اہمیرے پاس بلو جسے برابر

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلْقُوا خَلْقَهُ فَسَابِقَةٌ إِلَىٰ عَذَابِهِمْ يَوْمَ يُنْفَخُ السَّمَاءُ كَاسًا مَّسْكُومًا

تھان واسطے کہ وہ جہاد کرتا اور نہایت اہم و بڑے کاموں میں لے کر رہتا تھا۔

لا ايمان شرک الله دی بکرمی جو ايمان کچھ او یا یا
جو کرم رب او یا یا تا ايمان شرک پیدا ئیں آیا

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۝ بَظُهُوْهُ أَفْرِيدُ ۝ هَرَجَرِيْست وادست یگانگیست

کہہ توں اللہ پیدا کر نیوالا ہر چیز دان ہے اور یگانہ زبردست ہے۔

[illegible]

تی امیر اوہ چیز جو نفع کر دی ہو آدمیان نون پس رہندی ہر دوجہ زمین کا سیطرح بیان کر دے ایشد لان	تی رہندیوچہ زمین دی جوشی لوکان نفع پہچاؤ
ایوین کری بیان شالان اشد جو کر بیاؤ	اوہ پانی صاف نہیں چہ ہی داتا تان چاہے
لوک انبان تہین فاندہ پکڑن اوہ جہک ضائع جانے	ایوین حق رہت قائم باطل اوڈ پڈ جاوے
دین اسلام قرآن ہی نت باطل رب گو اوے	ہی نیکان اہل ایمان اشد اوڑک دیند ایا
تی کفر شرک ہو رہد عت وایان اوڑک بازی	

لِّلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ اَلْحُسْبَانُ اَنَّا نَقُولُ كَرُونِمْ بِرُودِگار خوش حالت نیکس
 واطم انبان لوکاندہ جو حکم قبولیونی واطم مالک اپندہ نیکی ہے یعنی وسطی فرمانبردار اندر جنت سے
 جہان حکم قبولی ب اپندہ نیکے اوہنا تان بلیز | جو رہد ہوئی طبع تنہا نون جنت نیک جہنم
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا سَيُجْزَوْنَ اَلْاَوْسَدَ اَمَّا الَّذِي كَفَرَ فَاَنْتَ وَابْنُ
 وانا کر قبول کر وند سخن اور اگر باشد ایشد از انچه در زمینست ہمیں یا وماندن ہر اہ ان البتہ بعض
 خود دہند از اسے جہان تہا ایت تا حکم او سد احیکر ہووے وسطی اوہنا ندے ہوگوچہ زمین
 ہی سبوتے مانند او سد مال او سد البتہ بدلہ اپنان دیوان و سنون

تے جہان حکم قبولی سب جو وچہ ہر قی سارا	بہی اتنا ہو دیون خود بدلہ جی پاؤن جہنگا
اُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَا وَهُمْ مِنْهُمْ اَشْفَاءُ وَيُسْزَوْنَ اَلْاَوْسَدَ	
انجامتہ ایشد بہت سختی حساب جائی ایشان دوزخ است وآن بد جای است آیہ لوک	
وسطی انہاندہ ہے برا حساب تے جاگہ نیی اوہنا ندیدی دوزخ ہے تے بُرا وچہا ونا ہے اوہ	
ایہ لوک انہاندہ کارن ہو سخی بڑی حسابان	تی جائی انہاندی دوزخ ہو اوہ سندی حامی غیبی بان
سوہ الحساب جو لیکہا ہو وندی کل لہا سون	تی کچہ گناہ نہ بخشیا جاوےندے اوس درگا سون

اَفَنُتَّعِبُكُمْ اَمَّا اَنْزَلَ اِلَيْكَ مِنَ رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰی ط ایا کیکہ میدانے
 کہ انچه فرو فرسناوہ شد سبوتے تو از جانب پروردگار تو بہت مت مانند کسی شاہ کوئی مینداست
 بہلا بہر جو شخص جان جو اوہ پرتاری گئی ہی طرف تیری رتبہ ہی سچ ہو مانند اوش شخصہ ہو جو اوہ مینداست

کیا ایسا ہے کہ جو شخص
 سوا حساب کرے یا ان کی
 مال و اسباب و اشیاء
 نہ بخیر و نیکی و ان
 کی جنت و جہنم
 کی حساب کرے

النصف

ع

جو مومن لوگ تے دل اُتھان پھیرن کرند جاکر دے
ذکر مراد قرآن کہن ہک کہن جو قسم آہے
اطمینان آرام تہی حاصل دلان یقینون

سنو جو ذکر اللہ تہی لان آرام ہو و دل تھو
جان سم کری کوئی دل مومن او تھو قسم
اصطرب تک پریشانی دل حاصل شکے دینون

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحَسَنَ مَا أَجْرُ الْيَاسَنِ الَّذِينَ يَدْعُونَ
نیک کردہ حالت خوشی شادیش ازاد خوبی جایگاه باشد جو لوک یا یاسانی تے عمل نیک خوشحالی جو راہ نہاد

جیہری لوک ایمان یاسی عل ہی نیک کہے
طوبی معنی خوشی تے تھند اکمین و ابن یاسون
اس اصل تے طیبی طیبین بھری تہین و بدلا
ابو ہریرہ ابو امامہ ابو ذر و افراد ن -

ہی طوبی خوشی و نہانوں ہی وچ چلے جا کر
ہک خوبی ہک کہن یسا ہک عزت ب یاسون
معنی طیب خوشی خوشبوی ہی پاکی ستھری
جو طوبی نام درخت جنت وچ ہر جنت چہان

ہی اسد امدہ پیغمبری گھر ہر گھر شاخ اوتارے
ہک رنگ سیاہ نہ اسو پتی بھے ہور یسینون
کا فورتی سبیل و چشمی مڈہ اسد تھیر جاب
ہر ہر تھیر اسدے اترت و اک فرشتہ

جتنے رنگ او پائی اللہ اسو چادہ رنگ سارے
ہر پہل شگوفہ ہر پیوہ ہر پہل ہو جو د اکھینون
ہک ہک پتھر اسد سارے کری جماعت ہما
اوہ گوناگون پڑے تھیا جان ہر دم ایہر شیشہ

ابو سعید و روایت کہتے پیغمبر فرمایا
خوشیاں اولی کنون لپشاکان جنیتا ندیان ان
اہل جنت دی گھنہ تھن جہن جہن سارے
بھے ابو ہریرہ کنون رویت با اسد لیا یا

طوبی نام درخت جنت سوسا لان پتھیا
ہک ہر حدیث ہوشا خان ہر جنت تھیر دیا
اپنے تھو خدا اوہ بھیا ہو کیا روح سارے
ہک کھ جنت سوال اسوار و گاوی تھ نہ سیا

و ظل مقد و د پڑہ و یکجو و چتہ ان گو ہے
جس مومے نون تو ریت محمد نون فرقان و تیار
پہر اسد مذہ و اوڑی ہر گز ہو پچی تھین
اپنی تھون لایا اوہ رکھ اللہ جان ہی پائے

کعب سنی ایہ خبر کیا سچ مینون قسم آہے
تری سا چوسا اٹھ پرچہ ہے جے مریا
اوہ مذہا ہو کر اوٹھ مرے چہان تھین گد اندون
شاخان اسدیان کندہ جنت تھین ہر دکن سارے

طوبی ہر جنت کا نام
خوشی و راستے اور نیکوئی
کیا بعض نے طوبی کے لئے
میں کیے کیا بعض نے
بغیر جنت کے طوبی
و اسد اسماء بنت
تہ کیا بعض نے طوبی
جے و جنت و عورت
سوز تھین ہر جنت
کھ پیٹے ہوشاکان
جنت دیان تے پیو
اسد رنگا رنگ
شاخان اسدیان
یہ تھین و جنت
تے اسد جے پین
کھ تھین غفران
عنب تھین
اعلم اعلم

جو بھیا

د اکھینون

که و مقابل صفت او تهنیدی از صفات الهی
کیا تبیین خبر خداون که وجود زمین بجای
بایستین یا تبیه و ده سنگ گر نواند و چاه و

تہا پرے کون عباد لائق کیٹر عاجز و اسی
اوسنوں کو بھی شریک نہ معلوم تہا پہن
ایر تقابہ حرام ساز جسد اصل نیا ہو

بَلِّغِ الَّذِينَ كَفَرُوا الذِّكْرَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَهُ الْحُكْمُ وَأَلَّهُ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ ذُو الْقُدْرَةِ الْعَظِيمَةِ

بکے سوا دنیا کا ہر انسان تہمان شرک کے شکار ہے۔

تجربون رب و تامله تا گوئی تا تو را و شکر
تو را نه از این بند تو ای که ای و چه ای اند

کرم عذاب فی الحقیقة الدنيا و آخرها عذاب الآخرة و ما بينهما من عذاب
ایشان زنده گانی دنیا و هر آینه عذاب آخرت و عذاب بین اینها و آنجا که میگذرد
و هر گاه از عذاب دنیا و عذاب آخرت و عذاب بین اینها و آنجا که میگذرد

سے دنیا و مافیہا کی تمام نعمتیں ہر ایک کو ملے اور اس کے لئے

قلمی نہیں کیا اور غلامی نہیں کوئی انہیں کھانا

مَنْ لَحِقَ النَّبِيَّ وَاعْتَمَدَ عَلَيْهِ فِي شَيْءٍ مِنْ أَمْرِ دُنْيَا أَوْ آخِرَةٍ لَمْ يَكُنْ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ

صفت ششم که در عده که در عین تغییر از اینست میروزان جوئیایو اچا ویت و سایرین مجتهدین
صفت هفتم که در عده که در عین تغییر از اینست میروزان جوئیایو اچا ویت و سایرین مجتهدین

صفت بہشت جو متقیانوں و عابدوں کی ہے اور ان
 کے اور سوا کسی کے لئے نہیں ہے

نهران علی بن عثمان میبوی و هم بر و هم چار
نصرت خست فانی اکبر. رحمت کریمان

تِلْكَ عُقْبَةُ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَةُ الْكَافِرِينَ النَّاسُ مِثْ جَزَائِهِمْ وَجَزَاءُ الْكَافِرِ
 آتْنِمْ - ایہی اورک انہان لوکان واجو بریغیرگارہین تے اورک کافر اندوزخ ہے
 ارجستہ اورک جاگ متقاندہی تاملن | تے اورک کافرانہی دوزخ سخت نہ امن

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ يُفْرَحُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنَادِي بَعْضُهُمْ

سید الشهدا علی بن ابی طالب علیه السلام

1195

وہی ہوتا ہے۔

۱۰۸

البتہ تحقیق ہے اسان پیغمبر الیہین نے کستان واسطے اونہانہ سے بیویان تے اولاد وان

تے بیشک اسان پیغمبر ہتے ہیجے اگے تیرے
تے دتیان سان اہنانون بیویان فرزند ہتیرے
ایہ جواب کہیا چو اینون عادتہ بنیانہ

وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ كِتَابٍ

وَفَتْا بِرِجْ بِنِغَامِ بَرَّ اگے بارونشانہ مگر حکم خدا مرقضا وقت زمانہ ست
آلہ واسطے کہے رسولہ جو کہیا دکائی نشانہ کی مال حکم خدا و ظہر ہر مکہ و میعاد کہی ہوئی

تے ناکوئی نبی لیا دی جو نہ باہون حکم الہی
مر میعاد و جو رب ہر اسی وچہ کتاب لکھی

يَخُودُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُكَلِّمُ مَنْ يُنَازِلُ لَكَ تَابَ نَابُو مِيصَارِ وَخَدَامُ مِجْوَادِ وَثَابِتُ
ہر چہ خواہد و نزدیک است ام کتاب مینا وینداسم اللہ جو چاہے ثابت کردہ تے نزدیک است

محو کری رب جو کہ چاہی ثبت کری جو چاہی
ہک کہن مراد جو چاہی اللہ شری حکم شاوے

ابن عباس کہیا رب چاہی کچھ پوچھی کہہ لکے
حدیث ابن اسید روایت کری بنی قریظہ

ہک کہ رب ایہ بد بخت یا چنے بختا نوالا
پہر لکے ایہ مرد یا عورت چاہی جو بن لکھاو

پہر اوہ لکے پڑ نامہ وہ گہٹ کہہ نہوے
عمر خطاب بن مسعود روایت بخوی لیاوے

اینون رزق لی اہل بندید اوہ کہہ چاہے
جو یا رب میر بخت پہلے لکھی ثابت کہین

تو کہ جو کہ چاہین جو کرین لکھ لوین جو چاہین
وچہ بعض نہایت عمر کی دتے دین باقی است

تے اصل کتاب ہے اپس یہ اسین جد تیرے تین
مبارحم و کتبارب تریہ سالان عمر درمافی

۴
وہ بیویان تے اولاد وان
تے بیشک اسان پیغمبر ہتے ہیجے اگے تیرے
تے دتیان سان اہنانون بیویان فرزند ہتیرے
ایہ جواب کہیا چو اینون عادتہ بنیانہ
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ كِتَابٍ
وَفَتْا بِرِجْ بِنِغَامِ بَرَّ اگے بارونشانہ مگر حکم خدا مرقضا وقت زمانہ ست
آلہ واسطے کہے رسولہ جو کہیا دکائی نشانہ کی مال حکم خدا و ظہر ہر مکہ و میعاد کہی ہوئی
تے ناکوئی نبی لیا دی جو نہ باہون حکم الہی
مر میعاد و جو رب ہر اسی وچہ کتاب لکھی
يَخُودُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُكَلِّمُ مَنْ يُنَازِلُ لَكَ تَابَ نَابُو مِيصَارِ وَخَدَامُ مِجْوَادِ وَثَابِتُ
ہر چہ خواہد و نزدیک است ام کتاب مینا وینداسم اللہ جو چاہے ثابت کردہ تے نزدیک است
محو کری رب جو کہ چاہی ثبت کری جو چاہی
ہک کہن مراد جو چاہی اللہ شری حکم شاوے
ابن عباس کہیا رب چاہی کچھ پوچھی کہہ لکے
حدیث ابن اسید روایت کری بنی قریظہ
ہک کہ رب ایہ بد بخت یا چنے بختا نوالا
پہر لکے ایہ مرد یا عورت چاہی جو بن لکھاو
پہر اوہ لکے پڑ نامہ وہ گہٹ کہہ نہوے
عمر خطاب بن مسعود روایت بخوی لیاوے
اینون رزق لی اہل بندید اوہ کہہ چاہے
جو یا رب میر بخت پہلے لکھی ثابت کہین
تو کہ جو کہ چاہین جو کرین لکھ لوین جو چاہین
وچہ بعض نہایت عمر کی دتے دین باقی است
تے اصل کتاب ہے اپس یہ اسین جد تیرے تین
مبارحم و کتبارب تریہ سالان عمر درمافی

تے جے ہین ہیکہ پاسی بعض جمع علیہ اینان و

را فواید که از این مثنویان و حبیبیان پیغام خبر د

وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ: وبراہ راست حساب۔ کے لیے اس کا وہ ہے حساب۔

فی ابرساوی انان حیات قیامت روز جزا

تیری ایزد حسانت و نعمان و حب مکنز حسان

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ

ایمانی بنید که مقصد کنیم باین سرزمین که ناقص و بیسازیم آن را از جوانب آن بهر
 هین و ثبات انبیا و پادشاهان آن زمین نوز گمشدگان کنایه از پادشاهان

مسلموں کو انہیں کفار ان جو ان زمین ہندو
کفر کہیں جو دار حرب تہیں تاک فتح کنی ہو
فی اللہ فی غفار جیلینہ مورقہ سار
روز بروز اسلام ترقی و کھیں کید

پاسیان کردن زمین و بیان لویکاتان از اسلام
دار اسلام زیاده هر دم دار الحرب گنند
ایه حیرت پیش اسلام کیا کین قبیله سحر
ایه بحر و نهمن گفتار است اینان ننگ هر روز

وَاللَّهُ بِحُكْمِكُمْ لَاقِيٌ

خدا حکمے کند بیت سحر و کسند حکم اور او را و او را و حساب کند و هست

مکرم کردا ہے نہنیں کو کسی رو کر نے والا واسطہ کا اوسر ہدفی اوہ ہشتابی حبیب والہ

ان الله علم كرمي جوجين چاچا كوئن اس علم منور
 اوده بهت شتا چاچا كوئن گنبدان تهنين چاچا

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمَ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

هر آینه بدسگالیند انکوش ازیشان بودند بر این است بدگالی هر یک جای بدین است و علم است و آفر
البتة بدغری کتبی او نهان جوگی او نهان بتدین است و این علم است و کرم نام او نهان جوگی که میاند هر

بیشیک کیتی بدخواهی اگیلین کبرکده لوزن
عنه اگیلین کافران کیتی بنیادی بدخواه
عنه کبرکده اگیلین افسون خیر کاتی

و جوانی جو ہر شخص کا اور نیک ہو خطا نون
 نہ کر خدا تہان و را غضب عذاب آئے
 بر اہل بیت محمد و کیدیان و سن کا ہی

يَسْجَلُمُ الْكُفْرَ مِنْ حَقِّ الدَّارِ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا سُبْحَانَ اللَّهِ

والله اعلم

[illegible]

[illegible]

لکھنؤ، ۱۲ محرم، ۱۲۸۵

یعنی انگلیان قومان نصے ایہناں یاد دیوں
تی بعضے کہن مراد ایامون جو انعام آئے
شکور جو بہنا شکر کرے صبا جو صبر زیادہ
جہناں رسولان کیمانہ نیاں پایا سخت نہرا
پہلا قول مقاتل دو جہا بہتیاں قول گوہر
ہر مومن اتم مراد جو ایہ دو مومن صفت آادہ

وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجَاكُمْ مِّنْ اِلٰفِ عِزْنٍ
وَيَا دُوْنَ اَنُوقْتِ كَگفت موسی قوم خود را که یاد کنید نعمت خدا را بر خویش چون خلاص کرد شما را از کشتن
فرعون بتجوقت که میامون و سلم قوم این گویا که نعمت الله را بر این حدیث و ابوتش انوقت م فرعون

جدوی این قوم نون اکبریا نعمت باب چهارم | اینی ابرجد فرعونون تسان چوڑا یوس یارو
یسومونکم سوء العذاب یدک یجیون ابناءکم ویسبحون نساءکم
میرساند پشامخته عذاب مگشتند پسران شمار از نده میگذشتند دختران شمار اهی اندم تبارو

وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ۖ وَدَرِينِ حَالِ الْاَزْمَانِ شِزْجٌ بُوْدِ اَزْوَاجُ رُوْغَارِ

نمائے جو چاہے کم دی آزمائش ہے رہا دی تہیں وڈی یا وچاس چوڑا ونیدی نعمت ہے
 نے اسدیو چہ آزمائش ہے رب لون تان بہار یا اس چوڑا ونیدیو چہ ای نعمت رب دیت
 وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

و آنوقت که خبر دار ساخت پروردگار شما اگر شکر کنید زیاده هم شمارا و اگر ناسپاسی کنید باری عذاب سخت است بجهنم و تا در تابوت نهان نشده و حاکم شکر کرد گے تا زیاده دیوانگات انون بجیکر ناسپاسی کرد و تحقیق این

جان خبر دتی رب شکر چه که بویخت کران یارو

تے جی تین کفر کر و بی شکری حمت عذاب آده

وَقَالَ مُوسَى إِنَّ نَظْرُكَ إِنَّمَا رِجَافٌ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ لَعَلَّيْهِ حَمِيدٌ
وَقُلْتُ هُوَ إِنْ كَفَرَ شُوَيْدَ شَاوِهَرُكَ دَرِزْمِينِ سَتِ هَمِي كِحَا بِسِ هَرِ آيْنَه خَدَا تَوَكَّرَ سَنَدَه سَتِ

[illegible]

تی کیا سونجیا کفر تین جو کوئی زمین دھسار پس تحقیق اللہ پر وہ اسلامیا ہو یا

تے موسیٰ کی بجائے کفر کرواتے ہیں جو سدا
حمید ایسی ہر خوبی والا ہے کوئی اوس سماں

الْمَيَاتِ كُمْ نَبِيُّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ

آیا نیامده است بشما خبر آنکه کش از شما بودند قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از ایشان آمدند و گویا
نشدند آنرا تا نون خلد و نه نیامده آنرا تا سبز قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که بعد از ایشان آمدند و گویا

سہلاستان نہ ان کے تہاں بہ گزری بیش تہاں
قوم نوح تی عاد ثمود تے جہ طے گرا تہاں

لَا يَعْلَمُونَ إِلَّا اللَّهَ جَاءَهُمْ دُسُوسُهُمْ يَاسِينَ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْئُونِهِمْ

نماید ایشان را که خداوند بایشان بیجا مهربان ایشان بچهره کاین باز آورند دست خود را و روان
کوی تمدن جاودانان و گرانمایه او همان خون غمزه و نهانده مال دلیله که معرکه و نوختن و جوشان

نہ جان او نہان خلیج کربئی بنی تنہا نول ہے
معجز نایدی نال او نہان تھہ مو نہا نو ہے

بن سعد کہیا جو جہنمی نسب پوچھا تو نے
جو لوح سے تھا وہو دون پہ چلی انسان

ابن عباس کیساته ابرہہ ایمانی غدائی
جو سودا اور داد ایک ہاتھ لکھان

نزیہ قرن پہن کوی اہناق جانی یا جہون
اہ مالک کچھ کرہیت اہون کرسی نی

جہاں رسولان سکر و نہان واداعلم

ان عباس حجت بنین وہ الطیان باو
بر کھن اوہ تھو کھن میان کھو نہ بات اوہ

وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ وَفِي

[illegible]

تے اُنہاں کہا منکر استہین جو کچھ تین کیا	تے جہول اسان لہوون وچہ شکت شہہ شجائو
قَالَتْ رُسُلُهُمْ اِنِّي اِلٰهٌ شَدِيدُ الْعِقَابِ فَلَا تُدْرِكُهُ يَدُ الْغَالِيَةِ وَلَا يَخُفُّ عَنْكُمْ لِيُغْفَرَ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ	
گفتہ پرغیا بران ایشان آیا در خد شہرست آفرینندہ آسمانہا زمینہا میخواند شمارا تا با سمر زدگان اُنہاں	کیہا رسولان اُنہاں دیاں کیا اوچہ لہد و شکستہ جو یہاں کر نیوالا آسمانہا ذاتی زمینہا ابوہا مذہبتانوں تابخشہ
بنیان کہیا کی شکستہ اجنہ بن آسمان اوپا	تابخشہ کچہ گناہ تسان اسکاران تسان بولا
اوہ تسان بولا وچہ راہ ول تابخشہ تسان ناگز	کیون تینن ادسہ راہ ول اوچہ لہد پڑان پان
وَيُوحِىْكُمْ اِلٰى اَجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوْا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا	
وہو قوت دار و شمارا تادے معین گفتہ غیبیہ شمارا آدمی ہند ماتے ہمدت دیوے	تسانون تا میعاد و قہر تزلک کہیا اوہناں نہیں ہو تین گمراہ آدمی ماندا ساڈے
تے دیوی وُل تسانون تا بک اجل مقرر تائین	اُنہاں کہیا تین بھرا آدمی ساڈی جیٹے تہا
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اِنَّا كُنَّا نُكَلِّمُ الْغَالِيْنَ مُبِيْنًا	
میخواہید کہ بازدار دیدار از انچہ عبادت میکردند پدران اپس سیرا پیش با حجتہ ظاہر چاہند یہو	ایہ جور و کور اسانوں اوچہ تہین جوہا پوجہ باپ اساد پیل یا اسانوں کا ہی بویل ظاہر
تین چاہو ساڈی باب جو بوجہ تہین اُنہاں	آٹا ظاہر کچہ بویل سانون اس دعوی برلایا
قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ تَخُنُوا الْاَبْرَارَ مَشَٰكُكُمْ وَلٰكِنَّ اِلٰهَ يَمِيْنٌ عَلٰى مَا يَتَّبِعُوْنَ عِبَادَہٗ	
گفتہ ایشان پناہ بران ایشان متیم گمراہ آدمی ہند شمارا یکن خد مت فرادان میدہد ہر کور خواہد از بندہ گمراہ	کیہا اُنہاں دے رسولان اُنہاں دیاں نہیں ہیں گمراہ آدمی ان ہند ساڈی اہر لہد حسان کردا
کیہا اُنہاں بنیان نہیں ہیں گمراہ دیوے	پر اللہ جیسے چاندیان نہیں احسان کر ہی
وَمَا كَانَ لَنَا اَنْ تَاْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَ عَلٰى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ	
وہیست ممکن ہا کہہ بیاریم جتہ مگر حکم خدا و بر خدا بائیکہ توکل کنند مسلمان تے نہیں گم ساڈا	جو لایا یہ تسانوں کوئی معجزہ مگر مال حکم لہد دے اپرا لہد دے توکل کرن با تو

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

تو نهیج عذابان پر جے ایہ سچ تمہیں آیا	ہک کھن جو تھمکی مرے اکھن باخدا یا
ایہ صفت نہ بدیان لائق ہوا یہ خاصہ وصف پیدا	جبار جو آپ تہین پر شان نہ دیکھ ہو کسیدا

مِنْ قَوْمٍ أُولَئِكَ جَعَلُوا مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ يُخْرَجُ عَنْهُ وَلَا يَكَادُ يَسِيغُهُ

پیشی دوزخست و نوشانیدہ شود آب جنین رد آب جبر عہ فروکش از او نرودیک و از انکہ بہ سہولت در کشد از آنچہ اوسد و دوزخ سے پوایا جاوے گیانی پس دیکھ گشت لنگھا و لگا اسنوں

پچھ اوسد دوزخ پیایا جاسی پیمپون پانی	جو گھٹ گھٹ مسان لنگھا و لنگھا اودہ گھٹ
پچھ اوسد دوزخ یعنی اکون دوزخ سمجھتے	تی پانی پیچے منڈنوں ہویان منڈکری تہین پچھ
صدید ہویا پچھ دیکھی بیان کنون کفار	ہک کہن جو فرجان اینا ندیان تہین گسی اندر ان
اودہ کو رخت ہی سردا لگٹ لگٹ لنگھا و	اودہ سوکھا گلون لنگھا لنگھا اری پتیا جاوے
با اسناد عالم اندر ابو اما میثون لیا یا	جو اس آیت دی معنی اندر حضرت خود فرمایا
جو کافر کہت تہین منہ دی ہا سجان کیا و	منہ لٹھی ہر سردا چھرا گل کردور ہو جاوے
جان پیو اسنوں اندر جاوے اندریان کٹ	کٹ کٹ اندریان نون سہ کچہ فبرون فیرنگھا

وَيَأْتِيهِ لَلْوَيْ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ قَوْمٍ أُولَئِكَ عَذَابُ عَلَيْهِمْ

و بیادش موت یعنی اساموت از ہر جاسے را و مردہ ہو دوش دی بہت عذابے سخت تی او تہی ہی اسنوں تو سر جاگتہ تہین نہیں اودہ مرداتے اگے اوسد سے عذاب بہارا

تے موت آوی تے ہر جاگتہ تہین اودہ مردانہ	تے اگے اوسد سخت عذاب جو نہیں نجات کدیں
یعنی ہر جو فبرون ہر عضوون در دھندایا و	بہرہر وال جتہ تہین در دوان ہی موتی اودے
ہک کہن جو پیمپون اتون پچھ پیمپون اکون	موت اسباب اتون نامری تہی خلاصی اکون
ہک کہن جو گل وجہ جان اڑے تے موتی ہر جاگتہ	نہر کر وی تے تی ماودہ نفع جیالی باوے

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بَرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ

صفت آنا کہ نامتقد شد نہ بد پروردگار خوش انیت اعمال ایشان مانند خاکسری بود کہ سخت وزید بر آن باد

۱۸۹
بسم الله الرحمن الرحیم
تو نہیج عذابان پر جے ایہ سچ تمہیں آیا
ایہ صفت نہ بدیان لائق ہوا یہ خاصہ وصف پیدا
پچھ اوسد دوزخ پیایا جاسی پیمپون پانی
پچھ اوسد دوزخ یعنی اکون دوزخ سمجھتے
صدید ہویا پچھ دیکھی بیان کنون کفار
اودہ کو رخت ہی سردا لگٹ لگٹ لنگھا و
با اسناد عالم اندر ابو اما میثون لیا یا
جو کافر کہت تہین منہ دی ہا سجان کیا و
جان پیو اسنوں اندر جاوے اندریان کٹ
و بیادش موت یعنی اساموت از ہر جاسے را و مردہ ہو دوش دی بہت عذابے سخت تی او تہی ہی اسنوں تو سر جاگتہ تہین نہیں اودہ مرداتے اگے اوسد سے عذاب بہارا
تے موت آوی تے ہر جاگتہ تہین اودہ مردانہ
یعنی ہر جو فبرون ہر عضوون در دھندایا و
ہک کہن جو پیمپون اتون پچھ پیمپون اکون
ہک کہن جو گل وجہ جان اڑے تے موتی ہر جاگتہ
مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بَرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ
صفت آنا کہ نامتقد شد نہ بد پروردگار خوش انیت اعمال ایشان مانند خاکسری بود کہ سخت وزید بر آن باد

۵
 بیایا اینان را
 درستی و صفتی را بطور
 غفیر سے کہیں کیا ہے
 باطن سے بیرون سے ناپا
 مع

جنت کو روز جزا کی دعا ہے

احوال دہنا نہ جو کافر ہوئی ان اپنے دے عمل دہنا نہ مانند سواہ چہ چہنت گئی نال اوسے دین انہی کو ایک	
حال تہان جو کافر تہین عمل انہا نہ کیے	جوین سواہ اتی و اوسحت گئی ن جنت انہی کی ایک
لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَيْهِ شَيْئًا ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الصَّلَٰلُ الْبَعِيضُ ۚ	
قدرت نہ دارند بر ہر چیز از ان کہ کسب کردہ بودند نہایت گمراہی و دینی اعمال ایشان ہمہ جہت شوند و بدان	
منتفع نگرددند از فتح نہین قادر ہوندد او پیچہ تہین جو کما یونی اپری کسی چیز دے ایہو ہی گمراہی و د	
نہ تھہ او نہا نہی کہ بر سیاہ جہتی انہان کما می	ایہو سے گمراہی دوری گئی کہ نہ آئے
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ اِنَّ يَتَنٰزَعُنَّ اَيُّهَا النَّاسُ فِی شَیْءٍ فَاُولٰٓئِكَ حٰثِرُوۤا۟	
آیا ندیدی کہ خدا آفرید آسمانها و زمین بتدبیر حکم اگر خواهد و در کند شما و بیار و آفرینش تو کیا نہیں دہنا	
تو ان ایہو اسد پید اکتی آسمان زمین نال تدبیر درست دی جیکہ چاہی کیجی و قانون فی کیا و خلقت نیز	
تو ان دہنا نہیں جو اللہ حق سج انہر دہرت بنا	جی چاہی تسان ایجای خلقت چکی نوین او یک
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِیۡزٍ ۚ فَمِیۡتَ اِیۡنَ بَرۡخٰدِ شَوَارِہ تے نہیں یہ کہ پر اللہ دے شکل -	
تے یہ کہ اللہ قادر پر ہرگز مشکل نابین -	جی چاہی کل مخلوق او ڈاوی کیا و تہو تہا بین
وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ جَمِیۡعًا فَقَالَ الضُّعَفَآءُ لِلَّذِیۡنَ اسْتَكْبَرُوۡۤا اَنَّا كُنَّا لَکُمْ تَبَعًا ۚ	
و حاضر شدند پیش خدا ہر یک پر میند ضعیفان گردن کشتا نہ یعنی تابعان پیش ر و از اہر آئینہ بودیم تابع	
فی سمتی ہو و اسطے اللہ درسا کہ کہیں کے ضعیف و اہم گرد کشا نہ تحقیق ایسی ہیں تہا وی تابعدار	
تے قبر دن کل حاضر ہوں سارے اللہ کے	تا کہتی کہیں بکار یا تو ان حسین مگر ایسی تسان
فَہَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوۡنَ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ۚ قَالُوۡا کَیۡفَ لَنَا اللّٰهُ لَہۡدَیۡکُمۡ	
پس آئیما دفع کنند عذاب اللہ کو نیکوید اگر راہ نمود و مارا خدا ماراہ نمائی سیکر دیم شمارا پس سہا	
تہین تہا سکہ بیہو سا تہین اللہ و کی چیز کہنگے او جیکہ دہرت کرد اسد انون اللہ تہین ایت کرد و تہا تہا	
کیا بہر تہین ہتا و سہا تہین کہ عذاب انون	اوہ کہیں جے اسان دہرت ہوتا کہ دے سہا تہا تہا
جی سانون تہا تہیت کردا امین تسانون کہ دے	جو تہا تہا دگر راہ پیری کوین راہ دے کسی خبر دی

پہر تریجی وار پوکارن یا اعلیت دین تہوٹ
کب کسی تین تمان کردی سان زال نہ کوئی
سان کڈہ اتھون فر کفر نہ کیسی کرسی نیلک
جو اسو صہڑی نصیحت جو کوئی پھر نصیحت چا
پہر کجہ بدت تہین پچھ اللہ ال نادر پوکارے
جان ایسن کہن ہن شاید رحمت پھیر پایا
نا سین ہو گمراہ خدا یا اتھون کڈہ اسالان
قال اٰخٰسُوْہِنِہَا پھر دسی رب جواب تہانول
پہر بس پوکارون کرن ابوجیہ نیان کرن

تاپیر وی بنیان کی مومن ہو آخر توڑے
پہر چوتھی وار پوکا رن یارب کرین ان لبوے
رب فراوی دنیا و چستان عمر نہ اسان و دما
تی گشتی نبی و رایان اینت عذاب چکا و
الکمن البقی شتے تین جہو ٹھاندی سار
الکمن البقی شتے تین جہو ٹھاندی سار
الکمن البقی شتے تین جہو ٹھاندی سار
جی مٹری بُر کما یی تا سین ظالم و دُشمن
جو دور ہو مست بولو پیر نا امید تھے انا نو
بہر دوزخ ابر خلط و دمر لون در و اکنند ہو و

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ

عَدَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقِّ وَوَعَدْنَاكُمْ فَأَخْلَفْنَاهُمْ
شمار او عده را وعده داد و شمار ایشان خلاف وعده کرد و
نور وعده سحای و عده تائین نور ایشان کیتا
فی جبرین وعده کیتا فی خلاف و ارسه تیتا
جنت والی جنت پهنی کافر و درخ تائین
او سپهر چری شیطان هر کافر اسول سی
تار شیطان کیم جو باشد وعده سچ است یا
فی جنت و چه کیتا رب و خل فرقه ال یا مان
نامو تون بعد او بیون نا کچه خستر شتر رسوا

مَا كَانِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ
 بَنُو دِمْرَ اِبْرَاهِيمَ سَلَطُوا لِيَكُنْ بُوْدَانُكَ خُجُوَانُ
 يَسِيْرُ اِسْمِ مِيرَ اِبْرَهْمِ كَبْ عَلِيْهُ كَرِيْمِيْنُ

فَوَيْلٌ لَّكُمْ فَاسْتَجِبْ لِي ۚ -
مارا پوت قبول کروید سخن مرا تے نہیں
ساتاؤن پس قبول کیا تان بات میری نہ

۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹

وجواب شیطان دا

تہ نہیں سے میرا زور تسان یہ سچ لکھائی

فَلَا تَكُونُوا مِثْلَهُ ۖ مَا أَنَا بِمَصْرِحِكُمْ وَمَا أَنتُمْ بِمَصْرِحِي ۖ ط

پس ملاست مکنید مراد ملاست مکنید خویش را نیتیم فریاد رس شما دشما نیتید فریاد رس من پس خدمت
نکر و میفوت تے ملاست کر و آفت بنین من فریاد پوچھی والما نوبت سنبتین من فریاد پوچھی واسے میر

تائینوں کی نگر و نامت کر سوا اپنے تائین

تسین آفون کرد و تا امیر کہا کیون سن کیوہ

اِنْ كَفَرْتُمْ بِمَا اشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلُ ۚ اِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ

مرا اینه من بیزاردم از انکه هر اتقرب مقرر دیدیش ازین هر ایته تنگاران بیتا زبست غایت و دوند
تحقیق من انکار کینا ایل و سید کیم میثرا یاتسان میثون که اتهم تحقیق غلام الکر واسطه نماند و غایب

بین منکر و یاجوای میمون نشان یک شهر ایا
 بی شک لایق این مردم در عذاب است ایا

بإسناد معالم عقبه بن عامر تميمي لم يأت

جہ عیسیٰ کسی لوکان نوں تین بنی اتی و اجاڑ

جان او را ببطور شفاعت ابری میرد بخوی

لی سر پران لک سینون نور و نوری نور
یا کافر من صبیح بھیا کارن اہل ایمان

ہن کوں جو لری سعادت را دی بن میں

وَأَمَّا كَلِمَاتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ يَقُولُونَ هَذَا نَحْنُ الْمَوْتِيُّونَ وَأَنَّا نَحْيَىٰ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَ اللَّهُ ۖ أَعْمَىٰ لَهُمْ ۖ وَأَنَّا نَحْيَىٰ وَإِنَّ اللَّهَ كَلِيبٌ ۖ

ادخلنا الجنة انما اعمد على الصلوة تحت عرشه من الجنة

در آفرینش نانا کاسان آفریند و کارها بشناسند که در پیشگاه او و در برابر او

از آنکه گفته شود که این کتاب را که گفته شد که در کتابخانه است و این کتاب را که گفته شد که در کتابخانه است

آرام و مستقیم و جوارح و عظام و

نہاں ہونے کا یہاں ہے

جان مومن سوال قبر چہ کرن تا دیوی چہ گوہ
ایمعی قول اللہ ہو جو ثبت اللہ فرمایا
بہی سلم راہون با اسناد بر این عازب کند
جان سوال کرن من تک کہ مومن ہیں اللہ
بہی با اسناد بخاری راہون حضرت انس خبر
تے یار اوسد مہر چہ سنون چٹیاں کہہ کر سنبھ
الکین ملک تن اس بندہ نون کی کجہ کہندا
الکین کجھ تون جاگک پنہ اتسوجہ جواسے
اوہ دووین جالین کجھ اتس دہ جنت دے
تی کافر سور منافق نون جدیچہ ملک بانا
جو کہند لوک مین کہندا او نوین گون کہن تو
یعنے خود تحقیق نہ کتے نا تقلید کتے
سنن جو گرد نواحی اوسد اوم جن و امین
جو حضرت الہیامیت بندہ جتیاں کہہ کر جان بند
بہی ابو ہریرہ کہے رویت حضرت خود فرماو
انہان زکیاہ تی کو ریاں الکین کہن سر و تیز
اوہ بندہ خاص رسول اللہ اٹھند پڑہ سناو
شہر گزرتی ہو چوڑی قبر کرن نورانی
پہر کہن سنون جوین نوین دیاسی مذہ خوشی مومن
پہر سوند خوشی آرا مومن ناقول و تہون اٹھاو
مدینہ الکونہ کہند مین ہے او نوین سنون کہندا

ایہی خبر تہی ساریت کی ہے

جو لا الہ الا اللہ محمد بنی الہ
وفی الآخرۃ لک پڑہی ایت و چہ بخاری
جو نبی کہیا یہ ایت حق سوال قبر جہ ہوندا
تے نبی محمد میرا پہر پڑہے ثبت اللہ
جو حضرت الہیامیت نون جد و چہ خبر دے و کرد
دو ملک اون تے پڑہا و ن جن او زندہ تہو
مومن کہے رسول خدا مین شاہد مہر دیندا
اوہ جاگک مد لای اللہ جنت و چہ بنائی
تی قبر فراخ کرن مومن دی تاہو و سرخ شجائے
تون اوس بندہ نون کیا کہند ان کہ مین
زجا تو اپن کر لگون کہے مومن نیک سرستے
تا دیوی گرز ان مارن کو کی کوک سنی سہ کوئی
بہی با اسناد دیبا لغوی ابو ہریرہ مین
پہر ملک اٹھاو ن گلوچہ کفنے فیہ سوال انانہ
جان دفن میت دو ملک نکیرتے منکر نامہ
تون اس بندہ نون کہندا اوہ کہی بندہ تیز
اوہ کہن ان علم تو اینون کہین قبر فراخی باو
پہر کہن سون جا کہی و نجان کہہ دیوان خبر سنا
نہ او سنون کوئی جگا و مگر جو پیار اٹھاو ن
تی کافر سور منافق انہان فرشتیاں سون اللہ
ملک کہن ان علم تون اینون کہین کہو چہ ہندا

ایہی خبر تہی ساریت کی ہے

۱۹۷

پہر کہن زمین نون مل جاہ سپر کر زمین چہ پیر
 بہرنت عذاب کچھوی اوسون و اہم و چہ قبر
 بر آبن غاب کرے رویت پھر فرماوے
 دو ملک اوقن و چہ قبر بہاؤن کون کہن رتیر
 تے دین میر اسلام محمد بنے میر اسپارا
 ایہ اوڑکدی آزمائش ہون ثابت کہس اللہ
 پہر کہے منادی اساموچہ الکیا بندی میر
 ہی با اساد جو آکے مانی جو مونے عثمانی
 تاہمیر سکوت کہند بخشش منگو بہانی تائین
 غم جو ابن العاص صحابی موت جان نون
 زائنس ساتھ لیجاو جان فرمیدون خاک باو
 ہمیر و گرد قبر دی جتنے چڑو چوٹ کینوی
 تے دیکھان کیا کچہاں اب دین لگان بیان ملین

جو گد و چہ ادر پستیان اوجاوس سخت پستیر
 تاجو اوہون رب ہٹاؤن اوسون روز شہر
 جو روح ہون و اقبر اندر بہترن و چہ پاماجاو
 کیا دین تے کون بنے اوہ آکے اللہ رب میرا
 بہر چہرک ڈراون ہون اوہون کرین ال ذبال
 اللہ رب تے دین اسلام محمد بنے
 یکتیت اللہ فرات حضرت پڑ ہی جو چہر
 جان و فن میت نون کرے فارغ ہون دی نہی با
 ہن سوال ہون داتس گواہت کہس اللہ کین
 رووی کی جان مران ناویناں وارلی کا
 ہولی مٹی ڈالو فرستین گرد قبر دے آو
 پہر گوشت اوس وند اویا کچہ مینون بیچا ہیو
 ایہ حدیثان چہ عام لکسیان دیکھا تہا مین

وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ و گمراہ می سازد خدا تمکارانرا ویکند خدا آنچه
 میخواستہ تے گمراہ کرد اسے اللہ ظالمان نون تے کرد اسے اللہ جو کچہ چاہند اسے
 فی ظالمان نون گمراہ کری رب کرد و چہ چھا
 اَللّٰهُ تَعَالٰی الَّذِیْ یَبْدَا لَوَ الْغَمَّتْ اَللّٰهُ لَعَنَ قَوْمًا اَحْلَقُوا قَوْمَهُمْ دَا دَ الْبَوَارِ
 آیا ندیدی آمانز کہ بدل کرد نعمت خدا را بناسپاسی و در آورند قوم خود را بسراے ملاکے
 بہا ہنیر ہٹاؤن طرف و نہا کچہ بدلایو نعمت اللہ دینون شکری فی تو مار کچہ قوم ہن نون چہر
 تون و ہنر ہنن جنان لب نال غر بلائی
 فی ابی قوم اداری جا ہٹا کی تے و ہٹا
 جَعَلْتُمْ یَصْلُوْنَهَا وَ یَسْ اَلْقَدَّادُ کہ دوزخنت در آیند آنجا و آن بد قرار گاہی ست

وہاں سے

۱۹۶

۱۹۶

۱۹۶

بہا ہنیر ہٹاؤن طرف و نہا کچہ بدلایو نعمت اللہ دینون شکری فی تو مار کچہ قوم ہن نون چہر
 تون و ہنر ہنن جنان لب نال غر بلائی
 فی ابی قوم اداری جا ہٹا کی تے و ہٹا

گھر ناک داجو دوزخ سے داخل ہوئی وچا دے تے بڑی ہی جاگھ قمر دی اوہ

تی بری اوه جا قمر او نهانون تار من میتار

اوہ داربوگاہ جہنم ہے نشان در دریں

جواب عباس کہیا اے اللہ حق فریشان ہے

باز اسناد بخاری را من و چه عالم بهائے

فی قیمت ربیبی محمد حسین سوادکار

خبر گویا بدلاؤں والے ہیں قریش کفار

بی ادنیان بن قرآن لیلیا اوہ مسکروہ و

ربعمت ولی بی محمد هیچی قوم نهاییز

وَجَعَلُوا لَهُ إِندَادًا يَصِفُونَهُ عَنْ سَيِّدِهِ فَمَنْ عَتَقُوا فَإِنَّ مَصِيرَهُ إِلَى السَّارِ

وہر سوید زریہ بارست مابوں اس

وآخر بود و مدح را به بیان مراد کند کام را از

که در ساقه ایشا و می تسان آتش ول هر جان

آپسازنہ ان بشر کہتے تھے کہ انہوں نے خلقت میں

فَقُولُوا مِمَّا دَرَسْتُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً

قُلْ لِّلْعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِمُوا الصَّلَاةَ

بنو آن بندگان مرا که ایمان آورند بر ما دارند ما را قرح کنند از آنچه ما روزی اویم ایشان را نکند

ناخرج کرنا اوس خیر ترین جو دلی اسان بنائے

که وسط میدان میرزایه جوایمان کیا قائم کس نماز

تی خرج کرن کجاسان جو دمالکوان خاطر راز

که بنده این میرزا علی بیگم قائم کرن نمازان

مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمُ الْبَعْثِ فِيهِ وَلَا حِلَّ لَهُ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ يَأْتِيهِ زَوْجُهُ حُرِّدَ وَفَرَحَتْ

از این سخن سو او را چه سود که مار و ن

در آن روز با یارید میر و وسی بودی این چنین میجو او

مَاءٍ فَاحْذَرُوهُ مِنَ التَّمْرِ اِنْ رَزَقَاكُمْ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَرَمِكَ وَكَرَمِ اسْمِكَ وَكَرَمِ رَحْمَتِكَ وَكَرَمِ جَدِّكَ وَكَرَمِ نَبِيِّكَ وَكَرَمِ أُمَّتِكَ وَكَرَمِ مَدِينَتِكَ وَكَرَمِ بَيْتِكَ وَكَرَمِ قَبْرِكَ وَكَرَمِ رَحْمَتِكَ وَكَرَمِ جَدِّكَ وَكَرَمِ نَبِيِّكَ وَكَرَمِ أُمَّتِكَ وَكَرَمِ مَدِينَتِكَ وَكَرَمِ بَيْتِكَ وَكَرَمِ قَبْرِكَ

خدا آست که او را بختی از این دوستان و هماینان طر سره دل آور و ما آب است بر شما از قسم

نہ نکالے گا۔ یہ کہیں کہیں رو کر سہارا

اللہ اور جسے یہ کہتے ہیں آسمان زمین آمار یا آسمان تہ

پس زرق نساڈامیو پان تہن ان سہنتوں پر

اوہ اللہ حسین ایمان میں ادویائی مینہ و ساد

وَسَحَّرَ لَكُمُ الْفَلَاحَ تَجَرِّي فِي الْخَبْرِ بِأَمْرِهِ وَسَحَّرَ لَكُمْ الْأَنْهَارَ وَرَأَيْتُمْ سُبُلَ شَيْءٍ تَمَاسِكُ

در دریا حکم اور درخت برای شام جویدارانی مطیع کتیا و کشتی نون چله و چه دریا و نال حکم او مید	
تی کشتیا تان مطیع بنایوس ملین و چه دریا و نال	حکم خداتین تان بے نشان مطیع تان
وَسَخَّرَكُمُ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ دَلِيلَيْنِ ۖ وَسَخَّرَكُمُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ	
ورام ساخت بر آفتاب راه همیشه روندگان درام ساخت بر شمشیر دروزراتے مطیع کتیر و سطوت و سورج تے چن نون همیشه پیر والے مطیع کتیر و سطوت و سورج تے چن نون	
تے سورج چن مطیع کینے اوس نام پیر و روکے سورج چن همیشه پیر نہ تنگن مول کدیرن دین تل رات ہی آلی پیچ و دو کد گھڑے اوتن	ہی دین تل رات مطیع تادیکارن ہو سکے بندہ یان نعم انہاندی پیر نون پیرن عباد پیرن جان کرے ہے کدی انہ پیرن پیرن فائدہ بان
وَاللَّهُ لَمِنَ كُلِّ مَسْأَلَةٍ عَظِيمٌ ۚ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا	
و داد شمار انہر چہ عظیمہ و اگر شمار نیت خدا ما احاطہ نہ تو انید گردانے دے دس تانوں احضر او سحر تین جو سوال کتیا تان و سون تے جیکر گنو تین نعمت اللہ و نہ و اگر نیکو گے ایتون	
تے دبار تانوں تہنچ تین سون نیکو	تی جی تین گنو خداوی نعمت پورے کن نیکو
إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ ۚ أَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۚ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَمْضِ كَمَا فَطَرَنَاهُ ۚ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَمْضِ كَمَا فَطَرَنَاهُ ۚ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَمْضِ كَمَا فَطَرَنَاهُ ۚ	
شک انسان ہے ظالم کافر نعمت شکر نہ کرے کھن ظلم جو شکر کرے کتر جن نعمت نہیں	اپنے اے ظلم کرے بے بفرمان امردا تے اوہ فکار جو شکر مود نعمت جہتیں لیتے
وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ	
و یاد کن چون گفت ابراہیم ای پروردگار من کن این شہر را جای امن و دور از آفات و بت پرستی تی جد کیا ابراہیم رب بیکر اس شہر نون خوف و دور ریختن نون پیرن سیکر نون تہن جو بیکر کی	
تی میتون پیرن سو بجاوین بوجا کنون تاندر تی پیرن کنون مراد حقیقے کل اولاد نہ لیتے کھن مراد اولاد جو مومن کنون اولاد نہاند	جان ابراہیم کیا کر یارب شہر یہ جا امناندے ابراہیم نون محبت فر طلب یادہ کیتے جواب ابراہیم اولاد و نون بچے بوجا کن تاندر

۲۱

در دریا حکم اور درخت برای شام جویدارانی مطیع کتیا و کشتی نون چله و چه دریا و نال حکم او مید

تی کشتیا تان مطیع بنایوس ملین و چه دریا و نال

حکم خداتین تان بے نشان مطیع تان

وَسَخَّرَكُمُ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ دَلِيلَيْنِ ۖ وَسَخَّرَكُمُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ

ورام ساخت بر آفتاب راه همیشه روندگان درام ساخت بر شمشیر دروزراتے

مطیع کتیر و سطوت و سورج تے چن نون همیشه پیر والے مطیع کتیر و سطوت و سورج تے چن نون

تے سورج چن مطیع کینے اوس نام پیر و روکے

سورج چن همیشه پیر نہ تنگن مول کدیرن

دین تل رات ہی آلی پیچ و دو کد گھڑے اوتن

ہی دین تل رات مطیع تادیکارن ہو سکے

بندہ یان نعم انہاندی پیر نون پیرن عباد پیرن

جان کرے ہے کدی انہ پیرن پیرن فائدہ بان

وَاللَّهُ لَمِنَ كُلِّ مَسْأَلَةٍ عَظِيمٌ ۚ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا

و داد شمار انہر چہ عظیمہ و اگر شمار نیت خدا ما احاطہ نہ تو انید گردانے دے دس تانوں احضر

او سحر تین جو سوال کتیا تان و سون تے جیکر گنو تین نعمت اللہ و نہ و اگر نیکو گے ایتون

تے دبار تانوں تہنچ تین سون نیکو

تی جی تین گنو خداوی نعمت پورے کن نیکو

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ ۚ أَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ۚ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَمْضِ كَمَا فَطَرَنَاهُ ۚ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَمْضِ كَمَا فَطَرَنَاهُ ۚ لَئِنْ لَمْ يَفْعَلْ يَمْضِ كَمَا فَطَرَنَاهُ ۚ

شک انسان ہے ظالم کافر نعمت شکر نہ کرے

کھن ظلم جو شکر کرے کتر جن نعمت نہیں

اپنے اے ظلم کرے بے بفرمان امردا

تے اوہ فکار جو شکر مود نعمت جہتیں لیتے

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

و یاد کن چون گفت ابراہیم ای پروردگار من کن این شہر را جای امن و دور از آفات و بت پرستی

تی جد کیا ابراہیم رب بیکر اس شہر نون خوف و دور ریختن نون پیرن سیکر نون تہن جو بیکر کی

تی میتون پیرن سو بجاوین بوجا کنون تاندر

تی پیرن کنون مراد حقیقے کل اولاد نہ لیتے

کھن مراد اولاد جو مومن کنون اولاد نہاند

جان ابراہیم کیا کر یارب شہر یہ جا امناندے

ابراہیم نون محبت فر طلب یادہ کیتے

جواب ابراہیم اولاد و نون بچے بوجا کن تاندر

رَبِّ انْهَضْ لِكثِيرٍ مِّنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ۚ

ای پروردگار من این بتان کمره گردند بیارایان زهر و مان پس هر کس و کس پس هر آینه او از آن مرست
 ای سیر تحقیق اینان کمره گشته است میان اینان آتی میان زمین پس جو کوئی بین میوای سیر پس تحقیق او بهر

اے رب تھیک تہاں کیجئے کہ اہل لوگ میرے

وَمَنْ عَدَايَ فَإِنَّكَ عَنْوَةٌ رَجِيمٌ و هر که نافرمانی کرد مرا پس برآیند تو آمرزنده هستی
عنه جو کوی سخنان و نامه است محبت تو آن بخت ندارد و رحمت و اللطیف

تو جو کوئی بفریان میرا پر شکایت نہ کرے
سندی کہی مراد جو نائب کر کے خیر مانے
بعض کہن ایش نظر تہن سوال خلیل گیتا ہے
وڈی رحمت و انجستین پنهان تے شکارا
مقال کہے جو شرک سوا ہے بدی مراد حصا
جو علم نامہ شرک کہے بخشش مولیٰ یابی

وَمَا أَفْأَسْكَتُ مِنْ دُرِّيَةٍ إِلَّا لَوَاعِيَ غَيْرَ ذِي عَرْشٍ عِنْدَ بَيْتِكَ عِزِّهِ

اسی پروردگار بابر نیکیا کرنا ختم بعض اوقات خود را لوادی بی زرعیت نزدیک نہ مخترم توانی
را بی تحقیق نیکیا کرنا بعض اوقات اینی و بعضی اینان مکتبی والید سے پاس گھر تیری حرمت و اکبر

یاریا کیجی اولادین اپنے جنگل وچہ و سائی
 کجی اولاد مراد بیٹا کس اسمعیل پیارا
 آسناد بخاری راہون گلسا معاولے

جو باجہ رشتہ است یاس تیری گھر با حرمست و دیبا
 تی وادی بن کہیتی ہے کہ سنہ بہاڑان یا
 حرمست لایا مالک بمعنا چھ نالے

یونانیستون دوده چنگیله کتبیله ایسار
تیرکته ایسار ایلیمه ایسار ایسار

ابن سينا عليه السلام و تبي دو مان مانو پيتر لون

جان براہیم کہدیا براہیم جگر سیدہ و
سانوں چوڑا حلیا وچہ نیگل آدم جتہ نہ کوئی

فہرست کتابیں

اوڑک باجر کیا جو بنیوں اندر ایسے ریا
 اکیس سن کجہ غم نہ سانون ضلع رت کے
 ابراہیم ٹریا فرمود اثنیہ پاس جہان آیا
 پھر دو وین ہتھ اٹھا کر اوتھے منگیان دی عاز
 پھر باجر ٹہری اوتھی سمعیل نون دودہ چکھا
 جان پانی نہ کتا ترلیگی فرودمان نو تر نون
 تا باجر اٹھ چلی جولا کی سختہ ویکمان ناسین
 وادی دیول یکجہ بندہ کوئی نظر نہ آوے
 وچ پیٹ وادی وڈا ڈی وڈوہن ان
 مر وہ تی چڑھ ڈھس دم زاد منول دیایا
 سعی صفا مر وہ وی اوہون ہوئی فرماو
 آپ نون اکیس چپ کرتا فرودہ یوس کن دو
 تا اچا چیت فرشتہ زمرم پاس کہلا دیایا
 پھر باجر مال تھاندی اٹھون دا گونج صول
 بنی کیا رب رحم کرے مانو سمعیل دیار
 پھر پیوس آپ بولوس لڑکے لاکھیا سن ناسین
 ایہ لوکا اتی باب اسد اس گھر نون وین سار
 تے بیت اند دی جاگ اچی شو وانگدن ہے
 پھر کتنے مدت پچھے قافلہ جہنم تہین کیا آیا
 انہان نکھی پھر وڈھے جاتا ٹیک ہو لیتے پائے
 انہان ہکدومر دلیر گئے اوہ پاتے آوے

ابراہیم کیا جو آہوتا اوس دھیرج آیا
 مڑا آئی پھر سیر دیول وہ کیا صدق صبر
 باجر جتہ نو یکس اوتھے منہ کجے دل لیا
 رتیا اتی سکنت تہین یکر نیکر دن تہین
 اوس پنا شک والی تہین پو اوس خرم تہین کیا
 لوکا ٹنگان باہان مار سخت شقت ان نون
 صفا پاڑی یہ ڈھٹے اسیر چڑے تہین
 پھر صفا تہین اتر مر وہ دیول گدی گدی جی
 جان وادی ٹھکی ٹری کھلے فرمودہ اچرا
 پھر انیوین تہین ایرن سہ وماندی پھر ایایا
 جان مر وہ اچر ہے تاسنیوس ہک اچرا
 فیروا زنیان فر اکیس کر کجہ بنیون یار
 اوس اوتی ماری یار یار پائے ظاہر آیا
 چلیان پھر پھر شک پھر فر پانی جوش اوہا
 جی چوڑی زمرم بہری نہ چلیان شیمہ بند جا
 نہ ڈرو تہین جو ضلع ہو سو تو گھر ب اتھان
 اوس گھر دایان نون ب کر نہ ضائع عیش گذار
 جان چلان کن کس پو کجے لکھن بدی تہا ہے
 کد آدی راہون آئی ڈیر تلے کیس لایا
 اس وادید اسین اقف کدی نہو یا پانی دا
 پھر قافلے دایان نون نہو تیا لوک آئی پھر

یہ قافلہ تھا

اسمعیل بنی مانی باجر پاس پائیدوی پای
مانی اکتیا مان پرانی وجه تسمان من مذکوی
پهراو نهان لوک بولانی اپنی کت شهر و سایا
تا اسفون انبان و و اسیا عوثر اپنی بیچون دی
پهرا بر ایتم کتبه شامون من بی نون آبا

اذن سنگیا انہاں پاس تیرا سید پیر اگر ہے
 اُنہاں لکیا اچھا اُترن فرمائی راضے ہو
 جان اسماعیل جوان ہو یا اُنہاں فاضل خوشتر یا
 پیر مائی ماجر فوت ہوئی جد بیٹے عورت کتہ
 جو نکر این بجاسون اندر سورت بقر سید یا

رَبِّ الْيَقِيمِ وَالصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَفْقَهُ بِمَ الْيَهُمِ

ای پرو و دگار مابا یاد دارند نماز را پس بحین دل چنید را از مردمان رغبت کنند به سوئے ایشان
 اسی رسالتی مابا جو قائم کرن نماز نون پس کرتون دل کتے نو کا مذی جبکہ سے طرف انہا تک

اسی ریتاوی تا وہ اسول قائم کر نماز
مجاہد کہے اَفِئْدَةُ النَّاسِ ابرہیم جو کہندا
یہود نصاریٰ ہو و مجوسی حج کریندے سب
پس کرتون بعضے لوکا ندخل مسجد انہوں نے
تافاس روم ترک ہند جبکہ پیچھے کوئی نہ
بر اَفِئْدَةُ النَّاسِ اکیوس ال سلام کہتا ہے

وَأَمَّا قَوْمٌ مِّنَ التَّمَرَاتِ لَعَنَهُمُ يَشْكُرُونَ : روزی ده ایشان از میوه طعمشان
لایشان سپاسدار کنند روزی ده ایشان میوه بان تهین تان و پیشکران -

تے روزی کریں انما نون میو جو ویشی لکھا
تا اودہ شکر کریں اس نعمت ویکر جوہ کا خلق

يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَعْلَمُوا مَا تَعْمَلُونَ وَمَا تَخْفَوْنَ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ

ای پرو و کار ما را به تو دانی آن نهان میداریم و آنچه آشکار میکنیم و پوشیده نماند و بر خدا چه خبر
است و تحقیق تون حاضرند و چون شما بدانید این سخن حق را کرده اند و آنرا پنهان نگذاشته اند و کار خدا

مارب شک تو جان زو شمشیر و لوچ اسار چسار
تا زو سهر ظاهر گردی رشتن کار می خن ز کار

فَالْأَرْضُ لِلَّهِ أَعْلَىٰ دَرَجَاتٍ أَسْمَاءُ ۚ

...
 ...

بجوینید و لاندی رچه پی پی سبجانی

عالم ابن عباس بن جوہر یاعمر دوامدا

卷之四
 四

أَحْمَدُ لِلَّهِ الذِّمَّةُ وَهَبَ لِي عَلَى الْكَذِبِ اسْمُ عَيْلٍ وَاسْتَحَقَّ طَائِفَتِي كَسْمِيعُ الدُّعَاءِ

[illegible]

تبریک خدا بر بخشی و دوزخ زندانیان و چهره
ابن عباس علیه السلام که جد جمیان اسمعیل بیار
نه جد جمیان اسحاق عمر قس که سول بیار ان
تبریک میرا بر بخشی دعائین و گری و گریه
ابو اسمعیل و عمری و در میان اگر گشت یار
که کین عمر قس وقت بشارت کس سال شان

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِي

اسی پروردگار سن کچن جہاں بار بار ندرہ نماز و اولاد سن اے پروردگار ما قبول کن نماز ہر
اسی رہا سہاڑی کر مینین تا تم کر گیا الہ نماز واتی اولاد میر ہتھین چہ اسی سہاڑی تی قبول کر دعا کر

یاریاب کرتوں سپین قائم کران نواز ان تانیر
کرمنون پڑان ناز سجدہ سی مہری اولاد

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ط

ای پرو و رگاریا بیامرزم او مادر و پدر مرا و مسلما نماز روزیکه قائم شود حساب ای
رسا دومی بخشیدنون ^تان ^بات ^سکه ^نون ^تی ^مومنان ^نون ^جسدن قائم شود و لگا حساب

یار بخش گناه گیران پایان نون سار
از انهم که از بخشش منگامو ما مانون

بک کهن جو شرط کیتی جہاں ہوں ایمان پان
ایک آیت ہے کہ علم جو شرک خستہ مہول ناپان

ویندازد را بخیر از آنچه میکنند تمسکاران جزین نیست که وقوف میدار و ایشان را بر اعیان و

قی تا توں جان بخیر اللہ توں جو کچھ ظالم کرو
اس بن نہیں جو ڈال دیوے انا نکارن

کافر کہیں یہ جگ مٹھا اگلا کسے نہ ڈٹھا | جان اگلا جگ نہن ڈٹھا مری سجنن ایجک مٹھا

وَسَكَنْتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ

وساکن شدید ورنمازل آنکه ستم کردند بر خویش و واضح شد شمارا که چگونه کردیم بایشان و
و سی تین و چهلان و نهاندیان و جهان ظلم کتیا ایرایید که ظاهر مویا و اسطی تا و چون که کتیا اس

قی وستی تین اینہا ندی گہرین جو سر خود ظلم کیا
جہاں ظلم کیا خود جاناں کفر و شر کوں نہرا

وَضَرْبًا لَكُمْ الْاَصْطَالَ بِوَيْدٍ سَاخِمْ بِرُشْدًا وَتَهَانِي بِاَكْبَرِ تِيَانِ سَبْطِ لَيْثًا وَمِثْلًا

قی کیتیان اسان بایں لان جو تیں پیش لہندی
 اگلیان بغیر نامندی اسان کہول حوال سنائے
 ہر کیوں تان عہد کٹر چھوڑی دے نہ تہاندی
 ہر کیوں تیں سچے کفر وں شکر کون باز نہ تے

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

مہر آئینہ بد سگالیدند بد سگالی خویش را و نزدیک حد است علم بد سگالی ایشان نسبت بد سگالی ایشان
شاید کہ از جای روند بسبب آن کو بہانے تحقیق مکر کیا او نہان مکر اپنی نزدیک است
ہے مکر او نہان داتے نہیں آہ مکر انہان دا جو ٹل جاوے اس تحقیق یہاں

فی ہیک کیتی تدبیر ربی انہاں ب تدبیر ان جا
 حضرت کارن کی تدبیر ان کردی کہتے ہے
 قے نہیں ہے تدبیر تہاں جو جوڑن کہ لکاز
 تہر قہر کر (ن) ماقدر کر (ن) مادلون دس لکالی

تدبیر آنها را که او ای شان محمد و انبیا را
حضرت علی تبیین و وضع انبوی که حکمت

نخرو و کیا جی سچ ہو یا جو ابرہیم تباہ
 نوڈمان تا کاندہ اس کا فرنگے جا بھائی

هر دو لایک بنایوس استون بوی و در کوه

[illegible]

ہر ایک چڑیا جو ڈولی ہم غلام ہی تھی کیا
 ادہ بہکیاں تھیں گشت کارن رانا مان لاون
 نرو دکیا ہر ساتھی نون ہن کہول جو بولیا
 اوس کہول بولہ اسان ہتا اونیون کوین سیا
 نرو دکیا ہن بیٹون بولہ کہول میں تکیا
 اوس کہول کیا چڑیا ونگی وریا وگون میں سیا
 ہر یکدیہ رات ادو ایا تھیں بہت بلند چڑیا
 نرو دکیا ہر ساتھی نون ہن کہول جو بولیا
 ہر بیٹون بولہ کہول کا لی سیا دین سیا
 تیر گمان ہی مال اگس اومانون تیر چاروں
 جو ہن جیو واسمانا نوالی کنون غراخت پائی
 نرو دکیا ہر ساتھی نون ادہ جو بان ہن یز
 ناخت کہول شوکاٹ پہاڑ انہاں تھیں ہانوں
 تشر ذل منہ الجبال قرنت پڑی ام کسائی

بہر نگہبان نون چوڑیا نگہبان فلا تان اڈوایا
 ہکدینہ رات گذار یا چڑدیان اوتان ہوا وچا و
 تے ویکھ آسمان ہوا یا کچہ پڑے مان این ستریتے
 اکیسویں آسمان توین جوین پر زمین نگا و
 ویکھ زمین ویا وے یا ناہ مینون خبر نیا و
 تے دہوئیں انگ بہار و سیا وں ہوز کچہ نگا و
 اوستے سخت انہیری گہنی نگہبان اڈن آتیا
 اس تالو باکھول کیا آسمان وسیند او نوین
 پہر یک آواز آیا ای سرکش کنتل چت دہریا
 جان مریا تیر لہو و ابریا و یکجہ یہ سخن لاویں
 یعنی وچا آسمان زمین مین باجہ الاہ نہ کوئی
 اوہ گوشت تہان ہوا بہر تا کتا تہیا ہا ایدا
 ڈری بہاڑ جوئی قیامت لگی ملن مکانوں
 ایہ معنی اس قرأت موافق ویکھہ معام بہا

۵۱
التحریر
نہاں بہ نام ولایت
تہذیب
رستہ فرستہ
علی کی کتاب
جذیبہ علی و علیہ
ہی عالم

ز. ب. م. ج. ن. ا. ز. م. پ. ن. د.

فَلَا تَخْشَوْنَ اللَّهَ مُخْلِيفَ وَعْدِهِ رُسُلُهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ط

پس میں ارشاد کیا کہ وہ خود بارہ سالوں میں اپنے خدائے صاحبِ انتقام سے پُر ہو کر اپنے خدائے نونِ نال ہولان میں اپنی مذمتِ تحقیقِ الغالب کے لئے جیسا کہ وہ ہے

فکرتون سخن جو اللہ وعدہ کری خلاف رسولان
نال رسولان وعدہ فتح تے باری ال سیانان

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

روزیکه بد ا کرده شود زمین لغیر این زمین بد ا کرده شود آسمانها و صحر شوند بحضور خدا بگانه غالب

اوسدن جو بدل کیتے جاو گئی زمین ان زمین کے قیسمان ہرق حاضر ہوو لو کہ اسطرح التدیگانی زبردستی

جسدن زمین وٹامی جاسی اس زمین وراؤل
تی ظاہر ہوسن لوگ قبر تہین اگلی پچھلے سارے
بن مسعود وہی جو دہرتی جاسی ایہ بدلائے
نہ اسوچ کسی گناہ کیا یا نہ کسے خون دلا یا
ہک کہن ایچہ روٹی تہیے ہوسن ہیران ہٹیوں کہن
ہک کہن زمین وٹاؤن معنی ہوئی کھل تہ تیوے
اسمان وٹاؤن معنی سورج چن نہ سن تارے
مسلم راہون با اسناد جو عائشہ ایہ فرماوی
اکیسا بی صراط بر تدھوسے لوکی سارے
بہی مسلم راہون با اسناد جو پیغمبر راوے
نہ بہت سفید ہوسی رنگ مٹی روٹی میکہ جو نگر
بہی با اسناد بخاری راہون ابو سعید تباوے
اپنی تہہ گہری رب روٹی جو نگر گہر واکوئے

اقی آسمان و ثامی جاسن اوسدن حکم خداؤن
 سامنی الله واحد غالب جباری قهاری
 چاندی وانگ سفید پاکیزه ہوسی خوب خلق
 بق علی کہی زمین چاندی تہین آسمان کو تہین آبا
 ہک کہن میں آگ تیسے تے آسمان بہشت ہو جائز
 نہ کہہ بہاڑ نہ ہران دریا صاف میدان آجھو
 کہہ و آگ آگ آگ آگ آگ آگ آگ آگ آگ آگ آگ
 میں پھیلائی تہین آیت بہر لوکی کہہ جاب
 ہک ہور حدیث جو آگ تہین اوری ہوسن جانداز
 جو روز قیامت زمین چٹی آگ لیکان اٹھاوے
 نہ اوسو چہ کسی علامت خداؤن ایہ فرمایا سرور
 جو حضرت اکبر روز قیامت زمین آگ بن جاوے
 خود روئی و چہ سفر مہانی بہشتیان آون ہو

وَزَكَرَ الْجُودَيْنِ يَوْمَئِذٍ مَّقَرَّيْنِ فِي الْأَصْفَادِ سَرَاسِيكُهُمْ مِّنْ قِطْرٍ

و بیانی گنگار انرا از وز دست و پا هم بسته و در زنجیر لباس ایشان از قطران باشد و بیانی گنگار
توان گنگه کار انون اوسدن جگر هه هوه و جگر زنجیر ان را پوشاک انانده کند و تین هه

تی و گمید گینگار ان نون او سدن جکر نو چو پخیر از
مقرنین دامنه بد ہے کد وچی سنگ جکر ٹ
صفد دا صفو قیمہ صفد دی جمع اصفا دایہا
سیرال قمیص سیرال حسن سیرال ایا

بوشاک او نهاندی گندرف را لون بند حال شیر
 یک کس شیطان تی یک یک کفر یک شکو چه کرد
 یا چته پیر کلا نوچه بد به ای قهرن به
 قطران گندگ جو او شان ندی پا نو علم بر بنایا

یہ مول محمد بن کعب دانی سید بن کعب بن رافع ہے علام

۱۲

وَتَغْشَىٰ جُوهَهُمُ النَّارُ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

و چون در روی ایشان از آتش تاجزادند خدا هر کسی را بآنچه کرده است هر آنینه خدا زد و دکنده حساب است
نی کجای لوگی موبتهان او نهاندیان زن آن تاجزاد و یوی الله هر کس نون کچ که یا اوسی تحقیق اندکی حساب زیاده

فی الجسی موهناں انہاں دیاں آتش دیوی ریختہ ہوا ہر جی عوض کماٹی جلدی لیکھا ایسے سائیں

هَذَا بَلَّغُ النَّاسِ وَلَيْسَ رُؤْيَاهُ وَلَيَعْلَمَنَّ أَنَّ مَا هُوَ إِلَهُ وَوَاحِدٌ

این قرآن خیر رسانیدن هر ما را تو بایم کرده شوی تدبیر نماید اندر که جزین نیست که وی خدا را بگانه است
ای خیر بهیچ و نی هر واسطه لو که ما خود را بجای و نال اسد کنی تا جان جو سوا اسد کنین جو او بهیچ و نی

ایہ خبر پہنچاؤں لو کہانے تاجاؤں اوہ درے

وليد كذا وكذا الباب واما نذر شوند خداوندان عقل تهما جو نصيحت كيرن صاحب اند

تی تاجو این نصیحت ستمین لوک جو عقل انوالے

سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تَتَّبِعُ وَلِتَسْعُونَ آيَةً سُورَةُ الْحَجِّ مَكِّيَّةٌ هِيَ فِي الْكِتَابِ الْكَبِيرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الزَّيْلُ تِلْكَ آيَةُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ بِإِذْنِ آيَاتِهَا كِتَابُ الْهِدَى وَقُرْآنٌ رَاشِدٌ

ایہ آیتان میں کتاب بیان قرآن بیان کرنوا البیدیان یا قسم ہے قرآن بیان کرنوا البید ۱۲ اعبا

یہ آیتان میں کتاب ربانی ہو قرآن میانی جو کرسی میان حال حرام ہے باطل حق حقانی

هَبْ مَا يُوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَكَ يَا مُسْلِمِينَ بِمَا وَقْتُكَ دُوسْت دَارَنْدِ كَافِرَانِ كَاشِ-

مسلمان بود و کسی وقت دوست رکنی اوہ لوک جو کافر ہوئے کا شکے ہونہے مسلمان

ہدی تمنا کر سن کافر ہے ہے مسلم ہوندی

بوموئی شمعری کری رویت پنخبر فراوس

کافر کہیں عاصیان نوں تین مسلمان نہ ہے

ده که من سلام تا کنی ای کتا نفع تا نون

ابراہیم
بقرتہ اللہ مقوت
نال دوزخ و اللہ الوارث
دی یغی حاضر ہو غدا
وہم العید لکان ہر
جاکو سب ہو سب
نظر ان بید سب
اسکے باوجود سب
برخص دن دیو اللہ
کسی اوی شریعت
جو کوی سوال
فرمان شریف
قرآن نور
ادب تکبیر
سورہ اور
جواب اور
درجہ و
عکس
الجزو الرابع
تقرآن
راہیہ کتاب
اوسہ العین
نفس نور
قرآن نہیں
والد علم

سید ابراہیم جو خان ہے

پہر فضل کری اُنہاں بخشی اللہ دوزخ کنون لگا کے	تد کافر ایہ کرن تہی جہڑے دوزخوالے
جیکوئی سوال کری جوڑ بکا اندک کارن آو	تی کافر بہت ایہ کرن تہی دوزخ اندر بٹاؤ
اسد ایہ جواب جوڑ بکاسے بہت ہی ہوندا	یا ایہ معنی جو سخت عذاب فرصت انہاں میندا
گاہی کدی کدی ایہ خواہش کرن دچہ انہاں	ایچھ وچہ عالم لکھیا ہو جس انی علم کتابان
ذَرَهُمْ يَٰ كَافِرُونَ يَتَمَتَّعُوا وَيَكْذِبُ ۖ هُمْ كَٰمِلٌ فُتُوٰۤا۟ يَعْلَمُوْنَ	
بگزار ایشا زاتا بخورند و بہرہ مند شوند و مشغول کنن ایشان را امید دراز پس خواهند دہنت چھوڑ	
او نہانوں جو کہاوں تے فائدہ انہاں تے غافل کرے او نہانوں مہی دلی پرتاب جانے	
چھوڑ تہناں کہاوں لذت عیشاں نغمہ انہاں	انہاں غافل کری میہ جیوید جہت جان پختیاں
ایہ بہت وعید شدید کفار ان بھی تہدید و بار	ایہ تہی ہی نسخ تی ناسخ حکم جہاد کفارے
یعنے کج نہ اکہہ انہاں چھوڑتا پیوں کہاوں	ایہ حکم جہادوں اول آہاں منسوخ بتاوں
وَمَا أَهْلُكُنَّا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَّوْا۟ كَذِبٌ مَّعْلُومٌ	
نوشتہ ہو معلوم تے ہمیں ہلاک کیتا اسان کوئی گرانو مگر جو واسطے اوسد لکھیا ہویا معلوم	
تی اسان ہلاک نیکیتی ہرگز شہر یاوستی کائے	مگر جو اوسد لیکارن لکھیا ہویا مقرر سائے
یعنے اجل مقرر ہر نہون تہی نہ چھپے اگے	جد لگ مہلت تہی پوری سختی کسے نہ لگے
مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۚ سَبَقَتْ نِيكُنْد سِجَرُوسِ از مدت خود و	
باز پس نے اند نہیں اگے و دہ جائزی کائی جماعت میعاد اپنی تہیں نہیں بچھے یہ جائزے	
ناگی و دہ جاوی میعادوں ول جماعت کا	نہ بچھے یہ جاوں کج اجلوں جتنے رہیں
یعنے اجل مرن دی اگی بچھے ذرہ نہ تہیوے	بھی اجل عذاب است و اہر ہر پوری اجل کچھ
وَقَالُوا يَٰ أَيُّهَا الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَٰبَ عَلَيْنَا لَٰكُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰفِلُونَ ۚ وَهَلْ نَعْتَدُ كَٰفِرَ ٱلْكِتَٰبِ فِرًۖوًا وَّآوَرُوْهُ	
شدہ ابرہہ و خذرا نے تو دیوانہ تی لکھیا او نہان ای اوہ جو اوتار یا گیا ہوا پراوسد قرآن تحقیق توں تہ	
تی کافر کہن اوہ جو اسپر ذکر اوتار یا جاوا	بھیک توں مین مجنون دیوانہ کمال عقل آوے

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

اسین انبیین کفر انکار چلای و چه دل گنہگارند	نہ مکتوب لے ای متن لے گزری طو اگلیا نہ
جوین ولان کفار ان اگلیا نہ یوچہ کفر انکار چلایا	اونون کے والیا نہ دے دل نہ کفر چلایا
اوہ مال قرآن تی نبی محمد رسول ایمان لیا ون	جو اگلیا نوچہ طریقہ گزریا ایہ بے اوہ پاون
اگلیان امتنان کافرا و ترک مال عذاب ملاکی	ایہ ہی اوڑک ماری جاسن بہا وین کرن چلا
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرِضُونَ لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ آبُصَارُنَا	
والگر بخشایم برایشان در آسمان پس شوند باین صفت کہ درو بالا میر و نہ ہر آئینہ گویند جزین میت کہ	
بند کردہ شد چشمہا مارانی البتہ جبکہ کہول دیو سپین پرانہ نندی دروازہ آسمان تہین پس ہو جا ون	
وچہ او سکہ چڑھی استہ کہیں تحقیق مست کیتیان گیان الہین با و یان	
تی جی سین کہول کے اینہان پر دروازہ ہلکا	تا اسوچہ بھہ چڑہ جا ون کہن سحر اسان چشمان
جو کی دالی کافر کہن کیون نامک لیا وین	اوہ کدی ایمان لیا وچہ کھانہ ہلک کیما وین
جی کہتہ در آسمانوں ایہ چڑہ جا ون مرتبہ اون	جوین فرشتی اون جا ون تا ہی صندہ لیا ون
یعرجون فرشتی چڑھے اینہان جی دیان	ایہ اکثر کہن منقہ بغوی ایہ اصح بہت اون
بَلْ يَخُنُّ قَوْمٌ مَّا مَسْكُونُونَ ۖ بَلْ يَأْكُمُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۚ بَلْ يَأْكُمُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۚ	
بلکہ سین ٹان لوک محمد کیتا سحر اسان ون	نظر سجدہ اسان کتہ سحر ون بند کیتا چشمان ون
وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّظِيرِينَ ۚ وَهُوَ آيَةٌ مِّنْ رَّبِّكَ لِيُذَكِّرَ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ ۚ	
بیا رہستیمش بر آئینہ گان البتہ تحقیق کتہ اسان چہ اسماء کتہ سحر جتی سوہنا کیتا اسون و آون	
تی البتہ بیشک اسان چہ اسماء کتہ سحر جتی سوہنا کیتا اسون و آون	تی ویکھن لیا ان کارن زینت کر اسان سہا و
وچہ اصل مروج ظہور دامنہ جوظا سہر دیان	اوہ وڈی تارسی نال جنہان چہ بر بحر راہ پاون
اوہ باران برج منازل سورج چہ ستارہ تار	جو اصل نور تی جوز اسرطان اشہی سہن پیا
میزان تے عقرب قوس جدی ہور دلوئی حوت	سورج باران برج پھر ایہ برسن نا نوچہ ہائے
ہاڑیا لے گرمی سہر داس گردن تہین تار	ہی اس تاثیر ون مینہ اون پھر زمین باد ہوا

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

ہی با اسناد و بحار ہوں بشہ کمری رویت
 جو حکم خدا اسماں اندراوہ کردی ذکر فرشتے
 پھر کاہن نے باسون نال اوس سوچو پڑاؤ
 کے شاعر غائب تھے تہین گلے ذکر شہا کیستہ
 کہ کہن جو نبی یقین شہا بان کھلا دل گہرا
 کہن تون ڈھٹی تاری تری اوسنی کہیا اہو
 نال جنہادی بر بجز کوک سبے راہ بادون
 جی ادبی تاری تری وچ پڑا قیامت ہے
 معجز کہن تری ترش پچھیا زہری باسون
 اوس کہیا آہوین پڑہ آیت سورۃ جن جنائی
 زہری کہیا جو سن ادہ پھر اسخت ہوئی گہمانی
 کہ کہن جڑیش نبوت حضرت تاری تر پڑا ہے
 کہ کہن جو تار تری پھر ادہ جاندا آب لکھانی

جو نبی کیا و جد بل اتر کر وی ملک حکایت
اوہ چوری ہن شیطان ناون کاہن بر سر شستہ
بغوی کیا شہاب تہ بہین گے سینان بجاوے
نبی زانیون شروع ہو یا ایہ بت نبوت تیا
کے شخص عمر جو ابن امیہ پاس و سید آئے
جو تاروی وچ آسمان سبھا نو اوہناں طرف لکا ہو
ہی ماڑیال سبھا پی وائی لو کا ندکم اوں
جی اوہناں باجہ تر جابو کجہ خلعت پہلیا
وچہ جالیبت ہر مڈی آہی یان نوان ہر سون
من بستع الاں جو کن مہری ہن پر سہا بچا
جد حضرت نون ہوئی نبوت جہت نزول قرآن
پر اگی سخت نہ پھر ابو نبوت سخت ہو یا ہے
اوہ وچہ عالم بغوی لیا یا الہیت رجا

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَا وَإِنَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَجَاعِلُونَ فِيهِ الْأُمَمَ خُفُوفًا ذُرِّيًّا وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِيهَا رِجًّا ضَلَّتْ سُلُوكُهَا ضَلَلًا مَبِينًا ۖ

وزین گسترانیمیش و انداختیم در آنجا کو بهادور و یانیدیم در آنجا از هر جنس خمیده آتس زمین
و چهلانامه خون خالی و چهلانامه پاشا آتس او کارای و چهلانامه حریر و زن و

فی اسان میں پہلی اسوہ پریت لکڑا لے
متہ پانی پرین و پانی پینڈا شیخ سو سالان
اول پیدا ہوئی تاڈولی رب پہاڑاوپاے
فی وجہ زمین ادیا خالق مرنے وزنا تو

آی اس کے بعد اوگاسی بہشی و سلی و فرمان دے
اتنی تلی چوڑی کچے کچے بیٹھوں حالان
نال بہاڑ ان زمین ٹھرائی رولن پھیرا
یا وجہ پڑان گوہر سونار و یاد نامان

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَكُمْ مِنْهُمْ لَذِينَ
بِوَسَائِهِمْ بَرَاءَةٌ شَأْنُهَا بَرَاءَةٌ

۲۱۳
 جو نبی کیا و چہ نل اثر کردی ملک حکایت
 اوہ جو رہی من شیطان ناول کہن بر سر شے
 بغوی کیا شہاب تہین گے سینان نجاب
 نبی زانیوں شروع ہو یا ایہیت نبوت تیا
 ملک شخص عمر حواہن امیہ پاس وسید آئے
 جو تاری وچ آسمان پنجا نو اوہناں طرف لکھو
 ہی ٹاریاں پنجاہلی ڈانڈی لوکاند کم اون
 جی اوہناں باجہ ترن جانو کج خلقت ہلکے
 وچہ جاہلیت ترندی ہی یان نوان ہر دن
 من مستمع الان جو کن مہری ہن پر شہا ہیا
 جہ حضرت نون ہوئی نبوت جہت نزول قرآن
 پر الی سخت نہ پیر بعد نبوت سخت ہو یا ہے
 اوہ وچہ عالم بغوے لیا یا اللہیت سرجا
 ہی ہا سنا و تجارت راہوں کشہ کری رویت
 عو حکم خدا آسمان اندراوہ کردی ذکر فرشتے
 ہر کہن پنہا سون ال وسک سو جو ٹرلا و
 کے شاعر غریب تہین گل ذکر شہانکیتا
 کہن جو نبی حقیقت شہا بان کھلا دل گہرا
 ہن تون ڈھٹی تاری ترئی اونی الکیا اہو
 ال جہاندی بر مجھ لوک سبہ راہ باون
 ہی دی تاری ترئی وچہ قیامت ہے
 غفر کہہ میں تاری ترن پنچیا زہری پاسو
 وس الکیا اہوین پڑہت سورہ جہنما
 مہری کیا جہن اوہ پیر سخت ہوئی گہمانی
 کہن جو پیش نبوت حضرت تاری ترندی
 کہن جو تار ترئی ہراہہ جاند آب لکانی
 لاکا رخص مدد نہا و لقینا فیما ردا سی و بئسنا فیما من کل شیء مؤثر فی
 زمین گستر انیمیش واند اتیم درانجا کو بہادر ویا ندیم درانجا ازہر جنس خمیدہ آتے زمین
 چہلا سا زنیون والی وچہ لکے ہاڑے اوگاری وچہ وسک حریہ زون والے
 آسان میں چہالی آسوہ پریت لکڑا لے
 تہ پانی پیرین وچہ پانی پینڈا اینج سوسا لان
 ول پیدا ہوئی تاڈولی رب پہاڑ اوپاے
 دن وچہ زمین اوکا خالق ہر شے وزنا تو لے
 جعنا لکم فیہا معاش و مکن کستم کبر از قین و سا ختم برائے شاد انجا اسبا
 آسان میں چہالی آسوہ پریت لکڑا لے
 تہ پانی پیرین وچہ پانی پینڈا اینج سوسا لان
 ول پیدا ہوئی تاڈولی رب پہاڑ اوپاے
 دن وچہ زمین اوکا خالق ہر شے وزنا تو لے
 جعنا لکم فیہا معاش و مکن کستم کبر از قین و سا ختم برائے شاد انجا اسبا

پہر نور گئیے اوہ بدل لیاون ہور جو ابرہاؤن
گئیے ہیر لواقعہ داؤن حمل درختان پاؤن
گئیے بُرا اوٹھاوی بدل دکن ابراؤ او
وچہ بعض جبار جو او دکنہ کسانوں پہلاؤ
باسناد معالماندرا بن عباسوں کیندا
پہر کیندا ایہ داو رحمت کرین کرین خدا یا
جو کج عقیقتی ریجا صرہ داو غلب قمرانو
سَقْمَا معنی بائے دنیاؤن یا یونوں

اوہ ہمدرد جو سنگدل جوڑن کو پھیلان لہنا لہاؤں
 باب کہیں گئے نڈگے جانجان واؤں چار نہ اون
 واؤں ہاڑ ملاوی بدن حکم ابر کھنڈاؤے
 تے باو عظیم غدا لیاوی زبا پہل کے لگاؤے
 جو صد کہ سخت انتہیر گھدی بنی دوزانوہندا
 ایہ کرین ریاح نہ ریخ کرین پہر ابن عباس تیا
 مبتہرت ریاح لواتی رحمت واو فرقاؤن
 تے اسقینا کسی کہیت حیوانان بادیون

وَأَنَا لَكُنْ نَحِيْ وَيُمْنِيَّتْ وَحَنُ الْوَاوِي
ما ايم وارث تے تحقیق سین جو اندے
تی بیشک اسین جو ای ریی اسین مُنارت ابر

تے اردو یہاں تے اسین مین وارثان
خلقت مر جاسی کوئی زہسے سین را میر

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْهُ
وہر آئینہ دستہ ایم پیشینا نیز از شما و ہر آئینہ
اسان کے و دنی و الیا نون تباہین تی آہ
تہ بیشک اسان تباہین جاتے آگی و دنی و آ
اگلی موسیٰ تی پھلے زندے ابن عباس ترا و
عمر کریم جو پیدا ہوئی تی جو اچھ نہیں آیاے
حسن کہ مستقدم اوہ جو وودہ وودہ نیکیان و
ہا کہ مستقدم برین جو اگیان صفان کاران
جو حضرت وقت ازبان برین از جماعت نالے
بعضہ و جہان دل ریت پچھلے صنفین کیوں

مَوْلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ
سَتَائِمِ بَسْمِيَانِ رَاةِ الْبَيْتِ تَحْقِيقُ جَاهِلِي
نَهْ تَحْقِيقُ جَاهِلِي اسَانِ بَچَہ رَسْمِ وَاِلَا نُونِ
تِے مَشِکِ جَانِ اسَانِ جَوِ پَچَہ رَسْمِ وَاِلَا نُونِ
شَعْبِ اَوَّلِ اَخِرِ وَاِلَا سَبِہِ مَرَاوِنَاوِ
جَاهِلِ پَچَہ اَسْتِ بَنِی مُحَمَّدِی فَرَاوِ
مُسْتَأْخِرِ جَوِ سُنْتِ قِیْ رُطْبِ اَنْدِیْ مَرْجِ
قِیْ مُسْتَأْخِرِ جَوِ پَچَہ اَصْفِ رُجْبِ سَہْدِ وِجْہِ زَانِ
مَرَاوِنِ صَفَانِ کَرْنِ اَلْعِضْبِ اِنْ حَطْرِ دَا
شَیْطَانِ سَوَاسُونِ اَوْدِہِ پَاسِ نَازِہِی ہَوْدِ

[illegible]

آدم کنون جو گو فاخت بین ملک حیوانات جن تے ملک بہت ناجیوانات عقل نہ انان

فَسَجَدَ لِلشَّكَّةِ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا ابْنِيسَ بْنَ أَبِي كَبْشٍ

پس بعد از رفتن ایشان تمام بختیان هر یک را که البیس سر باز داد از آنکه باشد با متحد کنندگان پیر

عبد کتیا فرشتیان نام او نهان اکبریان کرام الدین اندکرتیا ستمین جو پیر و مال خجند کر نوا ییاند

تجدد کتب و فتنیان کل زبان به

قدوة اده بماء متناجا بکرم حیات
 او ده چسبن امانا متنا در فی رکن بحیات

وَأَمَّا أَهْلُ الْبَيْتِ فَكَانَ طَائِفَةٌ لَا يُفِيكُهُمُ الْوَقْتُ لِأَنَّهُمْ قَالُوا لِمَ نَجِدُ خُبْرَ هَذِهِ السَّاعَةِ يَكُونُ عَلَيْنَا لَمَّا كُنَّا فِي الْأَوَّلِينَ

قال يا بليس مالك الا تلون مع السجدين فاستجاب في اذن سبيته وادبر

رسالة ما بعد التفتون انهم يذكرونك وما
جوسيد لوالان مال زلمون هو كرحدا اكملوما

قَالَ لَمَّا آتَوْا سَاجِدًا فَسَجَدَ أَخَذَ مَنَاسِكَةً ۚ وَمَنْ عَصَى فَأَجَنَ ۚ فَكَفَّ رُءُوسَهُمْ فَأَشْرَفَتْ ۚ فَكَفَّ رُءُوسَهُمْ فَأَشْرَفَتْ ۚ فَكَفَّ رُءُوسَهُمْ فَأَشْرَفَتْ ۚ

افست بر آن بسته که بحد کلام می را که پیداکرد و را از کل شک از قلم لای سیاه بوی گرفت کتیا

نہیں کہیں لایا ہوا ہے جو یہ کہ ان سے بے شمار دی جو یہ کہ بتاتوں اور نوٹ لکھائے چکے کالی گندھی ہیر

ابلیس کی پادشاهی میں اللہ تعالیٰ نے حضرت آدم علیہ السلام کو انبیا و مرسلین کے لئے مقرر کیا۔

ایست بین این بختی است بین او و خالی بین پدر
 ایست بین عالم حال پر جو عاجز خیال و چار

قال فاخرج منها فانك رجيم ؕ وان عليك اللعنة الى يوم الدين

[illegible]

رب کما انزلکم التورون نمک فمن بهر کارما

اگر چه زمین دمی و سرحد جنان بعینت

پہر میون شاہی انہان ہٹائی آدم زاد دیو کا
رجیم مراد رجیم جو شے شش فرن ہجا

۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

تحقیق شد که هند واسطه شیر ارنهاند غلبه گمراهه کوئی اجزای معیشتی که امانتین

تھک جو بند میرے تیرا زور نہ ابرا نہ اندے

فَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ۖ لَهَا سَبْعُ أَبْوَابٍ ۖ لِكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْشُورٌ

ویر آینه دوزخ و عده گاه ایشانست همی کجا او رفت درست هر دیر از عمر انان حصه است جگر کرده
نی تحقیق دوزخ البته جاکه عده ناندیدی ساریا نند و سلم او سد سبب در و فارو سلم هر ورو از بدانیان

نہیک جہنم وعدی جاہی انہاں اریان تائین

حضرت علیؑ کیا درد و فزع کوین این چنین جانید

یعنی تکیہ پرست طبقے دوزخ رب اوپاے
 کے لئے اٹھ بہت برابر ہے اگر سے نہ اے

پہلے طبقہ نام ہم دو جہاں ملے چھا لو
مریجا حمہ چو پہلے طبقہ نام غیر چھا لو

دوہی و نصاریٰ ترجمی رسن ہونڈرا ان

چونکه طبعه صافی بخوبین وجه محسوس بتبار

اِنَّ النَّفَّٰثِيْنَ فِيْ جَنٰتٍ وَعُيُوْنٍ ۝۱۸۰ اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِيْنَ ۝۱۸۱

بر آینه بریزگار آن در بوستانها و چشمها را نند گفته شود و در آید اینجا بسلامتی این شده است

پہرے کار و جہتہ اندوزی ختم کیا نہ ہو گئے کیا جاویگا و اخل ہو و چہ اسد مال سدا و خوف ہو

دلیل ہوں نال سلامت من ملائک لیس

اوہ باغان چھپیان چھپوسن حجتہ ولد دی ہزار
کے کہتے ہیں جو کفر شرک تہین مرزا یونانی

یہاں پہن سہاں و رہنمایان سلام سلام
یہاں آفتاب و آفتاب و آفتاب و آفتاب

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَدِّينَ ۚ

و بعد از کشیم آنچه در سینها ایشان بود از گینه برادر مکر کشیده بر تختها و درو یکدیگر کشیده

11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044

اے ابراہیم فرشتو ہے کیا کم تسانون

اُنسان اکسا قوم گنہگار نول بھیجا گیا اسانول

الْأَلْوَطُ إِنَّا الْمَجْمُوعَةُ أَجْمَعِينَ

فَقَدْ دَنَا إِلَهُمُ الْغَيْرُ

دُرگسان لو طهر آینه، البت سجات خوامیم داور

مکر ز نشانه مقرر کرده ایم که هر آینه وی از بازاندا

است در شهر و در تحقیق این بجا و نوا مان

من مرقوم است و سید نون جوهر کتیب است

ابو بلادی شیر باجه جواوه سبب این سبب

بن عورت ادسدا اسان سہرا سہو و اما

فَلَمَّا جَاءَهُ الْوَحْيُ مِنَ الْمُسْكُونِ قَالُوا

مَنْكُرُونَ بِرِسَالِهِ إِذْ جِئَانِ لَوْطَ مَرَسَادِ

افست بر این سیماروی با ساید هر چند

ن لولن محو ہو گیا اور سب سے پہلے سین دھم گئیں

پہرہ جدیدی نوی فرستے کو طے ہے لہر

نوط لبا حقیق سنین و غیر اسان پیا

فانوا بل حبسك بما كانوا يبهين
أفنتن آوومش تونج وروشمك

ت و آورده ام مشق تو و عدم رست را و

هر آنکه بماند است گوهر کهنه او نهان ملک است

منزل او به خمر خواست و او که چو سداشک و

سے لہذا اسان تینوں

تے التمسین سے تھان

انہاں گسا اسپن ملکہ لسانی اوہ کہ جسوہ شکار

تی وعدہ سچ لیاں ٹھیک اسین سچی وجہ ضرور

فَأَسْرَأْهُمْ لِكَ يَقْطَعُ مِنَ اللَّيْلِ وَاتِّ

وَلَا يَنْفَعُ مِنْكُمْ أَحَدٌ

پس میرکسان خورابه پاره از شب و توان

رو و باید که پسنگر و از شما هیچ پس بی ماه

شهرانی نو نال اک تکریدی رات تہیں پہنچے

ہندی تی مر کے نو بجے تاسمیں کوٹ

پس لیچیل شہر اپنا جان ہک نکڑا باتے

ق ت ر تون گرا و نهاندنی ماهون و حکم کو بیستی هتو

نہ مرقہ دیکھنے سے ڈری عبداللہ بن جابر

بسم الله الرحمن الرحيم و بسم الله الرحمن الرحيم و بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَمَّا مَنْ أُعْطِيَ تَوْفَيقًا

نہیں کہ وہ اس کے لئے جاؤں گے علم کے لئے جاؤں گے

فی علی جاویدتہ عالم قانون ستیام زمین جوہر

بسم الله الرحمن الرحيم

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ

مَقْطُوعٌ مُضَيِّعٌ ٥

ببین بر زمین

فی البیت تحقیق جوئی صاحبان حجریان پیغمبران نون فی رتبان سان درنا نون نشان انسان پس	فی بیک شو جو لوک حجری نبی نون چنار یا
اسان رتبان انبان نشان تبیین انبان کھو یا	صالح نیک قوم شود مدینے شام دچالے
لک او نہاند حجر انا و کافر ہوئے زرے	صالح نبی نہ میان او نہان نکر ہوئی رسولان
جو یک سون مے منکر نبی بیان قبولان	نشانان رب دایان اوچی ہی تن کی کھوئے نالے
پھر سخوتان لکے شیرون رخن نڈان و	

وَالَّذِينَ يَخْتَفُونَ مِنَ الْحَيَاةِ نِيقَاتًا أَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَاتُ أَنْ لَا يَخْفَوْا مِنْ رَبِّهِمْ

و بودند تراشیدہ میاقتند از کو ہا خانہ امین شدہ پس گرفتایشان از آواز سخت صبح کمان	تے آئے کہ لکین پہاڑان تہن گہرے در سو نیوالی ہر کیر یا او نہان آواز سخت فی صبح بیک نون
تے آکر لین پہاڑان تہن گہرے تبیم رستد	آکر دیا سخت آواز انہان نون صبح صبح کر پستد

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَتَاعُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَلَا ذَاتَ الْشِّمَالِ

از نہان تبین غدا سب ہی نون او بخیر نہ ہوا تے کما تہینے ہوا و گہر نہاند جو باو جانیدہ ڈاکر و

پس کجہ کم نہ آیا او نہان جو کجہ او نہان کما یا	اوس شمرے تبیین اللہ کو جو جانا کجہ قہر یا
با اسناد معال اندرابن عمر تبیین یا	جان حضرت پس حجری پہنچا یا اسون فرایا
نور و او نہاندی گہرین جہان فجان ظلم کما یا	گران روئے گشتان پہنچو جو انہان سر آیا
پہر چادر سر برد اسر و راتھ نون تیز چلایا	تاس وادیون نال تناسبے باہر سبہ شد یا

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بَأْسًا وَنَعْمًا إِنَّ الشَّاعِرِينَ لَمُتَسَاءِلُونَ

و نہا فریدہ آسمان و زمین و آنچه بین آسمانست مگر تبیر و درست و ہر آئینہ قیامت آدمی است	تی تبیین پیدا کینا اسان آسمان نون تی تبیین نون جو در میا انہاندی گرانال حقد تحقیق قیامت
---	---

تے اسان نہ سر جہا زمین آمان جو وچہا نون کما	مرد رستی نال لے بیشک جات قیامت آ
سب سان خلقیا باطل تہن حق جدا و جدا و	بیک قیامت آوسی کی بد جزا ہر با و

فَأَصْحَابُ الصُّفْحِ الْحَمِيلِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

الذبح

الحجر

از بے ادبها ایشان در گذشتن نیک و هر آینه پروردگار تو بموت آفریننده دانا پس عاف
کر معاف گرداناسو من تحت سيق رب تیرا او هو ہے پیدا کرنے والا جاننے والا ہے

پس کریں معاف انہا نوں چنگا جو کچھ میں انداز اگلیں امتنان حال سا کر اندیہ سجایا	ہیک تیرا خالق دانا ویسی تہان سزائیں جو خالی نہیں جہان پیا سہرا نہان بدتر آیا
جو ہرشی و اوہ کری تدارک پڑا کری بدکاران جان کل احکام فصاح شکر کا فرضہ پرے	تے و ڈا تدارک روز قیامت ہوئی کل شہراں تا کیسا نہ بھگڑ و نفع نہ بھگڑا توں رسد راہ و کیا

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ

وہر آینه وادیم ترا ہفت آیت از انچہ در نماز کر خواندہ میشود یعنی سورۃ فاتحہ و وادیم ترا قرآن
بزرگ فی البقیہ تحقیق و تیان اسان مینوں ست آیتان ہو بارہ پڑھنے والیاں قرآن بزرگ

تی ہیک اسان مینوں ست آیتان کنون ثلثانی سبع مثانی سورۃ فاتحہ عمرتے علی تہا و با اسناد بخاری راہوں و چہ عالم لیا یا بن مسعود و کیا جو سبع مثانی فاتحہ آیا فاتحہ نوں کیوں کیا مثانی ابن عباس کہے ہک کہن جو دو واری ایہ لہتا تہا مین کیا مثانی ہر واری جد لہتا ستر ہزار فرشتے لے بعضہ کہن جو سبع مثانی سوزناں ست دراز با اسناد ثوبان کنون جو چہ سبع فرمایا جا انجیل مین جو سورت سو سو تہیت و تی تہین و وہ مفصل بخشہ منزل آخر و ابن عباس کہے جو سبع طوالتون کیا ہیں	ہو قرآن بزرگ ہی و تا و ڈاکرم ربانے ایہ قول قتادہ حسن عطاہور بن حمیزہ لیا جو اتم قرآن ہے سبع مثانی پیغمبر فرمایا قرآن عظیم قرآن و وہا سب چہ عالم لیا جو ہر رکعت و چہ پڑھی و چہ نماز دورایا جاوے ہواری و چہ سبے دو چہ وار مدنی جانے ہک کہن جو ڈیاد و خصی اودہ ربہ اودہ پاک سورۃ بقرہ کنون تا سورت توبہ ہمیں از ان توریت دی جا ہک سبع طوالتون مینوں تی جاز نور مثانی بخشہ مینوں ب متعالی ای فضل الہی مین پر زائد و نش ورجہ عالی جو فرض حد و احکام انہا نوچہ با کرا یا سہ
---	--

دعا یوں ادا کرنے کے لئے
پس کریں معاف انہا نوں چنگا جو کچھ میں انداز
اگلیں امتنان حال سا کر اندیہ سجایا
جو ہرشی و اوہ کری تدارک پڑا کری بدکاران
جان کل احکام فصاح شکر کا فرضہ پرے
تے و ڈا تدارک روز قیامت ہوئی کل شہراں
تا کیسا نہ بھگڑ و نفع نہ بھگڑا توں رسد راہ و کیا
وہر آینه وادیم ترا ہفت آیت از انچہ در نماز کر خواندہ میشود یعنی سورۃ فاتحہ و وادیم ترا قرآن
بزرگ فی البقیہ تحقیق و تیان اسان مینوں ست آیتان ہو بارہ پڑھنے والیاں قرآن بزرگ
تی ہیک اسان مینوں ست آیتان کنون ثلثانی
سبع مثانی سورۃ فاتحہ عمرتے علی تہا و
با اسناد بخاری راہوں و چہ عالم لیا یا
بن مسعود و کیا جو سبع مثانی فاتحہ آیا
فاتحہ نوں کیوں کیا مثانی ابن عباس کہے
ہک کہن جو دو واری ایہ لہتا تہا مین کیا مثانی
ہر واری جد لہتا ستر ہزار فرشتے لے
بعضہ کہن جو سبع مثانی سوزناں ست دراز
با اسناد ثوبان کنون جو چہ سبع فرمایا
جا انجیل مین جو سورت سو سو تہیت و
تی تہین و وہ مفصل بخشہ منزل آخر و
ابن عباس کہے جو سبع طوالتون کیا ہیں
ہو قرآن بزرگ ہی و تا و ڈاکرم ربانے
ایہ قول قتادہ حسن عطاہور بن حمیزہ لیا
جو اتم قرآن ہے سبع مثانی پیغمبر فرمایا
قرآن عظیم قرآن و وہا سب چہ عالم لیا
جو ہر رکعت و چہ پڑھی و چہ نماز دورایا جاوے
ہواری و چہ سبے دو چہ وار مدنی جانے
ہک کہن جو ڈیاد و خصی اودہ ربہ اودہ پاک
سورۃ بقرہ کنون تا سورت توبہ ہمیں از ان
توریت دی جا ہک سبع طوالتون مینوں
تی جاز نور مثانی بخشہ مینوں ب متعالی
ای فضل الہی مین پر زائد و نش ورجہ عالی
جو فرض حد و احکام انہا نوچہ با کرا یا سہ

اے کہنِ مشافق سب قرآن جو اسے خود فرمایا	اے آفتابِ نشانانی اندر زمر جو آیا
اسکارن جو خیر ان تھی وجہ قرآن دوبارے	اس قول موافق ست منزل ہے سب مریا

لَا تَمْلِكُ عَيْنُكَ إِلَيَّ مَا مَتَّعْتَنِي بِهِ أَذْوَاجًا مِنْهُمْ بَارَكُنْ رَحِيمُ
 خود را بسوئے آنچه بہرہ مند ساختہ ایم بآن جماعت ہارا از کافران دراز نہ کرو و اکہین اپنا از
 طرف او پیچیزی جو فائدہ و تاجہ اسان مال و سدا گردان نون انہا نہیں

نہ رغبت مال تون و کچھ اوہ چیز جو تون انہا نون	بر خوراری دنیا اندر کافر اندیان جنسان
یہو و ہنود و مجوس بصداری ہو جو کافر سارے	نہ شوکت نشان تو دولت نعمت اینہا و کچھ سارے
با آسانو معالَم اندر ابوہریرہ یون لب یا	جو رہیں نہ کر تون نعمت فاسق پیغمبر لب یا
نہ تمیون خبر جو ہو تون کچھ کیا سر اسدا آوے	پاسخ خدائے کارن قاتل ہو تون با جہ تباوے
یعنی اسدا کارن دوزخ ناو تہ مری نہ جیوے	بہ ابوہریرہ یون وچہ عالم با اسناد و کچھ سارے
بہ کیا جو آپون کتہ نظر اسیول کر ہو	جو وہ تباہ تہیں ہے دنیا وچہ اسول نظر نہ ہو
ایکم لائق تر جو نعمت رب حقیر خا نو	جے دنیا دار اندیول تکو نعمت شکر نہ آوے
اے کہن اس آیت پہلے آیت مال تعلق آیا	جان رب احسان قرآن ہے پراپنا یاد کر آیا
تا دنیا رغبت منع کیتے رب اوہ نعمت ہمارے	مال قرآن برابر ناہین دنیا نعمت سارے
جنون بقرآن تا بہرے پرواہ نہ تہیوے	حضرت کیا اوہ نہیں اساتہیں چہ دین و کچھ سارے

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْ حَبْلَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ۚ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذْ تُنْفَخُ الصُّفُوفُ ۚ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْ لَهُ ۚ إِنَّكَ كَانْتَ تَوَكِّلُ ۚ
 خود را بر مسلمانان بچہ تواضع کن تے غم نہ کر او پر او نہ اندھ تے یوان کر باز و اپنا و سطر موندے

تے ناغم کہا تہناں پر جے اوہ بن مسلمانان	تی یوان کر تون باز و اپنا کارن اہل ایمانان
یعنی کریں تواضع نہ مے اہل ایمانان تائین	جے کافر لوک ایمان لیا دن تون غم مری انجما

وَقُلْ إِنِّي أَنَا الْمَذِينُ لِلْبَاطِلِينَ ۚ وَكُجُوهَ آيَةٍ مِّنْ يَّمْ كُنْزُهُ تَكْرِمًا لِّكَ الْبَاطِلِينَ ۚ فَيُؤْثِرُونَ الْبَاطِلَ عَلَى الْبَاطِلِ
 تے کہ تون میں ان قہر الہ کنون او نوالا

ظاہر کر سبھاوان جو فرماوی رعب الے	تے کہ تون میں ان قہر الہ کنون او نوالا
-----------------------------------	--

الحجۃ
 ان کہ غنۃ اللہ و لا یزول
 سب سے تھیں واسطے از سدا
 نزدیک دست قاتل ہوا
 یعنی غنۃ سب سے قاتل کر نوالا
 مریا کہ نہیں دین میں سے
 ہم جاوے گا یا مے سار
 نہیں اسد
 سب سے تھیں دوزخ میں
 تے کہ تون میں ان قہر الہ کنون
 بالقرآن اسد
 یعنی جنسان میں سے تھیں
 دینت لیکل استہام

كَمَا أُنزِلْنَا عَلَى الْمُتَنَبِّئِينَ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضًا يَدُورُ

عذاب را مانند آنچه فرود آورده بودیم بر قبیله کنگدگان آنانکه ساختند کتاب را بر آیه یار

جس طرح اودار یا اسان ای قسمت کرنیو ایانند بجهنمان کیست باقرآن نون مکرری مکرری

چوین عذاب اوتا یا سی اسان پر فٹنوا لیا

ابن خبائسون ابن میرواح و زدن و
 لیتے جہان کتاب ہر طرح جہان

یا مایده میون عنایت هم تیری حصی هم

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

حکومتی احادیثی آوی سنہ اولیٰ

اوہ ہودادی دودون سہ نہڑے اوں بچاؤں

کوئی ساحر کوئی شاعر کہے یاں نہیں دے گا

لیڈ میڈ اوہ بیہا ہو وی وڑ مسجد کرتے
اوہ سخری اوس بناون قاضی جگر پچن کرتے

وہ آگے اس چہ کیا ایہ تھے طور بنایا

عِصَّة دى باك جميع باون وكيه عالم بار

ایہ مہ میان معالم ادر محنت لیایا

وَرَيْتَ لَنَا لَكُمْ أَجْمَعِينَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ هَٰذَا نَسْمُوهُ بِرُوحِكَارُو الْبَيْتَةِ سَمُوهُ لَكُمْ

قسمت سے رہ سکتا ہے۔ انہیں ان کے لئے ایک اور قسم کے کام دیئے گئے ہیں۔ ان کے لئے ایک اور قسم کے کام دیئے گئے ہیں۔ ان کے لئے ایک اور قسم کے کام دیئے گئے ہیں۔

مہنکاری کے جو بعض اہل علم فراوس
جو لا الہ الا اللہ تبارک و تعالیٰ انہما جو

۱۰۰
۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴
۱۰۵
۱۰۶
۱۰۷
۱۰۸
۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹
۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰

ان ایک تبتیا یا تکتیا ایرب پچھے نامین
جو اللہ ایہ خود بہتر جانے کرشی سول کہ نہیں

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

مجلس شورای ملی
روز شنبه ۱۳۰۲
شماره ۱۰۰

ساق ہوئی تہ زحمتی سچے مر گیا اوسد نالی
 بنی کیا ایہ برا بندہ اس مینوں بہت دیکھا
 اوس پیر تلی دل کری اشارت کند تہ تہ
 لت سچی جوین گردن اُٹھ دی مال اوسید مریا
 ایہ کیا بندہ حضرت اوسنوں بندہ بُرا بتایا
 تہ کہ تین طرف اشارہ کتیرا تہ تہ تہ ہو گیا
 اُسود ہو یا نابینا کہین پتھان درو سوا یا
 تہ آکے رب محمدی مین کہنا مال دیکھا تہ
 ایہ کیا بندہ بنے کیا بدیرے مامی جایا
 پیٹ اوسد یول کیرا شہ پیٹ اسد چوہ
 جو گہر تہین باہر گیا تہو پچھے تہی واو نہایت
 تہامویاتی کہے محمدی رب کہنا مال امر دہ
 ایہ کیا بندہ بنی کیا ایہ بندہ بُرا مین پایا
 اوس نہ کیا کت تاپون چلی پیر مر گیا تہی شہ اشارت
 پانی پیندیان پیٹ پٹا اوسن جد عالم لیا

ولید کبر چاڑ تہین نابھکے جو تیر نکالے
 پیر عاص آیا جبریل کیا ایہ کیا بندہ آیا
 جبرائیل کیا تہر اسد تین تہین رب ہٹلے
 اوس پیر تہی وچ کند الگا اوس جانا کچ لڑیا
 پیر اسود و حارث پوتا آیا جبرائیل الایا
 جبرائیل کیا مین تہین تہین شہ اسد ہٹ جاکے
 ابن عباس کہے جبریل نے پیر سبز چلایا
 اوہ کندہ نون سہراری کرماری مال کہنا تہ
 پیر اسود و عبد نفوٹ و آیا جبرائیل الایا
 جبرائیل کیا مین اسد شہر ہی تہین تہین ملیا
 اوسی حالت مر گیا و دہی کتے کری رد بیت
 اوہ کالا جیشہ ہو کر مٹیا لوک بخان گھر دہ
 پیر حارث بیٹا تہین و آیا جبرائیل الایا
 تون اسد شہر تہین تہین اوسد شہر کرماری
 اب کہن شہر تہی اوسد کیا دی تہ تہین عاجز آیا

وَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَخْلُوقُ حَدَّثَكَ بِمَا يَقُولُونَ ۖ وَهَآئِنَا مَسِيلُكُمْ ۖ فَالْتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
 سِينَهُ تَوَسَّلَ بِهَا تَحْتَ يَدِ اللَّهِ تَحْقِيقَ جَانِدِيهِمْ ۖ إِنَّهُ يَرْجُو تَوَكُّلَ بَدَنِهِ تَوَكُّلًا وَجْهًا

اوسد مال جو کافر کہن ساحر کاسن تہا مہر

تہ بیشک سانوں علم جو تیر اسد تہنگ ہو جاو

فَلْيَعْبُدْ رَبَّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ۚ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ۚ إِنَّكَ

یاد کن پروردگار خود را بتائیش او باش از سجده کنندگان عبادت کن پروردگار خود را تا تو یقین

بتو مرگش پکی بیان کر مال تعریف رب اپنے بیدتی ہو سجده کرنیو ایان تہ تہ بندگی کر مہر اسد تہ

او گاه واهی وسطی تبادوی نال اوسد کتبی لی کتونی کجور ان لی انگورتی هر جنس جو سید یا تهین

اوس یانی نال تہاوی کہنتی کٹو اوگارے

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ بهر آينه درين نشانه است كه او را فكر ميكنند

تحقیق وچ اس کم دی البتہ نشانی ہے واسطے اوس قوم دی جو فکر کر دے میں ۛ

بی شک اس کم اندر قدرت رب دنیا کی

وَسَخَّرَ لَكُمُ الْيَمْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنَّجْمَ مَسْخَرَاتٍ بِأَمْرِ:

و مسخر در ایستاد و روز را و آفتاب و ماه را و ستارگان مسخر اند ابرام و سق

کتب واسطے سادھی راستے دینیہ یون کی سوچ ہے چن نون نے ماری صیغہ بن مال حکم اوسدید

و نیز از سونج چن کجاست سادای می
 به ماری تل طبع جداوی حکم لغون ری

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُوْنَ ہم ہرگز نہ دین کے ساتھ ہست و ہوا کے درمیان سے یا نہیں

یہیں دیکھیں وہی ابدہ نشان بیان دینا دیکھیں وہی ابدہ نشان بیان دینا دیکھیں وہی ابدہ نشان بیان دینا

فَإِنَّ الْكُفْرَ فِي الْأَخْرِ مُخْتَلَفٌ وَالْعَمَلُ فِيهِ مُتَعَدِّدٌ فَذَلِكَ الْأَقْوَمُ مَا تَرَاهُ

مؤخره جان بیک شاهی بنابر آنکه او را محمد ابراهیم از دربار بنیاد است که وی را که نمی زنده

[illegible]

و در من حیوان کنند ای که رنگ ز سار
حد اید امر رنگ تفاوت قدرت تحریک

سور یونانی گناه ز عت میبوی کنی کنی ز گناه نبایم
رکعت و رخت بهی ز گناه کنی عاقل و لوجت

وَالَّذِينَ سَخَّرَ الْجَبَرُتُ كُلُّهُمْ مِنْهُ حَمَاطِرًا وَشَخِصَةً مِنْ حِيلِهِ تَلْبَسُهَا

او است که سحر ساخت در بار تا بخورید از آن گشت تازه و بیرون آرید از آن بهر این که بپوشید از آن

در او به خط کتبه و به الفونیکو ما و استهین گشت تازه ای که او استهین زیور و به خط کتبه

<p>ایتری کم قرآن اندر خود ذکر خدا فرماوے اس سورت وچہ اندیشہ بہت انعام چارے بندی نمون نہو سکے مک ذرہ شکر ادائے جی ہر ہر نعمت تہیں سمجھو شکریت کو جی نعمت ربی غیر دن سمجھو پوچی غیر ہو کار</p>	<p>جو ہمتیں کہ زیادہ پس اوہ راہ تکلف چارے تابندہ نہ کر پوچی سمجھو ب و شکر گزارے جے ہر ہر نعمت تہیں جانی ایہی شکر ایسا تے آپ نون شکر دن عاجز جانی شکر واپس اوہ کا فر شکر ہو مای شکر اشیطانانہ مارے</p>
<p>اَلَّذِينَ يَخْلُقُونَ مَا يُشَاءُونَ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا اِلَّا وَهُمْ يُعْلَمُونَ آپاںدہ نیکی پر پہلا ہر جو کوئی پیدا کر دے مانند اس کے جو نہیں پیدا کر دیا پہلا جو سب کچھ پیدا کرے نابود و نوبود بناوے جو اللہ باجہ ہو کار و پوچو کیا کچھ انہاں بنایا اللہ باجہ جو شکر پوچن دیوان جن شیطانان نہ تباں کچھ دیا یا نا کچھ گران نہ یہ فقیران</p>	<p>اَلَّذِينَ يَخْلُقُونَ مَا يُشَاءُونَ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا اِلَّا وَهُمْ يُعْلَمُونَ آپاںدہ نیکی پر پہلا ہر جو کوئی پیدا کر دے مانند اس کے جو نہیں پیدا کر دیا پہلا جو سب کچھ پیدا کرے نابود و نوبود بناوے جو اللہ باجہ ہو کار و پوچو کیا کچھ انہاں بنایا اللہ باجہ جو شکر پوچن دیوان جن شیطانان نہ تباں کچھ دیا یا نا کچھ گران نہ یہ فقیران</p>
<p>وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ پرتندہ کافران ایشان با بجز خدا سے آفرینند چیزے را و خود شان آفریدہ میشوند فی انسان کار نون جو پوکار ہی ہیں سو اللہ کو نہیں پیدا کر دے کسی چیز نون فی اوہ آپ پیدا کیت جائدہ ہیں</p>	<p>وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ پرتندہ کافران ایشان با بجز خدا سے آفرینند چیزے را و خود شان آفریدہ میشوند فی انسان کار نون جو پوکار ہی ہیں سو اللہ کو نہیں پیدا کر دے کسی چیز نون فی اوہ آپ پیدا کیت جائدہ ہیں</p>

تی جهان پوکارن البی چون کچه او نهان او یا	تی اوه خود پیدا کیتے جاندی شرک عقل نہ آیا
اَمْوَآتٌ غَیْرُ اَحْیَاءٍ وَمَا یَشْعُرُونَ اَیَّانَ یُعْتَدُونَ	ہم روگان اندر زندگان و نمینند
کے بزگیتے خواہند شد مردی میں نہ زندے	تے نہیں جاندے کدان او ہٹاے جاوے
اوه مردین نہ زندی جہان لوک پوکارن	تے ناودن خبر جو کہ ان اہلین شرک ہر جگہ
اَلْهٰکُمُ اللّٰهُ وَاحِدًا ۚ فَاَلَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰحِرَةِ فَلَکُمْ بِهِمْ مُّتَّکِرَةٌ	
معبود و شاخدا یگانہ هست پس آنانکہ معتقد نمیشوند بہ آخرت	دل ایشان ناشناس است معبود
نساؤا معبود کو ہے پس اوہ لوک جو نہیں یقین کر دے مال آخرت دی	دل انہادی ہرگز میں
معبود نساؤا کو اللہ ہو را لاہ نہ کوے	جو آخر مال ایمان لیا دن دل انہان ہرگز سوے
قَوْمٌ مُّسْتَكْبِرُونَ ۚ وَاِیَّانَ سَرَّکَشِ	اند تے اوہ بکر کرنے والے ہیں -
تے اوہ کافر متکبر سرکش دل بہرہ انکارن	با اسناد و معالم اندر اکہیا شاہ ابرار ان -
نہ جنت و نہ جہنم جسدید لویہ ذرہ کبر و ڈیاے	نہ دوزخ نہ جہنم جسدل اندر ذرہ ایمان کیا
کے پچھیا حضرت بندہ جتنی جا رہو ہن چاہے	حضرت اکہیا رب جمیل جلالاںدا پیارے
ایہ کبر نہیں ہے کبر جو حق نہ منی حق جہو ہٹا	تے چا وڑ شیخے کری و ڈیاے لوک حقیر ہٹا
اَلْاٰحِرَةُ اِنَّ اللّٰهَ لَیَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ ۚ اِنَّکَ لَا یُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِیْنَ ۚ	
بی شبہ است خدا میداند پچھیا نہان میدارند و پچھیا نکار میکنند ہر آئینہ او دوست ندارد و سرکش را	ہنیں شک جو اللہ جاندے کہ پچھیا نہ منیں جو ظاہر کر دے ہن تحقیق اوہ نہیں دوست رکھد کبر الیا لو
بے شک اللہ جانی جو کچھ مخفی کرن تی ظاہر	اوہ شکست دوست رکھ جو متکبر سرکش نامہر
وَ اِذْ اَقْبَلَ لَهْمُ مَادَا اَنْزَلَ رَبُّکُمْ قَالُوْا اَسَاطِیْرُ الْاَوَّلِیْنَ ۚ وَاِیَّانَ سَرَّکَشِ	ہم روگان اندر زندگان و نمینند
ایشا ز اچیت پچھیا فرو فرستادہ است پروردگار شما گوئید فسانہا پیشینیاں تی جہوت کیا	گیا دسطم انہادی کیا ہے اوہ جو اوتار یا رب تے ڈکے کیا او نہان کہانیاں اگلیان میں -
تی جہان او نہانوں اکہیا جاو گیا کچھ رب تبار یا	کہن کہانیاں اگلیان لوکان عقل کفارن بار یا

ع

نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما
نہاں دینا ہن فرما فرما فرما

۱۱

مَا لَنَا نَعْمَلُ مِنْ شَيْءٍ ۖ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا لَكُمْ تَعْمَلُونَ ۖ

کہ ہرگز نیکو دین پر عمل نہ کرتے ہو اور یہی ہر آئینہ خداوندی ہے جو تمہیں اپنے آپ پر
 کردی کی برائیوں کو فاش کرتا ہے کیونکہ تمہیں بتائیں گے کہ تمہارے والدین اور وہ کچھ جو آئینہ میں آکر

جو ہرگز ایسا ہے کہ وہ اوتھی کی برائی
جو کافر ابو جہل سے شراری روز بدر دے
ناصلح سینے والے ضدان چوڑے طبع ہو جان
لبن فرشتی بن کج حاصل نہیں نشان انکار
ملک کہیں کیوں نہیں خدا سے چائن کہائی
جان سخت عذاب سے خواری بیکر اندر روز خیر
کفر شرک بر ایمان ضدان نہیں انکار لیکن
جو اللہ کفر سے شرک ایذا میں آئے نشان بخار

فَاذْخُلُوا الْاَنْوَاعَ كُلَّهَا مِنْ خِلَالِهَا فَلَمَّا مَنَّ عَلَى الْكَاذِبِينَ وَرَجَعَا وَرِثَةً لِكُلِّ اُمَّةٍ فَارْجِعُوا إِلَى الْاَرْضِ الَّتِي كُنْتُمْ تُخْرَجُ مِنْهَا خَائِلِينَ تَوَصَّلُونَ

س در ازیان و زخا نوچه ازل هوو سار | اسوچد من پیش برے جاو منکر دنیا سے
وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْخَيْرُ اللَّهُ مَنَّ عَلَيْنَا نَحْمَدُ اللَّهَ الَّذِي هُوَ عَالِمُ الْغُيُوبِ
پروردگار شما گفتند فر و آورده است بهترین سخن سے کیا گیا واسطے او نہاد سے جو پرستگار
هو می کیا او زار بار تبار می سے کیا او ندان پس بیا می

کی کیا گیا پر پیغمبر کا ران فون جو صحابہ کرام ان
 کو ہم جہ سے عرب قبیلا گیلدی بنیدان تائیر
 و ران اپکا فرسند اول ثن اہنٹان
 ی اکین جو شہنشاہ بن ال اکین اود دیوانہ
 مان سپہین بر او کیل چہ یستون دین طمان
 بر کے وری سچ صحابان کن اودنی تھانی

لَذِينَ احْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَلَآ اُولَآئِكَ يَخْشَوْنَ

فاز که نیکو کاری کردند و برین سمره حالت نیک است و هر آینه سمره ای آخرت بهتر است -

[illegible]

۲۲۲

فرشتی آون روح لیجادن تمان ایمان لیادون

كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

مهمین کردن آنکه مش از ایشان بودند و سهم نه کرد از ایشان خدا و لیکن بر خویش سهمیه کردند پس

طرح کتا اونان جوامع انما تنسب فی ظلمه بکتبا انما نون الله بسمه جازان آینه انون ظلمه کرد

ایمون گیتا پشرا انا تنبر الکسان بفرمانان نه ایته ظلم کتبا او نهان اسراوه ظالم خود حاکمان

انہوں کو کشتا اُٹھان لو گان حور کے بارے

أَصَابَهُمْ سِتْنَاتٌ مَّا عَمِلُوا وَوَحَّىٰ بِهِمْ مَّا كَانُوا يَكْتُمُونَ ۖ وَأَنذَرَهُمْ نَارَ سَمُومٍ

در آن روز که از عالم اربابان و فو و آدمیانشان بپایان آمدند و در آن روز که

و نهان در بر بالی او سخن می گوید که ای انسانا گمراهان و نهانان را به سخن خواتم ایا به سبب شما که

سخا من الدكة: الخ

ترجمه از نه افغانچه که در شهر هند است

پس پیوسته و بهای آن ...
عند ...

بجز در حق علم الهی و مبدء نبوت است

وقال الذين استوفوا نوبهائهم يا محمد بن عبد الله ما كنا نعلم انك انت صاحب هذه الامور

و من بعد سران ارشد فی علمای پرستش و پیروی

او همان کسری که در این کتب جاسید اللہ الیوم جاریه در این کتب جاسید اللہ الیوم جاریه

سے مشرکین کے لئے چار اس بڑا تیر خوب نما

ولا حرمنا من كونه من بيت حرام فيه سحر وان و غير من اهل حرامه و كونه من اهل

۱۰۰

یعنی ایسے کلام بنائے کہ ہر ایک کو اپنی طرف سے سمجھتا ہو۔

ساویان شود و این سبب کلیان ل اتفاق جویند
 حجتی رب بنوان ایسید بنو ذال یقین لک روی دنیا

اینها را نامندی بات قدیمون لیاون ای به با
جو رب نون ای کم بر اخی لکدا رهند کو رین لانه

هر فرقی و بعضی که جوایبان بر آنجا ازین

۲۴۵

<p>یجمل ب جواب تا جو منع نبی نت کردے قی جنان قسمت مکتبہ امی تابع انان نہوی</p>	<p>پہر جنان قسمت چکی ہوئے اجمع ہوں مرد کنان ہوی بہت تبین کہ کفر و جہوئے</p>
<p>كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ پچھین کردند تا کہ پیش ازیشان بودند پس نیست بر پیغامبران بجز خبر رسانیدن آشکار ایس طرح کیا او نہان جو اگی اینہان تبین ہے پس کیا ہی پر پیغمبرین و مگر پیو بخا دینا ظاہر</p>	<p>کَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ پچھین کردند تا کہ پیش ازیشان بودند پس نیست بر پیغامبران بجز خبر رسانیدن آشکار ایس طرح کیا او نہان جو اگی اینہان تبین ہے پس کیا ہی پر پیغمبرین و مگر پیو بخا دینا ظاہر</p>
<p>ایوین کردی اوہ جو ای پیش اینہا تبین کافر بہت تبین سولان نمی و جب خبر پیو بخا دینا</p>	<p>پس کیا فرض سولان مگر نبیہا دینا ظاہر تقدیر ہر مسئلہ نازک ہے اسان فرض بیان</p>
<p>وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ۚ وہر آئینہ فرستادیم در ہر گروہی پیغامبر را کہ عبادت خدا کنید و اجتناب از بتان ستمی</p>	<p>وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ ۚ وہر آئینہ فرستادیم در ہر گروہی پیغامبر را کہ عبادت خدا کنید و اجتناب از بتان ستمی</p>
<p>تے بشک با ہمیا ہر امت و چہ اسان سولایا باجہ البتین جو کچہ یو جن اوہ طاغوت ایسا</p>	<p>جو کہ اللہ کو کہ عبادت بتان کنوں کننا بت ہو کہ یاقبر درختوں یا شی و وہی کہے</p>
<p>فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ ۚ مِن قَبْلِ هَٰذَا کہ راہ خود را خدا و ازیشان کہے بود کہ ثابت شد بر گمراہی پس بعض او نہا تبین اوہی جنوں</p>	<p>فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ ۚ مِن قَبْلِ هَٰذَا کہ راہ خود را خدا و ازیشان کہے بود کہ ثابت شد بر گمراہی پس بعض او نہا تبین اوہی جنوں</p>
<p>پس بعض تہا تبین اوہ جو اللہ راہ بہت یابی جنہا قسمت نیک سول بخا دینا کفر باعدا</p>	<p>پس بعض تہا تبین اوہ جو اللہ راہ بہت یابی جنہا قسمت نیک سول بخا دینا کفر باعدا</p>
<p>فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ پس سیر کنید در زمین پس سیر کردید چونہ شد آخر کار در روغ و ازندگان پس سیر کرد</p>	<p>فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ پس سیر کنید در زمین پس سیر کردید چونہ شد آخر کار در روغ و ازندگان پس سیر کرد</p>
<p>پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید</p>	<p>پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید</p>
<p>پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید</p>	<p>پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید</p>
<p>پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید</p>	<p>پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید پس سیر زمین و سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید و کچہ کچہ سیر کردید</p>

ان تَقْرُؤْ عَلٰى هٰذَا هُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ مَنْ يَّضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَّاصِرٍ

اگر کوشش کنی برتو ایشان پیغمبر خدایه نماید ترا که گمراه میسازد و نیت ایشانرا میبرد و دست
چیکر هر کس بر تو این نیت اندازد بدین تحقیق بیندیشد که در اجتناب آن هر دو تن زمین و آسمان را در دگر

جی حرص کړین تون اینهان پتیا الله راه نه لاد
 یامن نفیض او شخص جمع لوان کمر اې وچه پاو
 تی تا کوئی مددگار تهنان جوړید قهر مېاو

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَمْعًا أَفِيًّا كَمَا لَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَيْعَاتُ اللَّهِ مَنِ امْتَسَقَ رَاسُكُمْ وَهُوَ مُسْلِمٌ وَفِي قِصَمٍ خُودَكُمْ وَجُودَكُمْ تَرْتَابُكُمْ

تی ڈاڈی زورون قسمان کہاوں کافر کیوں | جو کہی نہ رب اُٹھاسی ہنوں جو مرد اس

بَلَىٰ وَعْدَٰ أَعْلَيْكَ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ه آری برای من وعده درست نادر
شده بود و لیکن بیشترین مردمان نمیدانند کیونهمین عذرتیاری برای منیخواهید بکنید که لوگوین چنین جانتند

کیون نا انسان اٹھاسی وعدہ کیتا سیج اتے | امیر اکثر لوک نجان پوندے وچہ کمر ہے

لِبَيِّنٍ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَتَأْتُوا الذِّبْنَ

آری برانگیز و تبایان کند بر ایسان آنچه اختلاف میکنند و آن تابنده کافران که ایشان مضمی بود
تا جوینان کرد و آن تابنده و چه جگر اگر که درین چاوسه قتی تا جوینان کافران جوای او و چه جگر

آخیاہم کری اوہنا کی جسوجہ اختلاف کریندے
دنیا اندر شک شبہ وجہ اکثر بند ی رسید
روز قیامت جگہ کی کتن شک شبہ اٹھ جائے
حق تعالیٰ بظاہر جدا ہوسے ہر بدلہ عمل ان پاسے
حق تعالیٰ جانن کافر ایہ جو اسے کافر پہلے دیندے
ہم رب رسولان من بہتہ شک کا دیو چہ دہندے
حق تعالیٰ جانن کافر ایہ جو اسے کافر پہلے دیندے

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

نہیں فرما کر اپنے پیچھے چھوڑ دیا۔ چونکہ ہمیں اس وقت کوئی اور راستہ نہیں ملتا تھا تو ہمیں یہ سہارا لینا پڑا۔

۵
 بیخ و دیار کاش
 کوکان و دست کاز
 شمع بیکدیر و سر ابرو
 یزدان و رجب و جگر
 و چه آید و فعل و جان
 کرب و ابر و جان و خیر
 جاب و جاب و سر و پا
 اینچنین کیستی خیر

حل

یہ کیا بعض سنو
کرنا جو اندازن برادر تو
اوہنا سنا سنا طبع
تو دانا و ہنا سنا
ارادی الی و سنا
۱۲ مسلم
یہ چیکر است
سے پور پور
۱۳
الشجہ الثانی

ابنوی فرشتہ بانی
والہ علم
۱۴
فرشتہ بانی
۱۵
فرشتہ بانی
۱۶
فرشتہ بانی
۱۷
فرشتہ بانی
۱۸
فرشتہ بانی
۱۹
فرشتہ بانی
۲۰
فرشتہ بانی

منزل ثالث

رجاء الود الذین

<p>اسنوں فی الہین فریب ہن شرق طرت جو آیا اگلے ہر سایہ ہے سجے قول غنا کتاوے کلی گئے جان دینہ چڑھا ہے الی تیر سایا پیش غروب تینے تین کیسے سجدہ ایسا</p>	<p>فی وجہ اسل جو عدا معنی پچھلے پھر جو سایا سجدہ لغت اندر ہے نہ کنا وچہ عالم کیا تی پچھلے پھر ہے سایہ کہتے ایسجدہ تس آنا جان آچا آوی سچی تہوی پھر پچھلے ہو جاو</p>
<p>وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَخَلِيَا سجدہ میندا آنچہ ورا سماناست وآنچہ در زمین است از قسم جنبہ و فرشتگان نیز سجدہ میندا تی واسطی اسد و سجدہ کردی اوہ چیز جو ورا سمانا سجدہ تی زمین کہ جانداران تہین فرشتے ہی</p>	<p>تی سجدہ کری اللہ نون جشی وچہ سمان میندا ہن واپس ان ہور فرشتے نال یقینے</p>
<p>وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۚ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ قُوَّتِهِمْ وَلَيَعْلَمَنَّ مَا يُعْمَلُونَ وایشان سر کشی نہیں کرتے سنا سنا پروردگار خود غالب ہے ہا لا ایشان میندا آنچہ فرمودہ شوق تی اوہ ہین تکبر کر خوف کردی میندا واپس تہین سے کردی میندا وہ کچہ جوام کہتے جاندار</p>	<p>تے ملک کر تکبر سجدہ یون اتون ڈرن خدا تہین اگلی آیت اندر سجدہ کہلیان چیزان آیا</p>
<p>اس آیت وچہ جانوران ہور کرن ملک سجدہ ایہ بجان بندگیوں بندے نون وڈیا من فوقہم ہر بندہ اپنی اپر رب نون جانے و ابہ جو شے چلی زمین پر وچہ عالم لیاو یا سنا و ابو ڈر گولون کہے نبی فرماوے آواز کر ملی آسمان اسنوں کرین آوازہ لائق اوہ ملک کرن تجید اللہ نون سجدہ سنوں د تی ہسے تہوڑا لذت زمانہ لیند وچہ فرشتان</p>	<p>جو سایا کرن درخت پہاڑ دیواران پٹیاں سایا پر آدمی حق و پھر خورمی سجدہ یون بد یون سجدہ جو رب سجدہ یون نہا ہر اوہ خاص اللہ سنا تی آپ نون نیوان سجدہ ہی سجدہ موضع ہن کہن سجدہ و اطاعت ہر شے اوس طبع سدا مین ویکہا نون جو تہین ویکہا نون سنا ہی قسم خدا و تہ چاہا و نہ خالی کنون ملک جی جانو تہین جو مین جان سبر و نہ قہر د تے بہت مشقت گریزاری کردی سہل عیشا</p>

د کردی رب تہین ڈر و سہل عیشا

۱۲
فرشتہ بانی

تجو کر رش شکر ی جو اسان دیتاں انہاں عطائیں
ایہ عاقبت والام جو اور ک حاصل کفر انہاں تہیز
ہر نفع زیاندا مالک رہنوں شرک سمجھن نامین

پس کہا و عیش و دوا و جہاں نوکی وقت سمر اتر
رب نعمت بخشی سخیاں الی و رک کفر بنیادیں
کہ نعمت غیر اللہ تین چہرے کجہ دفع ہائیں

وَجَعَلُونَ مَا لَا يُعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا تَرَ

۱۱. او پھر جو نیا جانبداری حصہ پھر تہیں جو دہا

تے کرن مقرر انہاں کلاں جان نہیں جہانوں
جو کہتے وہ ہماروں حصہ دیان یا پیر فقیران
جہان حقیقت مول بخان انہاں ہے حصہ کرد

حصه رزق کنون جو رزق کیتا اسان اہلانو
 ہے وچ تجارت مال مویشی کردی حصہ پیران
 سیر خدا من ہو تر متیر کئی نام لائیں تیرو

سَيَكُونُ مِنْكُمْ نَفْسٌ مِمَّنْ تَقُولُ إِنَّمَا يُعَذِّبُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

بجدا البتہ پر سید و خواہید شد از انچه اقرا
نیز تین جو اسے تین باتان بناندے

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَدَنَ مُجْنَةً وَهُمْ فِي

جور ہے رسول نہ حکم کیا تین حصہ دلوں بناؤ
تہوں با و مقرر میکنند بر اے خدا و خیر انرا

پاکستان اور مقررہ میکنڈ برای خدیش اتجہ رے
واسطے اندوی میٹیان یاکی ہے اوسنون

نمایند یعنی پس از آنکه مقرر کرد پس
پس کاوه که جو چاهن یعنی پستتر -

تے اللہ کارن و دیان ہزاروں پاک تائیں
بنی خراہ بنے گناہ عرب قبیلے آئے

تے اپنے کارن جو دل چاہے پتہ کر نہ سہائیں
 کہن فرشتے بیٹیان ربدیان کافر جاہلین

وَإِذْ أَبَشَرَ أَحَدَهُمْ بِالْأَنفِ ظَلَّ وَ

۵. مُسَوِّدًا قَھْوَ ظَیْمًا
روئی او سیاه گردد و او پراز اندوه باشد

لی جسوقت خبر دیا جائد اسے کہ انہاں نام ہی
تے حد کسے آدی ختم انہاں تہر گہر اوسد ہی حتی

جانبه امند و سدا کالائی او غم تنهین میسوزند
 بهوجا و منه کالاد سدا دل بهر جا و سر غم

یعنی غم تہیں نہ متغیر پاپ کر پدا ہو دے

کظیم جو بریغم تین ناغم ظاہر کرے نہ روکے

[Faint handwritten script at the bottom of the page]

卷之四
 四
 五
 六
 七
 八
 九
 十
 十一
 十二
 十三
 十四
 十五
 十六
 十七
 十八
 十九
 二十
 二十一
 二十二
 二十三
 二十四
 二十五
 二十六
 二十七
 二十八
 二十九
 三十
 三十一
 三十二
 三十三
 三十四
 三十五
 三十六
 三十七
 三十八
 三十九
 四十
 四十一
 四十二
 四十三
 四十四
 四十五
 四十六
 四十七
 四十八
 四十九
 五十
 五十一
 五十二
 五十三
 五十四
 五十五
 五十六
 五十七
 五十八
 五十九
 六十
 六十一
 六十二
 六十三
 六十四
 六十五
 六十六
 六十七
 六十八
 六十九
 七十
 七十一
 七十二
 七十三
 七十四
 七十五
 七十六
 七十七
 七十八
 七十九
 八十
 八十一
 八十二
 八十三
 八十四
 八十五
 八十六
 八十七
 八十八
 八十九
 九十
 九十一
 九十二
 九十三
 九十四
 九十五
 九十六
 九十七
 九十八
 九十九
 一百

۴
 این کتاب در بیان
 عقوبت و جزا است
 و در بیان این که
 هر کس که از راه
 حق و عدل بخواهد
 برسد به خداوند
 باید که از این کتاب
 استفاده کند
 و از این که در این
 کتاب مذکور است
 بپرهیزد
 و از این که در این
 کتاب مذکور است
 بپرهیزد

تی جیکر کپڑی اند لوکان کارن ظلم تنہا ہے

نہ چوڑی زمین اپر کوئی داتا پر زمین جو جائید

اِلٰی اَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَاِذَا اَجَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاخِرُوْنَ سَاعَةً ۚ وَلَا يَسْتَقْدِرُوْنَ

تا وقتی مقرر پس چون برسد آن وقت مقرر ایشان باز مانند ساعتی و نه پیش و نه تا مبعاد مقرر

تا این پیر جدا و گئی معیاد انہادی ناچھے

بٹے اک گہری تے ناگے جاو ن گے

اسپر دیندا اؤل تنہا ان وقت مقرر تا این

جان آوی اہل تا اک گہری پیش پیش چون

کے اکبیا ظلم ظلم نہ کرد اپنی نفس این

ابوہریر سنکر اکبیا اوس قاتل دی تا این

جو بر اکبیا تون ٹھیک جناور اہلیا نوجہ و

بند ہوون مینہ شامت ظلمون ظلم جو کر و

بن سعود کہے وچہ کندان ہونڈ ملاکے جاو

گناہون آدمیانند پارون جو اوہ برکمان

جے رشت اثباتی لیا وی کفر تے بغیر مانے

نہ زمین اپر کوئی رہے جناور شامت کم شیط

قتادہ کہے جو ایہ کم اندکستناوخ زمانے

بن کشتی و ایمان رہیا کوئی زندہ وچہ جہا

وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُوْنَ وَتَصِفُ السَّبْحُ ثُمَّ الذِّكْرُ اَنْ لَّهُمْ الْحَسَنُ

و مقرر میکنید بر خدا آنچه ناپسندیدارید یعنی دختران و میان کیند زبان ایشان سخن دروغ را

کہ ایشانرا باشد نیکوئی یعنی نجات در آخرت آنچه تے مقرر کردی این و اطم اند و اوہ چیز جو کرہت

کردی این تے بیان کردیان این زبانان او نہانیدان جو ہوا یہ جو وسط او نہاندی اچھی چیز

تے اندکارن چیز ٹھراون آپ جو کرن کرہت

تی بولن جو ہوا زبانون جو انہان نیکی ملی نہایت

رہد لیکارن چیز دیون جو آپ و لنون بہا و

تی او سپر کرن لہقین جو سانون ٹھیک صحت بجا و

یا چیز کرہت والی دختر ختنے پستہ تر آیا

اسپر پہلا قول چنکیر جو وچہ موضع لیا یا

لَا جَزْمَ اَنْ لَّهُمُ النَّارُ ۚ وَ اَنْفُسُ مُّغْرَطُونَ ۚ وَ اَنْفُسُ اِثَارُ اِثَارُ اِثَارُ اِثَارُ

ایشان پیش فرستادگانند بد فرخ نہیں کو شک یہ جو وسط انہانند و فرخ تی یہ جو اوہ اچھے گئے ہیں دور

ہی بیشک انہان کارن و فرخ بھیجے جاس گئے

تے سومانان فرماہند داران نون تھی و اوہ لو

قَالَ لَهُ لَقَدْ اَدْسَلْنَا اِلٰی اَمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَذَرْنِ لَّهُمُ الشَّيْطَانَ اَعْمَا لَهُمْ

نہایت کہہ لے کہ ہم نے تیرے سے پہلے ایک امام کو بھیج دیا تھا تو چھوڑ دے انہیں شیطان کو انہیں کو کچھ

بعد از آنکه هر آینه غایب از فرست و دیگر تسبیح امتیاز که پیش از تو بود و ندانم چنانچه است بر ایشان شیطان کردار
ایشان و هم الله و البته تحقیق هیچی اسرار و استادی آنگی ترین بین برین دقتی وسط نهادن شیطان

قسم خدا اسان کيک پيغمبر هيسی اگی تیر امتان ول پیرانان سوک شیطان عمل منیر

عَذَابُ الْيَوْمِ وَلَهُمْ عَذَابُ الْيَوْمِ بِسَمُونِ يَارَ اَيْنِ كَافِرِ انت امر و زوايشان راست
عذاب در دو دهنده پس دوست او نهادن اجدن تي و سطل اهناندي به عذاب در دو والا

سپید یار او نهاندا احدن انمان عذاب کس یار
جوین اس هست دل تنون بهیجا اینون اگر سار

هر است نون شیطان بولک و بعد اعمال سوره و

بسی بریان کمان پندین بکن لوک پندون نالین | اوڑک یار شیطانات بن کر شرس و فوج تیار

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا تِبْيَانٌ لِّهُمُ الَّذِي اٰخْتَلَفُوا فِيهِ

میں نے دیکھا اور دیکھ کر بے حد غصہ ہوا کہ یہ کتابیں ایسی ہی ہیں جیسا کہ میں نے کہا تھا۔ یہ کتابیں ایسی ہی ہیں جیسا کہ میں نے کہا تھا۔ یہ کتابیں ایسی ہی ہیں جیسا کہ میں نے کہا تھا۔

مگر جو کرین بیان انہاں جس اندر چکران سہارا

فَهِدَاكَ وَرَحِمَكَ لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۝ وبرا راہ نمودن و بنشائش قوم را که میگرد ویدند
تو بدست تو رحمت واسطی از سر قوم دے حاکمان را و بدست بدست

تو راه نمانی رحمت کارن قوم امان حولیانی
جو هگم می دوشی حکمان اندر او سارکمان و

اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

خداوندی است که ما را آسمان پدیدانند که کیهان مال و سنگ زمین و فون کجی مری او سدید تحقیق زجه سدید

آن امیدینه اسانوں لیا و مرده زمین جیواں
بی سوچہ ٹیک نشانی جو کائی قوم سنی ال
جو کین و مران دل سوچین جلدون عالم کرلی تنہا لون

مکانات اینها نمایان نمون

بین دو ابرو

ازین کتاب می باشد و این کتاب را در کتابخانه

五

صل
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

ف

ف

وہر آئینہ شمار اور چار پامان پند ہست نوشایم شمار از جہا آئی در شکم ویت از میان ہر گہن خون شیرینی تحقیق
 در طوطا دو چہ چار پامان ہست سین پواند بہا تسانوا و خیرد جو و چہ پٹ اہنا ندیدہ و چالیون کوہ لہو
 قی بنیک تسانوا لکارن چار پامانوہ عبت بہار
 تنہا یثیون کوہ لہو و چالیون دودہ کوہ اجار
 خالصا ساعا للشریون با خالص کوہ را آشامند گانرا دودہ کہہ آسان لنگنہ والا و اسطہ منہ و لہا
 خالص دودہ نزول جو حلقون کچھ لاجا و
 ساعا و اعنہ ہضم بہار کچھ سوکہا لا
 فوٹ اہی اوہ کوہ بر جہا او جہا اندر جہا رندا
 ابن عباس کچھ جدو نگر کہا و کہا لنگہا و
 کوہ پھیلی اپر لوہو رندا دودہ و چالے
 و چہ رگاندی لوہو چار آوی دودہ ہوانے
 و من تمکرات الخیل و الاعناب تتخذ فی زمینہ سکر اقی رزق قاحسنا
 و از میوہ و زرخان خرا و زرخان اگور قسیست کہ میا زید از وی شرابست کتندہ و زور حلال
 قی یو یا کچھ قی واکہ دیان تہن تالیند ہوتین اوستہین شراب نشی والا تے روزے نیک
 قی رزق حلال و دہان میان میوایں کنون نگر کہا و
 بن سعود قی ابن عمر بے ایسی ندب لگے
 ابن عباس کہے جو اہنہان و دہان تہن نشا بنایا
 قی رزق حسن جو اہنہان و دہان تہن جہر حلال بنایا
 بس لکن رزق حسن ہر سکر کہہ جو زبنا و ن
 بنما قول صحیح تر تہن دیکہ محکم بہار
 ہی خشک خجوران ہو رزقی رزق حلال ایسا
 ات فی ذلک لایۃ لکفون یعقون ہر آئینہ درین شانہ است گروہے را کہ در مے یابند
 تحقیق وچہ سدا البتہ نشانی ہے ہر اوس قوم و جو سچہ دین یعنی نشانی کمال قدرت اسے دے

۵۱۱

۵۱۱

<p>هی اسدیوچه بھی شیکشان تقوم جو نخل کرید</p>	<p>جوں شہر حویا ناندیوچہ عبرت ہو جو نخل ہر تیر</p>
<p>وَ اَنۡ سَمِعۡیَ ذٰلِکَ اِلَیَّ النَّخْلَ اِنۡ یَّحۡدِثۡنِیْ مِّنَ الْجَبَالِ فِیۡۤ اَوَّلِ الشَّحْرِ وَ فِیۡۤ اٰخِرِہٖ</p>	<p>و الہام فرستاد بر دروگہا تو بسوزنور شد کہ بساز خانہ از کوہا و از درختان و از آخر و اول بنا</p>
<p>تقی و جی کیتار ب طرف نخل کھڑو و وجہ ہزاران</p>	<p>تقی و وجہ درختان چہ پراکسان و وجہ نامو واران</p>
<p>یغیر شون جو لوک بناون کتیاں کارن جانین</p>	<p>بک کمن جو پتیر و اکہان کارن یا سوجہ بنانین</p>
<p>یغیر سب الہام کری اوسن لوچ خیال او پاب</p>	<p>تا ادرہ سچ حکم لے تا بعد از موجاوس</p>
<p>کمن کتیاں نون نخل کمن بک کمنی شکل کیند</p>	<p>الہام خاتین کھ ہزاران کھ اکٹھے رہند</p>
<p>ذٰلِکَ لَکُمۡ مِّنۡ کُلِّ الشَّکَرٰتِ فَاسۡتَلٰکُمۡ بِسَبۡلِ رَبِّکَ الَّذِیۡ لَا یَزِجُزَّازِہٖ جَنۡسٌ مِّمَّا کُنتُمۡ فِیۡہِ</p>	
<p>راہ سب پروردگار خویش را مہد بہا پتہ کیا دتوں سہیو یاقین ہر حل و چہ را مان ربنا وین سحر تیر پونین</p>	
<p>پہر کماہ تون سہیو یاقین ہر تون چاندنی</p>	<p>اودہ را سحر تیر بکارن کجہ او کتیاں نامین</p>
<p>بک کمن دل ہے صفت نخل و نخل سحر ہوت</p>	<p>جنول مالک ٹور لجاوی جاوون بہر نہ کوئی</p>
<p>جی نامان چہ پتہ پتہ کوئی کتیاں جنول او پاب</p>	<p>جہ پتہ پتہ اوتہ پتہ پتہ پتہ ناموس باہر پتہ پتہ</p>
<p>یَخۡرُجُ مِّنۡ بُطُونِہَا شَرَابٌ مُّخۡتَلِفٌ اَلْوَانُہٗ فِیۡہِ شِفَاۗءٌ لِّلنَّاسِ</p>	
<p>برمی آید از شکم این زنبوران آشامید گوناگون رنگہائی اودر آن آشامید شفاست مردمان</p>	
<p>انفکد کی پیٹان اودنہا زان تہین پونین و پھر طرح طرح ہین رنگ اوسد و چہ اوسد شفا ہو الوکاند</p>	
<p>نکلی پیٹ اوتہ اندی و چون نہرت زنگ نگا</p>	<p>ہی اسدیوچہ شفا لوکان نون دار و صحت چکا</p>
<p>مسلم راہون با اسد و عالم اندر لیا</p>	<p>ابو سعید ز دیت جو کمر و بنے دل آیا</p>
<p>جو میرے بہائی پیٹ چلے فرمایا شہد پوائین</p>	<p>اوس شہد پو آیا مر آیا جو کجہ کفایت نامین</p>
<p>تر یواری اودہ مڑ مر آیا حضرت شہد تنایا</p>	<p>پہر چو تہی واری آیا حضرت شہد پو افرمایا</p>
<p>اوس اکتیا شہد پو ایوم حضرت چلی پیٹ زیادہ</p>	<p>حضرت اکتیا سچ کیا رب شہد شفا انا دہ</p>
<p>تی پیٹ بہر تیر یاد ہو ہا چاہ بہر شہد پوائین</p>	<p>پہر وچ پو ایوس سچیا مضمون تیان شفا تیر</p>

جواب در سوال
نخل

<p>فی اللہ بزرگی فی ہر بعض تادی نون پر بعد کو ویرید پر نہیں وہ لوگ جو داد داتی تھے میں پر</p>	<p>فی اللہ بزرگی فی ہر بعض تادی نون پر بعد کو ویرید پر نہیں وہ لوگ جو داد داتی تھے میں پر</p>
<p>فی اللہ روزیو چنان کہ چھوٹا فضل کتیا</p>	<p>پس وہ جو فضل کتیا ناہان رزق اپنا مڑوتا</p>
<p>علیٰ ما ملکک آیمائهم فھم فیہ سواک و آفین علیہ اللہ یحسدون</p>	<p>برملوکان خود ماہم ایشان در روزی برابر باشند آیا نعمت خدا را انکار میکنند آپرا نہاندی ہواک</p>
<p>ہوئی تھو نہاندی یعنی آپر غلامان آپرا نہاندی پس وہ وچہ وسد برابر ہوون کیا نہل نعمت اللہ دیک</p>	<p>ہوئی تھو نہاندی یعنی آپر غلامان آپرا نہاندی پس وہ وچہ وسد برابر ہوون کیا نہل نعمت اللہ دیک</p>
<p>مذیون اپنا رزق غلامان ہون برابر سار یعنی اللہ رزق بندیا نہ انہیں برابر کیتا پھر چنان بہت دتا ہوا فضل کہ وہ ہیں غلامان پہر امثال غلامان اسیدن کوین شریکینا و تھا وہ کہے مثال اللہ نے واضح فرمائے جو مال اسباب بیوی اوسد وچہ شریک فرشتے ایہ وچہ عالم کیاتے اگلا موضع وچہ لیس و اودہ ہون گرمی آتش دجانی تھو چیز بناو جی ٹال بہا نہ سکے اسنون دیکو کچہ نوالے</p>	<p>پس کیون مال اللہ و نعمت کفر کرن ہتھیار کہنا تنگی کہنا فراخی علی ادنی میتا جو اپنی رزق اسباب اندرا نہان کرن کیگان جو نعمت ب توحید عبادت کیون انکار لیا و جو ہی کوئی شخص تہمتیں جس ملوک شریک کیا نہ آپ ایہ کرو پندربد عبد شریک تراشے جو حضرت کہا غلام کید کہنا مان حدن و پہر مال اگر رکھے مالک اسنون ٹال بہا و اصلون محروم رکھے جو دیون گرمی و رطل</p>
<p>وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَرْوَاحًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ اَنْفُسِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدًا و خدا آفرید بر شما از جنس شما از نازاد آفرید بر شما از نازاد و بنیرگان اتے اللہ بنانا و اسطر تادی جنس تادی تہمتیں بیویان کیتے و اسطر تادی بیویان تادیان تہمتیں تہمتیں فی اللہ جنس تادیو چون بیویان تان بنیان بن مسعود و خفی کچہ جو حفدہ ہیں جو آئے جو زمان و چون وہی تہمتیں ہوا ہون کرمان عکرمہ حسن ضحاک کہن جو حفدہ خادم آئے</p>	<p>فی اللہ جنس تادیو چون بیویان تان بنیان بن مسعود و خفی کچہ جو حفدہ ہیں جو آئے جو زمان و چون وہی تہمتیں ہوا ہون کرمان عکرمہ حسن ضحاک کہن جو حفدہ خادم آئے</p>

ن کر نعمت الیٰ وچہ غلامان

انکار کر دین

ن کر نعمت الیٰ داد چو تان داد و مال و

او نه اینی است که می گویند که در هر کس که

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَرَبُّهُ يَخِيفُ الْوَسْوَاسَ الْخَافِيَ

بیان کرد و ادعای بنده مملوکی که توانایی ندارد و هیچ چیز یکسره در پیش از نزدیکی روزی نیک بیان
کنی که شال که نام و کجاست به دست تو رسد که ای کسی جزوی نمی آید شخص جوانی است و چون در وقت نیکی

رب کریم بنی اسرائیل علیہ السلام کی یاد میں

قلى ووجها تخضع لى منى اسنان زرق وناحیه و
او کوان برابرموول و دین سیمون قیاسی

[illegible]

پس وی بیست و یک روز در کربلا ماند و از آنجا به سوی مدینه مراجعت نمود

س اوه مخ کرن اُس زندون به بنامه

بعد شال ایچ کافر و سی و جہ عالم نیا و

ت دو بهتخص مثال موبین مال خدا ترس و دانا
او به راه ربانی پیوخ کری منت نظام خفیه قیما

ایه یمن او ده کافر بکار ابره یمن که آتین

ابن ابی جهمل مراد او این چنین می‌گوید: من صدیق نیستم

نه او همان مهر جیای که در دستان سینویان قلم برز

باقی دارق هم بین یونانیان را

سخانن ہتے کافر نازک اہل مشالان

ننگ خلیل شال تناندی خود او و یک سارا

دو بهما شخص جو غنی سخی کی مثال یہ پاک ہے جنہوں کو چاہی سود دہی کہنوں کی سود

فَرَبَّ اللَّهِ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ

من جہزق دہا سان چنگا اپنے پاسون

دست مہربان خدایم تا تو ان روز مومن باشی

خالق پیداکنیوالا
 رازق روزی دہنے والا
 دانایم نعمتستان
 بخشنے والا محسن
 احسان کرنے والا
 ۱۲۸

۲۶۲

و بیان کرد خداوندانی دیگر و دیگر و ایشان گفت قدرت ندارد بر چیزی و او گرفت بر خواص خود است
بیان کنی که مثال او مردان است که بنا بر انگارند و بنشینند که کسی چیزی را در دهن او بر آید و پلید

رب کریم بیان مثال او مردان که بنا بر انگارند و بنشینند که کسی چیزی را در دهن او بر آید و پلید	نه قادر چیز کے پرے خود بہار و اپر ہوئے
اوہ انگار بولانا کی سمجھنا کہے کہ سمجھاوے	ایہ بتان مثال تے ہمانان قبران غیر جو چو چیا
اوہ بہار و اپی مالک پر چیزی انہان پوجا	مالک کی محتاج اٹھاوی رکھ انہان سوار

ایماناً یوحیہ لایات بحیرۃ ھل لیسے ہوئے ھو و من یأتمو بالعذل
ہر کجا فرزندش نیار و از آنجا بیج نیکی آیا بر است این شخص و یکہ میفرماید مردمان را بعد از حیر
بہجہ او سنون نہیں لیا اند کہ یکہ بہار بر ہے ایاتی جو شخص حکم کرد اسے نال انصاف

جول و سنون کہے سول کہ بلیای کیا و	بہارین برابر اتی جیڑا لوکان عدل بتا و
ہک بولانا انگار شخص تے دو جہا نیکی ہوئے بولے	اوہ لوکان عدل بتا و اپنے سہرا ہون دو

و ھو عنک صراط مستقیم و خودش بر راہ رست است فی اوہ اپر راہ سد ہے دی ہے

جو لوکان عدل بتا و اوہ خود سد ہے ستی چلے	اوہ سچ رسول اللہ لوکان دی راہ سولے
بعض کہن اوہ اللہ قادر عدل بنیدان فرما و	حاصل انہان مثالان دو مان شاہ ولی اللہ کیو
جو جسدی تھہ کچھ تصرف نفع زبان جہانان	اوہ اللہ نال برابر کیونکر ماری عقل ندانان
جوین غلام جو ملک بگاڑ خود محتاج ایہائی	اوہ مالک نال برابر مین جس پر واہ نہ کائی
تے جو کرگن بولوا احمق کم نہ کہے سوار	نہ صاحب عقل بہت دلی نال برابر پیار
شاہ محمد قادر کہے دو بندی اللہ لکائین	ہک بت نکمان مل نہ سکی ناچل کے رہین
اوہ گنگ بولی بند و انگون کسی ہی کم نہ آوے	فی دو جہا بند نبی اللہ لوکان راہ بتا و
فی آپ عبادت رب دی اوپر قائم کدی نہ دوئے	اسد تابع ہون بہتر ایت گنگی بولے

و لیل عین التلمیذ و الا دھن و ما اخر الساعۃ الا کلک البصر

و خدا بہت علم نہیان آسمان و زمین نسبت کار قیامت یعنی نزدیک او گردانند چشم زدن

نہ قادر چیز کے پرے خود بہار و اپر ہوئے

۱۰
۱۶

<p>فی وسطی اللہ علم غیب اسماء انداتی زمین اتی نہیں کم قیامت و اگر مانند چمکنے لکھ دیدے</p>	
<p>فی انہائیں غیب علم اسمان زریان سارا</p>	<p>فی نہیں قیامت کم مگر حیون لکھ چمکن بلکار</p>
<p>اَوْ هُوَ اقْدَرُ ۞ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝ ۱۰ بلکہ نزدیکتر است ہر آئینہ خدا پر ہمہ چیز توانا</p>	
<p>یا وہ بہت نزدیک ہے تحقیق اللہ ہر چیز دی قادر ہے یعنی او سنون قیامت کیا شکل ہے</p>	
<p>یا لکھ چمکن تہیچ دودہ پیری کم قیامت والا</p>	
<p>اوہ جس کم کری ارادہ آگہ ہو جاہرت ہو جاو</p>	
<p>کافر کرن مچول نبی نون کہ ان قیامت ہو</p>	
<p>وَاللّٰهُ اَخْبَرُكُمْ مِّنْ لُّطُوْنِ اَهْمَا تَكُمُ لَا تَعْلَمُوْنَ شَيْئًا و خدا پر و ن اور دشمارا از</p>	
<p>شکم داران شما نمیدانستید چیز برائی اللہ فی نکالیا تسانون شکمان اتان و یا نہ نہیں پناہ ہو کجہ</p>	
<p>فی اللہ شکم داران نہیں کدیا قدرت نال تسانون</p>	
<p>وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ۝ ۱۱</p>	
<p>و پیدا ساخت برائی شامشوائی چشم ہا و دلبہا تا بود کہ شکر کنید سے بنا سے واسطے</p>	
<p>تساوی کن فی اکتیان سے دل تاجو شکر کردتین یعنی نعمت اندی قدر دانی کرو -</p>	
<p>فی دلی رب تسان شوائی بنیائی دانائے</p>	
<p>کن اکہین دل شکمائی وچہ دلی عضوی ہی پرے</p>	
<p>جو کن سنے فی اکھ نہ دیکھے ناول کر داکا</p>	
<p>کن اکہین دل شکمائی وچہ دلی عضوی ہی پرے</p>	
<p>جو کن سنے فی اکھ نہ دیکھے ناول کر داکا</p>	
<p>جو دنیا فکر معاشون سستی دین ایمانون کرد</p>	
<p>رب فرماوی مانو دی شکمون کجہ نہ کوی لیاو</p>	
<p>ایونین پنکھ وچہ ہوا دی او ن اوس بہر داکا</p>	
<p>اَلَمْ يَرْزُقْنَا اِلَى الطَّيْرِ مُسْتَحَرَاتٍ فِي حَيِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا اللّٰهُ ۝ ۱۲</p>	
<p>آیا ندید بسوئی مرغان نام شدہ در ہوا راسمان نگاہ میدار و ایشانرا اگر خدا تبعا لے</p>	

۲۱
 چنانچہ از حق تعالی
 باری تعالی شکم تہیچ
 دودہ پیری کم قیامت والا
 اوہ جس کم کری ارادہ آگہ
 ہو جاہرت ہو جاو کافر کرن
 مچول نبی نون کہ ان قیامت
 ہو و اللہ اخبَرُکُم مِّنْ لُّطُوْنِ
 اَهْمَا تَكُمُ لَا تَعْلَمُوْنَ شَيْئًا
 و خدا پر و ن اور دشمارا از
 شکم داران شما نمیدانستید
 چیز برائی اللہ فی نکالیا
 تسانون شکمان اتان و یا نہ
 نہیں پناہ ہو کجہ فی اللہ
 شکم داران نہیں کدیا قدرت
 نال تسانون و جعل لکم السمع
 و الابصار و الافئدة لعلکم
 تشکرون ۱۱ و پیدا ساخت
 برائی شامشوائی چشم ہا و
 دلبہا تا بود کہ شکر کنید
 سے بنا سے واسطے تساوی کن
 فی اکتیان سے دل تاجو شکر
 کردتین یعنی نعمت اندی قدر
 دانی کرو - فی دلی رب تسان
 شوائی بنیائی دانائے کن
 اکہین دل شکمائی وچہ دلی
 عضوی ہی پرے جو کن سنے فی
 اکھ نہ دیکھے ناول کر داکا
 جو دنیا فکر معاشون سستی
 دین ایمانون کرد رب فرماوی
 مانو دی شکمون کجہ نہ کوی
 لیاو ایونین پنکھ وچہ ہوا دی
 او ن اوس بہر داکا اَلَمْ يَرْزُقْنَا
 اِلَى الطَّيْرِ مُسْتَحَرَاتٍ فِي حَيِّ
 السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا
 اللّٰهُ ۱۲ آیا ندید بسوئی مرغان
 نام شدہ در ہوا راسمان
 نگاہ میدار و ایشانرا اگر خدا
 تبعا لے

مال مراد اثاث کنون است این عبارت است
 جوین بهور کبل لویان چمنان بوزنگ
 کی منجی پیروی و نون ہی رشی پیروز مہار ان
 ستاع اسباب گہرا انداجن تہین فائدہ پکڑیا جاو

بک کہن مراد ہباب گہرا انداجو گہر ورتیا جاو
 توبرہ خرمی چوغی بچہ شیشیہ عمدہ چنگ
 ہی واکان سی چھاوایان وٹنگے ہوسا رہا
 جین مراد اہل یاجدان پراڈ کم نہ آوے

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ اَكْثَانًا

و خدا پیدا ساخت بر آشا از مخلوقات خود ساہا و پیدا ساخت برای شما از کوہ ما غار مائے
 تی اکسہ کیتیان و آساوی او خیر ترین جوید کیتی جو پیاوان کیتے و آساوی پیاوان تہین
 تی رب پیدا کیش اپنی تہین شان کارن کیتی سا
 جو سائی گرمی کنون بجاوین بغ وخت دیوان
 کن ذی جمع اکمان جو پردہ جس اندر لکھا

و خدا پیدا ساخت بر آشا از مخلوقات خود ساہا و پیدا ساخت برای شما از کوہ ما غار مائے
 تی اکسہ کیتیان و آساوی او خیر ترین جوید کیتی جو پیاوان کیتے و آساوی پیاوان تہین
 تی وچہ پیاوان پر و غار ان کارن شان بناو
 کوٹے سر دھانی جو پیر پیاوان ہو رنرا ان
 ایسہ انعام خدا اسان لازم شکر بجا لیا یے

وَجَعَلَ لَكُم سُرَابِیْلًا تَقِيْكُمْ الْحَرَّ وَسُرَابِیْلًا تَقِيْكُمْ بَاسَكُمْ

و ساخت برای شما جامہ کہ بچہ دار دشمار از گرمی و جامہ کہ نگاہ دار دشمار از ضرر جنگ شکتے
 کیتے و آساوی کوٹی و وچہ بجاوین تانوں گرمی تہین تی کوٹی لو سید جو بجاوین تانوں تہنگ
 تی کیتی جہت تساوی کوٹی گرمیوں بجاوین
 جو گرمی کنون بجاوین اوہ سر و کنون بجاوین
 اوہ کوٹی لائی قزوون اتون لیشم شیمون ان
 تی جنگ لرایان کوٹی زرمون لوی خود پیوین
 عطا کے فرقان گلبیا رجال موافق عربان
 تی نرم زمین وچہ نعمت اکثر پراوہ لوک پہاڑ
 جو گرمی کنون بجا فرمایا سردیوں بہت بجاو
 ہی کوٹیان کہ قرآن اندر رب کیتا برف نکیتا

و ساخت برای شما جامہ کہ بچہ دار دشمار از گرمی و جامہ کہ نگاہ دار دشمار از ضرر جنگ شکتے
 کیتے و آساوی کوٹی و وچہ بجاوین تانوں گرمی تہین تی کوٹی لو سید جو بجاوین تانوں تہنگ
 تی کوٹی ہو رلو سید جنگا نوچہ تسان کم اون
 بک وچہ دلالت دوچہ اہل معافیہ فراون
 ون پونی رنگ برنگے دیون جت روحان
 اوہ جنگا نوچہ بجاوین زخمون بند شاکر میون
 اوہ وچہ پیاوان رنہ تہیتے اندر غار ان گہرا
 بچہ تہنوخیمے اتون جتون رسم انہاندی جاو
 ایسہ اوہ وچہ گرمی ملکان ٹنڈہ نہ انہان کہاو
 تی ورف کوٹی تہین بہت ہی پور بخان متیا

پہلے نمبر کی آیت کا تفسیر
 دی کی جیو زانڈی ان تو فی حق
 مجاہد شمشیر است و اسلحہ
 جو و صولت نور
 ۱۲
 میں نے یہاں لکھا ہے
 انکے میں جہاں مذکور ہے
 پیران اور خیر ترین
 پیران و تہین بجاوین
 اقدار و اسے
 بل کیا جو پردہ اوہاندی
 کو اسے بس پوچھا رہا ہے
 تو اہل اوہ جہنم جاسد
 تعال اوہ اوہ جہنم جاسد
 تہ شاوہ اوہ جہنم جاسد
 ۱۲
 اند غنی

كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَكَ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلَوْنَ بِمِثْلِهَا نِعْمَتُ خُودِ رِشْتَا بُوَدُ

منقار شود یسیر طبع پوری کرد و نعمت پنی ابر تسادی تابو تین فرمان بردار هو جاو

ایسیر طبع تمام کر رب نعمت اپنے تائین

نعمت رب بنی قرآن بھی ہو الغام ہزاران

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ پس اگر اعراض کنند جزین نیست کہ بر تو پیغام

رسانیدن آشکارست پس جگر منہ موثر اسوا سکہ نہیں جو ابریکر سنیہا پیو چا و نا ظاہر ہے

پس جی اوہ منہ موثر تہ تی فرض پیغام بچاؤ

تیرا کہ تصور نہیں ہے اوہ ایمان نہ لیا وں

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُوهَا وَالْأَكْثَرُ هُمْ الْكَافِرُونَ ط

میشناسند نعمت خدا را باز انکار آن می کنند و بیشترین ایشان کافران اند چہ چاند

ہیں نعمت اللہ کو پھر انکار کر دے ہیں او سدا تے ہتے انہا ندے کافر ہیں

ای نعمت ربکہ سبہ بھانن پیر انکار لیا وں

اک لکھن نعمت بنی محمد یا اسلام ایہاے

سبہ قرار کرن الی اکھن ایہ سبہ اللہ یاسون

تا کہن جو ایہ سبہ نعمت و رتہ اگلیاں تہیں پیاں

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

و از روز کہ بر انگیزیم از ہر گروہی گواہی را باز دستور وادہ نشود کافر از روز ازیشان کہ ہم ہر ضیاع

طلبہ ہ شود تی جسدن کہلا کر ائی ہر گروہ گواہ ہن از دن قبا و گیا و سطر کافر اند تی اوہ عند قبول

تی جسدن ہنرت ہین اکہا ہین کھلا کر ایز

گواہ مراد رسول امت جو بہری سچ گواہ ہے

ہک کہن جو اذن کلام نہ طسی بولن ہرگز ناہین

یُسْتَعْتَبُونَ وچہ موضوع او نہان عند قبول ہو چہ

نہ طسی اذن کفار تا لیا وں عذر کفر گرما ہے

وچہ بعضی وقت کلام ہی کر سن ہن خاشو کم ایز

عباسی وچہ جو دنیا وں پیرانہاں جو ع ہو ہے

۲
اصل نسخہ
دارالحدیث
جامعہ اسلامیہ
کربلا
مذہب
ایات
تہذیب
انجمن
خاندان

ثلث
ارباع

میں نے اس کتاب کو جمع کیا ہے

خاندان

او نهان طلب ضاکیستی جاسی و چه سالم لیا و	یعنی رضی کرد و اندون ایته نهان کپیا نجو
جواوه دن وقت نه عمل کر ندانم دنیا آون	رباضی کر ندانم ایته این اوسدن حکم نیاون
وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ ۝	
و چون ببینند عذاب غیاب پس سبک کرده نشود از ایشان و نه ایشان مهلت داده شوند نه	جسوت و یکس اوه لوگ جو ظالم برین عذاب ن پیر هولانگیتا جا و لگا انا تهین ن نا و دهل و جا و
تی جدان غلاب نون کیر کافر نه تخفیف نهو سه	تی نا انا نهان مهلت ملی جی نگر کنی نهی نهی کلو سه
وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَشْرَكَاهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شَرُّكَاهُمْ ۝	
به بنیند مشرکان شریکان خود را گویند ای پروردگار ما این جماعه شریکان ما اند سه جد	و یکس اوه لوگ جو شرکر کردی ای شریکان اینان نون کین ای سیای ای این شریک ای
تی و یکس شرکر جدان شریکان اینان کین سه	جو یا رب بین ای لوگ شرک کچ پوچو اسان پوکار
الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِنْ دُونِكَ مَا نَقُولُ إِلَهُهُمْ الْقَوْلُ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ۝	
که می پستیدیم بجز تو پس شریکان پیغام اندازند بگو ایشان این سخن را که هر آینه شما دروغ بیا بید	اوه لوگ جو ای این پوکار دی سوا تیری پیر و ان شرک ک طرف اونه اندی ای سخن بچحق تیز
جهنمان کردی این عبادتین برسانون اینا پوکار	تا و این اوه جواب جو بیشک ای نهان جو الایا
معبود اونه اندی و برینینها هوشین جهنم سه	جو سانون جهنم لاه بنایا بند ساین و چار
تسان غلط پوکار یا پوچیا ای که کپیا اسان تانون	پوکارن پوچن غلط تسا و اخر نمول اسانون
جو ویلان نبیان شرکر پوچن انا نهان گناه کوی	انهان پوکارن پوچن دانهان هرگز خبر نهو سه
اوه کفر شرکر کی دشمنی دی ویری دلون زبانول	ایه شیطانان پوچن و یکم ک شمی فعل شیطانون
نام نیکان شیطان رکها کر پوچا انا نهان کرا و	کدی دار سالار غازی کدی و واپیر سدا و
روز قیامت نیک بند اوه سه انکار کرین	شرکر کریند یان تاین اوسدن کو طری نهی کین
وَالْقَوْلُ إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامُ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ۝	

د کاز و کاز و کاز
 بیان میر از جود و انید مشرکان تین دن قیامت و

جوا و کاز و کاز و کاز
 بیان میر از جود و انید مشرکان تین دن قیامت و

و این همه فتنه بسوزند از روز پیغام انقیاد را و کم گردد از ایشان آنچه اقرار میکردند قی و انگ
 به طرف الله و او سید پیغام صلحی آن کم هو جاوید او نهاتین او چیز جو آب بهو طح جو طرس

قی و آن طرف الله و او سید پیغام صلح	قی جاسن بیل او نهاتین جو جو طرس جو طرس
جان شرک و یمن جبهان پو جیا هرگز کم نه است	تا چاهن صلح معافی تین شکر بخشیا جان
نی کم هو گوی جو جو طح بنا و اسان شفاعت کرن	کو طریان آسان کو طرس جو طرس جنت عذابان جنت

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا أَلْوَفَّ الْعَذَابِ

انما که کافر شدند و باز دهنند مردمان را از راه خدا افزون و عیم ایشان را عذاب بالاء عذاب
 او ده لوک جو کافر هوئی تی رو کیونی لوکان نون الله و نهاتین یاده کر انکی این اینان نون عذاب

او ده لوک جو کافر هوئی تی لوکان کیار بدر هو	اعین کیان تی اینان دکه و دما و نور و نور
---	--

بما كانوا يفتسدهم و ان يبدب انكر فسادهم و ذنبا لرس سبب و جو آب فساد و کرد

اس کارن جو آب و دنیا و چه فساد و مجید	خود کفر تی شرک کرن تی لوکان کمر اه کرید
عذاب اموین تپان بهکیان بسیار مهر	عذاب آتش تین به دکه و دما و نور و نور
عذاب بند که جو دند از دنیا و فیان کتیا و جید	سید کسب از ثمان لک اموین خوراید
جان مارن و گشت از مر ایناندی عالی بیالان پاو	ابن عباس که پیچنه اینان عذاب و دما و نور
او ده کت گلی تین تپان چو تلعه عرشدی جبار	تری نهان تپان عذاب و دما و نور و نور
بک کهن جو کل آتش و چون یوس زهر ریان	بهر سخته زهر یوس نون آتش یوس شر ریان

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ

و آنروز که به انگیزیم و هر گواهی را بر ایشان از قبیل ایشان و بسیار عید ترا گواه برین کافران
 جسد کما کر انکی سید چو است گواه بر ایناند قبیل او نهاتین تین گواهی تینون گواه بر ایناند

تی جسد بمرمت و چه شاد او نهان این ایلای	تی اینان لوکان ابر تینون این گواهی
---	------------------------------------

و نزلنا عليك الكتاب تكمل شيعته و هو كذا و هو حجة و بشرى للمسلمين

و فرود آوردیم بر تو کتاب بر آبیان کردن هر چیز و بر آگاه نمودن و بخشایش و مقرر و دادن مسلمانان به اقوامی اسان از پرتوی کتابیان کریم و از هر چیز و کتی باریت تحمیت و خوشخبری و اسط

تہیجیہ اسان کناب تیرتی ہرشی کری بیان
ہرشی کری بیان جو حاجت امرنی فرماو

اِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ

هر آینه خدا بی غرماید با صفات و فکر کاری و عطا کردن بخواهش و ندان و نعم میکند از حیای
تحقیق حکم کرد ای مال با صفات و فی خدای و فی دین خویشا و ندان فی منع کرد و حیای نهین

بی شک حکم کرے جو عدل احسان کا ہے

والتكرار البغي يعطىكم كذا كذا وكونوا كما ينبغي منكم وتعدى يندمدها
ما بود که میزدیر شودی که آنرا بکشی تدریس صحبت کردت تا نون با جوت نصبت کرد

تقنا معقولون منع کری ہوں غلام تعدی ہوں
عبدالہی انصاف کرن احسان کرن ہوں

ای احسان خلاص کن و چه توحید الهی
تعبّد اندگانک ترا و صحت حدیث جو را

کبریا که در این عالم است و در این عالم است و در این عالم است

تحتا سخن ایم برابر بعضی زمانها و آن
بجای تکبر ظلم تعذیبی منع خدا فرما و
مگر او هر چه در سر است و چه در دست پیاو
بک اکبر عدل جو ظاهرین بر و برابر پیاو

بن مسعود که جمیع ترویج قرآن این آیت
 حج عکرمه کنون معالما اندر کرمی القوب آیت
 تی فحشا منکر ظایم حینکار کهن باطن باسیون

البیوس مریہ پڑی بیتی حضرت فیر دوسرا
 لکھنؤ قسمنہ است اسوہ لذت بہت حالت

۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹

نذر بکار خدای عز و جل

ایمین کلام بندید هرگز سندیادول شهر یا	ایر اسدایرمیوه ستمیون بپهل بھریا
وَأَقُولُ بِعَمْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُكُمْ وَلَا تَقْضُوا الْإِيمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا	ووفائینید بعد خدا چون عهد بندید و شکنید سو گند بار بعد حکم ساختن آنهاست پورا کرو
عَمْدُ اللَّهِ وَاجِدُ عَمْدِ تَهْوَتِينَ تَنَاتُورُ وَ قِسْمَانِ نُونِ بَحْجِ مَضْبُوطِ كَرَسِ اِدْنَانِ دِيكِ	عقد الله و اجد عهد تهنوتین تنه نا تور و قسمان نون بجه مضبوط کرسه ادنه اندیک
تَنِي پُور اکر مو عهد الله و اعمد تین جد بنو	تنی محکم کر کے قسمان نون پهر قسم نه تور و بنو
وَقَدْ جَعَلْتُمْ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَيْفَ لَا هَإِنِ اللَّهُ يَعْصِيكُمْ مَا تَقْعَلُونَ	و هر آینه ساخته اید بر خویش نگاهبان یعنی اوراد قسم نه کور کرده اید هر آینه خدا میداند چه می کنید
تَنِي تحقیق کیتا سانس الله نون ایرضاسن با گواه یا نگهبان تحقیق الله جانده چو کجه تسین کرد	تنی محقق الله جانانی جو کجه کردی تسیر لایمین
عَمْدُ كُنُونِ ایتته قسم مراد معالماند ریا را	شعبه الیه عهد قسم سه تور یا ن پو کفاره
هَإِنِ اَلْهِنِ اَیْتِ حَقِ تَهْنَانِ جَمْعِیَتِی تَهْنِی وَ	هک اکنر جالبیت دایان قنمان جواوه عادت هر
اوه عهدنی قسمان پوریان کر مو حکم خدا فرمایا	هر بند سه پر عام حکم ایه و چه عالم لبایا
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَقَضَتْ غُرُهُمْ مِّنْ بَعْدِ ثَوْبِهِمْ اَنُكَا ثَا ۵۰	و مبادید مانند زنی که گیسیت شسته خود را بعد از استواری پاره پاره ساخته نه نامو
مانند اوس عورت دجو تور یوس کتسبا هو ما اپنا پیچ پکا و نه دی ریزه ریزه	تی نامو و اوس عورت و انک کیتا اپنا تور
قریش کنون اوه حق عورت ربط نام سدو	وسو اسن سودا سن اهی چرخت گنو گما و
ترکلا باننه جید اوس مو با ستر لکل جیها	چرخه و و اعظیم بنایوس موافق جاتس کیا
بهیدان اُنق تی حبت اُساندی کتی نت کتا و	لوندیان ہی تس اکن فخر دن نادیر تیر اوس
پهر لوندیان تاین حکم کر می جو تورن کیتا سنا	ایها چال همیشه اوسه ایه کم گلس سارا
نا و ده کتن تهرین سیکلی نا پهر کیتا چور	انیون جو کوئی سترنی نمندن عهد کر می پور

نذر بکار خدای عز و جل

انکا شایع نکست وی و چه عالم لیا یا	جو سوت یار سادو کراسی پیر او دیر و یا
تَحْدُونِ اَيُّمَانِكُمْ دَحَلًا بَيْتِكُمْ اَنْ نَّكُونُ اَمْتًا هِيَ اَذَى مِنْ فِتْنَةٍ	
میسازید سوگند را خویش را که در میان خود تا افزون تر شود در همی از گروهی پیر و پیوسته میان اینیان نون و غافریب میان آپسدها وسط جوهر و کوی جماعت او زیاد تر و دوسر جمعیت	
تَمِيزُ قِيَامِ اَيُّمَانِ اَيْسَ اَنْدَرِ غَافِرِيْبِ اَوْ اَسْكَارِ رَنْ تَمِيزُ دَعَاكَ رُجُودَ دَوْلَتِ دُودِ تَحْدُو دَخْلُ دَا مَعْنَى دَعَا فَرِيْبِ خِيَايَتِ هَلْ كُنْ اَلْ اَلْ كَلْعَنُ دَخْلُ فَرِيْبِ جَوْ ظَاهِرُ فَوَا وَ كَيْهَا وَ مَعَالَمُ وَ جِهَ مَجَادِ كَيْهَ جَوْ قِيَامِ عَمْدِ كَرِيْبِ يَهْلِيَانِ عَمْدِ قِيَامِ تَوْطُونِ دُجِيَانِ اَنْ اَيُّمَانِ	جو یک گروه و جوی تمیز نیاده دنیا و چه هو جا ای خام خیال الدجس چا دولت او و دعو بهی قصد فساد و چیز اندرشی دحل کنی نامی باطن اندر تو طون عمدن قصد عالم لیا و یک قبیله مال فرا و تمیز غلب هو و یکمید استهین منع کریم تا بهلیان سر چرطاون
اَيُّمَانِيْبُلُو كُمْ وَاللّٰهُ يَدُّ وَاَيُّمَانِيْبُلُو كُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فَيَدُّ تَحْتَكُمُ	
جزین نیست که می آید خدا شمار را بان افزونی و سبب بیان کند بر شمار روز قیامت آنچه در آن اختلاف مینموند سوا اسد بنین جو آرایش که در آستان اندال و سکتی البته میان یکا و	
هَيْكَلُ اللّٰهِ اَزْ اَيُّمَانِ اَيْسَ اَنْدَرِ غَافِرِيْبِ اَوْ اَسْكَارِ رَنْ تَمِيزُ دَعَاكَ رُجُودَ دَوْلَتِ دُودِ تَحْدُو دَخْلُ دَا مَعْنَى دَعَا فَرِيْبِ خِيَايَتِ هَلْ كُنْ اَلْ اَلْ كَلْعَنُ دَخْلُ فَرِيْبِ جَوْ ظَاهِرُ فَوَا وَ كَيْهَا وَ مَعَالَمُ وَ جِهَ مَجَادِ كَيْهَ جَوْ قِيَامِ عَمْدِ كَرِيْبِ يَهْلِيَانِ عَمْدِ قِيَامِ تَوْطُونِ دُجِيَانِ اَنْ اَيُّمَانِ	تا ظاهر کریم قیامت روز قیامت بر چو یکا و نا یک لکن داد دولت دنیا ای از آرایش و بی جبط هو و ن اعمال غموسان استهین جو غموس او و قسم جو با جچه کووری قسم امان یا مغلوب نون غلب کر نادو چه قصد کرید عمد تو طون تهین کچه بند اپنی شامت هو بلکه جان آدمی بد بختی تدبری خیال بهی و ای اریان بنیان کم گواوی او یک سمج و رو

و بهایود الذین

و کوشاء الله ليجعلكم اممًا و لکن یجعل من یشاء
 و اگر خوستی خدا ساق شمار یک گروه بگردانید
 و البتہ کرد و انانوں است یک پیر گمراه کرد و بجنون پادشاهیت کرد و اے جنون چاه
 تی جی رب چاهی سید تانوں است بکنا و
 جنون می توفیق فضل تین اوہ بدیت پاک
 و کسکت عماکتکم تعلمون و البتہ یریدوا لیسید از چہ بیکر ویدی البتہ چو جاو او سید چو کر
 تی جو کج تین کما وایتہ اسدن پچھا جاو
 انان کلان تین کفر نہ سدا اپنی حق خراب
 و لا تتخذوا ایمانکم دھلاً بیکم فتنزل قدہ بعد ثبوتہا
 و سازید سو گندہ نام خود را در میان خویش پس نگاه بغیر و قدم بعد ستواری آن تے پاک و
 قمان اپنیان نون فریب میان آید ہر تہنگ کا قدم بچے ثابت ہووے او سید
 نہ پکڑ و وغا فریب آپس چہ اپنیان قمان تین
 جی لوکان قمان قول دیہو اوہ عتبا لیاو
 جی فر قول تے قمان توڑ و وغا فریب کما و
 و تذا و قوا الشوق بما صد دتہ عن سبیل الله و لکم عذاب عظیم
 و بچشد عقوبت لبیب از دشتن از راہ خدا و شمار باشد عذاب بزرگ تے چکھو گ تین بریا
 نال اس سبب و جو بند کینا تان راہ اللہ و تہین تے واسطے تداوی ہے عذاب و ڈا
 تی چکھو تین عذاب تہین جو رو کیا ماہ تہین
 جو بنگان اندر عہد تی قمان کرد و نال کھارت
 نہ کافر کرس قول انہا نام اعتبار کدین
 و لا تشترقوا بعہد الله مننا قلیلاً ایمان عند الله هو خیر لکم انکم تعلمون

و کوشاء الله ليجعلكم اممًا و لکن یجعل من یشاء
 و اگر خوستی خدا ساق شمار یک گروه بگردانید و راہ نماید ہر کر خواہد تی جیکر چاہ
 و البتہ کرد و انانوں است یک پیر گمراه کرد و بجنون پادشاهیت کرد و اے جنون چاہ
 تی جی رب چاهی سید تانوں است بکنا و
 جنون می توفیق فضل تین اوہ بدیت پاک
 و کسکت عماکتکم تعلمون و البتہ یریدوا لیسید از چہ بیکر ویدی البتہ چو جاو او سید چو کر
 تی جو کج تین کما وایتہ اسدن پچھا جاو
 انان کلان تین کفر نہ سدا اپنی حق خراب
 و لا تتخذوا ایمانکم دھلاً بیکم فتنزل قدہ بعد ثبوتہا
 و سازید سو گندہ نام خود را در میان خویش پس نگاه بغیر و قدم بعد ستواری آن تے پاک و
 قمان اپنیان نون فریب میان آید ہر تہنگ کا قدم بچے ثابت ہووے او سید
 نہ پکڑ و وغا فریب آپس چہ اپنیان قمان تین
 جی لوکان قمان قول دیہو اوہ عتبا لیاو
 جی فر قول تے قمان توڑ و وغا فریب کما و
 و تذا و قوا الشوق بما صد دتہ عن سبیل الله و لکم عذاب عظیم
 و بچشد عقوبت لبیب از دشتن از راہ خدا و شمار باشد عذاب بزرگ تے چکھو گ تین بریا
 نال اس سبب و جو بند کینا تان راہ اللہ و تہین تے واسطے تداوی ہے عذاب و ڈا
 تی کارن تسان عذاب و ڈا او فریب عاتیز
 پھر توڑن عہد فریب کما وں کردی اوہ کالز
 تی اہل ایمان کان وچہ یوسن سخن اینا کھلتیز
 و لا تشترقوا بعہد الله مننا قلیلاً ایمان عند الله هو خیر لکم انکم تعلمون

ہی کہ در سہمین

حل
بجانب تفسیر
دلالت کردی است بر

پیش از آنکه بگوید
قرآنیست اینها
آیت وضو ۱۲

و بعد از آنکه بگوید
فایده از آیت وضو
اینست که هر کس

پس از نماز وضو
بخواند این آیت
تا در وقت حاجت

بخواند این آیت
تا در وقت حاجت
بخواند این آیت

بخواند این آیت
تا در وقت حاجت
بخواند این آیت

حسن قناعت کلمه که می قنات لنت عات

و کجری نیتهم اجرهم یا حسن ما کانوا یعملون و بدیم جماعت را شرف ایشان

ترین آنچه میگردند در توبه جزا و یوانگی سید اینها نون ثواب و نهانانان تیرا و چیز دی جو عمل کرد

اسین بدله و نهان ثواب یا این احسان کیا

فاذا قرأت القرآن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم

پس وقتیکه خوی قرآن خواندن پناه طلب کن بخدا از شیطان رانده شده پس

جسوت پیرمین تون قرآن تا پناه طلب کر نال الله و شیطان شسته هوئی تهنیز

پس جد پیرمین قرآن تا پیرمین انزال ناپان

اگر کس بعد از وضو پیرمین است سنت پیش قرآنی

اگر کس مراد اراده کرین جان پیرمین قرآنی

با اسناد و معالم اندر محلی است بسیار

تر یو این تکرار و ن الله اکبر که کثیرا

پیر تر یواری سبحن الله بکرة و ارضیلا

اللهم انی اعوذ بک من الشیطان الرجیم من کلمه و فخر و فقه

یا الله تحقیق من پناه بگردان نال تیر شیطان ترای سو تهنیز دی اوسد تهنیز تهنیز کبریا

رجیم ای مرحوم جو شعله آتش بار ترا میا

نفخ نم او تیکر کبریا نفث جو شعر شیطان

انک لیس له سلطان علی الذین امنوا و علی ربهم یتوکلون

بر آینه نیست شیطان را غلبه بر آنکه ایمان می آوردند و بر سر پروردگار خود توکل می کنند

تحقیق اینها و نهان اوسد غلبه بر اینها ندی جو ایمان لیا ی تی ابر رب اینید توکل کر می

تحقیق نهان شیطان نون غلبه بر اهل ایمان

جو ربانی کرین توکل زور نه پیر شیطان

بجانب تفسیر
درمابود الذین
منزل ثالث

جو امداد پر کرن توکل یک غیر نہ دہر دے	غلبہ زور حکومت پر تنہا شیطان نہ کر دے
سفیان کھ شیطان نہ توت جو اوہ گز کر او	مومن متوکل تہیں جہیز الگ نہ بخشا جاوے
<p>۱۹</p> <p>اَتَمَّا سَلَطْنَاهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَكَّلُونَ عَلَيْهِمُ الْمُشْرِكُونَ</p>	
<p>جزین نیست کہ غلبہ او بر آنست کہ دوستداری او میکنند و آنکہ ایشان با خدا شریک مقرر می کنند</p> <p>سوا اسد نہیں جو غلبہ او بر ایشان کردہ جو دوستی گروی میں او سکتی جہیز او مال اسد و شریک</p>	
اس بن نہیں جو غلبہ او بر اسیان بیان	تی جہیز مال اسد و شریک لیاون ہوں
شترکان پر زور شیطانان ظاہر ہا دیساو	جو اسد تا بعد از میں اوہ تنہا زور نہاو
جن شیطان جی دنیا اندھوں کی دکھاو	اوسول کری رجوع نہ مومن جو اوہ سر چڑھاو
بلکہ پناہ خدا دل دوڑی بڑی کلام اللہ	یا اسم اسد و مہر و عاتین چاہشت پناہی
<p>وَإِذْ أَبَدْنَا آيَةَ مَكَانٍ آيَةٍ فِي اللَّهِ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفَرِّقُ</p>	
<p>و چون بدل کنیم آیت بجای آیت و خداوند ترست با حق فرو می آر و گویند جزین نیست کہ تو</p> <p>اقر کنندہ تی جلد بدائی ان ہیں کسی آیت نوح لکھی آیت تی اسد خوب جانداں او چہ نون</p>	
<p>جو اوہ مارا کنند میں سوا اسد نہیں جو تون ہو مہم جوڑے والا میں</p>	
تی جلد میں آیت بدل کر میں آیت کسی لگانے	تی اسد جو کج آب اتاری اسون بہتر جانے
ما کافر کہن جو ٹیک محمد تون ایہ آب بنایا	بلکہ نجان اکثر کافر کس کارن بد لایا
<p>بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ بَلْ أَكْثَرُ إِثْنَانِ مِمَّنْ دَانَدَ بَلْ أَكْثَرُ أَوْنَانِي نَهْنِي جَانَد</p>	
جے نسخ کری رب آیت کائی کافر ٹیکے کر دے	نجان نسخ تے نسخ جو حکمت و چہرہ
<p>قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا</p>	
<p>کہو فرود آورہ است اور روح القدس انجانب پروردگار تو برستی تاسیقم ساز و مونا زاکھ</p> <p>تون اتاریا اسون جان پاک ٹیکے تیری تہیں مال سجہ مونا بابت کھ اوہ لکون انون یا لیاے</p>	
کہہ سچا اتاریا اسون جبرائیل اسد دپاسون	تا مونا تانین ثابت رکھ شیطان و مونسون

شیطان دھوکہ دے کر
اسد و شریک
مومن متوکل تہیں جہیز الگ نہ بخشا جاوے
اس بن نہیں جو غلبہ او بر اسیان بیان
شترکان پر زور شیطانان ظاہر ہا دیساو
جن شیطان جی دنیا اندھوں کی دکھاو
بلکہ پناہ خدا دل دوڑی بڑی کلام اللہ
یا اسم اسد و مہر و عاتین چاہشت پناہی
و چون بدل کنیم آیت بجای آیت و خداوند ترست با حق فرو می آر و گویند جزین نیست کہ تو
اقر کنندہ تی جلد بدائی ان ہیں کسی آیت نوح لکھی آیت تی اسد خوب جانداں او چہ نون
جو اوہ مارا کنند میں سوا اسد نہیں جو تون ہو مہم جوڑے والا میں
تی جلد میں آیت بدل کر میں آیت کسی لگانے
ما کافر کہن جو ٹیک محمد تون ایہ آب بنایا
بلکہ نجان اکثر کافر کس کارن بد لایا
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ بَلْ أَكْثَرُ إِثْنَانِ مِمَّنْ دَانَدَ بَلْ أَكْثَرُ أَوْنَانِي نَهْنِي جَانَد
جے نسخ کری رب آیت کائی کافر ٹیکے کر دے
نجان نسخ تے نسخ جو حکمت و چہرہ
قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا
کہو فرود آورہ است اور روح القدس انجانب پروردگار تو برستی تاسیقم ساز و مونا زاکھ
تون اتاریا اسون جان پاک ٹیکے تیری تہیں مال سجہ مونا بابت کھ اوہ لکون انون یا لیاے
کہہ سچا اتاریا اسون جبرائیل اسد دپاسون
تا مونا تانین ثابت رکھ شیطان و مونسون

وَهْدَىٰ وَتَشْرَىٰ الْمُسْلِمِينَ وَبَرَّاهُمْ مَوَدَّةَ رَحْمَتِهِ لِمَا زَاتِي بَيْتَ قِيَامِ خَيْرِي وَطَافِ	ہو رہا ہے کہ بتی خوشخبری مسلمانانہ سے تائیں جو ہر حال موافق اللہ و اللہ حکم و تارے جو اللہ نون بن خیر ساڈی حال ساڈی جانے	بنی نون ایہ جواب کفار ان و سیا امہ سائیں تاہم مسلمانوں کے حکم و موافق صدق کیا و ان ہر حال موافق حکم کر کے خوشخبری و حسی ہی تے
--	--	---

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكُمْ يَأْمُرُونَ بِإِتْمَاعِكُمْ لَكِبْسُ

وہ آئینہ مایہ نیم کہ کافران میں گویند جزین نیت کہ می آموزد این پیغام را دے تے البتہ تحقیق سین جانید یہاں ایہ جو کہندی میں ہوا اسد نہیں جو سکھاؤند اس پیغمبر نون آدے جو آدمی کہ محمد نون تحقیق قرآن کہہاے اوہ پائیں سید آدمی جاوی سنی کلام رہاے کافر اکہاں یہ سکھاوی احمد نون کفار ان کہ کس بعیش جبر کہ اکہن بعض و شخص ان کہ کون ابو نیکمہ اکہن دو جہا جبر و لیسان حضرت ہمیری سنی کتابان رب دیاں شخص بلان ہر کافر اکہن انہاں دوہاں تہیں احمد پڑہاے	تی ہیک اسان معلوم جو کہندی کافر کیوے کہ شخص غلام آناضرائی رومی عجم زبانی ہی حضرت و احوال مبارک کی کچھ مال کیا ان اس نام آہل بیام کہن کہ عایش بعض تہا و شخص غلام بنی حرم دی پڑھتے ریت نہلا کہ سی انہاں پاسون حضرت لکھ پڑاواہ کتاواہ حکم کافر جان و کردیوں پاس و نہاں و نہاں جہا
---	--

لِسَانُ الَّذِي يَنْحَدُّ وَنَ الْكِتَابِ الْعَجْمِيَّةِ وَهَذَا السِّتَانُ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ

زبان یکہ نیت یکند سوی اعجمی ست و این قرآن زبان عربی و صحت زبان اوسا شخصہ دی جو اشارہ کردی میں طرف اوسد عجمی ہے تی ایہ قرآن زبان عربی ہے ظاہر

جسول کرن اشارہ اسد بولی ہر جہاں	تی ایہ قرآن زبان عربی و صحت نیک بیانی
اوہ شخص ایمان لیا اکہن نیک اسلام بنایا	ایہ و حیر عالم محی السنت و یکہ و سبت لیا یا

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِي اللَّهُ لَهُمْ سَبِيلًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

ہر آئینہ انکار ایمان نہی آرنہا یاات خدا راہ نہا یا ایشا نرا خدا و ایشا نراست عذاب در و سبہ

نیت کافران پیغمبر نون کے تہیں پڑے مسلمانانہ

یعنی خدا کی کتاب
اوہ بی ایمان کہو
نہیں جہا کہ سب
یعنی آدمی ایمان
اترے حرم میں
۱۲ موقوف

نخل

تحقیق اوه لوک جو نہیں ایمان لایندے الی التیان و یا نہ نہیں ہایت کردا انہا نون تی و سطر او نہا نہ عذاب ہے	تحقیق اوه لوک جو نہیں ایمان لایندے الی التیان و یا نہ نہیں ہایت کردا انہا نون تی و سطر او نہا نہ عذاب ہے
تحقیق اوه لوک جو ایمان ڈیان الی التیان ایمان نہ کری ہایت او نہان اللہ دیکھ عذابان پاؤں	تحقیق اوه لوک جو ایمان ڈیان الی التیان ایمان نہ کری ہایت او نہان اللہ دیکھ عذابان پاؤں
انما یفتقر الی الذین کا یؤمنون بایت اللہ و اولیک ہم الکرذ بون	انما یفتقر الی الذین کا یؤمنون بایت اللہ و اولیک ہم الکرذ بون
جزین نیست کہ افزہ میکنند تا کہ ایمان نہ دارند بایتہا خدا وایشانند و دروغیان سوا اسد نہیں جو	جزین نیست کہ افزہ میکنند تا کہ ایمان نہ دارند بایتہا خدا وایشانند و دروغیان سوا اسد نہیں جو
آپ جوڑ لیندے میں جو ہٹا اوه لوک جو نہیں ایمان لیا و نہ نال ایمان اللہ یا نہی اوی لوک نہیں	آپ جوڑ لیندے میں جو ہٹا اوه لوک جو نہیں ایمان لیا و نہ نال ایمان اللہ یا نہی اوی لوک نہیں
جو ہٹا جوڑن اوه لوک جو ایمان بڈین میں نہیں	جو ہٹا جوڑن اوه لوک جو ایمان بڈین میں نہیں
با اسناد و عالم و چہ عبد اللہ ابن جرادون	با اسناد و عالم و چہ عبد اللہ ابن جرادون
نبی کہیا کدی کردا ہر میں چہا کری ہی جو	نبی کہیا کدی کردا ہر میں چہا کری ہی جو
ہر چہ پیوم مومن جو ہٹا ہی بولی تی کہیا جو ہٹا	ہر چہ پیوم مومن جو ہٹا ہی بولی تی کہیا جو ہٹا
انما یفتقر الی الذین بایت حضرت پریمی میں	انما یفتقر الی الذین بایت حضرت پریمی میں
مَنْ کَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اٰمَانِهٖ اَلَا مَنْ اَکْذَرُ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاٰمَانِ	مَنْ کَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ اٰمَانِهٖ اَلَا مَنْ اَکْذَرُ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْاٰمَانِ
مرکہ کافر شود و بخدا ایمان خود گر کسی کہ جبر کردہ شود و دوشل رسید باشد ایمان جو کو	مرکہ کافر کسی مال اسد و بچہ ایمان نہیں سید را وہ شخص جو زبردستی کیتا گیا تی دل اوسد را تم کہ میو ا
کفر کری مال اسد و بچہ ایمان نہیں سید را وہ شخص جو زبردستی کیتا گیا تی دل اوسد را تم کہ میو ا	کفر کری مال اسد و بچہ ایمان نہیں سید را وہ شخص جو زبردستی کیتا گیا تی دل اوسد را تم کہ میو ا
بعد ایمان نال اسد و جو کوئی کفر کما	بعد ایمان نال اسد و جو کوئی کفر کما
وَلٰکِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْکُفْرِ حَصَدًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنْ اللّٰهِ وَهُمْ عَذَابٌ	وَلٰکِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْکُفْرِ حَصَدًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنْ اللّٰهِ وَهُمْ عَذَابٌ
و لیکن کہ سیدہ کشادہ کند کفر یعنی رضی شود و برایش است ختم از خدا وایشان زہت عذاب بزرگ	ایسر اوه شخص جو کہ یوسن کفر دی سیدہ پل پرا و نہاندی و غلط تبیین و سطر انہا نہی غدا و
پہر جو کوئی سیدہ کہولی رضی ہو و نال کفر	پہر جو کوئی سیدہ کہولی رضی ہو و نال کفر
ابن عباس کہے ایتہیت حق عمار دی تے	ابن عباس کہے ایتہیت حق عمار دی تے
بلال صہیب خباب تسالم سہ ایمان لیا	بلال صہیب خباب تسالم سہ ایمان لیا
شمیمہ نون دودہ او نہا نہ سیدہ یا قتل کرے	شمیمہ نون دودہ او نہا نہ سیدہ یا قتل کرے
تی یا سیر نون کچھ قتل کیتو فی پہل شہید اے ہو	تی یا سیر نون کچھ قتل کیتو فی پہل شہید اے ہو

درود
 ایسر اوه شخص جو کہ یوسن کفر دی سیدہ پل پرا و نہاندی و غلط تبیین و سطر انہا نہی غدا و
 بلال صہیب خباب تسالم سہ ایمان لیا
 شمیمہ نون دودہ او نہا نہ سیدہ یا قتل کرے
 تی یا سیر نون کچھ قتل کیتو فی پہل شہید اے ہو
 ایسر اوه شخص جو کہ یوسن کفر دی سیدہ پل پرا و نہاندی و غلط تبیین و سطر انہا نہی غدا و
 بلال صہیب خباب تسالم سہ ایمان لیا
 شمیمہ نون دودہ او نہا نہ سیدہ یا قتل کرے
 تی یا سیر نون کچھ قتل کیتو فی پہل شہید اے ہو

نفسیہ شرح صدر
 ۱۰
 چوچا جان شکر چوچا
 سو ذیاری لاج نون
 جہاں سے یا جانو
 خوف نون یا جانو
 خاطر جہاں یا جانو
 لاج تہاں یا جانو
 جہاں سے یا جانو
 اہل تہاں یا جانو
 جہاں سے یا جانو
 روضہ تہاں یا جانو
 غفلت کفر و اجوبہ
 نے دون ایان یا جانو
 بارو سے یا جانو
 عاف کرنا یا جانو
 اوستہن تہاں
 استغفار یا جانو
 نہ دفع

کس تون کفر محکمہ تہین کرانے کفر الایا
 کسے کیا عمار ہو یا مڑ کافر حضرت کیا جو مین
 تی خلط سویا ایمان عمار دی ماس ہو وچہ را
 بنی کیا کی حال تا اوسنے بدحوال بتایا
 بنی کیا دل اپنا کیونکر اوس ویلے تون پایا
 حضرت اوسیدان کہیں پوچھ شفقت کفر مادی
 فرج صدر ہے رضی ہو کر کرن قبول پیکر
 جی زور وں کفر کہا وں کہند کافر مین
 جی کفر نہ کہے ماریا جاوی فضل سوئے
 اسوجہ اختلاف نہ کوئی ہر اجماع تمامان
 اکثر کس طلاق نہ پوندی وچہ عالم کیا و

تی دل ایمان پر تسم محکم کفر نہیں دل بہایا
 اوہ سریران لک بہایا ایمان کفر نہ کر گیا
 پھر روند آگیا عمار بنی دل اوہ مظلوم وچارا
 مین تہاں دی تعریف تی تینون مند سخن الایا
 اوس کیا ایمان ابر دل محکم کفر نہ دلنوں بہایا
 جی مڑایہ حال کرن کہیہ و نوین وحی آیت کیا
 ضیق صدر دل تگے ناخوش ہو وں سن گل
 جی دلچاہہ عقاد نہیں تہاں کہند مہو وں کفر
 جوین عمار دی مانو پیوری حق و شہادت ہو
 جی زور وں کسی طلاق کہا وں اختلاف انازل
 خفی کہن طلاق پوی ہی روانح سوچا

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآٰخِرَةِ ۚ وَآَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِيْنَ

ایس کارن جو آخر تہین نہان ندگی دنیا جا
 ایضہ عذاب سکارن جو انہاں دنیا پار مکتی
 جو اپنی جان بجا وں کارن کافر سو یا جانو
 اس دنیا پیاری تہی اہنوں کھظ نہ کوئی
 ہر جد خوف تہی تہاں چاہیے تو بہت غفلان

تے اندھین بہت کر داقوم جو کافر دہے
 آخر والی رحمت وچھی دنیا رحمت کیتے
 یا خاطر یارن بہایان باز بدلو لوی یا نون
 جو جاندی خوفون ہون کج ہنوں رحمت ہو
 دین ایمان اپہر سو و ثابت نہاں ابرار

اُولَٰئِكَ الَّذِیْنَ طَعِمَ اللّٰهُ عَلٰی قُلُوْبِهِمْ وَسَمِعَ مِنْهُمْ وَاَبْصَارِهِمْ وَاُولَٰئِكَ هُمُ الْعَمَلُونَ

ایشانند جماعہ کہ مہر نہادہ ست خدا بدل انیان گوش انیان دیکر ایشان وایشانند بے خبران

کافر و کفر

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

تا بر اہم کہ یار با میری جان بچائیں
 ابن عباس کہ ہر بندہ چہ گڑی روز قیامت
 روح کہے میں تھ نہ پیر نہ کہیں بار سبائیں
 جتہ کہے تون لکڑ و انگون پید کتیا مینون
 ایہ روح آیا و پھیری و ڈیا اس کتہ و تنائی
 تی تھ میری پیر کرن لگی پیر ہی ملی چلے
 تا اللہ کی تپاس کے مثال دوان سچھا و
 لک لک تھ نہ پیر پیر آجائیا لو ملے تائیں

جوین قرآن اندر پیر پیر ہوس اس کتہ و تائیں
 تاروح تی جتہ چہ گڑی اسن بد عملاندی شامت
 جو پکڑ ان چیز پکڑ ان یاد بچہاں پکڑ نہ پیر تائیں
 نہ پیر نہ ہتہ جو پکڑ ان چیز نہ کہہ جو بچہاں نہ لو
 تا اسد مال زبان بولی ہو کہیں ہو بیدائی
 کچہ پیر پیر پیر دوس ایسی کتہ کی کم کو ملے
 جوین شخص مینا باغ و طرح کای چیز نہ اوس و
 میوسی تو طری دو مان کہا دوس و مان تائیں

وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِجَالُهَا رِجَالًا
 و بیان کرو خدا تہائی دی کہ بو زمین ایلیم دی آدبا و روزے او بکشا دی ازہر جائی تے بیان
 اللہ تعالیٰ مثال کہ تہی دی جو آہی بخوف آرام و ندا سے رزق اوسد اہل کلام جاگتہ تہیں۔
 رب کری بیان مال کہ تہی آہی امن آرام

اوی اوسنوں روزی اوسد کتہ کل تھاموں
 فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذْهَبَ اللَّهُ لِمَاسِ الْجَوْنِ وَالْجُوفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
 پس ناپاسی کر نہ تھتا خدا چشاید و راز پوشش گر شکے و ترس سبب آنچہ میکردن پس کفر تہیں
 نال لغتان اللہ بیان و پیر حکمایا اوسنوں اللہ پیر او بکشا دی خوف و نال اس سبب جو آہی کر

پیر کفر کتیا اوس شہر بخا تا قدر آرام خدا
 وستی کنون مراد کہ جو انسان چینیان الا
 نت و سن لوک آرامون چینیون آہی پیر و
 ہر تہہ نعت و وہ محمد رب قرآن آماریا
 تا اللہ بکھتے خوف انسانوں آہی پیر و کتہ پیر
 کئی تاعیشان چینیان دیوچہ و سدا اسن انون

تا بدلی بد عملان رب سنون خوف تی بکھتہ
 ہر لٹون بارون ظلمون قہرون کہیا تہا تہا
 ہر طرفون انہان برون برون برون برون
 او انہان کئی نعمت و قدر بخا تا عقل کفاران
 جو کہ دم جہنہ تہا انہا تہیں سخت عذاب چکایا
 کئی تافاتی بکھتہ کئی خوف ہی اہل ایمانوں

سے وہی اتمان پہکمان فاقی ڈاؤسی خچہ چلا اوہ ستران پڈیان کہا وین مہر داری کئی کند پہر کے دیان سر داران ہی نون ایہ پیغام ہو چلا پہر اذن دما لوکان نون حضرت کی ان لچا ایہ بکمان احوال کے خوف جو لشکر اہل ایمان	حضرت منع کیتا عربان نون آن پہنچ چلا ول اسٹانج ویکھن ہون دسیا ویکھون مند تسان مردان مال عداوت نہن ظہان کونیک پاپا اجی کیو لے مشرک ہے ضد وں بازہ آون چار چو فیرون لٹن کہوین مارن بیفرمان
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَاتَّخَذَهُمْ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ وہ آئینہ پیش ایشان پیغامبر ارجس ایشان پس دروغی دہند پس گرفت ایشانرا عقوبت ویشا نہنگار بودند فی البتہ تحقیق آئی اوہنا نون رسول اوہنا دیو چون پس جو ہا پو آون سون پر کڑیا	وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَاتَّخَذَهُمْ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ وہ آئینہ پیش ایشان پیغامبر ارجس ایشان پس دروغی دہند پس گرفت ایشانرا عقوبت ویشا نہنگار بودند فی البتہ تحقیق آئی اوہنا نون رسول اوہنا دیو چون پس جو ہا پو آون سون پر کڑیا
فی تہنیک رسول ہما ند جنون طرف اہما کڈیا ایہ نصیبی اجمالی شال ہستیان قصبیان تانین	تا اوہناں جو ہا یا خال موکرتا ہین دکھیا یا تین نام شال وہر یا اس قصبی نون ریا تین
فَكُلُوا مِمَّا دَرَسَ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا اِنَّ الشُّكْرَ وَالْاِنْعِمَاتِ اللَّهُ اِنْ كُنْتُمْ اَيَاہُ تَعْبُدُونَ پس بخورید از آنچه خدا روزی داد شمار احوال پاکیزہ و شکریہ بند نعمت خدا اگر اور اسی پرستید پس کیا او پیچہ تہین جو رزق دتی ہے تسانون اللہ حلال پاکیزہ فی شکر و نعمت اللہ یاد چکر موتین او	فَكُلُوا مِمَّا دَرَسَ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا اِنَّ الشُّكْرَ وَالْاِنْعِمَاتِ اللَّهُ اِنْ كُنْتُمْ اَيَاہُ تَعْبُدُونَ پس بخورید از آنچه خدا روزی داد شمار احوال پاکیزہ و شکریہ بند نعمت خدا اگر اور اسی پرستید پس کیا او پیچہ تہین جو رزق دتی ہے تسانون اللہ حلال پاکیزہ فی شکر و نعمت اللہ یاد چکر موتین او
پس جو رزق دتا تسان اللہ پاک حلال و طیب اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَخِمَةَ الْخَنِزِيرِ وَمَا اُكِلَ لِغَيْرِ اللَّهِ مِنْ جنین میت احرام ساختہ است خایہ شام دار و خون گوشت خوک آنچه ذکر کردہ نام غیر خدا بزنج سوا اللہ ہمیں حرام نہینا اللہ ایہ تہا کوم در لبونی گوشت خوک کی اوہ پیچہ جو آواز دیا گیا و سطح غیر	پس جو رزق دتا تسان اللہ پاک حلال و طیب اِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَخِمَةَ الْخَنِزِيرِ وَمَا اُكِلَ لِغَيْرِ اللَّهِ مِنْ جنین میت احرام ساختہ است خایہ شام دار و خون گوشت خوک آنچه ذکر کردہ نام غیر خدا بزنج سوا اللہ ہمیں حرام نہینا اللہ ایہ تہا کوم در لبونی گوشت خوک کی اوہ پیچہ جو آواز دیا گیا و سطح غیر
بیک حرام نشان مرداری لبونی گوشت خوک فَمِنْ اَضْطَرٍّ غَيْرِ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ گذشتہ پر خدا آمرزہ ہر بابت پیچہ کوئی الاجا و بیا تہین بلیہ فی تہا کوم در لبونی گوشت خوک کی اوہ پیچہ جو آواز دیا گیا و سطح غیر	بیک حرام نشان مرداری لبونی گوشت خوک فَمِنْ اَضْطَرٍّ غَيْرِ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَاِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ گذشتہ پر خدا آمرزہ ہر بابت پیچہ کوئی الاجا و بیا تہین بلیہ فی تہا کوم در لبونی گوشت خوک کی اوہ پیچہ جو آواز دیا گیا و سطح غیر
پس جو شخص چار ہو یا نہین ظالم اوہ نہی تا بیشک اللہ بخشنہار تہر رحمت بہت خدا	پس جو شخص چار ہو یا نہین ظالم اوہ نہی تا بیشک اللہ بخشنہار تہر رحمت بہت خدا

۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

ق اساسی ظلم انسان پر کیا وہ خود ظالم ہے | انسان خدا نال حرام کر آیا کہ وہ بوجہ

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا

هر آینه پروردگار تو آنرا که کار بد کرد و بدبادانی باز توبه کرد و بد بعد از آن و شایسته کار شد بد محض

رب تبارک و تعالیٰ انہاں کو کاندی جو بستی اونہاں پر مانی نال دانی دی بہر تو بہر کجی تہن کجی نہ ہو گئے

جوناں جیل بد عمل کہاؤں کفر شرک برائے | بہترین کچھ تاب ہوؤں نیکی کرن ہنسکے

إِنَّ دَبَّكَ مِنْ تَعْبَادِهَا الْعَفْوُ رَحِيمٌ طهر آینه پروردگار تو با جزاین توبه آمرزگار مهربان

تحقیق و تہذیب کے تہذیب الہیہ بخشنے کا مہربان ہے یعنی مجھے توبہ سے صلاحیت تہذیب الہیہ بخشنا کا سبب

ہٹیک تیرا رب انتہین بعد غفور رحیم ایسا ہے جو توبہ کر کے نیک ہوئی رب بخشتی ہے برائی

جہاں حال کفر و جہیز ان اہل تہن حال حرام نہایان | جان تائب ہو سلام لیا ی بخشتی رب بر بایان

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝

هر آینه ابراهیم بود بزرگواری عبادت کننده براه خدا عین کیش و نبود از مشرکان تحقیق

میسو میسوا فرمان بردار واسطی اسد و پیر اولوالا طوف سدر آه دے ہندیس ہندی مشرکان ہند

ابراهیم آماج است فرماندار الهی

ابو ہشیر امام جو حقیقت پر چھا سدی بار

بقی جمع ہو یاں وچہ دستہ بہت جتیناں اہل
ہر ہر دین وکالوس دستہ کس قول افعال

مجاہد کے اودھست موتی الایک کھلا

قتادہ کہے جہاں دیو چاہے یا دین نہ کوئی
جواب پر ایم ام نجانب دوست رہیں سو

قانت فرزندار طبع جو حکم بجا لیا دے

جو دین اسلام پر متوجہ دین ایستے ہو رہے ہیں

شاہ ولی اللہ صبر کیے حج کیا لیا وہ
تی ختنہ کری ہی غسل جنابت اور حنیف کیا

شَاكِرًا لِّالْأَنْعُمِ اجْتَبَيْتُكَ وَهَذَا إِلَيَّ مُسْتَقِيمٌ بِسَائِرِ أَرْزُقْنِي خَيْرًا يَا أَرْكَرَمَ الرَّحِمِينَ

۲۱

وہاں ہے

من تفسير لفظ الامت

خدا و دالت نمودش راه است شکر کریمو الا و الحمد لغنتان یلذذی ملکاً الله بنون بدست

سبله غام الی و او شکر بجایا	پند کیتا رب بنون نامی سدا راه و یکایا
سدا راه اسلام ای جو بدادین حقان	ایه راه و یکایا و سنون الله حمانی رضوان

وَابْتِئْهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ وَآتَتْهُ فِي الْآخِرَةِ لَمُنَ الصَّالِحِينَ

و عطا کر و پیش درین برای نعمت و هر آینه در آخرت از شایسته حالان ست تی و ستی

اسان او سنون و چه دنیا دی بدیاتی تحقیق و چه آخرت دی البتہ نیکان تبیین سے

تی و تی او سنون دنیا اندر نیکی اسان یکایا	تی و تییک روز قیامت بیشیکان کن ای
دنیا تی و تی خلعت جو رسالت	خلعت بہت پیار نہایت ہو یا نبیل جرات

ہی چنگا ذکر تے نیکان می نت اند خلعت سار	ہی رحمت ہو در و دسلام جو تیک قیامت جاتی
ہی نیکان لا دلی و چه پیر سبیک پیار	ہی ہر ملت ہر مذہب و اگر کن پند سار

تی آخر و چادہ جنت اندر ہو سی سنگ لالان	بنیان و لیاندیو چہ ہو سی سر ساریان مقبولان
یعنی حل تے حرمت ہو از حکام شریعت سار	سے صل انہا نذا ابراہیمی ملت سمجھ پیار

ثُمَّ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيفًا وَّمِمَّا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ

بعد از آن وحی فرستادیم بسو، تو کہ پیروی کن کیش ابراہیم را حنیف شدہ و بنود از مشرکان

پہر اسان وحی تیر بول کیتا کہ تو نہا بعد اس	ملت ابراہیم حنیف نہ کردا شرک خواری
محمد بنی نون امر کیتا رب ملت ابراہیمی	جو حکم اسد متشاخ یکیتا ثمانت اوہ ستمی

بعض حکم ہو و نصاریان حق خدا بدلائی	پہر بنی محمد ابراہیم موافق لے
------------------------------------	-------------------------------

اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِيْنَ اٰخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۚ فِىْ يَوْمٍ نَّتَعَلَّمُ مِنْ اٰمِلِكِ

اختلاف کر دندوران سوا اسد ہندین جو بقر کیتا گیا ہفتہ تیر تعظیم اسد ابراہیم جو اختلاف کیتا انہا یوچہ

کتاب تفسیر القرآن
مجلد دوم باب اول
کتاب استحقاق عباد
الاصنام علیہ
و علی الخ
صلی علیہ وسلم
و علی آلہ
و علیہم السلام

ن
ذکر از انجیل بود پیغمبر و ذکر از عجم

مسلمانان جد حال ایہ ڈھادلو پغصہ آیا
اسینجی انیون استہین بدتر کئی حال قراران
حمزہ عبدالمطلب بیٹا چاچا سرور سندا
اوس نکستے کن کر کپیو پڑیٹ ہی پاڑیا
ہک نکرا جگر چیا نوں اوسد اخلقو لنگیا یوں
ایہ خبری جدستی تا اکیا جی وہ کلیا کہاندی
جو بولی حمزیدی کدی اندوخ وچہ نہ ساد
پہر حمزہ حال ڈھاجہ سرور رخت ہوئی غمت
مین جانا تینون چاچا امیون ہت ہلیا کن
جی کھلتی سیکر نہ غم ماینون ایہ خوش آو
تی مینون قسم اسد و جی مین افتخار نہان پریا و
تدایہ تیت جی لبیا و وہ علم ربانا

اکیا جیکر فضل خداتین سان ہی لبیا
جواگی کے نہ کیتا ہو لوک سنن خبران
ہو یا شہیدان کیتا اوسد حال ہے سندا
سندا اوسفیا مذی عورت اوسد جگر نکالے
پراندر پیٹ نہ سیا وہ نکرا امیہ تیشٹ وگایوں
یعنی ہضم جے ہوند اوسنوں و درخ کہ ہی بخاندی
حمزہ بہت عزیز امتد نون آتش وچہ نواڑے
اکیوں حمزہ کرمی رت تینون ابوسا بن خکے
ہی صلہ رحم دا ڈاڈا طالق طبع رحم تہین دا
جو اینیون ہواڑا تینون رفیع جان الہا و
تین سیکر بدلی شکر کافرد ایہ حال کر او ان
جی کرونا کر و برابر تین ناصر خدا وہ ہسانا

وَلٰكِنْ حَسْبُكَ مَعُوذَةُ الْاٰمِنِيْنَ
تی البتہ جیکر صبر کر تین یعنی معاف کردی بدلی کجی ہی نہ تو تباستہ اوہ صبر بہتر ہے واسطے کہ نہ لیا بند

تی جیکر صبر کر تین تیشٹ بہتر صبر ادہا نول
ایہ تیت آئی ہی اکیا اسان کیتا صبر خدا یا
ضحا کہ تین عباس کہن یا تیت اگی آئے
جد قدرت اسلام دتی رب سورت تو بہ آئے
پر بخنی ثوری ہو ر مجاہد ابن سیرین بتایا
روانہین مظلوم جو ظالم تہین دودہ ظلم کما و
جی اوہ ہی کرمی معاف بہتر وادار کن نہ آو

جہڑے صبر کما وں بدیان کرن معاف بدیان
قسم کفارت بہری تی بدسل والا قصد ہٹایا
جد حکم جوڑ دیان نال لڑتین شہر و نکرا و
حکم لڑنا عام ہو یا تدایہ نسخ تہیا
ایہ تیت محکم حکم ہمیشہ نسخ نہیں اس پایا
جتنا اس خط کم کیتا اوس اتنا جائز آوے
ایہ وچہ عالم لکھیا آخر قول محیو و سیا و

اوس وقت کہ ابوسفیان
بیٹا چاچا ابوسا وید دا
کافرا نے سردار فوج کافرا زبدا
اے تے جی اوسد کیتا کہ تین
کافرا نے فوج کافرا زبدا
کافرا نے اوسد کیتا کہ تین
نہ عورت اوسد کیتا کہ تین
دائیں ہاتھ

وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَلٰلٍ مِّمَّا يَكْفُرُونَ
وَنَسِيبَآئِي كَمَنْ نَسِيبَ سَيِّئَاتِي أَوْ لَوْ كُنْتُ مُتَّفِقًا مَّعَهُمْ عَلَيْهِمْ خَدَوَانْدَه مَخْرُورِ اِيْشَان و مَبَاش دَرْت گدلی از آنکه بگویند
می کنند قی صبرتی نهین صبرتیر اگر مال الله دتی ناعم کباه پروانه اند قی ناهوشی و او صبرتیر چو خدای می بین
تی کر تون صبرتیر صبرتیر است با جلاله دیار
تی ناهوتون تنگ است بین جو کردی اوده بدخوا
تی ناعم کباه کفار پر چه کفر کن انکاری
اُنهان بدتیران خوف نکر سی تینون مدو

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ۝

هر آینه خدا با پرستگار است و آنانکه ایشان یکو کاران اند تحقیق اند مال و نهاندی به
جو پرستگاری کردی بین تے اوده لوک جواوه احسان کرنیوالے بین

تحقیق الله مال و نهان جو کرن پرستریان
جو کفر تے شرک حرامون پهنون پی تهنین درو
اللهی همرا تهناندا کرداد دیار
هن تیجی منزل ختم سوئی کر چوتنه بار خدایا
تی جیتری لوک احسان کر تے عادت دهن پهلایا
هی لوکان الپلیایان ربک خاص عبادت کرد
پهر کی پروا تهنانون جهنان ربک بدگار
اسان اول آخر ظاهر باطن تهنه تے تیکه آیا

۱۵
ع
۲۲

مطلب

فهرست مطالب منزل ثالث ترجمه سید محمد علی مطلب

صفحه	مطالب کتاب	صفحه	مطالب کتاب
۲۵	قرآن شفا ہے و اسطی باریان دلاندا نده	۲۵	تفطیم قمر اندی ال امید شفاعت بر گاندید
۲۶	صفت اولیاء الله دی	۲۶	پوکار نامشکراندا خاص شدن وقت سخت صیت
۲۸	ذکر بنارند اوچه دینا قی آخرت دے	۲۸	مثال چار دینا قی زینت و سید پهر کا پهنواوسدا
۳۰	قصه نوح علیه السلام قی تهور پیغمبر ندا	۳۰	ذکر دیدار الله دا اوچه پشت دی
۳۲	قصه موسی و مارون علیهما السلام دا	۳۲	منه کالایه کاراندا اوچه شر دے
۳۹	قصه یونس علیه السلام دا	۳۹	سوال جواب منشر کاندائی و لیسان قلم کرنی ایزد صیت
۵۰	اراده کرنا نیک عمل تهنین نفع دینا تے آخرت	۵۰	بنجمانا لوکانا ابد و جی تون وقت حشر دے

صفحہ	مطالب کتاب	صفحہ	مطالب کتاب
۵۴	قصہ طوفان ذی غرق ہوئے قوم نوح دیا	۱۴۴	بیابا ہونا یعقوب علیہ السلام دا
۵۷	معجزہ قی کر ارات ہتھ بیان قی اولیا و اندر نہیں	۱۴۶	داخل ہو دنا یعقوب اسماعیل علیہ السلام دے
۶۱	قصہ غرق ہوئے کنعان مٹی نوح دیا	۱۴۸	فوت ہو دنا یعقوب علیہ السلام دانی یوسف دا
۶۵	قصہ ہود و خیمہ علیہ السلام (۶۹) قصہ صالح علیہ السلام	۱۵۰	بیان شرک ملاؤنی لوکا ندیدنا مل ایما ندید
۷۰	قصہ اسماعیل علیہ السلام (۷۴) قصہ یونس علیہ السلام	۱۵۱	اوصاف اصحابان پیسہ دیا ندے
۷۸	قصہ جیب علیہ السلام دا جو شہر میں وجہ آیا	۱۵۹	بیان محبت داتے منے اوس
۸۴	بیان مٹی تے سید یعنی نیکوئی تے بخت دا	۱۶۰	قصہ عامر بن عبدالمطلب تے اربین عجم دے بخت دا
۸۸	دور کرنا نیکیا ندید بیان نون	۱۶۲	بیان تیسپور کے زعد دیا
۹۰	اختلاف لوکا ند اوجہ دین تے مذہب کو	۱۶۸	بیان صلہ رحمی تے قطع رحمی دا
۹۳	خواب دیکھنا یوسف علیہ السلام دا	۱۶۲	تغییر طونے دی نال مغصہ فشی دے والی نام درخت دا
۹۴	شان نزول سورۃ یوسف دا	۱۶۹	بیان محو تے اثبات خدیتجائے دیا
۹۶	قصہ کہوہ وچ ڈالنے دا یوسف علیہ السلام نون	۱۷۰	آؤنا ہر پیغمبر دا نال قوم اوسدیک
۹۹	باہر آؤنا یوسف دا کہوہ تہین	۱۸۶	جو ہر ہر ہر نون نسب بیان کر کے نوالیان دا
۱۰۰	وچنا ہا ہا یوسف نون ہتھ مالک بن نوح	۱۹۰	گفتگو دوز خواہیاندی وچہ پس
۱۰۳	چاہنا زلیخا دا بدکاری یوسف تہین	۱۹۱	جواب دینا شیطان دا کافران نون
۱۰۶	گلہ کرنا عورتان شہر دیا ند	۱۹۳	تحقیق منے قول الیسیا قی کفر تے
۱۰۸	قید ہو دنا یوسف علیہ السلام دا	۱۹۴	مثال کلمے باک دے قی کلمے پس کو
۱۱۰	خواب دیکھنا دو قیدیان ساتھیان یوسف تہین	۱۹۵	جواب ہر ہر کر بحیرہ اوجہ قبر دے
۱۱۶	خواب دیکھنا بادشاہ مصر دیا	۲۰۰	دعا کرنا اسم دے وادی اولاد اپنی مکیو الیسیا
۱۲۰	باہر آؤنا یوسف علیہ السلام داندیجانی تہین	۲۰۵	قصہ نمرود دے چڑھنے دا آسمان نون
۱۲۲	نکاح کرنا یوسف علیہ السلام دا زلیخا نون	۲۰۶	بدل کرنا زمین دن قیاس تہ
۱۲۳	بیان قحط داتے جمع کرنا ناچدا	۲۱۲	بیان شہا بدجو شیطان و جی ہین
۱۲۴	ذکر آؤنے بہایان یوسف دے مصر نون	۲۱۴	بیان داویل لگاؤن والی دا درختان نون
۱۳۰	ملنا یوسف دا اپنی بہائی مینا مین نون	۲۱۵	بیان تقدم تے متاخر دا
۱۳۴	بیابا ہونا یعقوب علیہ السلام دا	۲۱۶	تغییر صلہ سال دے تے حما تسنون کو
۱۴۲	سجھنا نا ہا یوسف علیہ السلام نون	۲۱۷	ذکر پیدائش جن تے شیطان دا

